

**Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
Kmetijski inštitut Slovenije**

Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2013

Pregled po kmetijskih trgih

Ljubljana, 30. junij 2014

Pregled po kmetijskih trgih je sestavni del Poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2013, ki ga je pripravil Kmetijski inštitut Slovenije v okviru analitične naloge Spremljanje razvoja kmetijstva v Sloveniji v letu 2014.

Uredila:

Marjeta PINTAR

Avtorji:

Barbara ZAGORC (rastlinski pridelki)

Ben MOLJK (živalski proizvodi)

Marjeta PINTAR (zunanja trgovina in bilance kmetijskih proizvodov)

Kazalo vsebine

1	UVOD	10
2	RASTLINSKI PRIDELKI	11
2.1	Žito	11
2.2	Oljnice	23
2.3	Krompir	27
2.4	Hmelj	33
2.5	Zelenjadnice	35
2.6	Krmne rastline	50
2.7	Sadje	58
2.8	Oljke	68
2.9	Grozdje in vino	70
2.10	Suhe stročnice	78
2.11	Seme	79
3	ŽIVALSKI PROIZVODI	80
3.1	Meso govedí	80
3.2	Meso prašičev	92
3.3	Perutninsko meso	101
3.4	Ovčje in kozje meso	107
3.5	Mleko	114
3.6	Jajca	125
3.7	Konji	130
3.8	Med	132

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Pridelava žita; 2012 in 2013	12
Preglednica 2: Izvoz in uvoz žita v obliki zrnja; 2009-2013.....	13
Preglednica 3: Poraba žita na prebivalca in stopnja samooskrbe z žitom; 2009-2013.....	14
Preglednica 4: Parametri kakovosti pšenice; 2009-2013	14
Preglednica 5: Pridelava oljnic; 2012 in 2013	24
Preglednica 6: Odkupne cene in neposredna plačila za oljnice; 2009-2013	24
Preglednica 7: Odkupne cene; 2009-2013.....	33
Preglednica 8: Število kmetijskih gospodarstev, osnovna in pridelovalna površina zelenjadnic pri tržnih pridelovalcih; 2010 in 2013	35
Preglednica 9: Pridelava zelenjadnic; 2012 in 2013	36
Preglednica 10: Izvoz in uvoz zelenjave (ekvivalent sveže zelenjave); 2009-2013.....	37
Preglednica 11: Odkupne cene zelenjadnic, 2009-2013.....	38
Preglednica 12: Pridelava krme na njivah; 2012 in 2013	50
Preglednica 13: Pridelava krme na trajnem travinju; 2012 in 2013.....	52
Preglednica 14: Pridelek sadja	59
Preglednica 15: Izvoz in uvoz svežega sadja; 2009-2013	59
Preglednica 16: Pridelek grozdja in vina; 2012 in 2013	70
Preglednica 17: Bilanca zunanje trgovine; 2009-2013.....	71
Preglednica 18: Izvoz in uvoz vina; 2012 in 2013	71
Preglednica 19: Cene vina; 2009-2013	72
Preglednica 20: Uvoz in izvoz govedi (t; ekvivalent klavnih polovic); 2009-2013	81
Preglednica 21: Neposredna plačila za govedo; 2007-2013.....	83
Preglednica 22: Uvoz in izvoz prašičev (t; ekvivalent klavnih polovic); 2009-2013	93
Preglednica 23: Uvoz in izvoz perutnine (t; ekvivalent mesa); 2009-2013	101
Preglednica 24: Neposredna plačila za drobnico; 2007-2013.....	108
Preglednica 25: Uvoz in izvoz mleka in mlečnih izdelkov (000 t); 2009-2013	115
Preglednica 26: Neposredna plačila in intervencijske cene na trgu mleka; 2007-2013.....	117

Kazalo slik

Slika 1: Površine in hektarski pridelki žita; 2001-2013	11
Slika 2: Pridelava in poraba žita (ekvivalent zrnja); 2001-2013	13
Slika 3: Odkupne cene pšenice in koruze; 2001-2013	14
Slika 4: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi pšenice (indeks; povprečje 2008-2012=100)	15
Slika 5: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi koruze (indeks; povprečje 2008-2012=100).....	16
Slika 6: Površina in pridelek oljnic; 2001-2013.....	23
Slika 7: Zunanja trgovina z oljno ogrščico; 2001-2013.....	24
Slika 8: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi oljne ogrščice (indeks; povprečje 2008-2012=100)	25
Slika 9: Pospravljena površina in povprečni hektarski pridelki krompirja; 2001-2013.....	27
Slika 10: Pridelava in poraba krompirja (ekvivalent svežega krompirja); 2001-2013	28
Slika 11: Odkupne cene jedilnega krompirja; 2001-2013.....	28
Slika 12: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi krompirja (indeks; povprečje 2008-2012=100).....	29
Slika 13: Pridelava hmelja; 2001-2013.....	33
Slika 14: Površina in pridelek zelenjadnic; 2001-2013.....	36
Slika 15: Pridelava in poraba zelenjave (ekvivalent sveže zelenjave); 2001-2013.....	37
Slika 16: Površina in pridelek krmnih rastlin na njivah; 2001-2013	50
Slika 17: Pridelava sena s travnikov in pašnikov; 2001-2013	51
Slika 18: Površina in pridelek sadja; 2001-2013	58
Slika 19: Odkupne cene namiznega sadja; 2001-2013.....	60
Slika 20: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi jabolk (indeks; povprečje 2008-2012=100)	61
Slika 21: Površina oljčnikov in pridelek oljk; 2001-2013.....	68
Slika 22: Površina vinogradov in pridelek grozdja; 2001-2013	70
Slika 23: Odkupne cene grozdja; 2001-2013	71
Slika 24: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi grozdja (indeks; povprečje 2008-2012=100).....	73
Slika 25: Število in prirast govedi; 2001-2013	80
Slika 26: Prireja in poraba mesa govedi (000 t; ekvivalent klavnih polovic); 2001-2013	81
Slika 27: Struktura uvoza in izvoza govedi (ekvivalent klavnih polovic); 2001-2013	82
Slika 28: Odkupne cene klavne govedi v Sloveniji in primerjava tržnih cen bikov (A-R3) s povprečjem EU.....	82
Slika 29: Tržne cene bikov do 24 mesecev (A-R3) po državah EU v letih 2012 in 2013.....	83
Slika 30: Osnovni ekonomski kazalci pri pitanju govedi (indeks; povprečje 2008-2012=100).....	84
Slika 31: Število in prirast prašičev; 2001-2013	92
Slika 32: Prireja in poraba mesa prašičev (ekvivalent klavnih polovic); 2001-2013.....	92
Slika 33: Struktura uvoza in izvoza prašičev (ekvivalent klavnih polovic); 2001-2013.....	93
Slika 34: Odkupne cene pitanih prašičev za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen s povprečjem EU.....	94
Slika 35: Tržne cene prašičev (razred E) po državah EU v letih 2012 in 2013.....	94
Slika 36: Osnovni ekonomski kazalci pri pitanju prašičev (indeks; povprečje 2008-2012=100).....	95
Slika 37: Prireja in poraba perutninskega mesa (000 t; ekvivalent klavne mase); 2001-2013	101
Slika 38: Struktura uvoza in izvoza perutnine (ekvivalent mesa); 2001-2013.....	102
Slika 39: Odkupne cene pitane perutnine za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen piščancev s povprečjem EU.....	102
Slika 40: Tržne cene piščancev (65%) po državah EU v letih 2012 in 2013.....	103

Slika 41: Osnovni ekonomski kazalci pri pitanju piščancev (indeks; povprečje 2008-2012=100)	103
Slika 42: Število drobnice in prirast; 2001-2013	107
Slika 43: Odkupne cene jagnjet za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen lahkih jagnjet s povprečjem EU.....	108
Slika 44: Osnovni ekonomski kazalci pri reji jagnjet (indeks; povprečje 2008-2012=100).....	109
Slika 45: Število molznih krav in povprečna mlečnost; 2001-2013	114
Slika 46: Proizvodnja in poraba mleka (000 t; ekvivalent surovega mleka); 2001-2013.....	115
Slika 47: Odkupne cene mleka v Sloveniji in primerjava s povprečjem EU	116
Slika 48: Odkupne cene mleka za rejce (dejanska kakovost) po državah EU v letih 2012 in 2013 ...	116
Slika 49: Osnovni ekonomski kazalci pri proizvodnji mleka (indeks; povprečje 2008-2012=100)	117
Slika 50: Število kokoši in povprečna nesnost; 2001-2013	125
Slika 51: Proizvodnja in poraba jajc (000 t; ekvivalent svežih jajc); 2001-2013.....	126
Slika 52: Odkupne cene jajc v Sloveniji in primerjava tržnih cen s povprečjem EU.....	126
Slika 53: Tržne cene jajc (L in M) po državah EU v letih 2012 in 2013.....	127
Slika 54: Osnovni ekonomski kazalci pri proizvodnji jajc (indeks; povprečje 2008-2012=100)	127

Kazalo prilog

1	UVOD	10
2	RASTLINSKI PRIDELKI	11
2.1	Žito	11
2.1.1	Površina in pridelek žita	17
2.1.2	Pridelava žita za seme	18
2.1.3	Odkup žita (t)	18
2.1.4	Bilanca proizvodnje in porabe žita (ekvivalent zrnja; 000 t)	19
2.1.5	Bilanca proizvodnje in porabe pšenice (ekvivalent zrnja; 000 t)	19
2.1.6	Bilanca proizvodnje in porabe koruze (ekvivalent zrnja; 000 t)	20
2.1.7	Bilanca proizvodnje in porabe ječmena (ekvivalent zrnja; 000 t)	20
2.1.8	Odkupne cene žita	21
2.1.9	Institucionalne cene in neposredne proračunske podpore pri pridelavi žita (EUR)	22
2.2	Oljnice	23
2.2.1	Pridelava in odkup oljnic	26
2.3	Krompir	27
2.3.1	Pridelava krompirja	30
2.3.2	Evidentirana prodaja krompirja (t)	30
2.3.3	Bilanca proizvodnje in porabe krompirja (ekvivalent svežega krompirja; 000 t)	31
2.3.4	Odkupne cene krompirja	32
2.3.5	Neposredne proračunske podpore pri pridelavi krompirja	32
2.4	Hmelj	33
2.4.1	Pridelava hmelja ter zunanja trgovina	34
2.4.2	Cene in neposredne proračunske podpore pri pridelavi hmelja	34
2.5	Zelenjadnice	35
2.5.1	Površina zelenjadnic skupaj	39
2.5.2	Hektarski pridelek zelenjadnic skupaj	40
2.5.3	Skupni pridelek zelenjadnic skupaj	41
2.5.4	Površina zelenjadnic pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic	42
2.5.5	Hektarski pridelek pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic	43
2.5.6	Skupni pridelek pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic	44
2.5.7	Izvoz in uvoz sveže zelenjave (t)	45
2.5.8	Bilanca proizvodnje in porabe zelenjave (ekvivalent sveže zelenjave; 000 t)	46
2.5.9	Evidentirana prodaja zelenjadnic – odkup in dovoz na tržnice (t)	47
2.5.10	Evidentirana prodaja zelenjadnic – odkup (t)	48
2.5.11	Odkupne cene zelenjadnic	49
2.5.12	Neposredne proračunske podpore pri zelenjadnicah	49
2.6	Krmne rastline	50
2.6.1	Pridelava zelene krme z njiv - površina	53
2.6.2	Pridelava zelene krme z njiv - pridelek	54
2.6.3	Pridelava zelene krme z njiv - hektarski pridelek	55
2.6.4	Pridelava krmnih korenovk in drugih krmnih rastlin	56
2.6.5	Pridelava krme na trajnem travinju	57
2.7	Sadje	58
2.7.1	Pridelava sadja	62
2.7.2	Pridelava sadja v ekstenzivnih nasadih	62
2.7.3	Pridelava sadja v intenzivnih nasadih	63
2.7.4	Evidentirana prodaja sadja (t)	64
2.7.5	Izvoz in uvoz svežega sadja	65
2.7.6	Bilanca proizvodnje in porabe sadja (ekvivalent svežega sadja, 000 t)	66
2.7.7	Odkupne cene sadja	66
2.7.8	Neposredne proračunske podpore pri sadju	67

2.8	Oljke	68
2.8.1	Pridelava oljk in oljčnega olja	69
2.8.2	Cene in neposredne proračunske podpore pri pridelavi oljčnega olja	69
2.9	Grozdje in vino	70
2.9.1	Površina vinogradov ter pridelek grozdja in vina na kmetijskih gospodarstvih	74
2.9.2	Vinogradi po vinorodnih deželah	74
2.9.3	Prijavljen pridelek grozdja in vina po vinorodnih deželah	75
2.9.4	Odkup grozdja za predelavo in vina ter prodaja vina	75
2.9.5	Izvoz in uvoz vina glede na kakovost in barvo	76
2.9.6	Odkupne cene grozdja za predelavo in vina	77
2.10	Suhe stročnice	78
2.10.1	Kmetijska gospodarstva s pridelavo suhih stročnic; 2000-2010	78
2.10.2	Pridelava suhih stročnic	78
2.10.3	Prodaja suhih stročnic	79
2.11	Seme	79
2.11.1	Pridelava semena krmnih rastlin ter vrtnin	79
3	ŽIVALSKI PROIZVODI	80
3.1	Meso govedi	80
3.1.1	Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila govedi	85
3.1.2	Število govedi konec leta	86
3.1.3	Bilanca števila govedi	87
3.1.4	Prirast govedi in prireja mesa (000 t)	87
3.1.5	Bilanca proizvodnje in porabe mesa govedi (t, ekvivalent klavne mase)	88
3.1.6	Zakol govedi v klavnicah po kategorijah	89
3.1.7	Cene govedi (EUR/t)	90
3.1.8	Institucionalne cene in neposredne proračunske podpore za govedo	91
3.2	Meso prašičev	92
3.2.1	Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila prašičev	96
3.2.2	Število prašičev	96
3.2.3	Bilanca števila prašičev	97
3.2.4	Prirast prašičev in prireja mesa (000 t)	98
3.2.5	Bilanca proizvodnje in porabe mesa prašičev (t, ekvivalent klavne mase)	98
3.2.6	Zakol prašičev v klavnicah po kategorijah	99
3.2.7	Cene prašičev (EUR/t)	100
3.3	Perutninsko meso	101
3.3.1	Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila pitovnih piščancev	104
3.3.2	Prirast perutnine in prireja mesa (000 t)	105
3.3.3	Bilanca proizvodnje in porabe mesa perutnine (t, klavna masa)	105
3.3.4	Zakol perutnine v klavnicah	106
3.3.5	Cene perutnine	106
3.4	Ovčje in kozje meso	107
3.4.1	Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila drobnice	110
3.4.2	Število drobnice	111
3.4.3	Prirast drobnice in prireja mesa (000 t)	112
3.4.4	Bilanca proizvodnje in porabe mesa drobnice (t, klavna masa)	112
3.4.5	Cene drobnice za zakol	113
3.4.6	Institucionalne cene in neposredne proračunske podpore za drobnico	113
3.5	Mleko	114
3.5.1	Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila krav molznic	119
3.5.2	Proizvodnja kravjega mleka	120
3.5.3	Proizvodnja ovčjega in kozjega mleka	121
3.5.4	Skupna bilanca proizvodnje in porabe kravjega mleka (ekvivalent surovega mleka; 000 t)	121
3.5.5	Tržna bilanca proizvodnje in porabe mlečnih izdelkov - sveže in trajno mleko, fermentirani izdelki (000 t)	122
3.5.6	Tržna bilanca proizvodnje in porabe mlečnih izdelkov - smetana, sir in skuta, maslo (000 t)	123

3.5.7	Cene kravjega mleka in mlečnih izdelkov ter neposredna plačila	124
3.6	Jajca	125
3.6.1	Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila kokoši nesnic.....	128
3.6.2	Proizvodnja in prodaja jajc (000).....	128
3.6.3	Bilanca proizvodnje in porabe jajc (t)	129
3.6.4	Cene jajc (EUR/000 kosov).....	129
3.7	Konji.....	130
3.7.1	Število gospodarstev in število konj; 2000-2010	130
3.7.2	Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila konj; 2000-2010.....	130
3.7.3	Zakol konj v klavnicah (000 t)	131
3.7.4	Bilanca proizvodnje in porabe konjskega mesa (t, klavna masa).....	131
3.7.5	Odkupne cene konj za zakol.....	131
3.8	Med.....	132
3.8.1	Proizvodnja in prodaja medu (t)	132
3.8.2	Bilanca proizvodnje in porabe medu (t).....	132
3.8.3	Odkupne cene medu in drugih čebeljih pridelkov (EUR/t).....	132

1 UVOD

Pregled po kmetijskih trgih predstavlja dodatek k splošni oceni stanja kmetijstva v letu 2013. Splošni del obravnava kmetijstvo kot celoto, pregled po kmetijskih trgih pa tematiko zaokroža na ravni posameznega kmetijskega trga. V obeh delih so obravnavana podobna vsebinska področja, pomemben del obeh poročil pa so tudi podatkovne priloge. V primerjavi s splošnim delom so tu na enem mestu zbrane podrobnejše informacije za posamezne trge. Nekatera področja se v obeh poročilih prekrivajo, kljub temu pa je za celovit vpogled v stanje kmetijstva potrebno obravnavati oba dela skupaj.

Poročilo ločeno obravnava 15 pomembnejših kmetijskih trgov. V okviru vsakega trga so prikazani proizvodnja, zunanja trgovina, poraba (bilance proizvodnje in porabe za trge, kjer so te izdelane), cene, neposredni ukrepi kmetijske politike ter spremembe ekonomskih rezultatov. Poudarek je na primerjavi leta 2013 s predhodnim letom. Spremembe v daljšem časovnem obdobju so večinoma prikazane grafično. Podatkovna priloga praviloma vsebuje podatke za obdobje od leta 2001 do 2013, poleg obravnavanih trgov pa tudi podatke za še nekatere druge proizvode (suhe stročnice, seme, konji, med), ki sicer niso posebej obdelani.

Poročilo je pripravljeno na podlagi podatkov Statističnega urada RS, podatkov Ministrstva za kmetijstvo in okolje, Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja ter drugih uradnih virov, ki so bili na voljo do 31. maja 2013. V nekaterih delih je bilo poročilo naknadno posodobljeno in dopolnjeno s podatki SURS, ki so bili objavljeni do 30. junija 2014. Bilance proizvodnje in porabe kmetijskih proizvodov ter nekateri preračuni so pripravljene na Kmetijskem inštitutu Slovenije. Podatki o skupnem obsegu proizvodnje in zunanji trgovini še niso končni, kar pa verjetno ne bo pomembneje vplivalo na osnovne ugotovitve. Viri, uporabljeni pri pripravi pregleda po kmetijskih trgih, so navedeni v splošnem delu Poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2013.

Vsi vrednostni kazalci so prikazani v evrih. Serije podatkov, ki so izvorno izražene v tolarjih, so preračune v evro po povprečnem tečaju Banke Slovenije za posamezno leto.

2 RASTLINSKI PRIDELKI

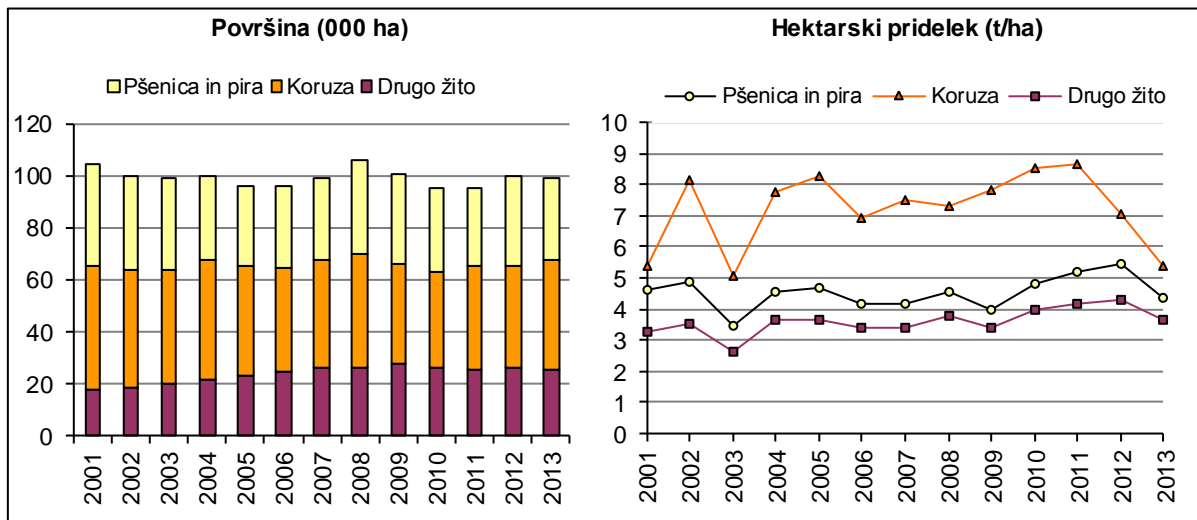
2.1 Žito

Delež žita v vrednosti kmetijske pridelave med leti niha. Od leta 2001 dalje je žito k vrednosti kmetijstva prispevalo med 5,2 in 9,5% oziroma je bil njegov prispevek k vrednosti rastlinske pridelave od 10,0% do 18,4%. V letu 2013 je žito k skupni vrednosti kmetijske proizvodnje prispevalo le 6,7% oziroma 12,7% k vrednosti rastlinske pridelave, kar je druga najmanjša vrednost po letu 2001.

Pri pridelavi žita je v letih med 2000 in 2010 prišlo do pomembnih strukturnih sprememb, ki se kažejo v znatno manjšem številu kmetijskih gospodarstev, ki se ukvarjajo s pridelavo žita ter večji povprečni površini žita na gospodarstvo. Po podatkih popisa kmetijstva se je v Sloveniji v letu 2010 s pridelavo žita ukvarjalo okoli 36 tisoč gospodarstev, ki so žito pridelovala na skoraj 94 tisoč ha njiv. V obdobju med popisoma se je število gospodarstev s pridelavo žita zmanjšalo za 35%, površina žita pa je bila manjša za 8%. Zaradi intenzivnejšega zmanjševanja števila kmetijskih gospodarstev v primerjavi z zmanjševanjem površine žita se je povprečna površina žita na kmetijsko gospodarstvo v zadnjem desetletju povečala za 42% in je obsegala 2,6 ha.

Žito je v Sloveniji najpomembnejša njivska kultura, saj je bilo v povprečju zadnjih petih let (2008-2012) z žitom zasejanih okoli 57% njiv. Skupna površina žita se je v omenjenem obdobju gibala med 95 in 106 tisoč ha, setvena struktura pa se med posameznimi leti ni pomembneje spreminjala. So pa opazna majhna medletna nihaja v deležu površine pšenice in koruze za zrnje. V letu 2013 je bilo v setveni strukturi nekoliko več koruze za zrnje (42%; v letu 2012 39%) in nekoliko manj pšenice (32%; v 2012 35%), medtem ko je delež ječmena ostal na podobni ravni kot v letu prej (17%; v 2012 18%).

Slika 1: Površine in hektarski pridelki žita; 2001-2013

Vir: SURS

V letu 2013 je bilo posejanih 99 tisoč ha žita, kar je slab odstotek manj kot v letu prej oziroma na ravni povprečja zadnjih petih let. Zaradi deževne jeseni so imeli mnogi pridelovalci težave z jesensko setvijo, kar je vplivalo na manjši obseg pridelave strnih žit in več površin posejanih s koruzo.

Preglednica 1: Pridelava žita; 2012 in 2013

	Površina (ha)		Indeks 2013/12	Pridelek (t/ha)		Indeks 2013/12	Skupni pridelek (t)		Indeks 2013/12
	2012	2013		2012	2013		2012	2013	
Žito skupaj	99.733	98.972	99,2	5,8	4,6	80,0	576.407	457.339	79,3
Od tega:									
Pšenica in pira	34.586	31.759	91,8	5,4	4,4	80,0	188.065	138.235	73,5
Koruza za zrnje	39.166	41.857	106,9	7,1	5,4	76,5	277.358	226.634	81,7
Ječmen	17.967	17.314	96,4	4,7	4,0	84,9	84.727	69.303	81,8
Rž	902	1.489	165,1	3,8	3,4	88,7	3.422	5.012	146,5
Oves	1.369	1.203	87,9	3,2	2,6	81,3	4.351	3.107	71,4
Tritikala	3.640	3.490	95,9	4,4	3,6	82,8	15.917	12.641	79,4

Vir: SURS

Povprečna letina žita 2013 je bila zaradi vročega in sušnega poletja pomembno slabša od rahlo nadpovprečne letine 2012. Hektarski pridelek koruze za zrnje je bil že drugo leto zapored slab, za povprečjem zadnjih petih let je zaostal za slabo tretjino in je bil najmanjši po letu 2003 (suša). Tudi letina strnih žit je bila zelo skromna. V primerjavi z rekordnimi pridelki v letu 2012 so bili v letu 2013 doseženi v povprečju za 19% manjši hektarski pridelki, ki so za povprečjem 2008-2012 zaostali za okoli 8%.

Zaradi izredno slabe letine vseh vrst se je skupni pridelek žita v letu 2013 zmanjšal za 21% in je bil tudi za petino manjši od zadnjega petletnega obdobja.

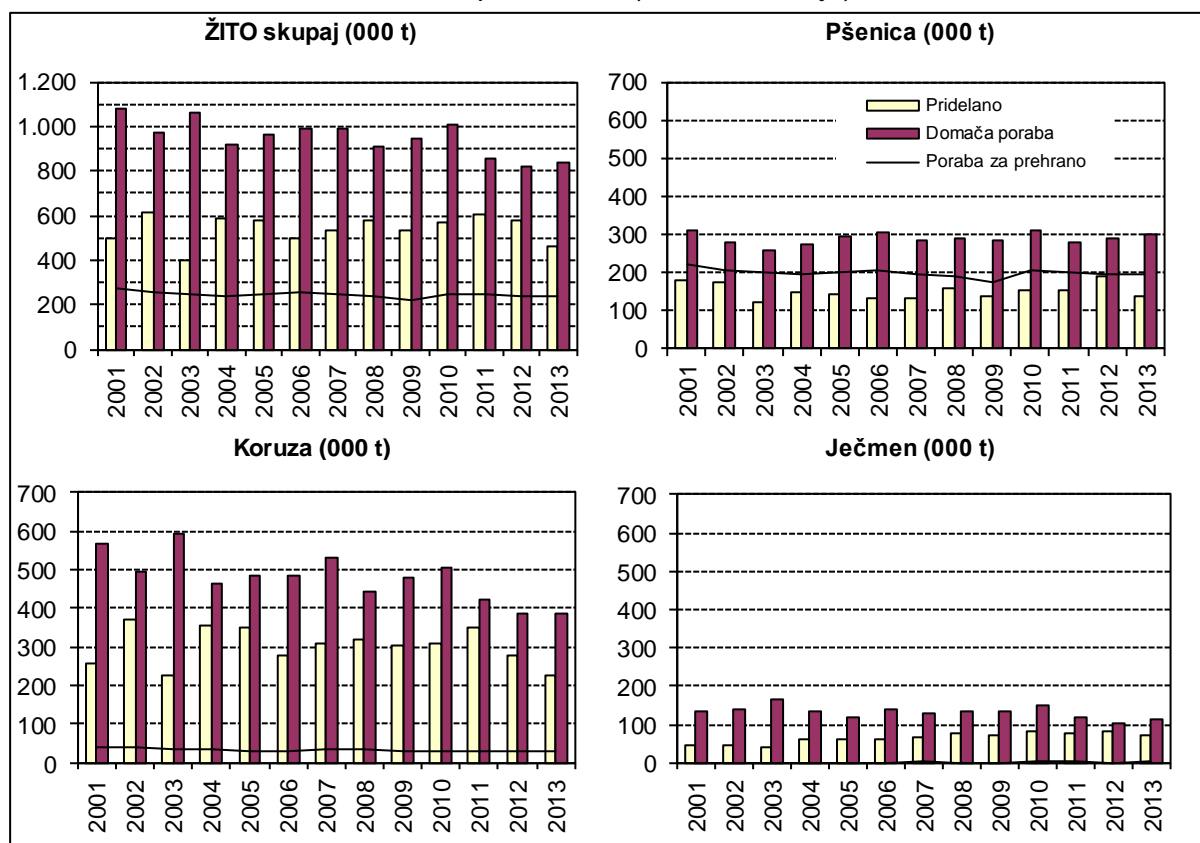
Po podatkih tržnega poročila ARSKTRP je bilo v času žetve skupaj prevzeto (odkupljeno) 69,4 tisoč ton krušne pšenice letine 2013¹, kar je za okoli 14% odstotkov manj kot v letu 2012, ko je bilo prevzete največ pšenice, odkar ARSKTRP spremlja odkup v Sloveniji.

V Sloveniji porabimo med 0,8 in 1 milijon ton žita letno, kar je več od domače pridelave. V zadnjih petih letih (2008-2012) se je okoli dve tretjini žita porabilo za krmo, od tega sta bili dobri dve tretjini koruze. Dobro četrtino žita se je v enakem obdobju v povprečju porabilo za prehrano, od tega je bilo 81% pšenice.

V letu 2013 je bila domača poraba žita ocenjena na 836 tisoč ton, kar je 2% več kot v letu 2012 in 8% manj kot v povprečju zadnjih petih let. Poraba koruze je v letu 2013 ostala na ravni predhodnega leta (-0,4%), medtem ko se je poraba pšenice (+4%) in ječmena (+8%) povečala. Za krmo je bilo po začasnih ocenah porabljenih 4% več, za prehrano pa enaka količina žita kot v letu 2012. Zaloge žita so se tekom leta 2013 zmanjšale za 6%, izvoz žita je bil manjši za 20%, medtem ko se je uvoz žita za enak odstotek povečal.

¹ Zajema le odkupovalce pšenice, ki so v preteklem letu prevzeli oziroma odkupili več kot 1.000 ton pšenice v času žetve.

Slika 2: Pridelava in poraba žita (ekvivalent zrnja); 2001-2013

Vir: SURS, KIS

Slovenija je v povprečju zadnjih petih let (2008-2012) v obliki zrnja, moke in predelanih proizvodov letno uvozila 449 tisoč ton žita, od tega med 70 in 75% v obliki zrnja. V letu 2013 je bilo uvoženo 496 tisoč ton žita, od tega 216 tisoč ton pšenice, 223 tisoč ton koruze in 44 tisoč ton ječmena. Uvoz žita se je v letu 2013 v primerjavi s predhodnim letom povečal za 20% in je bil po obsegu za 11% nad povprečjem zadnjih petih let. V letu 2012 je bil izvoz žita zaradi slabe letine za petino manjši kot v letu prej, vendar je povprečje zadnjih petih let presegel za skoraj četrtino. V letu 2013 je bilo izvoženega 160 tisoč ton žita, od tega 66 tisoč ton pšenice (-33%) in 87 tisoč ton koruze (-3%). V zadnjih letih v strukturi izvoza prevladuje zrnje, medtem ko so pred letom 2005 prevladovali moka in predelani proizvodi.

Preglednica 2: Izvoz in uvoz žita v obliki zrnja; 2009-2013

	IZVOZ (t)					UVOZ (t)				
	2009	2010	2011	2012	2013*	2009	2010	2011	2012	2013*
Žito skupaj** , od tega:	87.119	110.133	104.970	164.644	145.262	317.160	305.685	385.131	290.315	373.855
- pšenica	29.205	35.995	12.383	65.046	52.071	121.056	106.156	157.977	101.391	145.961
- ječmen	2.371	4.880	7.138	8.161	4.971	22.821	31.013	30.213	15.718	19.918
- koruza	53.766	67.032	82.927	88.356	85.603	149.913	149.764	175.514	152.243	190.679
- riž	1.469	1.806	1.607	1.726	1.678	8.421	8.681	9.625	8.810	8.439

* začasni podatki

** vključno z rižem

Vir: SURS, preračuni KIS

Stopnja samooskrbe z žitom se je po dveh letih rasti opazno znižala (od 70% na 55%), kajti rekordna letina strnih žit, ki je v letu 2012 omogočila visoke stopnje samooskrbe, je bila v letu 2013 izredno skromna. Po začasni podatkih se je stopnja samooskrbe s pšenico znižala na 46%, z ječmenom pa na 61%. Leto 2013 je bilo zaradi nizkih hektarskih pridelkov precej neugodno tudi za koruzo (najnižji po letu 2003), zato se je stopnja samooskrbe znižala na 59% ter bila za 12 odstotnih točk nižja od povprečne samooskrbe v zadnjem petletnem obdobju (2008-2012).

Poraba pšenice za prehrano na prebivalca se je po povečanju v letu 2010, že tretje leto zapored zmanjšala in ostaja na ravni povprečja zadnjih petih let (70,4 kg v ekvivalentu moke).

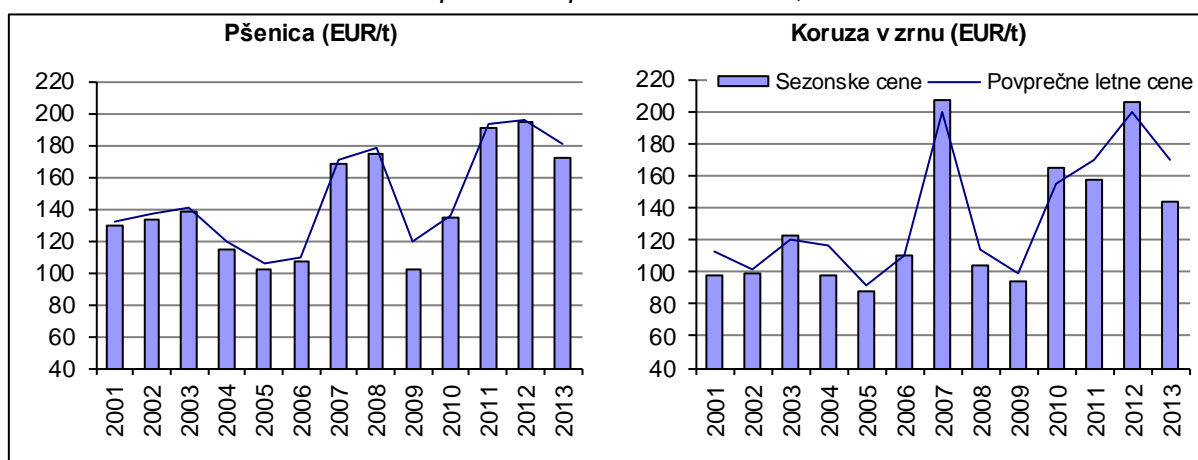
Preglednica 3: Poraba žita na prebivalca in stopnja samooskrbe z žitom; 2009-2013

	Poraba na prebivalca (kg)					Stopnja samooskrbe (%)				
	2009	2010	2011	2012	2013*	2009	2010	2011	2012	2013*
Žito skupaj	80,7	90,1	87,6	85,4	85,1	56,6	56,6	71,1	70,2	54,7
- pšenica	63,9	74,7	72,5	70,5	70,4	47,9	49,3	54,9	64,8	46,0
- koruza	10,7	9,4	10,0	9,9	9,4	63,3	61,5	82,4	71,5	58,7
- ječmen	0,5	0,6	0,6	0,5	0,6	52,8	54,3	68,0	81,3	61,5

* začasni podatki
Vir: SURS, KIS

V zadnjih letih smo na mednarodnih trgih priča velikim nihanjem cen žita, ki se v veliki meri hitro odražajo tudi na odkupnih cenah v Sloveniji.

Slika 3: Odkupne cene pšenice in koruze; 2001-2013

Vir: SURS, preračuni KIS

Odkupne cene žita v Sloveniji so v letu 2013 sledile mednarodnim gibanjem in so bile po dveh letih visokih cen občutno nižje. Po podatkih SURS se je povprečna letna odkupna cena pšenice znižala za 7% in je znašala 181,0 EUR/t, vendar je kljub znižanju za desetino preseгла povprečje zadnjih petih let. V mesecih največjega odkupa (julij-september) letine 2013 je bila odkupna (sezonska) cena pšenice 172,1 EUR/t oziroma 12% nižja kot v letu prej. Intenzivna nihanja odkupnih cen so opazna tudi pri koruzi. Pridelovalci koruze so za svoje zrnje v povprečju leta 2013 dobili 169,2 EUR/t oziroma 15% manj kot v letu prej. Nižja kot v letu prej pa je bila tudi odkupna cena koruze v času spravila 144,1 EUR/t (- 30%).

Preglednica 4: Parametri kakovosti pšenice; 2009-2013

	Dejanska kakovost				
	2009	2010	2011	2012	2013
Vlaga (%)	13,02	12,64	12,81	11,69	12,35
Surove beljakovine (%)	12,75	13,14	12,53	12,83	13,58
Hektolitrska masa (kg/100 l)	75,3	79,4	80,7	79,6	80,5
Število padanja (FN)	219,04	293,74	293,47	334,19	340,57
Primesi (%)	3,6	3,8	2,9	3,3	2,9
Sedimentacija	:	:	:	:	:

Vir: MKGP, ARSKTRP

Po dveh rekordnih letinah pšenice (2011 in 2012) je bila letina 2013 količinsko mnogo skromnejša, vendar so bili parametri kakovosti pšenice boljši kot v preteklih letih. V času žetve letine 2013, med 27. in 35. tednom, se je po podatkih ARSKTRP odkupna cena

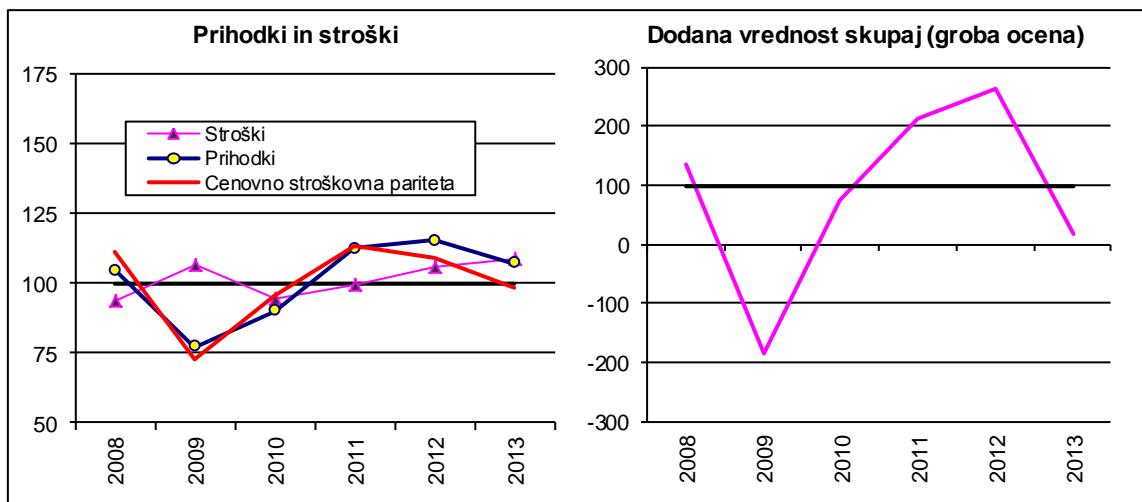
pšenice gibala med 178,4 in 201,7 EUR/t in v povprečju znašala 184,3 EUR/t, kar je za 5% manj kot v času žetve letine 2012, ko so bile odkupne cene pšenice visoke.

Od leta 2000 do 2006 so bila neposredna plačila na površino sestavni del tržne ureditve za žito, z izvedeno reformo neposrednih plačil v letu 2007 pa so bile uvedene plačilne pravice, na osnovi katerih imajo upravičenci možnost pridobiti regionalno enotno plačilo za njive. Pridelovalci so od leta 2006 dalje upravičeni do regresiranja zavarovanja, ki od leta 2009 naprej znaša 50% zavarovalne premije, uveljavljajo pa lahko tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu, ki od leta 2009 znaša 70% plačane trošarine.

Ekonomske razmere pri pridelavi žita so se v letu 2013, zaradi izredno slabe letine in nizkih cen, v primerjavi z letom prej poslabšale.

Po ocenah na podlagi modelnih kalkulacij, ki veljajo za čas spravila letine, se je prihodek pri strnem žitu (odkupna cena v času spravila, povečana za regionalno plačilo in vračilo trošarine) v primerjavi s predhodnim letom znižal do 7%, medtem ko so bili skupni stroški višji za okoli 3%. V času spravila letine 2013 je bila odkupna cena pšenice okoli 12% nižja, odkupna cena ječmena pa za 5% nižja kot v istem obdobju leta 2012. Podobno kot v zadnjih letih so na gibanje stroškov pridelave pšenice in ječmena najbolj vplivali stroški gnojil ter v letu 2013 tudi stroški semena. V primerjavi z letino 2012 so bila gnojila dražja za okoli 5%, seme pa med 4 in 8%.

Slika 4: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi pšenice (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

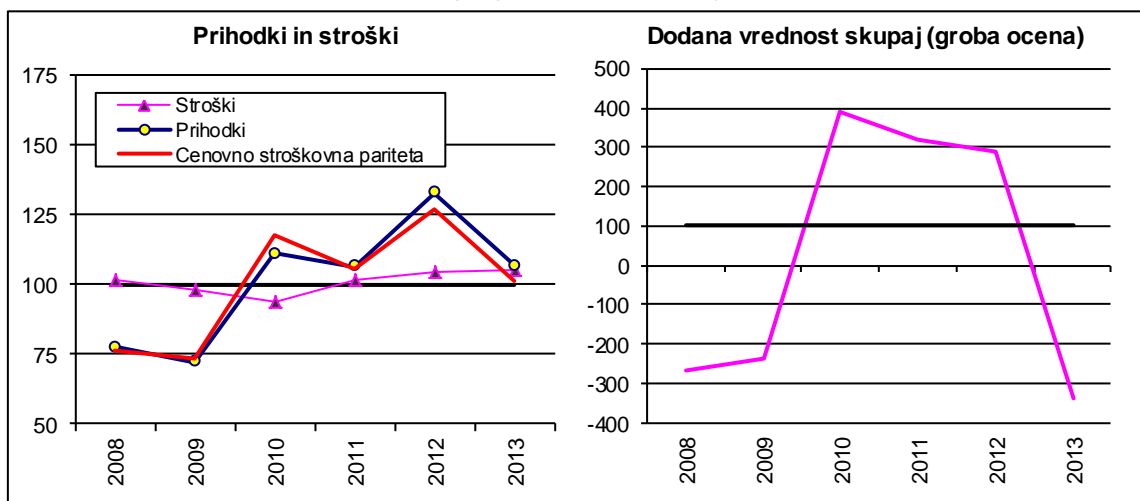
Padec odkupne cene pšenice v času spravila in rast stroškov pridelave letine 2013 sta povzročila poslabšanje cenovno stroškovnih razmerij. Cenovno stroškovna pariteta se je spustila rahlo pod povprečje zadnjih petih let. Količinsko lahko letino pšenice 2013 ocenimo kot slabo, saj je bil doseženi hektarski pridelek pšenice podpovprečen in za petino manjši od rekordnega pridelka iz leta 2012. Po drugi strani pa je bila kakovost pšenice med najboljšimi v zadnjih letih. Ekonomičnost pridelave pšenice se je letos poslabšala, saj je poleg neugodnih ekonomskih razmer (padec odkupnih cen in rast stroškov pridelave) na ekonomske rezultate negativno vplivala tudi slaba letina.

Medtem ko je bil ekonomski položaj tržnih pridelovalcev koruze v Sloveniji pred letom 2007 na splošno slab, so se po tem letu začela velika medletna nihanja v ekonomičnosti pridelave. Ocene na podlagi modelnih kalkulacij in letine kažejo, da se je ekonomski položaj tržnih pridelovalcev koruze v letu 2013, zaradi manjšega pridelka in nizkih odkupnih cen, poslabšal.

Podatki SURS kažejo, da so bile v času spravila letine 2013 odkupne cene koruze za zrnje za slabo tretjino nižje kot v enakem obdobju v letu prej, stroški pridelave pa so bili za odstotek višji. V letu 2013 je gibanje stroškov pridelave koruze zaznamovala blaga rast cen.

Od pomembnejših vrst stroškov so bile cene gnojil v pomladanskem času nižje kot ob jesenski setvi strnega žita in oljne ogrščice, stroški semena pa so se zvišal za 5%.

Slika 5: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi koruze (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Ob pomembno nižjih odkupnih cenah koruze za zrnje (-30%) v primerjavi z letom 2012 in zmernem porastu stroškov pridelave se je cenovno - stroškovna pariteta izrazito poslabšala. Gledano povprečno se je ekonomski položaj pridelovalcev koruze, zaradi skoraj četrtino manjšega pridelka, v letu 2013 zelo poslabšal.

2.1.1 Površina in pridelek žita

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POVRŠINA (ha)														
Osnovna površina	103.871	98.277	98.286	99.345	94.637	95.951	98.586	105.016	100.173	93.941	94.125	98.377	97.830	99,4
Pospravljena površina	104.516	99.414	99.305	99.775	95.547	96.186	99.275	105.564	100.866	94.760	94.979	99.733	98.972	99,2
Pšenica in pira	39.335	35.729	35.585	32.385	30.059	32.083	32.040	35.413	34.534	31.946	29.665	34.586	31.759	91,8
Rž	745	620	630	1.109	1.320	766	820	714	892	796	808	902	1.489	165,1
Ječmen	12.664	12.392	13.789	15.324	15.451	17.044	18.532	19.229	20.089	18.730	17.477	17.967	17.314	96,4
Oves	1.917	2.014	1.964	1.854	2.731	2.471	2.332	1.887	1.773	1.773	1.842	1.369	1.203	87,9
Koruza za zrnje	47.571	45.525	44.137	45.996	42.369	39.839	40.906	43.698	38.611	36.433	40.185	39.166	41.857	106,9
Tritikala	1.227	1.661	1.820	2.124	1.986	2.869	3.091	3.241	3.399	3.477	3.347	3.640	3.490	95,9
Proso	157	276	611	339	627	168	344	247	136	199	203	199	169	84,9
- glavni posevek	36	67	115	277	306	120	113	137	84	95	58	62	67	108,1
- strniščni posevek	121	209	495	62	321	48	231	110	52	104	145	137	102	74,5
Ajda	742	1.169	689	578	811	547	809	761	1.044	1.198	1.180	1.676	1.401	83,6
- glavni posevek	218	241	166	210	222	360	351	323	403	482	471	457	362	79,2
- strniščni posevek	524	928	523	368	589	187	458	438	641	716	709	1.219	1.039	85,2
Drugo žito	158	28	80	66	193	399	401	374	388	208	272	228	290	127,2
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Žito skupaj	4,7	6,1	4,0	5,8	6,0	5,1	5,4	5,5	5,3	6,0	6,4	5,8	4,6	80,0
Pšenica in pira	4,6	4,9	3,5	4,5	4,7	4,2	4,2	4,5	4,0	4,8	5,2	5,4	4,4	80,0
Rž	3,0	3,3	2,2	3,1	3,1	2,8	3,1	2,9	2,6	3,4	3,5	3,8	3,4	88,7
Ječmen	3,5	3,9	2,9	3,9	4,0	3,6	3,7	4,0	3,5	4,3	4,5	4,7	4,0	84,9
Oves	2,6	2,9	1,9	2,9	2,8	2,5	2,4	2,6	2,4	2,9	3,2	3,2	2,6	81,3
Koruza za zrnje	5,4	8,2	5,1	7,8	8,3	6,9	7,5	7,3	7,8	8,5	8,7	7,1	5,4	76,5
Tritikala	3,5	4,0	3,0	4,2	4,0	3,8	3,9	4,1	4,0	4,0	4,4	4,4	3,6	82,8
Proso	1,0	1,8	1,0	1,7	1,4	1,7	1,6	1,3	1,2	1,5	1,4	1,2	1,1	93,9
- glavni posevek	1,5	1,8	1,4	1,8	1,5	1,4	1,2	1,3	1,1	1,2	1,6	1,6	1,2	72,2
- strniščni posevek	0,8	1,9	0,8	1,2	1,4	2,6	1,8	1,2	1,3	1,8	1,3	1,0	1,1	108,8
Ajda	1,1	1,1	0,8	0,9	1,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	0,8	0,8	93,8
- glavni posevek	1,1	1,2	0,7	1,0	1,1	1,0	1,0	1,2	1,1	1,2	1,2	0,9	0,7	74,4
- strniščni posevek	1,1	1,0	0,9	0,9	2,1	0,6	0,9	0,8	0,8	1,1	1,0	0,8	0,8	101,9
Drugo žito	2,5	3,4	2,6	3,2	3,5	3,1	2,5	3,4	3,3	2,6	3,1	4,3	4,0	92,7
PRIDELEK (t)														
Žito skupaj	495.964	610.726	398.748	583.173	576.287	493.560	531.888	579.634	532.845	568.846	607.798	576.407	457.339	79,3
Pšenica in pira	181.083	174.868	122.920	146.829	141.293	134.449	133.339	160.297	136.905	153.481	153.575	188.065	138.235	73,5
Rž	2.266	2.038	1.368	3.486	4.092	2.126	2.509	2.080	2.318	2.676	2.843	3.422	5.012	146,5
Ječmen	44.490	48.135	39.733	59.729	61.239	61.623	67.904	76.788	70.793	80.120	79.386	84.727	69.303	81,8
Oves	4.950	5.885	3.647	5.296	7.629	6.285	5.547	4.987	4.260	5.168	5.818	4.351	3.107	71,4
Koruza za zrnje	257.546	371.365	224.223	357.621	351.168	276.106	308.259	319.902	302.600	311.117	349.030	277.358	226.634	81,7
Tritikala	4.282	6.567	5.501	8.893	7.846	10.946	12.032	13.260	13.532	14.067	14.767	15.917	12.641	79,4
Proso	151	509	586	580	898	285	542	315	159	302	285	237	189	79,7
- glavni posevek	55	120	165	506	456	162	130	182	90	113	91	100	78	78,0
- strniščni posevek	96	389	421	74	442	123	412	133	69	189	194	137	111	81,0
Ajda	802	1.264	560	528	1.453	497	761	732	994	1.370	1.245	1.341	1.052	78,4
- glavni posevek	235	291	114	211	242	376	360	395	458	565	571	404	238	58,9
- strniščni posevek	567	973	446	317	1.211	121	401	337	535	805	674	937	814	86,9
Drugo žito	395	95	210	211	669	1.243	995	1.273	1.284	545	849	989	1.166	117,9

Vir: SURS

2.1.2 Pridelava žita za seme

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POTRJENA POVRŠINA (ha)														
Žito skupaj	2.180	2.033	2.083	2.007	1.690	1.538	1.685	1.743	1.704	1.321	1.410	1.335	1.177	88,1
Pšenica	1.597	1.404	1.275	1.065	1.038	987	1.023	1.011	1.106	819	862	841	722	85,9
Rž	24	15	0	11	19	12	35	37	6	9	7	7	11	161,6
Ječmen	278	320	451	472	385	351	401	491	353	394	326	369	329	89,2
Oves	37	27	30	55	23	32	62	24	28	38	18	16	17	103,0
Koruza	186	195	223	299	143	89	64	56	52	47	54	38	42	112,0
Tritikala	48	59	85	90	71	36	52	73	72	15	13	17	55	330,3
Proso	0	5	3	0	0	3	8	0	0	0	27	0	0	
Ajda	10	8	17	15	10	28	42	50	86	0	102	48	:	
POTRJEN PRIDELEK (t)														
Žito skupaj	10.680	10.152	8.371	8.584	7.841	6.983	7.935	8.870	7.455	7.055	7.203	7.801	6.409	82,2
Pšenica	8.536	7.640	5.653	5.176	5.255	4.903	5.197	5.442	5.189	4.554	5.133	5.385	4.225	78,5
Rž	94	49	0	34	68	43	111	120	14	29	31	28	41	150,7
Ječmen	1.357	1.581	2.029	2.004	1.836	1.610	1.975	2.661	1.649	2.135	1.767	2.124	1.756	82,6
Oves	152	108	95	212	93	103	201	97	112	142	83	64	46	72,2
Koruza	315	503	286	770	272	159	147	187	123	129	:	70	40	56,8
Tritikala	217	250	289	379	310	146	245	332	316	66	67	89	301	339,5
Proso	0	10	4	0	0	5	20	0	0	0	35	0	0	
Ajda	9	11	15	9	7	14	39	32	53	0	86	41	:	

Vir: KIS (Služba za uradno potrjevanje semenskega in sadilnega materiala kmetijskih rastlin)

2.1.3 Odkup žita (t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
Pšenica	108.529	116.244	89.640	77.084	68.422	51.147	52.532	54.528	56.584	64.777	74.116	99.570	67.242	67,5
- pšenica, brez semenske	104.024	111.935	86.648	74.267	65.852	48.198	49.792	51.641	54.932	62.343	71.342	96.073	64.573	67,2
- pšenica za seme	4.505	4.309	2.992	2.817	2.570	2.949	2.740	2.887	1.652	2.434	2.774	3.497	2.669	76,3
Rž	450	340	640	631	307	547	977	1.002	2.632	1.390	1.226	1.815	2.371	130,6
Ječmen	266	1.114	672	3.938	2.476	2.261	3.169	5.667	3.029	6.056	6.742	9.345	5.712	61,1
- krmni ječmen	266	1.114	672	3.747	2.476	2.261	3.095	5.656	3.029	6.056	6.707	9.282	5.479	59,0
- pivovarniški ječmen	:	:	:	191	:	:	74	11	:	:	35	63	233	369,8
Oves	127	73	97	218	93	256	107	49	65	257	331	272	107	39,3
Koruza v zrnju, brez semenske	11.355	28.367	22.110	39.485	31.598	25.610	44.140	46.620	68.451	59.201	64.775	59.311	42.610	71,8
Drugo žito, brez semenskega	108	347	397	763	132	300	690	192	108	341	371	421	652	154,9
- tritikala	94	268	144	488	85	171	330	161	15	165	184	328	514	156,7
- proso	13	59	223	230	0	95	327	7	22	87	81	34	22	64,7
- ajda	1	20	30	45	47	34	33	24	71	89	106	59	116	196,6

Vir: SURS

2.1.4 Bilanca proizvodnje in porabe žita (ekvivalent zrnja; 000 t)

Koledarsko leto	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Pridelano	496,0	610,7	398,7	583,2	576,3	493,6	531,9	579,6	532,8	568,8	607,8	576,4	457,3	79,3
Začetne zaloge	620,7	584,1	669,0	465,2	671,3	700,3	701,5	756,3	831,2	740,3	584,6	715,7	687,0	96,0
Uvoz	554,2	457,1	466,3	557,7	444,1	546,2	552,7	470,2	422,2	428,5	510,3	414,7	496,5	119,7
Izvoz	10,2	10,7	8,8	12,8	31,5	52,3	37,1	62,6	104,8	147,1	132,0	199,1	159,5	80,1
Končne zaloge	584,1	669,0	465,2	671,3	700,3	701,5	756,3	831,2	740,3	584,6	715,7	687,0	644,9	93,9
Domača poraba	1.076,4	972,2	1.060,1	922,0	960,0	986,2	992,7	912,3	941,1	1.005,9	855,0	820,8	836,4	101,9
- krma	697,5	606,9	710,0	576,5	611,3	631,6	645,8	582,9	643,4	678,9	525,2	502,9	522,4	103,9
- seme	18,2	17,1	17,6	17,0	16,7	17,4	18,0	19,1	19,0	17,8	17,0	18,7	17,8	95,3
- industrijski nameni	57,4	59,8	58,2	51,1	49,5	52,1	44,0	35,6	27,7	31,5	36,8	34,8	32,9	94,7
- izgube	34,0	36,5	27,4	38,8	34,4	33,0	34,7	33,5	29,0	29,6	33,8	27,0	25,5	94,5
- poraba za prehrano	269,3	251,9	246,8	238,5	248,1	252,0	250,2	241,2	222,1	248,1	242,3	237,4	237,7	100,1
Poraba za prehrano**	199,7	186,7	183,2	176,9	184,1	186,7	185,6	179,2	164,8	184,7	179,7	175,6	175,3	99,8
Poraba na prebivalca (kg)	100,2	93,5	91,8	88,6	92,0	93,0	91,9	88,6	80,7	90,1	87,6	85,4	85,1	99,7
Stopnja samooskrbe (%)	46,1	62,8	37,6	63,3	60,0	50,0	53,6	63,5	56,6	56,6	71,1	70,2	54,7	

* začasni podatki

** v ekvivalentu moke

Vir: SURS, KIS

2.1.5 Bilanca proizvodnje in porabe pšenice (ekvivalent zrnja; 000 t)

Koledarsko leto	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Pridelano	181,1	174,9	122,9	146,8	141,3	134,4	133,3	160,3	136,9	153,5	153,6	188,1	138,2	73,5
Začetne zaloge	163,7	171,9	160,2	121,4	158,9	161,0	183,2	198,5	252,1	229,6	175,0	235,4	204,6	86,9
Uvoz	144,7	97,1	104,1	172,6	161,0	200,2	185,1	195,1	172,8	175,9	225,6	171,1	216,3	126,4
Izvoz	5,5	6,8	5,8	8,3	6,1	6,6	17,1	10,8	46,5	72,8	39,2	99,6	66,3	66,5
Končne zaloge	171,9	160,2	121,4	158,9	161,0	183,2	198,5	252,1	229,6	175,0	235,4	204,6	192,4	94,0
Domača poraba	312,1	276,8	260,1	273,6	294,2	305,8	286,1	291,0	285,7	311,2	279,5	290,3	300,5	103,5
- krma	69,8	52,1	43,6	60,7	76,3	82,0	70,8	79,0	92,1	88,3	60,5	76,4	86,5	113,2
- seme	11,8	10,7	10,7	9,7	9,0	9,6	9,6	10,6	10,4	9,6	8,9	10,4	9,5	91,8
- industrijski nameni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
- izgube	9,4	7,8	6,1	9,3	8,5	9,5	8,6	10,0	7,6	7,6	9,7	7,6	7,7	100,8
- poraba za prehrano	221,1	206,3	199,7	193,9	200,4	204,7	197,1	191,4	175,7	205,8	200,4	195,9	196,8	100,5
Poraba za prehrano**	164,7	153,6	148,7	144,2	148,5	151,2	146,2	142,3	130,5	153,1	148,8	144,9	144,9	100,0
Poraba na prebivalca (kg)	82,7	77,0	74,5	72,2	74,2	75,3	72,4	70,3	63,9	74,7	72,5	70,5	70,4	99,9
Stopnja samooskrbe (%)	58,0	63,2	47,3	53,7	48,0	44,0	46,6	55,1	47,9	49,3	54,9	64,8	46,0	

* začasni podatki

** v ekvivalentu moke

Vir: SURS, KIS

2.1.6 Bilanca proizvodnje in porabe koruze (ekvivalent zrnja; 000 t)

Koledarsko leto	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Pridelano	257,5	371,4	224,2	357,6	351,2	276,1	308,3	319,9	302,6	311,1	349,0	277,4	226,6	81,7
Začetne zaloge	324,3	282,0	372,2	233,0	387,1	397,5	375,1	406,3	423,9	371,4	290,0	341,6	328,3	96,1
Uvoz	273,0	217,6	235,2	263,4	169,8	228,5	273,1	188,1	178,0	182,3	210,4	186,6	223,4	119,7
Izvoz	3,3	2,4	2,5	4,0	23,3	43,0	18,6	47,9	55,3	68,7	84,4	89,6	86,9	97,0
Končne zaloge	282,0	372,2	233,0	387,1	397,5	375,1	406,3	423,9	371,4	290,0	341,6	328,3	305,3	93,0
Domača poraba	569,6	496,3	596,2	462,9	487,3	484,0	531,4	442,5	477,7	506,1	423,4	387,7	386,0	99,6
- krma	487,9	411,4	519,2	382,2	411,5	410,9	462,0	388,3	427,3	451,7	364,7	332,9	333,7	100,2
- seme	2,2	2,1	2,2	2,2	2,2	2,0	2,0	2,1	1,9	1,9	2,0	2,0	2,2	107,9
- industrijski nameni	19,0	21,4	22,1	21,5	21,6	23,1	10,8	0,6	0,7	8,2	8,5	9,1	8,8	97,1
- izgube	19,5	23,2	16,6	23,8	20,3	17,8	21,0	18,4	16,6	16,9	18,9	14,6	13,6	93,4
- poraba za prehrano	41,0	38,2	36,1	33,2	31,6	30,1	35,7	33,1	31,1	27,5	29,2	29,2	27,7	95,0
Poraba za prehrano*	28,7	26,7	25,3	23,2	22,1	21,1	25,0	23,2	21,8	19,3	20,5	20,4	19,4	95,0
Poraba na prebivalca (kg)	14,4	13,4	12,7	11,6	11,1	10,5	12,4	11,5	10,7	9,4	10,0	9,9	9,4	94,8
Stopnja samooskrbe (%)	45,2	74,8	37,6	77,3	72,1	57,0	58,0	72,3	63,3	61,5	82,4	71,5	58,7	

* začasni podatki

** v ekvivalentu moke

Vir: SURS, KIS

2.1.7 Bilanca proizvodnje in porabe ječmena (ekvivalent zrnja; 000 t)

Koledarsko leto	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Pridelano	44,5	48,1	39,7	59,7	61,2	61,6	67,9	76,8	70,8	80,1	79,4	84,7	69,3	81,8
Začetne zaloge	109,0	108,4	111,7	88,5	99,9	111,1	113,6	121,7	126,0	110,4	93,0	107,4	121,4	113,0
Uvoz	89,3	96,2	100,7	84,1	73,2	81,2	70,1	65,3	50,2	55,1	59,1	41,8	44,4	106,1
Izvoz	0,2	1,3	0,3	0,3	2,0	2,5	1,1	3,5	2,6	5,1	7,4	8,4	5,2	62,2
Končne zaloge	108,4	111,7	88,5	99,9	111,1	113,6	121,7	126,0	110,4	93,0	107,4	121,4	117,2	96,6
Domača poraba	134,2	139,8	163,4	132,1	121,2	137,8	128,7	134,4	134,0	147,5	116,7	104,2	112,6	108,1
- krma	88,0	93,4	119,3	93,6	84,5	99,5	85,5	89,6	97,2	113,9	78,8	69,0	79,5	115,1
- seme	3,2	3,1	3,4	3,8	3,9	4,3	4,6	4,8	5,0	4,7	4,4	4,5	4,3	96,4
- industrijski nameni	38,4	38,3	36,1	29,6	27,9	29,0	33,2	35,0	26,9	23,3	28,2	25,7	24,1	93,8
- izgube	3,3	3,6	3,5	4,0	3,7	3,9	3,7	3,8	3,4	3,9	3,8	3,5	3,1	89,9
- poraba za prehrano	1,3	1,4	1,0	1,1	1,2	1,1	1,7	1,2	1,4	1,7	1,6	1,5	1,6	107,7
Poraba za prehrano**	1,0	1,0	0,8	0,9	0,9	0,8	1,3	0,9	1,1	1,3	1,2	1,1	1,2	107,7
Poraba na prebivalca (kg)	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,6	0,4	0,5	0,6	0,6	0,5	0,6	107,5
Stopnja samooskrbe (%)	33,2	34,4	24,3	45,2	50,5	44,7	52,7	57,1	52,8	54,3	68,0	81,3	61,5	

* začasni podatki

** v ekvivalentu moke

Vir: SURS, KIS

2.1.8 Odkupne cene žita

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
Povprečna letna odkupna cena (EUR/t)														
Pšenica, brez semenske	131,3	136,3	140,3	119,0	105,9	109,0	170,9	178,4	119,3	135,7	193,1	195,6	181,0	92,5
Pšenica za seme	208,9	200,3	225,3	215,5	172,8	181,8	266,2	285,7	204,5	225,8	283,3	318,4	279,1	87,7
Rž	126,2	134,7	131,2	122,8	92,5	107,8	193,4	165,8	159,8	147,8	193,6	219,6	189,8	86,5
Ječmen, krmni	166,2	152,6	120,0	98,2	100,2	110,0	145,7	159,4	104,6	108,4	180,8	179,6	177,3	98,7
Ječmen, pivovarniški	:	:	:	96,3	:	:	162,0	199,5	:	:	172,9	249,2	168,5	67,6
Oves	154,7	156,6	161,6	123,2	121,3	127,8	176,1	221,8	175,5	177,7	187,5	166,8	203,0	121,7
Koruza v zrnju, brez semenske	112,3	101,0	120,3	116,9	91,8	109,6	199,1	114,3	98,8	155,1	170,3	199,8	169,2	84,7
Tritikala	119,5	117,5	127,8	108,4	118,4	118,0	170,2	183,0	95,3	144,3	221,1	183,2	162,2	88,5
Proso	237,6	184,8	130,1	115,5	-	170,4	200,0	311,6	252,3	292,5	375,7	417,3	390,0	93,5
Ajda	191,8	338,0	391,4	392,1	349,3	373,7	470,1	645,6	516,3	776,3	698,4	670,3	653,8	97,5
Sezonska odkupna cena (EUR/t)														
Pšenica (SURS)*	129,5	133,6	137,9	114,5	101,9	107,2	168,6	174,9	101,7	134,2	190,5	194,6	172,1	88,4
Pšenica (ARSKTRP)**	:	:	:	:	102,6	105,2	168,3	185,3	112,6	126,7	196,0	194,3	184,3	94,9
Koruza v zrnju (SURS)***	97,7	98,5	122,5	98,0	88,2	109,8	207,0	104,5	93,6	164,6	157,3	205,3	144,1	70,2

* Tehtano povprečje odkupnih cen v juliju in avgustu (SURS).

** Tehtano povprečje odkupnih cen pšenice, ki jih ARSKTRP posredujejo odkupovalci, ki so v preteklem letu odkupili/prevzeli več kot 1000 t pšenice, podatki za čas žetve.

***Tehtano povprečje odkupnih cen v septembru, oktobru in novembru (SURS).

Vir: SURS, ARSKTRP (TIS), preračuni KIS

2.1.9 Institucionalne cene in neposredne proračunske podpore pri pridelavi žita (EUR)

	EM	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Intervencijska cena														
Pšenica	t	99,0	97,2	98,4	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3
Rž	t	78,3	77,4	79,2	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3
Ječmen, koruza	t	78,3	77,4	79,2	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3	101,3
Neposredna plačila														
Pšenica, rž, pira, ajda	ha	248,6	269,6	246,0	281,6	297,7	314,3	-	-	-	-	-	-	-
Koruza, tritikala, oves, ječmen, proso	ha	138,1	185,7	246,0	281,6	297,7	314,3	-	-	-	-	-	-	-
Regionalno enotno plačilo														
- njive	ha	-	-	-	-	-	-	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	338,15
Podpora za semensko pridelavo														
Pira	t	-	-	-	122,7	86,2	93,4	-	-	-	-	-	-	-

Vir: MKO, preračuni KIS

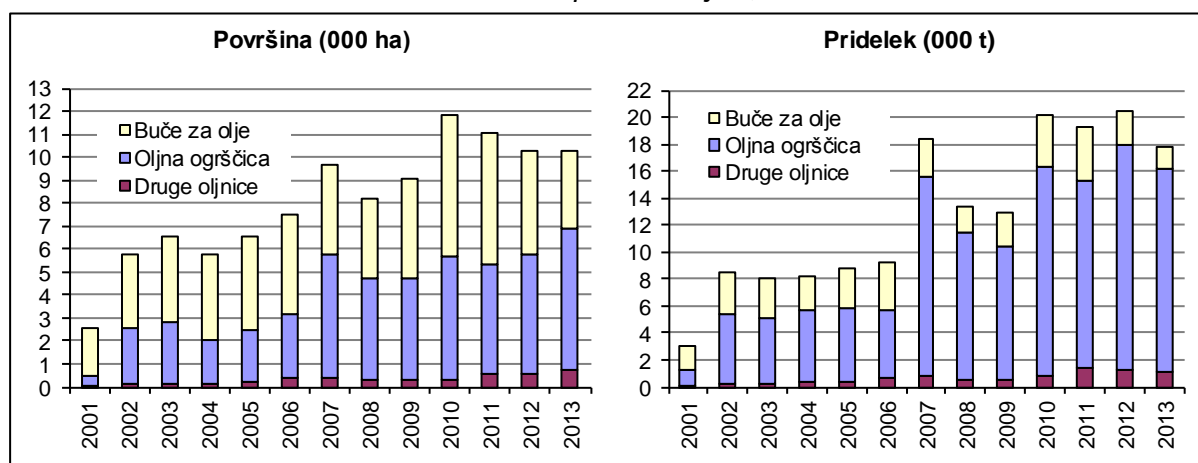
2.2 Oljnice

Delež oljnic v vrednosti kmetijske pridelave med leti niha. Od leta 2001 do leta 2011 je imel delež oljnic v vrednosti proizvodnje trend rasti, medtem ko se je v zadnjih dveh letih znižal. V letu 2013 je bil delež oljnic v skupni vrednosti kmetijstva 0,9%, njihov delež v vrednosti rastlinske pridelave pa 1,6%.

Po podatkih popisa kmetijstva se je v Sloveniji v letu 2010 s pridelavo oljnic ukvarjalo nekaj manj kot 10 tisoč gospodarstev, ki so oljnice pridelovali na okoli 12 tisoč ha njiv. V obdobju med letoma 2000 in 2010 se je število gospodarstev s pridelavo oljnic zmanjšalo za 6%, medtem ko se je površina oljnic povečala za več kot petkrat. Za ravno toliko se je povečala tudi povprečna površina oljnic v obdelavi kmetijskih gospodarstev, ki je v letu 2010 znašala 4,6 ha njiv.

Obseg njiv namenjen oljnicam je do leta 2010, z majhnimi medletnimi nihanji, naraščal, zadnja tri leta pa se je zmanjševal oziroma je skoraj stagniral. Smeri sprememb površine so bile v letu 2013 pri oljnicah obojesmerne. Površina oljne ogrščice je bila večja za 19%, medtem ko so oljne buče pospravili s 24% manj njiv kot v letu 2012. Od drugih oljnic je bila površina soje večja za skoraj dvakrat, nasprotno pa se je površina sončnic zmanjšala za dobro četrtino. V setveni strukturi oljnic prevladujejo oljna ogrščica in oljne buče (skupaj 93% pospravljenih površin v letu 2013), medtem ko pridelava drugih oljnic (sončnice, soja) ostaja vseskozi majhna. V letu 2013 je bilo med oljnicami največ njiv posejanih z oljno ogrščico (59%), sledile pa so oljne buče (33%), katerih delež se je v letu 2013 pomembno zmanjšal (44% v letu 2012).

Slika 6: Površina in pridelek oljnic; 2001-2013

Vir: SURS

Po oceni SURS je bila letina oljne ogrščice v letu 2013 zelo slaba. Hektarski pridelek oljne ogrščice (2,5 t/ha) je bil kar za 24% nižji od rekordnega pridelka semena oljne ogrščice v letu 2012 (3,2 t/ha) in za dobro desetino manjši od povprečja v letih 2008-2012. Tudi hektarski pridelek bučnic je bil zaradi neugodnih vremenskih razmer pomembno slabši kot v letu prej (-18%) in skoraj za četrtino manjši glede na zadnje petletno obdobje (-23%).

Skupni pridelek oljnic se je v letu 2013 zaradi slabe letine zmanjšal za 13%, vendar je bilo pridelanih še vedno za 3% več oljnic kot v povprečju zadnjih petih let.

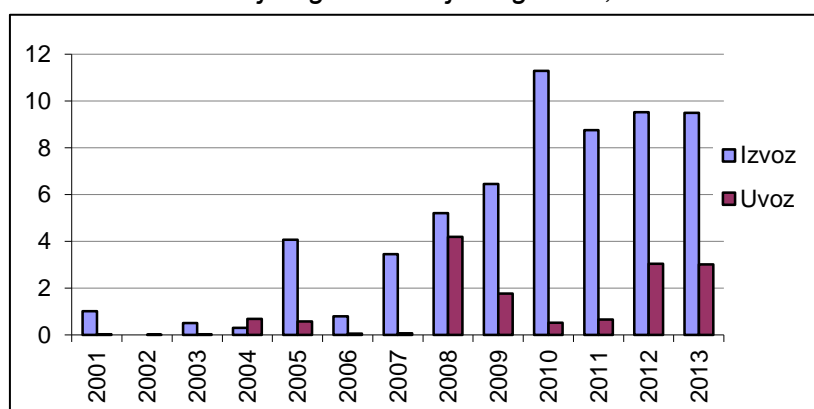
Preglednica 5: Pridelava oljnic; 2012 in 2013

	Površina (ha)		Indeks 2013/12	Pridelek (t/ha)		Indeks 2013/12	Skupni pridelek (t)		Indeks 2013/12
	2012	2013		2012	2013		2012	2013	
Oljnice skupaj	10.242	10.309	100,7	2,0	1,7	86,4	20.492	17.812	86,9
Oljna ogrščica	5.141	6.131	119,3	3,2	2,5	75,9	16.692	15.113	90,5
Sončnice	367	273	74,4	2,4	1,9	78,4	868	506	58,3
Soja	140	278	198,6	2,5	1,7	68,0	343	463	135,0
Oljne buče	4.512	3.433	76,1	0,6	0,5	82,1	2.542	1.588	62,5

Vir: SURS

Zunanja trgovina s semenom oljne ogrščice zadnja štiri leta poteka predvsem na izvozni strani. Izvoz semena oljne ogrščice je po letu 2011, ko se je pomembno zmanjšal, zadnji dve leti ponovno v porastu. V letu 2013 je bilo izvoženega 9,5 tisoč ton semena oljne ogrščice, kar je enako kot v letu prej. Tudi na uvozni strani je bila uvožena enaka količina kot v letu prej (3,0 tisoč ton).

Slika 7: Zunanja trgovina z oljno ogrščico; 2001-2013

Vir: SURS, preračuni KIS

Povprečni odkupni ceni obeh najpomembnejših oljnic sta bili v letu 2013 nižji kot v letu prej. Povprečna odkupna cena oljne ogrščice se je po dveh letih visoke ravni znižala za 20% in je bila rahlo nad povprečjem zadnjega petletnega obdobja. Padanje odkupnih cen bučnic se je nadaljevalo tudi v letu 2013, cene bučnice so bile v primerjavi z letom prej nižje za 4%.

Preglednica 6: Odkupne cene in neposredna plačila za oljnice; 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Odkupne cene (EUR/t)					
Oljna ogrščica	255,3	273,5	421,7	449,6	358,4
Oljne buče	2.610,2	3.111,8	2.998,4	2.938,4	2.833,5
Regionalno enotno plačilo za njive (EUR/ha)	332,0	332,0	332,0	332,0	338,15
Pomoč za energetske rastline (EUR/ha)	45,0	-	-	-	-

Vir: SURS, MKO

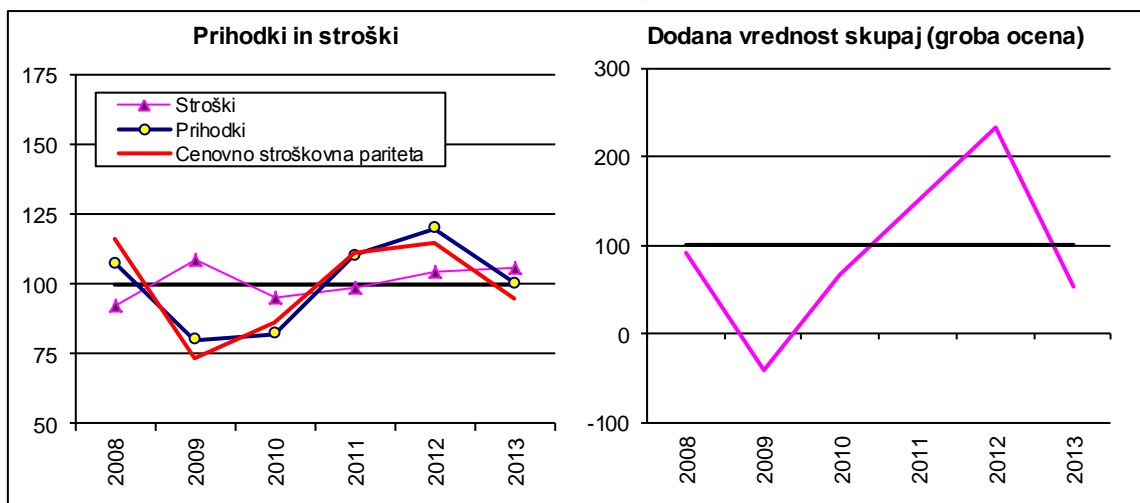
Pridelovalci oljnic so od leta 2007 dalje upravičeni do regionalnega enotnega plačila za njive, ki se izplačuje na osnovi dodeljenih plačilnih pravic. Poleg regionalnega enotnega plačila so bili pridelovalci oljnic, ki se uporabijo za energetske namene, še do vključno leta 2009 deležni posebne pomoči za energetske rastline. Od leta 2006 dalje so pridelovalci upravičeni do regresiranja zavarovanja, ki znaša 50% zavarovalne premije (od leta 2009 dalje), uveljavljajo pa lahko tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu. Od sredine leta 2009 naprej je odstotek vračila trošarine 70% (prej 50%).

Podobno kot pri žitu so se ekonomske razmere na trgu z oljno ogrščico v letu 2013 pomembno poslabšale. Gibanje stroškov je bilo po ocenah na podlagi modelnih kalkulacij zelo podobno kot pri ozimnem žitu, medtem ko je bil padec prihodkov (odkupna cena, regionalno plačilo in vračilo trošarine) višji. Stroški pridelave v času spravila letine 2013 so se

tako v primerjavi z letom prej zvišali za okoli 2%, prihodki pa so bili za 16% nižji kot v enakem obdobju leta 2012.

Slika 8: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi oljne ogrščice (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Po dveh letih intenzivne rasti prihodkov, ko je bila njihova rast hitrejša od rasti stroškov, so se v letu 2013 prihodki pri pridelavi oljne ogrščice znižali za 16%, kar je vodilo v poslabšanje cenovno stroškovnih razmerij. Prihodkovno-stroškovna pariteta se je zaradi nizkih odkupnih cen in zmerne rasti stroškov pridelave po dveh letih ponovno spustila pod povprečje zadnjega petletnega obdobja. Ekonomski rezultati pri pridelavi oljne ogrščice so se, tako zaradi neugodnih cenovno stroškovnih razmerij kot slabe letine v letu 2013, poslabšali in so neugodni.

2.2.1 Pridelava in odkup oljnic

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POVRŠINA (ha)														
Oljnice skupaj	2.577	5.757	6.559	5.772	6.580	7.500	9.666	8.161	9.054	11.787	11.021	10.242	10.309	100,7
Oljna ogrščica	398	2.433	2.705	1.945	2.260	2.809	5.358	4.442	4.424	5.303	4.770	5.141	6.131	119,3
Sončnice	20	25	107	56	40	156	246	256	227	203	374	367	273	74,4
Soja	37	67	40	78	172	226	126	49	66	109	107	140	278	198,6
Buče za olje	2.122	3.232	3.707	3.693	4.108	4.302	3.936	3.414	4.324	6.141	5.718	4.512	3.433	76,1
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Oljnice skupaj	1,2	1,5	1,2	1,4	1,3	1,2	1,9	1,6	1,4	1,7	1,8	2,0	1,7	86,4
Oljna ogrščica	2,9	2,1	1,8	2,8	2,4	1,8	2,8	2,5	2,2	2,9	2,9	3,2	2,5	75,9
Sončnice	1,1	1,4	1,1	1,4	2,2	1,2	1,7	1,6	1,5	2,3	2,6	2,4	1,9	78,4
Soja	2,8	2,4	1,7	2,9	1,9	2,3	2,8	2,8	2,9	2,7	2,7	2,5	1,7	68,0
Buče za olje	0,8	1,0	0,8	0,7	0,7	0,8	0,7	0,5	0,6	0,6	0,7	0,6	0,5	82,1
PRIDELEK (t)														
Oljnice skupaj	3.039	8.535	8.052	8.144	8.730	9.258	18.333	13.321	12.899	20.227	19.300	20.492	17.812	86,9
Oljna ogrščica	1.156	5.179	4.831	5.418	5.352	4.991	14.740	10.949	9.845	15.522	13.948	16.692	15.113	90,5
Sončnice	22	36	122	79	89	190	427	414	330	476	976	868	506	58,3
Soja	104	161	68	226	333	527	348	137	193	290	292	343	463	135,0
Buče za olje	1.757	3.159	3.031	2.422	2.957	3.550	2.818	1.821	2.532	3.888	3.985	2.542	1.588	62,5
ODKUP (t)														
Oljnice skupaj	1.081	5.296	4.026	3.801	4.865	5.369	11.031	4.779	7.352	9.430	8.806	9.653	9.476	98,2
Oljna ogrščica	985	5.028	3.589	3.596	4.639	5.064	10.254	4.586	7.155	9.132	8.333	9.248	9.246	100,0
Buče za olje	96	241	432	203	225	162	249	147	197	283	358	318	116	36,5

Vir: SURS

2.3 Krompir

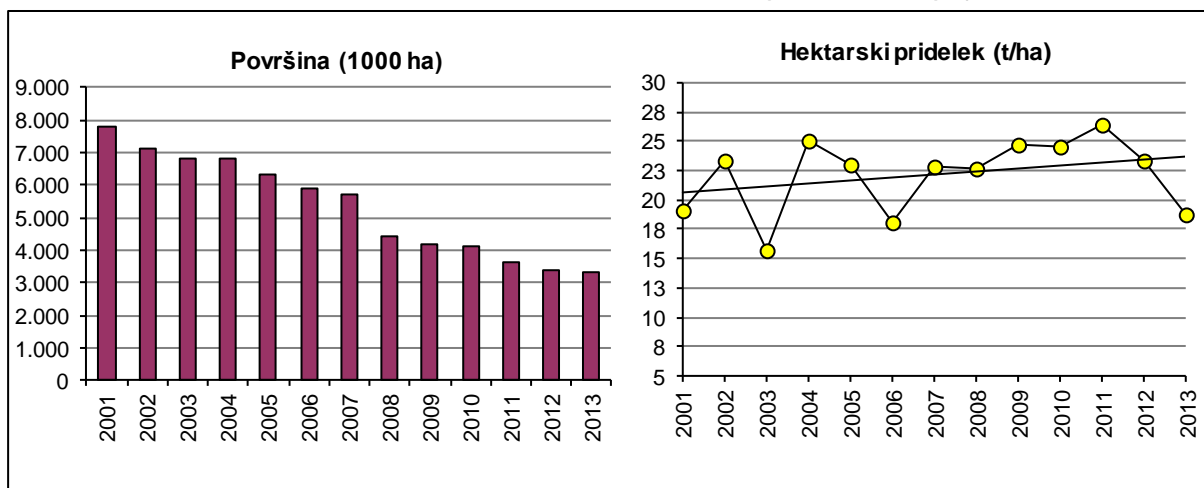
Pridelava krompirja je v letu 2013 k vrednosti kmetijstva prispevala 2,3%, k vrednosti rastlinske pridelave pa 4,4%. Oba deleža med leti precej nihata in sta se v obdobju po letu 2001 gibala med 1,3 in 2,5% vrednosti kmetijstva ter med 2,6 in 4,7% vrednosti rastlinske pridelave.

Trend zmanjševanja krompirja v setveni sestavi njiv, ki je v Sloveniji opazen že vse od leta 2000 dalje, se nadaljuje, saj je bilo na slovenskih njivah v letu 2000 še dobrih 5% krompirja, v letu 2013 pa le 1,9%.

Po podatkih popisa kmetijstva se je v Sloveniji v letu 2010 s pridelavo krompirja ukvarjalo nekaj več kot 39 tisoč gospodarstev, ki so krompir pridelovali na dobrih 4 tisoč ha njiv. V obdobju med letoma 2000 in 2010 se je še bolj kot število gospodarstev (-33%) zmanjšala površina namenjena pridelavi krompirja (-54%). Zaradi tega se je pomembno zmanjšala tudi povprečna površina krompirja na gospodarstvo (z 0,15 ha na 0,10 ha).

Pridelavo krompirja zaznamuje izrazito zmanjševanje površine na eni strani in zmeren trend rasti hektarskih pridelkov na drugi strani. Zmanjševanje pridelovalne površine krompirja se je nadaljevalo tudi v letu 2013. V tem letu so krompir pridelovali na 3,3 tisoč ha, kar je 2% manj kot v letu prej. V strukturi pridelave prevladuje pozni jedilni krompir.

Slika 9: Pospravljena površina in povprečni hektarski pridelki krompirja; 2001-2013

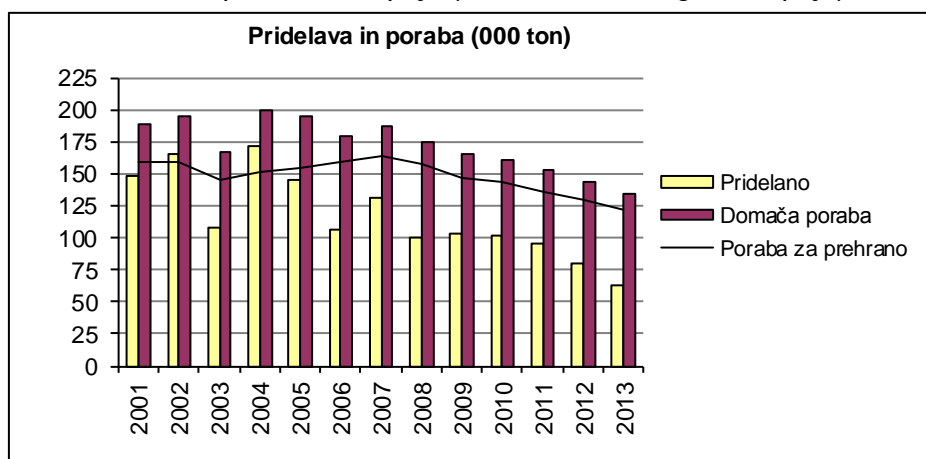

Vir: SURS

Zaradi neugodnih vremenskih razmer je bila letina krompirja zelo slaba. Doseženi hektarski pridelok je bil za petino manjši od lanskega tudi ne najboljšega pridelka in 23% pod povprečjem zadnjih petih let. Tako smo v Sloveniji v letu 2013 zaradi nekoliko manjše površine in izrazito slabe letine skupno pridelali 22% krompirja manj kot v letu prej in daleč najmanj do sedaj (62 tisoč ton).

Preko evidentiranih tržnih poti, ki jih spremlja SURS (odkup in dovoz na tržnice), se je v letu 2013 prodalo nekaj manj kot 4,6 tisoč ton krompirja (7,5% pridelanega).

Slika 10: Pridelava in poraba krompirja (ekvivalent svežega krompirja); 2001-2013

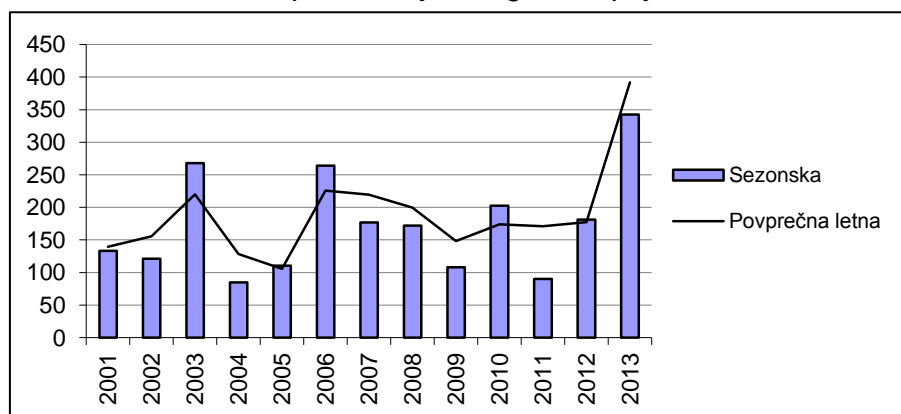
Vir: SURS, KIS

Poraba krompirja v Sloveniji je večja od pridelave. V letu 2013 je bilo uvoženo okoli 72 tisoč ton krompirja, od tega okoli 62% v obliki predelanih proizvodov. V letu 2013 se je skupni uvoz krompirja povečal za 8%. Za razliko od preteklega leta je bilo uvoženega več svežega jedilnega (+34%) in semenskega (+15%) krompirja ter manj predelanega krompirja (-2%). Izvoz krompirja je na splošno majhen, v letu 2013 je bil manjši kot leto prej. Negativni saldo zunanje trgovine (izvoz-uvoz) s krompirjem se je v letu 2013 povečal, na kar je vplivala večja negativna zunanjetrgovinska bilanca pri svežem krompirju.

Pomembno manjši obseg pridelave in večji negativni saldo zunanje trgovine sta v veliki meri vplivala na manjšo stopnjo samooskrbe s krompirjem (svež in predelan), ki je bila v letu 2013 najmanjša od začetka 1990-ih. Stopnja samooskrbe s krompirjem sicer med leti precej niha in se je v letih od 2009 do 2013 gibala med 46% in 63%. Ker v Sloveniji nimamo proizvodnje predelanega krompirja, je zanimiva tudi stopnja samooskrbe s svežim krompirjem, ki je v letu 2013 znašala 67%. Poraba krompirja za prehrano ima zaradi padanja porabe svežega krompirja trend zmanjševanja, medtem ko ima poraba predelanega krompirja trend povečevanja. V primerjavi z začetkom stoletja (2001-2005), se je za prehrano v letih od 2008 do 2012 porabilo v povprečju 11% manj krompirja. Poraba svežega krompirja je bila za okoli četrtno manjša, medtem ko se je poraba predelanega krompirja povečala za skoraj 60%. Prebivalec Slovenije je v letu 2013 v povprečju porabil skupaj 59 kg krompirja, od tega je bilo v povprečju 40 kg svežega krompirja.

V zadnjih letih smo bili priča velikim medletnim in sezonskim nihanjem odkupnih cen krompirja, ki so v veliki meri odvisna od cen na evropskem trgu. Po podatkih SURS je bila na povprečni letni ravni leta 2013 odkupna cena jedilnega krompirja za 2,2 krat višja kot v povprečju leta 2012.

Slika 11: Odkupne cene jedilnega krompirja; 2001-2013

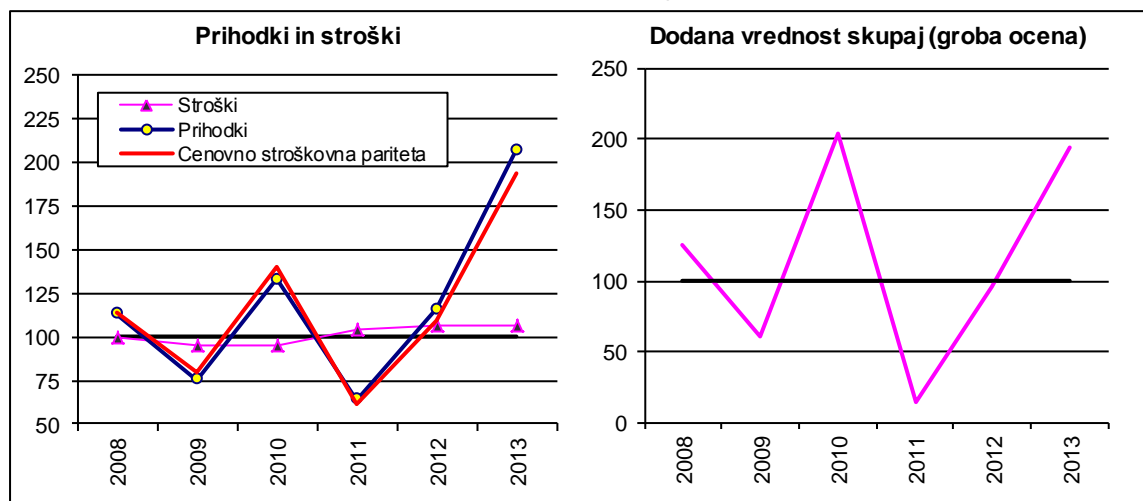

Vir: SURS, preračuni KIS

Trg krompirja v EU, z izjemo pridelave krompirja za predelavo v škrob, ni enotno urejen s tržnim redom. Z reformo skupne kmetijske politike so od leta 2007 dalje pridelovalci krompirja upravičeni do regionalnega enotnega plačila. Od leta 2006 dalje lahko pridelovalci zavarujejo svoje pridelke po regresirani stopnji, ki znaša 50% zavarovalne premije (od leta 2009 dalje), možnost pa imajo pridobiti tudi povračilo dela plačane trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu. Od sredine leta 2009 naprej je odstotek vračila trošarine 70% (prej 50%).

Pri pridelavi krompirja so ekonomske razmere med leti, še bolj kot v ostali rastlinski pridelavi, zelo spremenljive. V letu 2013 je bila ponudba krompirja zaradi slabe letine v Sloveniji in drugod po Evropi majhna in cene so bile posledično zelo visoke. V jesenskih mesecih leta 2013 so bile odkupne cene krompirja v Sloveniji tudi do 2 krat višje kot v jeseni leta 2012. V povprečju je bila odkupna cena krompirja v mesecih od septembra do novembra v letu 2013 za 87% višja kot v enakih mesecih leta prej. Na podlagi modelnih kalkulacij ocenjujemo, da je bila pridelava krompirja letine 2013 za okoli odstotek dražja od pridelave predhodne letine. Na stroške pridelave so najpomembnejše vplivali nižji stroški semena (-3,6%) in gnojil (-0,4%) in nekoliko višji stroški domačih strojnih storitev (+2,2%) in sredstev za varstvo rastlin (+3,6%).

Slika 12: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi krompirja (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Cenovno-stroškovna razmerja pridelave krompirja (upoštevana sezonska odkupna cena; september–november), ki so v zadnjih letih izredno spremenljiva, so se v letu 2013 zaradi visokih odkupnih cen krompirja in zmerne rasti stroškov izboljšala. Cenovno-stroškovna pariteta se je dvignila visoko nad povprečje zadnjih petih let. Ekonomski rezultati so bili zaradi izrazito visokih cen v letu 2013 v povprečju dobri, pri posameznih pridelovalcih pa v veliki meri odvisni od doseženih pridelkov, ki so jih prizadele suše in visoke temperature.

2.3.1 Pridelava krompirja

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POVRŠINA (ha)														
Krompir skupaj	7.785	7.113	6.832	6.832	6.306	5.900	5.736	4.427	4.175	4.124	3.640	3.386	3.307	97,7
Krompir brez semenskega	7.587	6.943	6.746	6.746	6.252	5.825	5.662	4.337	4.138	4.076	3.590	3.341	3.265	97,7
- zgodnji	876	754	544	544	657	753	736	564	540	579	510	481	551	114,6
- pozni	6.711	6.189	6.202	6.202	5.595	5.072	4.926	3.773	3.598	3.497	3.080	2.860	2.714	94,9
Krompir, semenski	198	170	86	86	54	75	74	90	37	48	50	45	42	93,3
- od tega potrjena	98	68	50	72	38	42	46	42	37	40	48	42	38	90,7
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Krompir skupaj	19,0	23,3	15,8	25,1	22,9	18,1	22,8	22,7	24,8	24,5	26,4	23,4	18,8	80,3
Krompir brez semenskega	19,1	23,4	15,8	25,1	23,0	18,1	22,8	22,7	24,8	24,6	26,5	23,5	18,8	80,2
- zgodnji	16,4	20,0	13,7	21,2	16,9	14,9	20,2	20,8	20,3	20,3	22,0	21,3	18,7	87,9
- pozni	19,4	23,8	15,9	25,5	23,7	18,6	23,2	23,0	25,5	25,3	27,3	23,8	18,8	79,1
Krompir, semenski	18,8	20,8	14,4	22,5	22,1	21,2	23,5	20,5	23,1	20,0	19,3	20,1	17,2	85,4
PRIDELEK (t)														
Krompir skupaj	148.279	165.962	107.610	171.475	144.714	106.974	131.049	100.319	103.425	101.208	96.179	79.253	62.155	78,4
Krompir brez semenskega	144.551	162.426	106.369	169.520	143.522	105.381	129.309	98.475	102.570	100.249	95.213	78.348	61.434	78,4
- zgodnji	14.368	15.075	7.457	11.519	11.114	11.243	14.852	11.747	10.978	11.738	11.220	10.251	10.319	100,7
- pozni	130.183	147.351	98.912	158.001	132.408	94.138	114.457	86.728	91.592	88.511	83.993	68.097	51.115	75,1
Krompir, semenski	3.728	3.537	1.241	1.955	1.192	1.593	1.740	1.844	855	959	966	905	721	79,7
- od tega potrjen	1.848	1.371	868	1.511	792	846	959	897	856	902	1.217	1.107	869	78,5

Vir: SURS, KIS (Služba za uradno potrjevanje semenskega in sadilnega materiala kmetijskih rastlin)

2.3.2 Evidentirana prodaja krompirja (t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
ODKUP IN DOVOZ NA TRŽNICE	18.688	15.132	13.652	10.567	11.310	6.025	6.634	7.076	6.550	7.902	7.124	5.875	4.626	78,7
Odkup	17.305	14.017	12.718	9.664	10.455	5.241	5.655	6.078	5.671	7.100	6.365	5.220	4.122	79,0
Krompir, brez semenskega	16.456	13.135	12.073	9.115	9.570	4.588	5.019	5.298	4.902	6.369	5.495	4.478	3.449	77,0
- zgodnji	2.155	3.135	2.612	2.628	1.941	1.397	1.593	773	750	947	1.100	1.142	1.063	93,1
- pozni	14.301	10.000	9.461	6.487	7.629	3.191	3.426	4.526	4.152	5.423	4.395	3.337	2.386	71,5
Semenski krompir	850	882	645	549	885	653	636	780	769	731	870	742	673	90,8
Dovoz na živilske trge	1.383	1.115	934	904	856	784	979	998	879	802	760	655	504	76,9

Vir: SURS

2.3.3 Bilanca proizvodnje in porabe krompirja (ekvivalent svežega krompirja; 000 t)

Koledarsko leto	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
KROMPIR SKUPAJ (brez škroba)														
Pridelano	148,3	166,0	107,6	171,5	144,7	107,0	131,0	100,3	103,4	101,2	96,2	79,3	62,2	78,4
Uvoz	34,7	38,7	41,5	56,3	45,9	64,2	67,4	65,3	65,1	63,5	69,9	66,8	72,1	107,9
Izvoz	9,0	1,3	3,8	3,0	5,8	4,6	3,3	2,8	2,5	5,5	14,9	8,1	6,3	77,6
Spremembe zalog	-14,9	8,1	-21,6	25,5	-10,5	-12,2	8,9	-11,9	1,4	-1,4	-1,6	-5,9	-6,0	
Domača poraba	188,9	195,1	166,9	199,3	195,3	178,8	186,2	174,8	164,7	160,6	152,8	143,8	133,9	93,1
- krma	7,4	13,3	3,2	25,7	21,7	3,2	3,9	4,0	4,1	3,5	4,3	3,0	1,9	61,9
- seme	15,6	14,2	13,7	13,7	12,6	11,8	11,5	8,9	8,4	8,2	7,3	6,8	6,6	97,7
- izgube	7,4	8,3	5,4	8,6	7,2	5,3	6,6	5,0	5,2	5,1	4,8	4,0	3,1	78,4
- poraba za prehrano	158,5	159,3	144,7	151,3	153,7	158,4	164,3	156,9	147,0	143,7	136,4	130,1	122,3	94,0
Poraba na prebivalca (kg)	79,6	79,8	72,4	75,8	76,8	78,9	81,3	77,6	72,0	70,1	66,4	63,3	59,4	93,9
Stopnja samooskrbe (%)	78,5	85,0	64,5	86,0	74,1	59,8	70,4	57,4	62,8	63,0	62,9	55,1	46,4	
SVEŽ KROMPIR														
Pridelano	148,3	166,0	107,6	171,5	144,7	107,0	131,0	100,3	103,4	101,2	96,2	79,3	62,2	78,4
Uvoz	10,4	14,0	16,4	24,8	11,7	25,1	24,3	21,2	22,4	18,4	28,7	21,3	27,7	129,9
Izvoz	8,0	0,3	2,6	0,3	1,1	1,2	0,9	0,6	0,5	2,7	11,9	4,8	2,8	57,9
Spremembe zalog	-14,9	8,1	-21,6	25,5	-10,5	-12,2	8,9	-11,9	1,4	-1,4	-1,6	-5,9	-6,0	
Domača poraba	165,6	171,5	143,1	170,5	165,7	143,0	145,6	132,8	123,9	118,3	114,5	101,7	93,1	91,5
- krma	7,4	13,3	3,2	25,7	21,7	3,2	3,9	4,0	4,1	3,5	4,3	3,0	1,9	61,9
- seme	15,6	14,2	13,7	13,7	12,6	11,8	11,5	8,9	8,4	8,2	7,3	6,8	6,6	97,7
- izgube	7,4	8,3	5,4	8,6	7,2	5,3	6,6	5,0	5,2	5,1	4,8	4,0	3,1	78,4
- poraba za prehrano	135,2	135,7	120,8	122,5	124,1	122,7	123,6	114,9	106,3	101,5	98,1	88,0	81,5	92,6
Poraba na prebivalca (kg)	67,9	68,0	60,5	61,4	62,0	61,1	61,2	56,8	52,0	49,5	47,8	42,8	39,6	92,5
Stopnja samooskrbe (%)	89,6	96,8	75,2	100,6	87,3	74,8	90,0	75,5	83,5	85,5	84,0	77,9	66,8	

* začasni podatki

Vir: SURS, KIS

2.3.4 Odkupne cene krompirja

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
EUR/t														
Krompir, brez semenskega	139,3	155,7	220,1	128,6	105,4	225,5	219,7	199,7	148,1	173,8	170,9	177,5	391,7	220,6
- zgodnji	285,0	200,2	347,0	186,9	158,7	264,4	298,5	285,2	281,8	270,6	251,2	242,8	537,7	221,5
- pozni	117,4	141,8	185,0	104,9	91,9	208,5	183,1	185,1	123,9	156,8	150,8	155,2	326,7	210,5
Sezonska cena*	133,1	121,0	267,8	84,8	110,6	263,9	176,9	172,2	107,8	202,5	90,0	181,4	342,5	188,8
Semenski krompir	345,0	418,3	450,3	358,8	314,0	442,4	353,5	438,9	309,2	440,4	449,0	437,6	466,6	106,6

* Tehtano povprečje odkupnih cen jedilnega krompirja v septembru, oktobru in novembru.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.3.5 Neposredne proračunske podpore pri pridelavi krompirja

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Plačila na površino (EUR/ha)													
Pridelava semena v jedrih	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I. varovalni pas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II. varovalni pas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klasično semenarjenje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Semenski nasadi	736,7	707,3	684,6	418,7	417,3	417,3	170,0	170,0	170,0	-	-	-	-
Nasadi v 100-m izolacijskem pasu	460,4	442,0	427,9	669,8	669,8	669,8	420,0	420,0	420,0	-	-	-	-
Regionalno enotno plačilo za njive (EUR/ha)	-	-	-	-	-	-	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	338,15

Vir: MKO, preračuni KIS

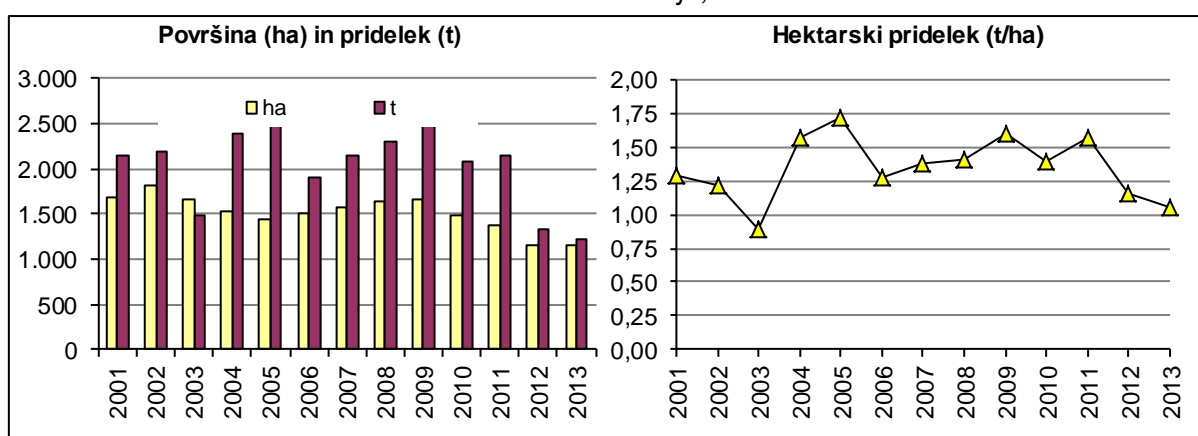
2.4 Hmelj

Pridelava hmelja po letu 2001 predstavlja med 0,4 in 2,6% skupne vrednosti kmetijske proizvodnje oziroma med 0,7 in 5,1% vrednosti rastlinske pridelave.

Po podatkih popisa se je s pridelavo hmelja v letu 2010 ukvarjalo 135 kmetijskih gospodarstev, ki so imela hmelj na 1.488 ha. Tudi v hmeljarstvu je opazna koncentracija pridelave. V obdobju od leta 2000 se je število gospodarstev, ki pridelujejo hmelj, zmanjšalo za dobro tretjino, medtem ko je površina hmeljišč ostala skoraj nespremenjena. Povprečna površina zasajena s hmeljem na gospodarstvo se je glede na leto 2000 povečala za več kot polovico. V letu 2010 so tako kmetijska gospodarstva, ki pridelujejo hmelj, v povprečju obdelovala 11 ha hmeljišč.

Zaradi velikih ekonomskih težav v hmeljarstvu se je po letu 2009 pridelovalna površina hmeljišč vse do leta 2013 hitro zmanjševala. V letu 2013 so hmelj pospravili s 1.166 ha, kar je za nekaj manj kot odstotek več kot v letu prej.

Slika 13: Pridelava hmelja; 2001-2013

Vir: SURS

Zaradi manjše površine hmeljišč ter izredno slabe letine je v leto 2013 pridelanega 8% manj hmelja kot v letu prej (1.227 ton), pridelava hmelja pa je bila tudi globoko pod povprečjem zadnjih petih let (-42%).

Razmere na svetovnem trgu so se nekoliko umirile, kar se je odrazilo tudi na slovenskem izvozu hmelja, ki se je po dveh letih izrazitega zmanjševanja rahlo povečal. Saldo zunanje trgovine s hmeljem je po velikem zmanjšanju v letu 2012 ostal na podobni ravni (-0,4%) in je v letu 2013 znašal 1.220 ton.

Kljub porastu ostajajo odkupne cene hmelja v Sloveniji na izredno nizki ravni. Odkupna cena hmelja v Sloveniji je bila v letu 2013 za 4% višja kot v letu prej, vendar je dosegala manj kot 40% povprečne odkupne cene v letih 2007-2009, ko so bile cene visoke.

Preglednica 7: Odkupne cene; 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Povprečna letna odkupna cena (EUR/kg)	5,31	3,38	2,60	3,24	3,38

Vir: SURS

Od leta 2007 dalje lahko pridelovalci hmelja na osnovi dodeljenih plačilnih pravic uveljavljajo pravico do regionalnega enotnega plačila. Z letom 2010 je proizvodno vezano plačilo za hmelj prešlo v okvir regionalnega plačila in se izplačuje v obliki individualnega (zgodovinskega) dodatka. Od leta 2006 dalje so tudi pridelovalci hmelja upravičeni do regresiranja zavarovanja, ki znaša 50% zavarovalne premije (od leta 2009 dalje), uveljavljajo pa lahko tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu. Od sredine leta 2009 naprej je odstotek vračila trošarine 70% (prej 50%).

2.4.1 Pridelava hmelja ter zunanja trgovina

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
PRIDELAVA														
Površina (ha)	1.682	1.817	1.662	1.524	1.453	1.507	1.572	1.638	1.660	1.488	1.376	1.159	1.166	100,6
Hektarski pridelek (t/ha)	1,3	1,2	0,9	1,6	1,7	1,3	1,4	1,4	1,6	1,4	1,6	1,2	1,1	91,2
Pridelek (t)	2.158	2.199	1.488	2.398	2.501	1.916	2.157	2.304	2.669	2.073	2.154	1.338	1.227	91,7
ZUNANJA TRGOVINA														
Izvoz (t)	1.774	1.579	1.922	1.854	1.963	1.574	1.680	1.474	1.628	2.636	1.632	1.262	1.284	101,8
Uvoz (t)	42	107	42	31	186	244	182	141	115	241	40	37	64	172,5

* začasni podatki

Vir: SURS, preračuni KIS

2.4.2 Cene in neposredne proračunske podpore pri pridelavi hmelja

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Povprečna letna odkupna cena (EUR/kg)	3,22	3,20	2,81	2,91	3,29	3,89	8,75	13,24	5,31	3,38	2,60	3,24	3,38	104,4
Neposredno plačilo na površino (EUR/ha)	543,3	334,2	357,3	408,8	432,0	456,0	120,0	120,0	120,0	-	-	-	-	-
Regionalno enotno plačilo za njive (EUR/ha)	-	-	-	-	-	-	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	338,15	101,9
Plačilo za nasade v mirovanju in krčitev (EUR/ha)	-	-	-	408,8	432,0	456,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Podpora obnovi hmeljišč (EUR/ha)	3.683	3.068	2.969	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Vir: SURS, MKO, preračuni KIS

2.5 Zelenjadnice

K skupni vrednosti kmetijske proizvodnje je pridelava zelenjadnic po letu 2001 prispeva med 2,9 in 4,9%. V letu 2013 so zelenjadnice k skupni vrednosti kmetijske proizvodnje prispevale 4,6%, v vrednosti rastlinske pridelave pa so imele 8,7%.

S pridelavo zelenjadnic v Sloveniji se ukvarja veliko število kmetijskih gospodarstev, ki pridelujejo zelenjadnice tako za lastno porabo kot za prodajo. V obdobju od leta 2000 do 2010 se je po podatkih popisa kmetijskih gospodarstev število gospodarstev s pridelavo zelenjadnic zmanjšalo na 42 tisoč oziroma za skoraj tretjino. V omenjenem obdobju se je zmanjšala tudi površina namenjena zelenjadnicam (2.276 ha; -10%), medtem ko se je povprečna površina v obdelavi posameznega kmetijskega gospodarstva povečala za dobro četrtino (424 m² v letu 2000; 540 m² v letu 2010).

V Sloveniji se praviloma vsaka tri leta izvajajo tudi tržni popisi vrtnarstva s katerimi so popisana tudi kmetijska gospodarstva, ki pridelujejo zelenjadnice za prodajo. Podatki popisa v letu 2013 kažejo, da je bilo kmetijskih gospodarstev s tržno pridelavo zelenjadnic 1.169 oziroma za 2% manj kot ob popisu 2010. Nasprotno pa je bilo pridelavi zelenjadnic v letu 2013 namenjeno za 31% več površin kot ob popisu 2010. Tržne zelenjadnice so v letu 2013 pridelovali na 1.587 ha (osnovna površina), posamezno kmetijsko gospodarstvo pa je zelenjadnice pridelovalo na 1,36 ha. Pridelava zelenjadnic v Sloveniji poteka pretežno na prostem, saj se kar 95% vseh površin za tržno pridelavo zelenjadnic nahaja na prostem.

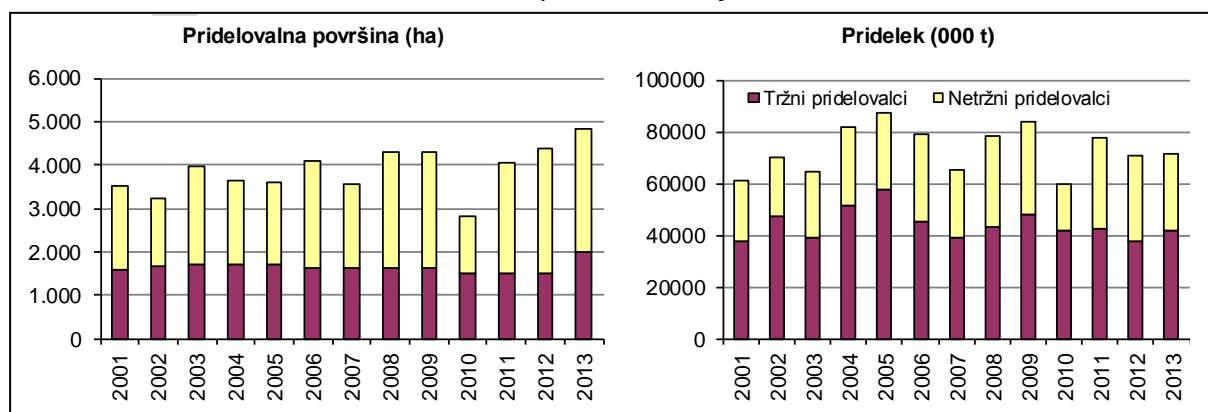
Preglednica 8: Število kmetijskih gospodarstev, osnovna in pridelovalna površina zelenjadnic pri tržnih pridelovalcih; 2010 in 2013

	Zelenjadnice								
	Skupaj		Indeks 2013/10	Na prostem		Indeks 2013/10	V zaščitenem prostoru		Indeks 2013/10
	2010	2013		2010	2013		2010	2013	
Število kmetijskih gospodarstev (KMG)	1.192	1.169	98,1	1.111	1.087	97,8	343	401	116,9
Osnovna površina (ha)	1.216	1.587	130,5	1.149	1.500	130,6	67	69	102,8
Pridelovalna površina (ha)	1.498	1.982	132,3	1.413	1.873	132,5	85	108	127,9
Osnovna površina/ KMG (ha)	1,02	1,36	133,1	1,03	1,38	133,4	0,20	0,17	88,0
Pridelovalna površina/ KMG (ha)	1,26	1,70	134,9	1,27	1,72	135,5	0,25	0,27	109,4

Vir: SURS (popisi tržnega vrtnarstva)

V strukturi rabe njiv in vrtov osnovne površine zelenjadnic zavzemajo okoli 2% (3.881 ha v letu 2013). Po letu 2001 se je skupna pridelovalna površina zelenjadnic gibala med 3.229 in 4.845 ha, z izjemo leta 2010 (2.803 ha), ko je SURS ocenil pomembno manjšo površino zelenjadnic za lastno porabo na kmetijskih gospodarstvih. V letu 2013 so bile po ocenah statistike zelenjadnice pospravljene s 4.845 ha, kar je za desetino več kot v letu prej. Zelenjadnice namenjene prodaji so v letu 2013 pridelovali na 1.982 ha, kar je za okoli tretjino več kot v letu 2010, ko je bil izveden zadnji popis tržnega vrtnarstva, saj SURS v obdobju med popisi tržnega vrtnarstva ne ocenjuje površin pri tržnih pridelovalcih. V letu 2013 so bile površine namenjene tržni pridelavi zelenjadnic največje odkar SURS izvaja popise tržnega vrtnarstva (2000).

Slika 14: Površina in pridelek zelenjadnic; 2001-2013

Vir: SURS

Ker večina pridelave zelenjadnic še vedno poteka na prostem, imajo v zelenjadarstvu na pridelek velik vpliv vremenski dejavniki, ki pridelavi zelenjadnic že drugo leto zapored niso bili naklonjeni. Letina zelenjadnic je bila slabša kot v letu prej, povprečni hektarski pridelek zelenjadnic je bil v povprečju manjši za 9%. Večji hektarski pridelek kot v letu prej je statistika zabeležila pri manjšem številu zelenjadnic (pri ohrovtu, špinači, solatnih kumarah, česnu, svežem fižolu in beluših).

Preglednica 9: Pridelava zelenjadnic; 2012 in 2013

	Površina (ha)		Indeks 2013/12	Pridelek (t/ha)		Indeks 2013/12	Skupni pridelek (t)		Indeks 2013/12
	2012	2013		2012	2013		2012	2013	
Zelenjadnice skupaj	4.371	4.845	110,8	16,2	14,7	90,9	70.759	71.273	100,7
Od tega:									
Belo zelje	611	632	103,4	28,4	25,6	90,2	17.362	16.207	93,3
Solata	591	639	108,1	15,0	13,3	88,5	8.887	8.507	95,7
Radič	202	295	146,0	12,7	11,9	94,0	2.562	3.517	137,3
Paprika	146	145	99,3	23,2	22,4	96,8	3.381	3.249	96,1
Paradižnik	221	220	99,5	33,1	31,3	94,7	7.313	6.892	94,2
Čebula	319	356	111,6	18,4	17,1	92,7	5.869	6.074	103,5
Fižol v strokih	628	643	102,4	3,6	3,8	106,4	2.244	2.445	109,0

Vir: SURS

Povprečni hektarski pridelek zelenjadnic je bil v letu 2013 za 22% pod povprečjem zadnjih petih let (2008-2012), prav tako je tudi velika večina vrst zelenjadnic obrodila podpovprečno.

V Sloveniji smo v letu 2013 zaradi večjih površin in slabe letine pridelali skupno 71 tisoč ton zelenjadnic, kar je za slab odstotek več kot v letu 2012.

Prodaja zelenjave po evidentiranih tržnih poteh se je po letih zmanjševanja v letu 2013 povečala za 7%. Povečanje je šlo predvsem na račun večjih količin odkupljenega paradižnika. Odkup in prodaja na tržnicah sta v letu 2013 zajela 19% pridelka tržnih pridelovalcev zelenjadnic.

Preglednica 10: Izvoz in uvoz zelenjave (ekvivalent sveže zelenjave); 2009-2013

	IZVOZ (t)					UVOZ (t)				
	2009	2010	2011	2012	2013*	2009	2010	2011	2012	2013*
Zelenjava** skupaj	10.368	13.048	12.759	12.439	12.165	150.591	152.120	147.138	149.584	155.393
Predelana zelenjava**	3.926	3.592	3.730	2.733	3.059	54.399	54.494	54.570	54.389	55.953
Sveža zelenjava**, od tega:	6.442	9.456	9.029	9.706	9.105	96.192	97.625	92.569	95.195	99.441
Zelje	88	94	200	157	117	4.185	3.589	3.706	3.523	5.651
Solata	385	590	393	439	279	9.317	9.347	8.884	9.272	9.498
Radič	188	152	163	180	90	3.780	4.181	3.854	3.078	2.970
Paprika	700	712	525	456	1.017	10.050	9.341	8.764	9.576	9.184
Paradižnik	825	1.286	1.022	1.430	1.699	15.725	16.035	14.970	13.213	13.844
Kumare	668	468	336	553	341	4.873	4.767	3.576	4.223	3.703
Čebula	534	1.149	1.557	1.868	2.147	13.227	13.348	12.973	13.139	14.878

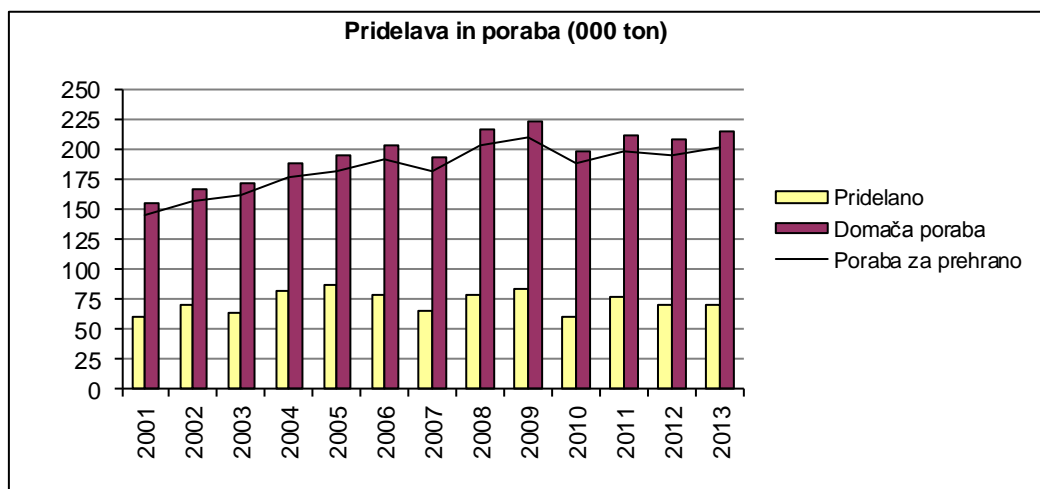
* začasni podatki

** vključno z lubenicami in melonami

Vir: SURS, preračuni KIS

V letu 2013 je bilo v sveži in predelani obliki porabljeno 215 tisoč ton zelenjave, kar je za 3% več kot v letu prej in nekoliko nad povprečjem (+1,2%) v zadnjih petih letih. Slovenija je neto uvoznica zelenjave. V letu 2013 je bilo uvoženo 155 tisoč ton zelenjave, od tega 64% sveže. Skupni uvoz zelenjave se je v primerjavi z letom prej povečal za 4%, od tega je bil uvoz sveže zelenjave večji za 3%. V letu 2013 je izvoz zelenjave obsegal okoli 12 tisoč ton in se je glede na leto 2012 zmanjšal za 2%. Okoli 75% izvoza je predstavljala sveža zelenjava. Po posameznih vrstah zelenjave se v obliki sveže zelenjave uvozi največ paradižnika, čebule, solate in paprike. Tudi pri izvozu so najmočnejše zastopane čebula, paprika in paradižnik.

Slika 15: Pridelava in poraba zelenjave (ekvivalent sveže zelenjave); 2001-2013

Vir: SURS, KIS

V Sloveniji imamo nizko stopnjo samooskrbe z zelenjavo, ki ima trend zmanjševanja, opazna pa so tudi velika med letna nihanja (predvsem zaradi sprememb v obsegu pridelave) in se je v letih od 2009 do 2013 gibala med 30 in 37%. V letu 2013 je bila stopnja samooskrbe pod povprečjem zadnjih petih let in je bila ocenjena na 33% (v povprečju zadnjih petih let 35%) ter pri sveži zelenjavi 44% (v povprečju zadnjih petih let 46%). Nasprotno od samooskrbe ima poraba zelenjave trend rasti. V primerjavi z začetkom stoletja (2001-2005), se je za prehrano v letih od 2008 do 2012 porabilo v povprečju 20% več zelenjave. Poraba sveže zelenjave pa je bila večja za okoli 15%. V letu 2013 je prebivalec Slovenije porabil 98 kg, od tega je bilo 73 kg sveže zelenjave.

Na povprečni letni ravni so se odkupne cene zelenjadnic v letu 2013 zaradi manjše ponudbe zvišale v povprečju za okoli 20%. Višje so bile odkupne cene pri večini pomembnejših vrst zelenjadnic.

Preglednica 11: Odkupne cene zelenjadnic, 2009-2013

Odkupne cene (EUR/t)	2009	2010	2011	2012	2013
Zelje	196,7	223,5	235,3	240,2	312,4
Solata	641,7	653,1	567,2	584,4	981,1
Paprika	694,1	844,8	738,2	765,4	861,1
Paradižnik	519,8	624,9	515,9	907,7	944,4
Kumare	430,1	448,6	346,6	461,6	583,9
Čebula	408,5	414,8	324,2	432,4	542,7

Vir: SURS

Do leta 2007 za pridelovalce zelenjadnic skupna tržna ureditev ni predvidevala neposrednih podpor. Predvideno je bilo le sofinanciranje dejavnosti iz operativnih programov organizacij proizvajalcev, ki pa v Sloveniji ni bilo izkoriščeno. Od leta 2007 dalje so pridelovalci zelenjadnic upravičeni do regionalnega enotnega plačila za njive. Tudi pri zavarovanju zelenjadnic je možno uveljaviti regres v višini 50% zavarovalne premije, pridelovalci pa lahko uveljavijo tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu (od leta 2009 dalje 70%).

2.5.1 Površina zelenjadnic skupaj

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
OSNOVNA POVRŠINA (ha)	2.731	2.497	3.087	2.904	2.891	3.169	2.752	3.421	3.406	2.276	3.288	3.843	3.881	101,0
PRIDELOVALNA POVRŠINA (ha)														
Zelenjadnice skupaj	3.531	3.229	3.982	3.631	3.614	4.099	3.550	4.294	4.275	2.803	4.048	4.371	4.845	110,8
Belo zelje	736	686	829	699	696	805	711	841	838	578	582	611	632	103,4
Ohrovt	50	41	51	59	58	62	54	65	64	37	33	34	42	123,5
Kitajski kapus	16	17	19	20	20	29	28	30	30	9	8	8	16	200,0
Cvetača in brokoli	81	64	89	97	97	104	86	95	95	54	81	87	102	117,2
Solata	357	299	342	353	352	442	386	463	461	298	542	591	639	108,1
Endivija	102	101	112	164	163	175	150	184	183	102	174	191	227	118,8
Radič	172	140	169	218	217	233	204	244	243	151	188	202	295	146,0
Špinača	41	34	44	33	33	27	24	28	28	23	16	16	20	125,0
Motovilec	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	117	129	136	105,4
Korenček	143	128	168	125	124	162	141	171	170	94	149	162	190	117,3
Rdeča pesa	137	106	146	121	120	147	130	153	153	86	112	120	117	97,5
Paradižnik	190	189	218	165	164	175	145	187	186	117	201	221	220	99,5
Paprika	212	228	237	203	203	176	161	183	182	117	139	146	145	99,3
Kumare	195	176	202	135	134	145	119	155	154	89	142	157	156	99,4
- solatne	:	95	116	56	56	61	51	65	65	42	73	80	79	98,8
- za vlaganje	:	81	86	79	78	84	68	90	89	47	69	77	77	100,0
Bučke	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	121	130	107	82,3
Čebula	291	286	357	286	285	260	226	273	272	193	295	319	356	111,6
Česen	54	52	62	35	35	45	36	48	48	38	61	67	125	186,6
Por	38	40	43	32	32	36	34	37	37	30	25	25	22	88,0
Fižol, svež	315	263	350	490	486	616	489	666	661	360	563	628	643	102,4
- visok	:	137	185	321	318	403	318	436	432	234	395	442	439	99,3
- nizek	:	126	166	169	167	214	171	230	228	126	168	186	204	109,7
Grah, svež	54	48	63	52	52	68	55	73	73	41	51	57	56	98,2
Šparglji	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	30	30	66	220,0
Druge zelenjadnice	352	332	482	344	344	392	374	399	399	386	418	440	533	121,1

Vir: SURS

2.5.2 Hektarski pridelek zelenjadnic skupaj

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
Hektarski pridelek zelenjadnic (t/ha)														
Zelenjadnice skupaj	17,3	21,8	16,1	22,6	24,2	19,2	18,4	18,2	19,6	21,4	19,1	16,2	14,7	90,9
Belo zelje	23,3	32,0	21,5	34,9	35,9	32,4	28,8	32,0	33,9	35,0	35,9	28,4	25,6	90,2
Ohrovt	21,1	25,4	17,5	24,2	23,9	19,7	19,6	19,6	19,8	19,6	22,7	18,3	20,6	112,4
Kitajski kapus	22,7	25,7	29,9	26,7	27,2	29,5	24,3	24,9	25,3	25,4	24,9	23,3	20,5	88,2
Cvetača in brokoli	19,2	18,1	14,1	18,1	18,1	14,3	16,4	16,0	20,0	18,4	15,4	14,9	12,7	85,0
Solata	14,8	22,0	15,9	20,9	21,1	19,0	18,2	18,4	18,9	19,4	17,3	15,0	13,3	88,5
Endivija	16,7	21,8	18,6	19,4	19,8	17,9	16,8	17,0	17,0	18,0	16,4	14,5	14,4	99,9
Radič	13,1	14,8	9,2	15,9	16,0	14,2	14,6	13,6	14,2	15,2	15,1	12,7	11,9	94,0
Špinača	10,8	11,2	11,3	10,9	12,4	11,9	10,3	11,8	12,9	10,3	13,4	12,0	12,5	104,2
Motovilec	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	5,3	5,6	4,9	86,9
Korenček	16,1	21,8	17,3	21,0	22,1	18,2	18,0	19,2	22,9	21,7	20,0	16,7	16,5	98,6
Rdeča pesa	18,3	24,8	17,2	23,3	25,0	21,2	21,6	20,7	25,3	23,4	22,9	19,4	17,1	88,3
Paradižnik	16,6	23,2	19,2	33,0	40,5	26,4	30,4	25,2	23,4	32,2	27,4	33,1	31,3	94,7
Paprika	21,8	29,8	20,5	30,2	50,4	27,1	22,7	23,4	25,1	28,8	26,6	23,2	22,4	96,8
Kumare	16,3	19,0	13,7	23,3	27,6	19,6	17,5	16,7	21,9	26,0	21,9	16,9	16,5	97,3
- solatne	:	25,1	16,1	29,6	39,8	25,9	21,0	20,7	31,5	38,0	28,2	21,3	21,6	101,3
- za vlaganje	:	12,0	10,4	18,8	18,9	15,1	14,9	13,7	14,9	15,3	15,2	12,4	11,2	90,7
Bučke	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	24,6	19,3	17,9	92,7
Čebula	18,7	19,8	15,7	25,7	25,3	20,7	20,0	19,6	22,0	24,2	21,5	18,4	17,1	92,7
Česen	5,9	6,4	4,8	7,8	6,9	6,3	7,1	6,3	6,4	7,7	7,4	6,2	6,6	106,6
Por	15,9	23,0	22,3	26,6	22,7	23,0	18,6	21,6	24,1	20,3	20,1	20,0	16,6	83,2
Fižol, svež	9,8	11,7	3,1	5,6	6,4	4,6	4,9	4,5	5,1	5,3	5,6	3,6	3,8	106,4
- visok	:	15,5	3,2	5,7	6,8	4,8	5,0	4,8	5,3	5,6	5,9	3,9	4,0	101,6
- nizek	:	7,6	2,9	5,5	5,6	4,1	4,5	4,0	4,7	4,8	4,8	2,8	3,5	123,7
Grah, svež	6,3	4,2	3,8	4,1	4,4	3,7	3,8	3,5	3,8	3,8	3,4	3,3	2,4	73,9
Šparglji	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	3,9	3,2	3,3	104,3
Druge zelenjadnice	16,8	13,3	18,3	23,1	18,9	15,8	14,4	11,9	12,7	16,8	16,2	13,6	12,3	90,6

Vir: SURS

2.5.3 Skupni pridelek zelenjadnic skupaj

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
Skupni pridelek zelenjadnic (t)														
Zelenjadnice skupaj	61.168	70.332	64.311	82.063	87.579	78.831	65.223	78.194	83.868	59.984	77.292	70.759	71.273	100,7
Belo zelje	17.152	21.975	17.826	24.422	25.008	26.050	20.486	26.897	28.390	20.241	20.870	17.362	16.207	93,3
Ohrovt	1.051	1.036	885	1.418	1.395	1.214	1.046	1.268	1.273	725	750	623	865	138,8
Kitajski kapus	354	427	582	528	536	858	668	746	749	229	199	186	328	176,3
Cvetača in brokoli	1.549	1.159	1.249	1.755	1.756	1.484	1.408	1.521	1.891	996	1.246	1.299	1.294	99,6
Solata	5.268	6.578	5.420	7.368	7.434	8.398	7.013	8.500	8.694	5.781	9.380	8.887	8.507	95,7
Endivija	1.708	2.200	2.081	3.182	3.238	3.132	2.527	3.119	3.121	1.836	2.849	2.762	3.280	118,8
Radič	2.247	2.076	1.556	3.470	3.475	3.304	2.976	3.313	3.445	2.302	2.836	2.562	3.517	137,3
Špinača	440	387	494	363	412	326	251	329	364	236	215	192	250	130,2
Motovilec	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	618	727	666	91,6
Korenček	2.294	2.782	2.905	2.632	2.747	2.952	2.528	3.280	3.897	2.039	2.974	2.709	3.132	115,6
Rdeča pesa	2.493	2.616	2.504	2.817	3.010	3.106	2.805	3.167	3.860	2.013	2.566	2.324	2.001	86,1
Paradižnik	3.144	4.375	4.191	5.431	6.629	4.610	4.400	4.704	4.344	3.766	5.512	7.313	6.892	94,2
Paprika	4.617	6.778	4.862	6.140	10.227	4.777	3.650	4.286	4.562	3.375	3.701	3.381	3.249	96,1
Kumare	3.170	3.347	2.759	3.145	3.708	2.848	2.077	2.581	3.367	2.313	3.104	2.656	2.567	96,6
- solatne	:	2.371	1.872	1.663	2.224	1.582	1.067	1.345	2.033	1.594	2.058	1.704	1.704	100,0
- za vlaganje	:	976	888	1.482	1.485	1.266	1.010	1.236	1.334	719	1.046	952	863	90,7
Bučke	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	2.972	2.506	1.913	76,3
Čebula	5.430	5.659	5.619	7.360	7.212	5.391	4.516	5.343	5.997	4.667	6.333	5.869	6.074	103,5
Česen	316	330	299	275	240	280	254	301	307	292	449	413	821	198,8
Por	599	913	954	842	716	824	634	799	882	608	503	500	366	73,2
Fižol, svež	3.076	3.091	1.069	2.736	3.112	2.817	2.372	3.027	3.370	1.921	3.154	2.244	2.445	109,0
- visok	:	2.132	584	1.815	2.167	1.934	1.602	2.100	2.292	1.314	2.341	1.725	1.741	100,9
- nizek	:	959	485	920	946	883	770	927	1.078	607	813	519	704	135,6
Grah, svež	338	202	239	215	225	252	210	255	280	156	174	186	135	72,6
Šparglji	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	117	95	218	229,5
Druge zelenjadnice	5.923	4.403	8.817	7.966	6.496	6.207	5.402	4.758	5.075	6.488	6.770	5.963	6.546	109,8

Vir: SURS

2.5.4 Površina zelenjadnic pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
PRIDELOVALNA POVRŠINA – TRŽNI (ha)														
Zelenjadnice	1.597	1.648	1.708	1.708	1.708	1.641	1.630	1.628	1.629	1.498	1.497	1.497	1.982	132,3
Belo zelje	341	363	364	364	364	377	377	377	377	350	350	350	371	106,0
Ohrovt	32	26	30	30	30	25	25	25	25	17	17	17	25	147,1
Kitajski kapus	11	13	14	14	14	22	22	22	22	5	5	5	13	260,0
Cvetača in brokoli	67	53	73	73	73	73	62	62	62	38	38	38	53	139,5
Solata	197	168	153	153	153	186	186	186	186	163	162	162	213	131,5
Endivija	71	76	76	76	76	61	61	61	61	42	41	41	79	192,7
Radič	126	103	115	115	115	101	101	101	101	81	81	81	174	214,8
Špinača	23	20	23	23	23	14	14	14	14	16	16	16	20	125,0
Motovilec	:	:	:	:	:	:	:	:	:	0	25	25	33	132,0
Korenček	40	43	47	47	47	63	63	63	63	42	42	42	70	166,7
Rdeča pesa	64	46	60	60	60	70	70	70	70	45	45	45	42	93,3
Paradižnik	51	76	56	56	56	36	36	36	36	43	43	43	42	97,7
Paprika	135	165	147	147	147	105	105	105	105	79	80	80	80	100,0
Kumare	59	65	42	42	41	25	25	25	25	25	25	25	25	100,0
- solatne	35	28	20	20	20	15	15	15	15	17	17	17	17	100,0
- za vlaganje	23	37	22	22	22	11	11	11	11	8	8	8	8	100,0
Bučke	:	:	:	:	:	:	:	:	:	0	52	52	30	57,7
Čebula	126	152	164	164	164	104	104	104	104	110	109	109	147	134,9
Česen	3	10	3	3	3	3	3	3	3	16	10	10	67	670,0
Por	22	27	25	25	25	27	27	27	27	25	25	25	22	88,0
Fižol, svež	45	43	33	33	33	32	32	32	32	50	51	51	67	131,4
- visok	23	20	16	16	16	13	13	13	13	27	28	28	26	92,9
- nizek	21	22	17	17	17	19	19	19	19	23	23	23	41	178,3
Grah, svež	4	8	4	4	4	7	7	7	7	8	8	8	7	87,5
Šparglji	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	30	30	66	220,0
Druge zelenjadnice	181	191	280	280	280	310	310	310	310	343	242	242	335	138,4

Vir: SURS

2.5.5 Hektarski pridelek pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
HEKTARSKI PRIDELEK – TRŽNI (t/ha)														
Zelenjadnice skupaj	23,4	28,9	22,9	30,0	33,6	27,5	23,7	26,5	29,4	27,6	28,4	25,1	21,1	84,1
Belo zelje	32,9	43,1	31,0	42,8	45,0	43,0	33,5	42,9	46,1	42,0	43,7	35,0	32,4	92,4
Ohrovt	22,3	26,8	18,6	28,3	28,7	24,2	22,5	25,8	25,4	24,1	29,9	21,6	25,7	118,8
Kitajski kapus	24,5	27,3	32,1	29,2	29,8	33,2	25,8	28,1	28,0	33,2	31,2	28,2	22,4	79,4
Cvetača in brokoli	20,1	19,0	14,8	19,3	19,1	15,2	18,1	18,1	24,0	20,8	19,2	19,7	15,9	80,7
Solata	19,3	28,5	22,2	26,0	26,4	24,5	21,3	23,4	24,6	22,5	22,7	20,5	16,6	81,1
Endivija	18,9	24,1	21,3	23,1	23,4	23,1	19,6	22,0	22,2	21,8	21,8	19,9	19,7	99,2
Radič	15,1	17,1	11,0	17,8	17,9	15,9	16,6	15,8	16,9	16,9	16,9	13,9	13,1	94,0
Špinača	12,8	13,3	13,7	12,0	14,0	15,6	11,5	15,1	18,0	11,3	13,4	12,0	12,5	104,2
Motovilec	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	8,0	7,1	6,9	97,5
Korenček	20,8	27,5	22,3	27,2	29,5	23,5	21,1	27,0	36,1	27,9	28,9	25,3	22,3	88,1
Rdeča pesa	20,7	28,3	19,8	25,7	29,9	25,5	24,4	24,2	34,2	27,2	29,2	23,4	20,8	88,6
Paradižnik	37,1	42,6	44,3	51,3	79,0	56,0	63,8	59,5	46,9	54,1	51,2	94,4	96,6	102,3
Paprika	28,7	36,4	27,3	34,9	63,0	35,4	27,1	31,2	33,2	35,2	34,2	30,7	30,7	100,2
Kumare	28,6	30,1	26,4	35,1	50,9	44,2	28,2	31,7	58,7	55,4	49,0	35,0	37,1	106,2
- solatne	33,7	46,1	34,8	46,9	77,4	59,3	33,8	40,7	85,7	71,1	62,2	42,9	45,8	106,7
- za vlaganje	20,8	17,9	18,7	24,2	26,5	23,6	20,4	19,3	21,9	22,0	21,0	18,0	18,6	103,5
Bučke	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	33,1	25,3	26,7	105,7
Čebula	22,1	22,7	18,5	30,9	29,9	26,9	23,5	26,1	31,6	29,3	27,3	23,5	21,5	91,3
Česen	8,0	8,2	6,5	8,1	8,2	8,0	10,3	10,2	8,8	9,6	9,0	6,2	7,4	118,7
Por	19,9	27,3	28,1	29,5	24,7	25,9	19,8	25,1	27,8	21,6	20,1	20,0	16,6	83,2
Fižol, svež	9,4	11,5	3,0	4,4	6,6	5,2	6,1	4,9	7,3	5,7	5,6	4,4	5,0	115,6
- visok	11,8	16,7	3,4	3,9	6,2	5,7	6,6	5,9	9,4	5,4	6,0	4,8	6,9	143,9
- nizek	6,8	6,8	2,6	5,0	7,1	4,9	5,8	4,2	5,8	6,0	5,1	3,8	3,9	100,7
Grah, svež	6,0	4,0	3,6	4,6	5,0	4,2	4,8	4,3	4,3	4,1	4,0	3,1	2,3	73,1
Šparglji	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	3,9	3,2	3,3	104,3
Druge zelenjadnice	17,8	14,4	19,8	23,8	19,4	15,8	15,2	12,8	13,6	17,7	21,0	17,2	14,7	85,5

Vir: SURS

2.5.6 Skupni pridelek pri tržnih pridelovalcih zelenjadnic

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
SKUPNI PRIDELEK – TRŽNI (t)														
Zelenjadnice skupaj	37.435	47.563	39.169	51.222	57.423	45.128	38.644	43.218	47.828	41.382	42.536	37.590	41.813	111,2
Belo zelje	11.232	15.648	11.273	15.585	16.366	16.186	12.601	16.174	17.369	14.694	15.286	12.256	12.004	97,9
Ohrovt	718	708	557	846	859	600	558	645	631	410	508	368	643	174,7
Kitajski kapus	274	354	457	415	424	728	566	618	614	166	156	141	291	206,4
Cvetača in brokoli	1.356	1.010	1.083	1.420	1.404	1.118	1.122	1.123	1.494	791	729	747	841	112,6
Solata	3.784	4.787	3.406	3.988	4.051	4.561	3.955	4.358	4.565	3.664	3.679	3.321	3.543	106,7
Endivija	1.350	1.828	1.608	1.747	1.769	1.421	1.206	1.344	1.365	916	895	816	1.560	191,2
Radič	1.901	1.757	1.261	2.040	2.059	1.608	1.679	1.598	1.705	1.372	1.371	1.125	2.271	201,9
Špinača	298	267	316	277	323	219	161	211	252	180	215	192	250	130,2
Motovilc	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	199	178	128,7
Korenček	823	1.195	1.051	1.279	1.389	1.476	1.324	1.691	2.267	1.172	1.215	1.063	1.560	146,8
Rdeča pesa	1.329	1.317	1.195	1.552	1.803	1.774	1.700	1.691	2.378	1.223	1.314	1.055	872	82,7
Paradižnik	1.909	3.218	2.458	2.849	4.385	1.995	2.272	2.117	1.671	2.327	2.200	4.061	4.056	99,9
Paprika	3.865	5.998	4.019	5.132	9.272	3.705	2.834	3.264	3.474	2.784	2.735	2.453	2.457	100,2
Kumare	1.672	1.941	1.096	1.457	2.109	1.116	712	801	1.484	1.384	1.226	874	928	106,2
- solatne	1.184	1.286	692	934	1.536	865	494	594	1.250	1.208	1.058	730	779	106,7
- za vlaganje	488	655	404	523	573	252	218	207	234	176	168	144	149	103,5
Bučke	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	1.720	1.314	61,0
Čebula	2.793	3.448	3.028	5.064	4.891	2.798	2.445	2.719	3.283	3.221	2.978	2.564	3.158	123,2
Česen	22	85	18	23	23	28	36	35	31	153	90	62	493	795,2
Por	444	738	698	733	613	705	539	677	756	539	503	500	366	73,2
Fižol, svež	420	490	98	145	217	170	199	157	235	284	286	222	337	151,8
- visok	276	340	55	63	100	76	87	77	124	146	168	134	179	133,6
- nizek	144	150	43	82	118	94	112	80	111	138	118	88	158	179,5
Grah, svež	25	31	16	20	21	30	34	30	30	33	32	25	16	64,0
Šparglji	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	117	95	218	229,5
Druge zelenjadnice	3.223	2.745	5.532	6.653	5.443	4.890	4.701	3.965	4.225	6.069	5.082	4.158	4.920	118,3

Vir: SURS

2.5.7 Izvoz in uvoz sveže zelenjave (t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
IZVOZ														
Sveža zelenjava**	714	569	752	1.063	2.380	3.511	6.391	9.868	6.442	9.456	9.029	9.706	9.105	93,8
<i>Plodovke, od tega:</i>	44	80	99	513	549	1.464	3.166	5.191	2.586	2.921	2.281	2.765	3.269	118,2
paprika	17	23	37	64	141	280	483	823	700	712	525	456	1.017	223,1
paradižnik	14	54	57	393	208	855	1.934	3.110	825	1.286	1.022	1.430	1.699	118,8
kumare	0	4	4	36	127	191	359	786	668	468	336	553	341	61,6
<i>Čebulnice, od tega:</i>	104	102	59	231	314	344	535	684	575	1.425	1.687	1.994	2.313	116,0
čebula	85	48	14	170	193	320	462	591	534	1.149	1.557	1.868	2.147	114,9
česen	18	54	43	50	113	9	46	35	18	233	99	81	89	110,2
<i>Solatnice, od tega:</i>	24	3	21	54	140	275	520	1.098	587	756	567	632	382	60,5
solata	24	2	6	23	100	213	353	850	385	590	393	439	279	63,5
radič	0	1	15	30	37	59	162	241	188	152	163	180	90	49,8
<i>Kapusnice, od tega:</i>	1	20	6	43	221	354	470	941	564	960	1.031	803	475	59,1
zelje	1	18	1	2	42	58	96	225	88	94	200	157	117	74,4
cvetača in brokoli	0	0	0	35	145	265	304	594	422	728	631	508	313	61,6
<i>Korenovke</i>	262	249	361	66	287	340	653	937	926	1.984	2.627	2.539	2.010	79,2
<i>Stročnice, od tega:</i>	4	3	32	16	63	26	12	66	79	70	36	21	8	38,8
fižol	4	3	32	16	63	26	8	64	74	61	29	18	8	43,9
grah	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	297,4
<i>Druge vrtnine, od tega:</i>	276	112	173	139	806	710	1.035	949	1.126	1.340	801	952	647	68,0
gojene gobe	10	8	16	3	0	7	2	4	7	8	8	15	6	35,7
nabrane gobe	265	81	145	45	548	212	399	221	141	284	140	339	178	52,6
UVOZ														
Sveža zelenjava**	61.799	60.097	70.607	70.719	68.834	82.723	84.223	100.957	96.192	97.625	92.569	95.195	99.441	104,5
<i>Plodovke, od tega:</i>	21.617	20.783	20.748	23.724	25.913	32.000	30.677	35.696	33.615	33.450	30.717	30.429	30.173	99,2
paprika	6.467	5.777	5.400	5.787	6.954	9.020	7.725	8.966	10.050	9.341	8.764	9.576	9.184	95,9
paradižnik	11.046	10.680	11.356	13.320	13.778	15.703	15.991	18.515	15.725	16.035	14.970	13.213	13.844	104,8
kumare	3.153	3.305	2.956	3.124	3.360	4.837	4.210	5.129	4.873	4.767	3.576	4.223	3.703	87,7
<i>Čebulnice, od tega:</i>	11.677	11.220	14.342	12.210	11.442	14.678	14.703	16.221	15.859	16.220	15.449	15.486	17.371	112,2
čebula	9.383	8.988	11.991	9.699	9.123	12.386	12.289	13.565	13.227	13.348	12.973	13.139	14.878	113,2
česen	1.814	1.765	1.841	1.900	1.633	1.510	1.552	1.715	1.658	1.602	1.296	1.145	1.116	97,5
<i>Solatnice, od tega:</i>	8.653	7.983	8.590	9.369	9.148	11.398	12.925	13.727	13.816	14.262	13.274	12.999	13.268	102,1
solata	3.753	3.603	3.730	4.196	5.125	7.307	8.348	9.002	9.317	9.347	8.884	9.272	9.498	102,4
radič	4.798	4.296	4.759	4.986	3.732	3.763	3.931	3.807	3.780	4.181	3.854	3.078	2.970	96,5
<i>Kapusnice, od tega:</i>	4.949	4.593	9.031	5.268	5.482	6.223	5.762	8.837	8.403	8.064	8.129	7.943	9.989	125,8
zelje	2.360	2.204	6.579	2.134	2.566	2.841	2.100	4.233	4.185	3.589	3.706	3.523	5.651	160,4
cvetača in brokoli	2.151	1.961	2.009	2.149	2.155	2.443	2.816	3.207	2.960	3.248	2.911	2.751	2.586	94,0
<i>Korenovke</i>	3.683	3.661	5.634	4.924	5.000	5.714	6.124	9.139	8.807	8.868	9.822	10.314	10.143	98,3
<i>Stročnice, od tega:</i>	165	93	78	272	431	649	625	543	411	264	253	225	364	162,1
fižol	152	90	75	251	422	630	569	429	365	194	189	171	290	169,4
grah	14	2	3	6	5	7	6	15	5	15	9	8	9	104,1
<i>Druge vrtnine, od tega:</i>	11.054	11.763	12.185	14.953	11.417	12.060	13.407	16.795	15.281	16.496	14.926	17.799	18.132	101,9
gojene gobe	55	49	71	4.661	145	265	342	559	500	462	531	631	464	73,5
nabrane gobe	45	12	13	210	229	203	563	718	822	685	655	1.152	1.238	107,5

* začasni podatki

** vključno z lubenicami in melonami

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.8 Bilanca proizvodnje in porabe zelenjave (ekvivalent sveže zelenjave; 000 t)

Koledarsko leto	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
ZELENJAVA SKUPAJ														
Pridelano	61,2	70,3	64,3	82,1	87,6	78,8	65,2	78,2	83,9	60,0	77,3	70,8	71,4	100,8
Uvoz	98,4	99,9	111,8	111,2	112,8	131,9	137,6	152,4	150,6	152,1	147,1	149,6	155,4	103,9
Izvoz	4,2	3,1	3,4	3,8	5,5	6,7	9,8	13,5	10,4	13,0	12,8	12,4	12,2	97,8
Domača poraba	155,4	167,1	172,8	189,4	194,8	204,0	193,1	217,1	224,1	199,1	211,7	207,9	214,6	103,2
- izgube	9,2	10,0	10,0	11,7	12,2	12,0	10,7	12,9	13,2	10,9	12,4	11,8	12,1	102,3
- seme	0,03	0,03	0,04	0,02	0,02	0,03	0,02	0,03	0,03	0,02	0,04	0,04	0,07	185,1
- poraba za prehrano	146,2	157,1	162,8	177,7	182,6	191,9	182,3	204,2	210,9	188,2	199,3	196,0	202,4	103,2
Poraba na prebivalca (kg)	73,4	78,7	81,5	89,0	91,3	95,6	90,3	101,0	103,2	91,8	97,1	95,3	98,3	103,1
Stopnja samooskrbe (%)	39,4	42,1	37,2	43,3	44,9	38,6	33,8	36,0	37,4	30,1	36,5	34,0	33,3	
ZELENJAVA SVEŽA														
Pridelano	61,2	70,3	64,3	82,1	87,6	78,8	65,2	78,2	83,9	60,0	77,3	70,8	71,4	100,8
Uvoz	61,8	60,1	70,6	70,7	68,8	82,7	84,2	101,0	96,2	97,6	92,6	95,2	99,4	104,5
Izvoz	0,7	0,6	0,8	1,1	2,4	3,5	6,4	9,9	6,4	9,5	9,0	9,7	9,1	93,8
Domača poraba	122,3	129,9	134,2	151,7	154,0	158,0	143,1	169,3	173,6	148,2	160,8	156,2	161,7	103,5
- izgube	9,2	10,0	10,0	11,7	12,2	12,0	10,7	12,9	13,2	10,9	12,4	11,8	12,1	102,3
- seme	0,03	0,03	0,04	0,02	0,02	0,03	0,02	0,03	0,03	0,02	0,04	0,04	0,07	185,1
- poraba za prehrano	113,0	119,8	124,2	140,0	141,8	146,0	132,3	156,4	160,4	137,3	148,4	144,4	149,5	103,6
Poraba na prebivalca (kg)	56,7	60,0	62,2	70,1	70,9	72,7	65,5	77,3	78,5	67,0	72,3	70,2	72,6	103,4
Stopnja samooskrbe (%)	50,0	54,2	47,9	54,1	56,9	49,9	45,6	46,2	48,3	40,5	48,1	45,3	44,1	

* začasni podatki

Vir: SURS, KIS

2.5.9 Evidentirana prodaja zelenjadnic – odkup in dovoz na tržnice (t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
ODKUP IN DOVOZ NA TRŽNICE														
Zelenjadnice skupaj	13.131	15.732	13.327	14.728	14.184	12.303	13.089	10.753	9.484	8.944	8.316	7.358	7.836	106,5
Belo zelje	2.748	3.497	2.274	3.506	3.658	3.106	3.058	2.430	2.092	2.294	1.960	1.467	1.127	76,8
Rdeče zelje	:	:	:	:	:	139	160	303	127	124	142	114	83	72,9
Ohrovt	149	120	265	336	246	254	296	235	203	222	178	173	182	104,8
Kitajski kapus	53	107	67	62	103	131	252	60	148	61	47	100	59	58,9
Cvetača	358	460	416	353	255	251	271	274	138	124	136	144	154	106,9
Solata	1.514	1.719	1.284	1.154	1.217	1.108	1.326	1.183	1.006	981	695	642	498	77,6
Endivija	178	408	312	245	237	308	292	375	260	279	356	321	198	61,8
Radič	261	361	310	363	295	313	430	412	298	274	261	265	275	103,7
Špinača	101	71	76	75	80	79	81	78	75	68	62	60	68	112,5
Korenček	434	425	235	473	563	471	656	304	325	220	140	156	139	89,4
Rdeča pesa	1.570	1.631	1.093	1.374	1.981	1.637	1.110	373	657	694	460	797	632	79,3
Paradižnik	1.206	1.210	1.560	1.541	784	744	1.032	852	722	581	720	471	1.580	335,6
Paprika	956	1.309	1.387	1.003	648	575	705	721	722	537	635	531	608	114,4
Kumare	807	749	1.095	812	782	640	501	445	510	310	477	281	286	102,0
- solatne	525	658	1.082	793	824	710	667	519	500	399	547	340	203	59,9
- za vlaganje	282	91	128	117	81	56	65	64	113	21	19	22	149	676,2
Bučke	75	66	47	42	67	73	84	72	61	55	62	137	339	247,6
Čebula	1.198	1.416	956	1.274	984	658	783	949	509	603	629	569	428	75,2
Česen	129	93	83	93	89	83	94	100	84	84	66	84	157	186,4
Por	:	:	181	276	257	243	275	251	209	178	159	151	131	87,0
Fižol stročji	94	162	112	118	92	80	86	93	109	85	80	51	53	104,6
Grah, svež	24	23	8	13	20	7	16	6	16	21	19	13	15	118,1
Druge zelenjadnice, od tega:	1.278	1.905	1.453	1.519	1.701	1.277	1.351	1.101	1.110	1.038	944	751	758	101,0
- motovilec	24	23	20	20	29	41	43	36	39	38	36	35	23	65,6
- šparglji, zeleni	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	11	14,3	13,7	96,0

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.10 Evidentirana prodaja zelenjadnic – odkup (t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
ODKUP														
Zelenjadnice skupaj	9.633	12.943	11.091	12.454	11.463	9.515	9.737	7.585	6.863	6.442	6.125	5.346	5.852	109,5
Belo zelje	2.278	3.157	2.019	3.289	3.399	2.838	2.780	2.143	1.875	2.113	1.810	1.338	1.000	74,8
Rdeče zelje	:	:	:	:	:	139	160	303	127	124	105	84	45	53,3
Ohrovt	:	:	183	259	155	165	185	155	138	160	110	112	111	99,1
Kitajski kapus	53	107	61	49	84	102	228	44	120	41	34	88	53	60,8
Cvetača	181	318	309	242	130	108	84	119	50	30	46	50	54	107,8
Solata	637	1.083	876	692	581	579	563	436	464	476	388	335	191	57,0
Endivija	178	408	312	245	237	308	292	375	260	279	253	185	165	89,3
Radič	142	231	190	237	153	128	153	188	158	109	103	114	144	125,9
Špinača	:	:	17	11	9	3	9	3	3	1	3	7	3	50,3
Korenček	165	223	72	309	373	278	470	111	161	55	24	44	24	55,0
Rdeča pesa	1.461	1.537	1.037	1.305	1.889	1.536	1.004	275	582	607	387	730	564	77,3
Paradižnik	968	1.018	1.407	1.407	634	579	821	653	497	406	583	354	1.452	410,3
Paprika	790	1.168	1.283	924	550	467	586	592	589	411	528	441	511	115,9
Kumare	807	749	1.095	812	782	640	501	445	510	310	477	281	286	102,0
- solatne	525	658	1.003	733	737	616	474	421	414	309	474	279	148	53,2
- za vlaganje	282	91	92	79	45	24	27	24	96	1	3	2	138	8.406,9
Bučke	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	92	281	306,5
Čebula	796	1.103	686	982	693	351	496	555	169	287	348	334	209	62,6
Česen	2	1	3	5	9	5	3	1	3	0	0	10,1	18,2	179,4
Por	:	:	147	232	192	166	175	172	132	97	75	79	39	48,5
Fižol stročji	15	36	27	39	27	13	11	21	25	13	13	15	15	103,4
Grah, svež	1,9	1,2	3,1	4,6	8,8	4,7	3,3	0,6	2,7	0,4	0,5	1	0	26,6
Druge zelenjadnice, od tega:	1.160	1.804	1.368	1.415	1.566	1.109	1.213	993	999	924	836	652	685	105,0
- motovilec	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	0,6	1,0	168,8
- šparglji, zeleni	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	4	7	193,8

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.11 Odkupne cene zelenjadnic

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
EUR/t														
Belo zelje	184,0	163,6	291,3	127,8	140,3	171,4	195,8	229,9	196,7	223,5	235,3	240,2	312,4	130,1
Rdeče zelje	:	:	:	:	:	257,8	303,3	246,3	280,9	304,2	271,3	275,7	323,2	117,3
Ohrovt	:	:	417,5	266,4	373,7	411,8	434,0	446,8	508,4	503,7	459,3	555,3	529,6	95,4
Kitajski kapus	418,5	481,6	508,2	390,9	412,3	518,1	310,0	576,7	336,0	630,4	548,4	507,3	617,0	121,6
Cvetača	528,6	616,5	565,6	387,1	501,9	606,8	677,9	586,4	644,5	706,0	622,1	697,9	753,3	107,9
Solata	691,8	543,8	693,5	503,1	540,7	527,5	639,1	718,7	641,7	653,1	567,2	584,4	981,1	167,9
Endivija	705,9	675,1	802,2	423,7	666,0	606,0	698,8	744,4	553,4	670,9	558,3	802,9	756,7	94,3
Radič	733,8	831,2	872,4	575,7	661,5	633,7	704,4	690,1	633,7	667,0	812,7	888,1	824,8	92,9
Špinača	:	:	803,4	629,4	701,8	1.246,2	574,1	1.255,4	969,4	1.062,1	1.928,0	1.543,1	2.393,5	155,1
Korenček	347,5	380,3	357,9	300,7	277,4	336,6	387,3	429,3	244,9	489,2	468,9	493,9	438,0	88,7
Rdeča pesa	105,2	108,1	113,5	97,7	98,2	102,0	104,5	170,1	130,7	125,3	151,6	152,1	135,7	89,2
Paradižnik	487,5	427,1	617,5	485,0	549,1	665,4	625,7	671,1	519,8	624,9	515,9	907,7	944,4	104,0
Paprika	413,4	498,8	544,9	478,1	569,0	716,2	673,6	752,7	694,1	844,8	738,2	765,4	861,1	112,5
Kumare	362,7	365,7	498,6	429,3	453,4	418,9	398,2	367,2	430,1	448,6	346,6	461,6	583,9	126,5
- solatne	373,6	354,3	504,5	432,1	456,3	420,2	394,7	362,2	429,9	448,3	343,4	457,8	561,2	122,6
- za vlaganje	342,4	448,7	435,0	403,5	407,2	385,8	460,2	454,8	430,6	589,9	941,8	1.114,0	608,3	54,6
Bučke	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	513,1	648,8	
Čebula	299,8	287,7	344,0	207,6	182,0	364,5	410,3	283,5	408,5	414,8	324,2	432,4	542,7	125,5
Česen	1.401,3	1.275,4	854,0	1.251,7	1.624,7	1.914,6	1.881,9	1.870,6	916,3	3.414,2	5.582,6	5.585,9	5.526,0	98,9
Por	:	:	881,5	560,8	604,1	717,3	742,1	663,0	686,2	689,4	564,5	654,0	850,9	130,1
Fižol stročji	1.118,5	1.068,2	1.269,6	991,5	1.041,1	1.321,3	1.220,3	1.472,6	1.275,5	1.561,7	1.823,5	2.070,1	2.433,6	117,6
Grah, svež	1.219,8	1.223,5	974,7	794,8	948,8	1.346,0	863,0	1.775,0	1.475,6	1.959,3	3.023,5	1.165,5	2.993,4	256,8
Druge zelenjadnice:														
- motovilec	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	6.629,4	5.636,6	85,0
- šparglji, zeleni	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	5.234,8	5.404,4	103,2

Vir: SURS, preračuni KIS

2.5.12 Neposredne proračunske podpore pri zelenjadnicah

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EUR/ha													
Regionalno enotno plačilo	-	-	-	-	-	-	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	338,15

Vir: MKO

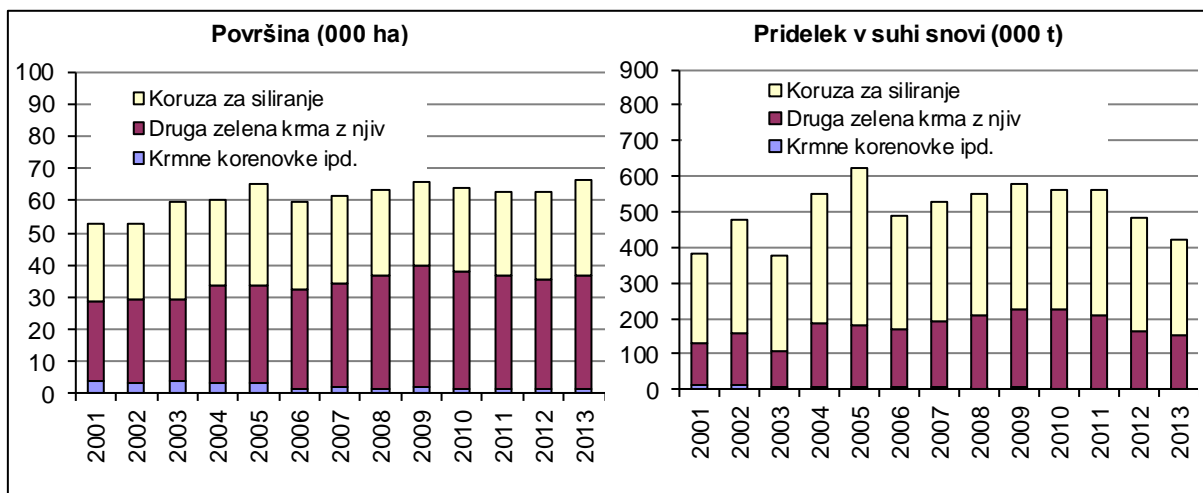
2.6 Krmne rastline

Pridelava krmnih rastlin na njivah se v zadnjih letih povečuje, saj se je njihov delež od začetka stoletja povečal s četrte na skoraj tretjino vseh njiv.

Po podatkih popisa kmetijstva se je v Sloveniji v letu 2010 s pridelavo krmnih rastlin na njivah ukvarjalo nekaj več kot 34 tisoč gospodarstev (46% vseh), ki so krmnim rastlinam namenila skoraj 55 tisoč ha osnovnih površin. Število KMG s pridelavo krmnih rastlin na njivah se je v primerjavi z letom 2000 zmanjšalo za 13%. V omenjenem obdobju se je povečalo število gospodarstev s pridelavo zelene krme (+7%), pomembno manjše pa je bilo število gospodarstev s pridelavo krmnih korenovk (-69%). Površina krmnih rastlin na kmetijsko gospodarstvo se je v obdobju od leta 2000 do 2010 povečala skoraj za polovico (z 1,1 na 1,6 ha), kar gre predvsem na račun silažne koruze ter detelj in lucerne. Zeleni krmi z njiv je v Sloveniji namenjeno v povprečju 1,7 ha na kmetijsko gospodarstvo.

V letu 2013 so bile krmne rastline pospravljene z okoli 67 tisoč ha njiv, kar je za okoli 5% več od povprečja zadnjih petih let in največ po letu 2001.

Slika 16: Površina in pridelek krmnih rastlin na njivah; 2001-2013

Vir: SURS

Med krmnimi rastlinami na njivah prevladuje zelena krma (98% v povprečju zadnjih petih let), medtem ko je delež krmnih korenovk in drugih krmnih rastlin majhen in se z leti zmanjšuje. Med zeleno krmo prevladuje koruzza za siliranje (46% v letu 2013) in trave, travne, travno deteljne ter deteljno travne mešanice (44% v letu 2013), z manjšim deležem pa sledijo detelje in lucerna (9% v letu 2013).

Priloga 12: Pridelava krme na njivah; 2012 in 2013

	Površina (ha)		Indeks 2013/12	Pridelek (t/ha)		Indeks 2013/12	Skupni pridelek (t)		Indeks 2013/12
	2012	2013		2012	2013		2012	2013	
Krma z njiv	62.814	66.554	106,0	20,1	16,3	81,0	1.265.137	1.085.676	85,8
Zelena krma z njiv	61.464	65.288	106,2	20,3	16,3	80,6	1.245.105	1.066.651	85,7
Koruzza za siliranje	27.438	30.011	109,4	38,5	29,7	77,0	1.057.298	889.991	84,2
Trave, travne, travno deteljne in deteljno travne mešanice*	27.627	28.699	103,9	5,3	4,8	91,0	146.350	138.331	94,5
Druga zelena krma z njiv	6.399	6.578	102,8	6,5	5,8	89,9	41.457	38.329	92,5
Krmne korenovke ipd., od tega:	1.350	1.266	93,8	14,8	15,0	101,3	20.032	19.025	95,0
Krmne korenovke (pesa, koleraba, korenje)	553	476	86,1	16,9	17,6	104,2	9.327	8.366	89,7
Krmna repa, strniščni posevek	542	459	84,7	11,9	11,1	93,8	6.439	5.116	79,5

* izraženo v senu

Vir: SURS, preračuni KIS

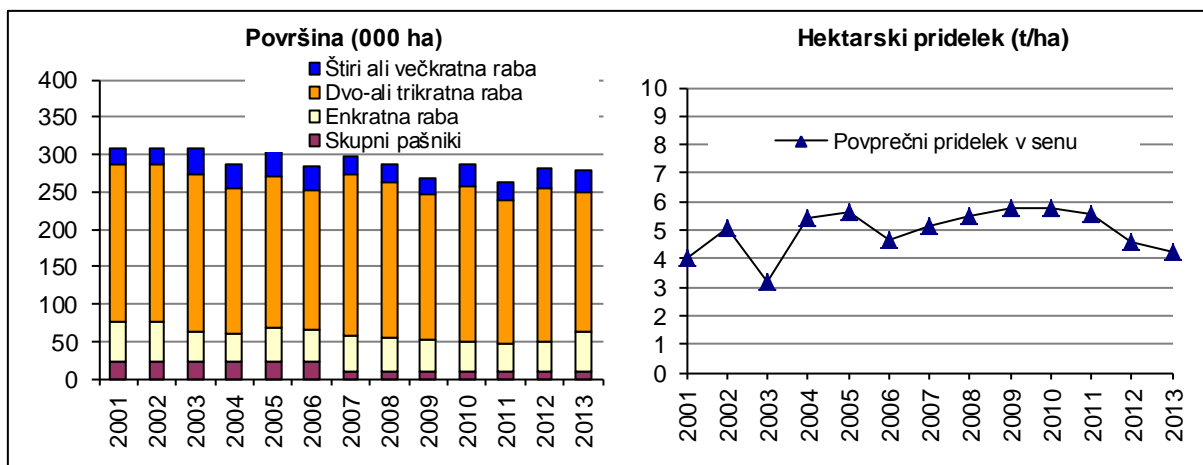
Po ocenah SURS je bila v letu 2013 zelena krma pospravljena s 6% več njiv kot v letu prej, od tega so koruzo za siliranje pridelovali na 30 tisoč ha (+9%), trave, travne, travno deteljne in deteljno travne mešanice na nekaj manj kot 29 tisoč ha (+4%) ter detelje in lucerno na 6 tisoč ha (+7%). Pospravljena površina krmnih korenovk in drugih krmnih rastlin pa se je tudi v letu 2013 zmanjšala (-6%).

Leto 2013 pridelavi krmnih rastlin ni bilo naklonjeno. Doseženi povprečni hektarski pridelki so bili pri vseh pomembnejših skupinah krmnih rastlin še manjši kot v za pridelavo neugodnem letu 2012 in tudi pod povprečjem zadnjega petletnega obdobja. Med pomembnejšimi krmnimi rastlinami je bil v letu 2013 hektarski pridelek koruze za siliranje v primerjavi z letom 2012 manjši za 23%, pridelek pri njivski pridelavi travinja pa za okoli 9%. Nekoliko boljši kot v letu prej pa so bili v povprečju le pridelki krmnih korenovk in drugih krmnih rastlin (+1%).

Po podatkih popisa kmetijstva v letu 2010 je bilo v Sloveniji skoraj 62 tisoč kmetijskih gospodarstev s trajnimi travniki in pašniki (83% vseh KMG), ki so skupaj obdelovala dobrih 277 tisoč ha travinja. V obdobju 2000-2010 se je število KMG s travniki in pašniki zmanjšalo za 16%, površina travnikov in pašnikov pa je bila manjša za 3%. Povprečna površina travnikov in pašnikov na gospodarstvo se je v obdobju med popisoma povečala za 16% (od 3,8 na 4,5 ha).

Pidelava krme na trajnem travinju ima zaradi velikega deleža govedoreje pomembno vlogo v slovenskem kmetijstvu, čeprav se vse več krme namenjene govedu prideluje tudi na njivah. Travniki in pašniki predstavljajo v povprečju zadnjih let okoli 58% vse kmetijske zemlje v uporabi kmetijskih gospodarstev. Po podatkih statistike površine trajnih travnikov in pašnikov (vključno s skupnimi pašniki) med leti precej nihajo in v zadnjih petih letih (2008-2012) v povprečju obsegajo 277 tisoč ha.

Slika 17: Pidelava sena s travnikov in pašnikov; 2001-2013

Vir: SURS

V letu 2013 je bilo po ocenah SURS v rabi 277 tisoč ha travnikov in pašnikov, površina travinja se je glede na leto prej zmanjšala za dober odstotek. Struktura rabe travinja, ki se v zadnjih letih ni pomembneje spreminjala, se je v letu 2013 nekoliko spremenila. Zmanjšal se je delež travnikov in pašnikov v dvakratni in trikratni rabi, ki jih je bilo 67% (v letu 2012 73%), povečal pa delež travnikov in pašnikov z enkratno rabo (z 15% na 19%). Najbolj intenzivnih travnikov in pašnikov (štiri in večkratna raba) je bilo 11% (v letu 2012 10%), ter skupnih pašnikov 3% vsega travinja.

Vreme je bilo pridelavi krme na trajnem travinju, podobno kot tudi pridelavi travinja na njivah, nenaklonjeno. Zaradi suše, ki je prizadela celotno rastlinsko pridelavo, so bil hektarski pridelki na trajnem travinju že drugo leto zapored zelo skromni. V primerjavi z letom prej so bili manjši za 7% in za 22% pod povprečjem zadnjih petih let. Mnogi pridelovalci so po vsej verjetnosti s travnikov in pašnikov, ki so glede na pridelovalni potencial v dvakratni in trikratni rabi, pospravili le eno košnjo. Na to kaže tudi več površin v enkratni rabi in pomembno večji

hektarski pridelek na travnikih in pašnikih z enkratno rabo. Skupni pridelek krme s travnikov in pašnikov je bil zaradi slabe letine in manjših površin manjši za dobrih 8%.

Preglednica 13: Pridelava krme na trajnem travinju; 2012 in 2013

	Površina (ha)		Indeks 2013/12	Pridelek (t/ha)		Indeks 2013/12	Skupni pridelek (t)		Indeks 2013/12
	2012	2013		2012	2013		2012	2013	
Travniki in pašniki	281.159	277.475	98,7	4,6	4,2	92,7	1.283.162	1.174.446	91,5
Enkratna raba	41.077	52.649	128,2	2,8	3,1	110,9	114.805	163.224	142,2
Dvo-ali trikratna raba	204.951	186.756	91,1	4,7	4,4	93,3	964.151	819.740	85,0
Dvakratna raba	120.938	110.450	91,3	4,1	4,1	98,5	498.258	448.113	89,9
Trikratna raba	84.013	76.306	90,8	5,5	4,9	87,8	465.893	371.627	79,8
Štiri ali večkratna raba	26.910	29.337	109,0	6,7	5,6	83,2	181.105	164.279	90,7
Skupni pašniki	8.221	8.733	106,2	2,8	3,1	110,9	23.101	27.203	117,8

Vir: SURS

Pridelovalci krme na njivah oziroma krme na trajnem travinju so od leta 2007 dalje upravičeni do regionalnega enotnega plačila za njive oziroma travinje, ki se izplačuje na osnovi dodeljenih plačilnih pravic. Podobno kot v ostali rastlinski pridelavi imajo pridelovalci, v kolikor pridelek zavarujejo, možnost uveljavljanja pravice do regresirane premijske stopnje v višini 50%, lahko pa dobijo tudi vrnjen del plačane trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu (od leta 2009 70%).

2.6.1 Pridelava zelene krme z njiv - površina

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POVRŠINA (ha)														
Zelena krma z njiv - osnovna površina	47.011	45.868	49.159	52.140	55.887	52.712	53.153	54.792	54.570	54.876	52.992	52.709	55.761	105,8
Zelena krma z njiv - pospravljena površina	49.290	49.414	55.717	56.985	61.704	57.869	59.207	61.454	63.736	62.355	61.186	61.464	65.288	106,2
Zelena krma, enoletni posevki	25.659	25.380	31.526	29.334	33.882	28.663	28.984	27.529	27.252	26.851	26.885	28.499	30.867	108,3
Koruza za siliranje	24.491	23.933	30.200	27.045	31.525	27.008	26.802	26.543	26.125	25.868	25.970	27.438	30.011	109,4
Druga zelena krma, enoletni posevki, od tega:	1.168	1.447	1.326	2.289	2.357	1.655	2.182	986	1.127	983	915	1.061	856	80,7
<i>Druga zelena krma, enoletni, glavni</i>	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	426	388	245	63,1
Krmna ogrščica in repica	11	12	15	74	51	23	66	107	137	92	:	:	:	
Krmno žito ter mešanice stročnic in žita	3	3	18	:	46	:	30	30	30	:	:	:	:	
Krmni sirek	:	:	:	:	:	:	:	450	360	352	:	:	:	
<i>Druga zelena krma, enoletni, naknadni</i>	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	489	673	611	90,8
Krmna ogrščica in repica	1.154	1.013	475	619	583	306	345	57	250	240	241	209	209	100,0
Krmno žito ter mešanice stročnic in žita	0	0	404	196	202	344	412	266	245	247	206	387	312	80,6
Pitnik	0	0	358	170	289	126	179	65	68	15	42	77	90	116,9
Zelena krma, večletni posevki	23.631	24.034	24.191	27.651	27.822	29.206	30.223	33.925	36.484	35.504	34.301	32.965	34.421	104,4
Detelje in lucerna	1.892	2.021	2.168	2.357	3.070	2.481	3.090	4.351	5.860	5.548	5.452	5.338	5.722	107,2
Detelje	1.892	1.135	1.214	1.000	1.445	1.010	1.312	2.073	3.415	2.566	2.504	2.184	2.340	107,1
Lucerna	:	886	954	1.357	1.625	1.471	1.778	2.278	2.445	2.982	2.948	3.154	3.382	107,2
Trave in travne mešanice	16.156	15.110	12.636	13.207	12.693	12.073	11.292	11.610	11.385	10.588	8.310	8.504	8.665	101,9
- glavni posevek	13.877	11.983	8.957	11.192	10.678	9.231	8.746	9.248	8.663	7.632	6.668	6.077	6.246	102,8
- naknadni posevek	2.279	3.127	3.679	2.015	2.015	2.842	2.546	2.362	2.722	2.956	1.642	2.427	2.419	99,7
Travno deteljine in deteljno travne mešanice	5.583	6.903	9.387	12.087	12.059	14.652	15.841	17.964	19.239	19.368	20.539	19.123	20.034	104,8
- glavni posevek	:	:	7.535	10.180	9.317	12.615	13.163	15.358	16.213	16.675	16.586	15.831	16.473	104,1
- naknadni posevek	:	:	1.852	1.907	2.742	2.037	2.678	2.606	3.026	2.693	3.953	3.292	3.561	108,2

Vir: SURS, preračuni KIS

2.6.2 Pridelava zelene krme z njiv - pridelek

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
PRIDELEK (t)														
Zelena krma z njiv	975.806	1.236.126	1.018.527	1.415.078	1.670.526	1.246.439	1.335.869	1.374.488	1.433.188	1.389.256	1.427.351	1.245.105	1.066.651	85,7
Zelena krma, enoletni posevki	841.982	1.074.262	914.985	1.230.097	1.498.247	1.068.657	1.137.876	1.148.399	1.188.438	1.145.342	1.203.576	1.068.598	898.708	84,1
Koruzna za siliranje	833.230	1.066.141	900.579	1.209.739	1.472.972	1.052.364	1.121.160	1.133.259	1.173.053	1.132.813	1.189.013	1.057.298	889.991	84,2
Druge zelena krma, enoletni posevki, od tega:	8.752	8.121	14.406	20.358	25.275	16.293	16.716	15.140	15.385	12.529	14.563	11.300	8.717	77,1
<i>Druge zelena krma, enoletni, glavni</i>	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	8.748	4.985	3.195	64,1
Krmna ogrščica in repica	79	102	222	672	939	469	915	1.430	1.372	1.387	:	:	:	
Krmno žito ter mešanice stročnic in žita	18	16	131	:	858	:	681	380	306	:	:	:	:	
Krmni sirek	:	:	:	:	:	:	:	9.286	5.427	5.626	:	:	:	
<i>Druge zelena krma, enoletni, naknadni</i>	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	5.815	6.315	5.522	87,4
Krmna ogrščica in repica	8.655	8.003	5.762	7.616	9.434	6.053	6.838	917	4.443	3.074	3.126	2.546	2.532	99,5
Krmno žito ter mešanice stročnic in žita	:	:	3.515	1.488	1.592	2.745	3.506	2.349	2.354	2.112	2.246	2.826	2.181	77,2
Pitnik	:	:	4.776	2.387	4.491	1.578	1.969	727	693	160	442	943	809	85,8
Zelena krma, večletni posevki*	133.824	161.864	103.542	184.981	172.279	177.782	197.993	226.089	244.750	243.914	223.775	176.507	167.943	95,1
Detelje in lucerna	11.772	15.219	9.813	16.697	23.004	15.763	21.084	29.461	34.543	38.687	35.460	30.157	29.612	98,2
Detelje	11.772	8.059	5.172	6.859	10.242	6.321	8.605	13.165	17.652	16.590	15.913	10.939	10.367	94,8
Lucerna	:	7.161	4.642	9.837	12.762	9.442	12.479	16.296	16.891	22.097	19.547	19.218	19.245	100,1
Trave in travne mešanice	88.964	94.849	49.704	85.670	86.330	70.475	73.627	74.771	74.251	69.439	53.180	42.687	39.477	92,5
- glavni posevek	78.253	83.228	39.587	75.254	70.776	51.387	54.676	59.998	57.921	55.358	47.079	33.921	31.678	93,4
- naknadni posevek	10.711	11.621	10.118	10.416	14.650	19.088	18.951	14.773	16.330	14.081	6.101	8.766	7.799	89,0
Travno deteljne in deteljno travne mešanice	33.088	51.796	44.025	82.614	62.945	91.544	103.282	121.857	135.956	135.788	135.135	103.663	98.854	95,4
- glavni posevek	:	:	36.139	73.874	51.894	82.299	90.950	111.004	123.383	124.804	121.549	92.559	88.373	95,5
- naknadni posevek	:	:	7.886	8.740	11.051	9.245	12.332	10.853	12.573	10.984	13.586	11.104	10.481	94,4

* izraženo v senu
Vir: SURS, preračuni KIS

2.6.3 Pridelava zelene krme z njiv - hektarski pridelek

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Zelena krma z njiv	19,8	25,0	18,3	24,8	27,1	21,5	22,6	22,4	22,5	22,3	23,3	20,3	16,3	80,6
Zelena krma, enoletni posevki	32,8	42,3	29,0	41,9	44,2	37,3	39,3	41,7	43,6	42,7	44,8	37,5	29,1	77,6
Koruza za siliranje	34,0	44,5	29,8	44,7	46,7	39,0	41,8	42,7	44,9	43,8	45,8	38,5	29,7	77,0
Druge zelena krma, enoletni posevki, od tega:	7,5	5,6	10,9	8,9	10,7	9,8	7,7	15,4	13,7	12,7	15,9	10,7	10,2	95,6
<i>Druge zelena krma, enoletni, glavni</i>	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	20,5	12,8	13,0	101,5
Krmna ogrščica in repica	7,2	8,5	15,3	9,1	18,4	20,4	13,9	13,4	10,0	15,1	:	:	:	
Krmno žito ter mešanice stročnic in žita	7,2	5,4	7,3	:	18,7	:	22,7	12,7	10,2	:	:	:	:	
Krmni sirek	:	:	:	:	:	:	:	20,6	15,1	16,0	:	:	:	
<i>Druge zelena krma, enoletni, naknadni</i>	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	11,9	9,4	9,0	96,3
Krmna ogrščica in repica	7,5	7,9	12,1	12,3	16,2	19,8	19,8	16,1	17,8	12,8	13,0	12,2	12,1	99,5
Krmno žito ter mešanice stročnic in žita	0,0	0,0	8,7	7,6	7,9	8,0	8,5	8,8	9,6	8,6	10,9	7,3	7,0	95,7
Pitnik	0,0	0,0	13,3	14,0	15,5	12,5	11,0	11,2	10,2	10,7	10,5	12,2	9,0	73,4
Zelena krma, večletni posevki*														
Detelje in lucerna	6,2	7,5	4,5	7,1	7,5	6,4	6,8	6,8	5,9	7,0	6,5	5,6	5,2	91,6
Detelje	6,2	7,1	4,3	6,9	7,1	6,3	6,6	6,4	5,2	6,5	6,4	5,0	4,4	88,5
Lucerna	:	8,1	4,9	7,2	7,9	6,4	7,0	7,2	6,9	7,4	6,6	6,1	5,7	93,4
Trave in travne mešanice	5,5	6,3	3,9	6,5	6,8	5,8	6,5	6,4	6,5	6,6	6,4	5,0	4,6	90,8
- glavni posevek	5,6	6,9	4,4	6,7	6,6	5,6	6,3	6,5	6,7	7,3	7,1	5,6	5,1	90,9
- naknadni posevek	4,7	3,7	2,8	5,2	7,3	6,7	7,4	6,3	6,0	4,8	3,7	3,6	3,2	89,3
Travno deteljne in deteljno travne mešanice	5,9	7,5	4,7	6,8	5,2	6,2	6,5	6,8	7,1	7,0	6,6	5,4	4,9	91,0
- glavni posevek	:	:	4,8	7,3	5,6	6,5	6,9	7,2	7,6	7,5	7,3	5,8	5,4	91,8
- naknadni posevek	:	:	4,3	4,6	4,0	4,5	4,6	4,2	4,2	4,1	3,4	3,4	2,9	87,3

* izraženo v senu

Vir: SURS, preračuni KIS

2.6.4 Pridelava krmnih korenovk in drugih krmnih rastlin

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POVRŠINA (ha)														
Krmne korenovke - osnovna površina	1.346	1.112	1.231	930	954	357	527	559	469	352	231	260	248	95,4
Krmne korenovke ipd.- pospravljena površina	3.778	3.686	4.048	3.401	3.472	1.834	1.977	1.564	1.911	1.314	1.381	1.350	1.266	93,8
Krmna pesa, koleraba, korenje	1.702	1.843	2.014	1.741	1.588	815	1.107	916	972	587	655	553	476	86,1
Krmna pesa	1.449	1.637	1.841	973	816	432	554	471	464	320	:	:	:	
Podzemna koleraba	:	:	:	636	653	299	491	387	433	224	:	:	:	
Krmno korenje	253	206	173	132	119	84	62	58	75	43	:	:	:	
Druge krmne korenovke ipd	2.076	1.843	2.034	1.660	1.884	1.019	870	648	939	727	726	797	790	99,1
<i>Druge krmne korenovke ipd, glavni</i>	143	62	69	85	113	33	52	57	61	83	:	29	56	193,1
Krmni ohrovt, glavni	23	3	22	62	13	18	3	8	12	:	:	:	:	
Buče za krmo	120	59	47	23	100	15	49	49	49	83	:	:	:	
<i>Druge krmne korenovke ipd, naknadni</i>	1.933	1.781	1.965	1.575	1.771	986	818	591	878	644	726	768	734	95,6
Krmni ohrovt, naknadni	867	796	987	568	1.110	361	221	88	385	239	286	226	275	121,7
Krmna repa, naknadni	1.066	985	978	1.007	661	625	597	503	493	405	440	542	459	84,7
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Krmne korenovke ipd.	21,6	24,1	15,6	21,8	21,2	19,1	19,6	20,2	19,1	18,2	15,4	14,8	15,0	101,3
Krmna pesa, koleraba, korenje	21,8	26,9	16,7	24,0	23,2	18,9	19,5	20,6	19,8	20,3	17,7	16,9	17,6	104,2
Krmna pesa	23,4	28,5	17,2	29,9	29,3	23,9	24,3	26,4	24,8	24,9	:	:	:	
Podzemna koleraba	:	:	:	16,8	16,9	13,4	15,1	14,6	15,2	14,9	:	:	:	
Krmno korenje	12,6	14,8	11,0	15,3	15,9	12,9	11,9	13,4	15,5	14,0	:	:	:	
Druge krmne korenovke ipd	21,4	21,3	14,5	19,6	19,4	19,3	19,8	19,7	18,3	16,4	13,3	13,4	13,5	100,5
<i>Druge krmne korenovke ipd, glavni</i>	27,9	29,4	17,9	25,2	29,8	16,3	24,7	20,2	23,4	27,8	:	44,2	45,1	102,0
Krmni ohrovt, glavni	24,4	20,3	20,4	21,6	12,1	10,6	12,3	7,6	15,8	:	:	:	:	
Buče za krmo	28,6	29,8	16,8	34,8	32,1	23,2	25,5	22,3	25,2	27,8	:	:	:	
<i>Druge krmne korenovke ipd, naknadni</i>	20,9	21,0	14,4	19,3	18,7	19,4	19,5	19,6	18,0	15,0	13,3	12,3	11,1	90,3
Krmni ohrovt, naknadni	23,5	22,8	14,8	21,3	19,0	21,2	21,4	18,9	17,4	14,3	13,8	13,2	11,0	83,1
Krmna repa, naknadni	18,8	19,6	13,9	18,1	18,4	18,3	18,7	19,8	18,4	15,3	13,0	11,9	11,1	93,8
PRIDELEK (t)														
Krmne korenovke ipd.	81.463	88.956	63.048	74.283	73.461	35.089	38.841	31.648	36.415	23.852	21.235	20.032	19.025	95,0
Krmna pesa, koleraba, korenje	37.025	49.664	33.601	41.821	36.893	15.417	21.629	18.886	19.212	11.911	11.564	9.327	8.366	89,7
Krmna pesa	33.838	46.624	31.698	29.102	23.947	10.327	13.487	12.449	11.485	7.963	:	:	:	
Podzemna koleraba	:	:	:	10.701	11.050	4.008	7.403	5.662	6.568	3.344	:	:	:	
Krmno korenje	3.187	3.040	1.903	2.018	1.896	1.082	739	775	1.159	604	:	:	:	
Druge krmne korenovke ipd	44.438	39.292	29.447	32.461	36.568	19.672	17.212	12.762	17.203	11.941	9.671	10.705	10.659	99,6
<i>Druge krmne korenovke ipd, glavni</i>	3.995	1.820	1.236	2.129	3.365	538	1.285	1.153	1.425	2.310	:	1.281	2.524	197,0
Krmni ohrovt, glavni	561	61	448	1.329	157	190	37	61	189	:	:	:	:	
Buče za krmo	3.434	1.759	788	800	3.208	348	1.248	1.092	1.236	2.310	:	:	:	
<i>Druge krmne korenovke ipd, naknadni</i>	40.443	37.472	28.211	30.332	33.203	19.134	15.927	11.609	15.778	9.631	9.671	9.424	8.135	86,3
Krmni ohrovt, naknadni	20.375	18.117	14.627	12.104	21.060	7.671	4.740	1.661	6.695	3.415	3.941	2.985	3.019	101,1
Krmna repa, naknadni	20.068	19.355	13.584	18.228	12.143	11.463	11.187	9.948	9.083	6.216	5.730	6.439	5.116	79,5

Vir: SURS, preračuni KIS

2.6.5 Pridelava krme na trajnem travinju

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POVRŠINA (ha)														
Travniki in pašniki skupaj	307.037	307.176	308.348	286.831	304.906	285.000	297.284	285.973	267.304	285.712	262.603	281.159	277.475	98,7
Enkratna raba	52.446	52.764	39.182	36.252	45.728	42.518	48.138	46.249	42.756	41.762	38.284	41.077	52.649	128,2
Dvo-ali trikratna raba	210.728	210.612	211.576	195.388	202.672	187.976	216.036	207.558	193.902	208.371	191.018	204.951	186.756	91,1
Dvakratna raba	:	:	123.400	113.585	119.345	110.448	123.468	118.623	110.818	122.956	112.716	120.938	110.450	91,3
Trikratna raba	:	:	88.176	81.803	83.327	77.528	92.568	88.935	83.084	85.415	78.302	84.013	76.306	90,8
Štiri ali večkratna raba	21.077	21.014	34.804	32.405	33.720	31.720	24.048	23.104	21.584	27.358	25.080	26.910	29.337	109,0
Skupni pašniki	22.786	22.786	22.786	22.786	22.786	22.786	9.062	9.062	9.062	8.221	8.221	8.221	8.733	106,2
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)*														
Travniki in pašniki skupaj	4,0	5,1	3,2	5,4	5,6	4,7	5,1	5,5	5,8	5,7	5,5	4,6	4,2	92,7
Enkratna raba	2,7	3,0	2,0	3,1	3,2	2,6	2,9	3,3	3,4	3,5	3,3	2,8	3,1	110,9
Dvo-ali trikratna raba	4,3	5,6	3,3	5,6	5,9	5,0	5,4	5,8	6,1	5,9	5,8	4,7	4,4	93,3
Dvakratna raba	:	:	3,0	5,0	5,2	4,4	4,8	5,1	5,3	5,2	5,1	4,1	4,1	98,5
Trikratna raba	:	:	3,7	6,6	6,9	5,8	6,2	6,7	7,0	7,0	6,7	5,5	4,9	87,8
Štiri ali večkratna raba	5,6	8,1	4,4	8,3	8,8	7,3	7,8	8,2	8,6	8,4	7,9	6,7	5,6	83,2
Skupni pašniki	2,5	2,5	2,0	3,1	3,2	2,6	3,0	3,3	3,4	3,5	3,3	2,8	3,1	110,9
PRIDELEK (t)*														
Travniki in pašniki skupaj	1.228.304	1.560.732	976.995	1.553.050	1.712.588	1.331.878	1.525.022	1.572.063	1.538.220	1.638.819	1.451.932	1.283.162	1.174.446	91,5
Enkratna raba	141.625	159.334	77.967	111.796	145.573	110.517	141.223	152.315	147.268	144.354	126.515	114.805	163.224	142,2
Dvo-ali trikratna raba	912.141	1.174.339	701.551	1.101.787	1.198.288	931.024	1.168.902	1.200.462	1.175.203	1.236.938	1.099.110	964.151	819.740	85,0
Dvakratna raba	:	:	373.808	565.507	626.460	484.047	592.111	606.503	590.869	641.617	572.903	498.258	448.113	89,9
Trikratna raba	:	:	327.743	536.280	571.828	446.977	576.791	593.959	584.334	595.321	526.207	465.893	371.627	79,8
Štiri ali večkratna raba	117.573	170.094	151.905	268.830	295.812	230.866	187.983	189.200	184.757	228.707	198.800	181.105	164.279	90,7
Skupni pašniki	56.965	56.965	45.572	70.637	72.915	59.471	26.914	30.086	30.992	28.820	27.507	23.101	27.203	117,8

* izraženo v senu

Vir: SURS

2.7 Sadje

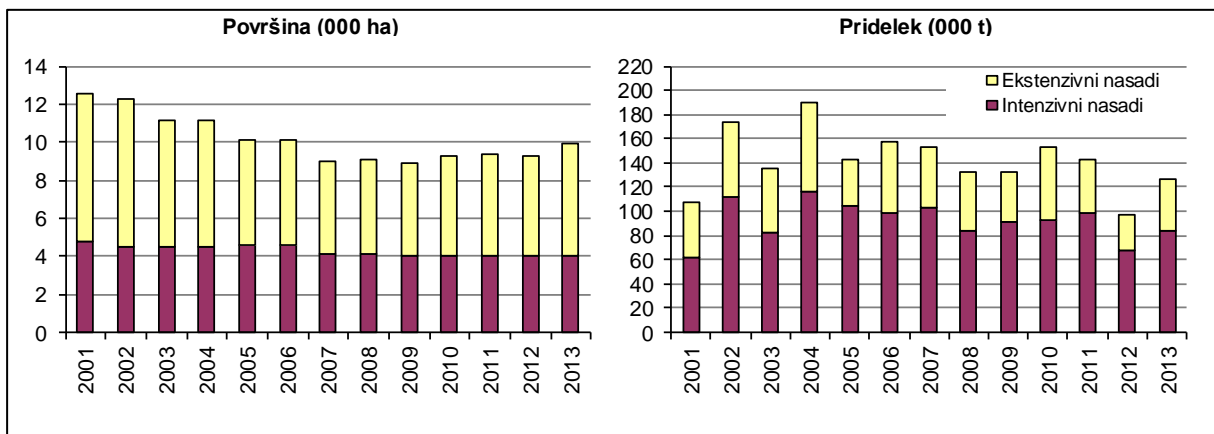
Po letu 2001 je sadje k skupni vrednosti kmetijske proizvodnje prispevalo med 4,0 in 8,3% in k vrednosti rastlinske pridelave od 9,1 do 15,8%. Največji delež v skupni vrednosti kmetijske proizvodnje in v vrednosti rastlinske proizvodnje je sadje imelo v letu 2013.

Po podatkih popisa kmetijstva je v letu 2010 sadovnjake obdelovalo (intenzivni nasadi in ekstenzivni nasadi kot glavna raba) 21 tisoč kmetijskih gospodarstev oziroma dobrih 28% vseh kmetijskih gospodarstev. Sadovnjaki so bili razširjeni na 9 tisoč ha in so v povprečju obsegali 0,43 ha. Ekstenzivni kmečki nasadi so obsegali v povprečju 0,27 ha na kmetijsko gospodarstvo (ekstenzivni sadovnjak kot glavna raba), intenzivni sadovnjaki pa 2,1 ha na kmetijsko gospodarstvo. Poleg ekstenzivnih sadovnjakov, kjer je kot glavna raba opredeljen ekstenzivni sadovnjak, so na kmetijskih gospodarstvih tudi ekstenzivni sadovnjaki, kjer je kot glavna raba opredeljen travnik. Po podatkih popisa kmetijstva so imeli t.i. kmečke sadovnjake na 56.511 kmetijskih gospodarstvih, v katerih je bilo posajenih 1,6 milijonov dreves različnih sadnih vrst. V povprečju je bilo torej posajenih 29 dreves na kmetijsko gospodarstvo.

V letu 2012 je bil izveden popis intenzivnih sadovnjakov, ki se po statistični zakonodaji Evropske unije izvaja vsakih 5 let. Podatki prikazujejo stanje na področju pridelave sadja v intenzivnih nasadih in so hkrati osnova za nadaljnje letno statistično spremljanje in zagotavljanje teh podatkov za potrebe države in Evropske unije. V letu 2012 je SURS v raziskovanju uporabil izključno podatke iz Registra kmetijskih gospodarstev pri MKO. V letu 2012 so imeli intenzivne sadovnjake na 2.013 kmetijskih gospodarstvih, obsegali so 3,5 tisoč ha, v njih pa je bilo posajenih okoli 8,6 milijonov dreves in grmov. V strukturi neto površine intenzivnih sadovnjakov prevladujejo jabolane (68%), sledijo breskve (10%), hruške (5%), oreh (4%) in češnje (3%). Ostale posamezne sadne vrste imajo manj kot po 2% v skupni neto površini. V zadnjih desetih letih se je površina pri posameznih sadnih vrstah različno spremenila. Od omenjenih sadnih vrst se je povečala površina jablan (+9%), orehov (232%) in češenj (51%), zmanjšala pa se je površina hrušk (-18%) ter breskev in nektarin (-32%).

Obseg pridelave sadja (ekstenzivni kmečki sadovnjaki, intenzivni sadovnjaki in jagode) se je od leta 2001 (12,5 tisoč ha) do leta 2009 (8,9 tisoč ha) postopno zmanjševal, v zadnjih štirih letih pa je površina namenjena pridelavi sadja v porastu (10,0 tisoč ha) in predstavlja okoli 2% KZU. V strukturi površin namenjenih pridelavi sadja prevladujejo ekstenzivni kmečki nasadi (60% v 2013), katerih površina se je po letu 2001 do leta 2009 postopno zmanjševala, v zadnjih letih pa je opazno njeno povečevanje.

Slika 18: Površina in pridelek sadja; 2001-2013

Vir: SURS

V letu 2013 se je skupna površina nasadov sadja v primerjavi z letom prej povečala za dobrih 7% in je obsegala 9.979 ha. Od tega je bila površina ekstenzivnih sadovnjakov večja za 13%, površina jagod večja za tretjino, obseg intenzivnih sadovnjakov pa manjši za manj kot odstotek. Kljub temu, da se skupna površina intenzivnih nasadov skoraj ni spremenila, so

se površine posameznih sadnih vrst v intenzivnih nasadih spremenile. Zmanjšali so se nasadi dveh najpomembnejših sadnih vrst v Sloveniji, jablan (-2%; 59 ha) in (breskev (-4%; 15 ha), ter tudi višenj (-47%; 7 ha), povečali pa so se nasadi ostalih sadnih vrst, še najbolj češenj (+9%; 12 ha) in orehov (+5%; 10 ha).

Zaradi neugodnih vremenskih razmer je bila letina sadja že drugo leto zapored slaba. Pridelek sadja je bil v intenzivnih in ekstenzivnih sadovnjakih sicer večji kot v predhodnem letu, vendar je močno zaostal za pridelkom v povprečnih letih. V letu 2013 so v intenzivnih sadovnjakih obrali 83 tisoč ton sadja, v ekstenzivnih nasadih pa so pridelali 43 tisoč ton različnih sadnih vrst.

Preglednica 14: Pridelek sadja

Pridelek (t)	Vsi nasadi			Intenzivni nasadi			Ekstenzivni nasadi		
	2008-2012	2012	2013	2008-2012	2012	2013	2008-2012	2012	2013
Sadje skupaj	131.754	97.587	126.455	87.175	68.198	83.474	44.580	29.389	42.981
Jabolka	99.148	74.263	90.541	71.631	55.341	69.574	27.517	18.922	20.967
Hruške	9.916	6.509	10.186	3.729	2.410	2.690	6.187	4.099	7.496
Breskve in nektarine	7.899	6.203	6.588	6.952	5.547	5.573	947	656	1.015
Drugo sadje	14.791	10.612	19.140	4.863	4.900	5.637	9.928	5.712	13.503

Vir: SURS

Pridelek jabolk, ki so pri nas najpomembnejša sadna vrsta, se je glede na izredno slabo leto 2012, povečal za 22%, vendar je bil za okoli desetino pod povprečjem zadnjih petih let (2008-2012). Tudi pridelki drugih sadnih vrst (izjema so marelice, ki jih je prizadela pozeba) so bili, deloma zaradi večjih površin, deloma zaradi nekoliko boljše letine (zelo dobra letina sliv), večji kot v neugodnem letu prej.

Prodaja sadja po evidentiranih tržnih poteh (odkup, tržnice) se je v letu 2013 ponovno zmanjšala (-8%) in je znašala le 24 tisoč ton. V kolikor predpostavimo, da se preko zabeleženega odkupa in prodaje na tržnicah trži le sadje iz intenzivnih nasadov, je evidentirana prodaja v letu 2013 zajela 29% pridelanega sadja.

V strukturi zunanje trgovine s sadjem v povprečju zadnjih petih let citrusi, banane in drugo južno sadje predstavljajo 55%. Med kontinentalnimi vrstami sadja je na uvozni in izvozni strani najpomembnejša trgovina z jabolki, ki je v strukturi zunanje trgovine v letu 2013 zavzemala 25%.

Preglednica 15: Izvoz in uvoz svežega sadja; 2009-2013

KNCT 08	IZVOZ (t)					UVOZ (t)				
	2009	2010	2011	2012	2013*	2009	2010	2011	2012	2013*
Užitno sadje**, od tega:	89.528	87.129	96.509	60.057	64.468	203.193	189.601	193.876	174.532	188.857
- jabolka	23.901	33.912	39.457	32.115	33.982	17.953	20.129	18.862	26.906	29.655
- hruške	2.011	2.357	1.528	1.318	739	5.116	5.539	5.793	5.389	4.573
- breskve	1.988	1.789	1.475	1.900	902	12.710	11.261	10.557	11.398	10.814
- pomaranče	2.091	3.865	1.988	1.857	1.567	17.766	20.119	18.664	16.192	20.143
- mandarine	4.888	4.665	4.736	3.501	2.818	20.385	19.797	17.968	18.107	16.294
- limone	1.892	1.221	821	1.434	1.269	8.315	7.512	8.035	7.935	8.952
- banane	40.715	26.871	36.894	12.172	17.336	69.267	53.955	67.476	39.464	46.644

* začasni podatki

** zunanja trgovina skupine KNCT 08 vključuje tudi lubenice in melone

Vir: SURS, preračuni KIS

V zadnjih letih na zunanjo trgovino s svežim sadjem zelo pomembno vpliva promet z bananami, ki se je po zmanjšanju v letu 2012 v letu 2013 povečal za skoraj četrtino. Njihov uvoz je bil večji za 18%, izvoz pa za 42%. Uvoz svežega sadja je v letu 2013 obsegal 188 tisoč ton in se je povečal za 8%, od tega se je uvoz jabolk, kot najpomembnejše kontinentalne sadne vrste v Sloveniji, povečal za desetino in je bil največji do sedaj. Izvoz svežega sadja je bil v letu 2013 sicer večji (+7%) kot v letu prej, vendar je bil z okoli 64 tisoč tonami med najmanjšimi v zadnjih petih letih. Izvoz jabolk je bil večji za 6%. Pri jabolkih je

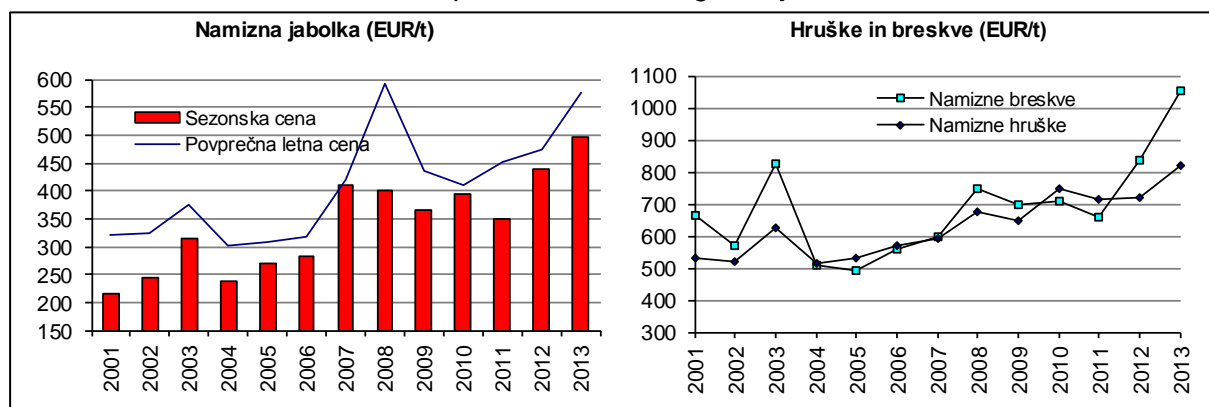
večji uvoz od izvoza vplival na zmanjšanje zunanje trgovinske bilance z jabolki, ki ostajajo eden izmed redkih kmetijskih pridelkov s pozitivnim saldrom zunanje trgovine v Sloveniji.

Po oceni KIS je bilo v letu 2013 v sveži in predelani obliki (vključno s sokovi) porabljeno 309 tisoč ton sadja, kar je za 17% več kot v letu prej in 3% pod zadnjim petletnim povprečjem. Uvoz sadja je obsegal 261 tisoč t, od tega 65% svežega sadja. Skupni uvoz sadja se je v primerjavi s skromnim uvozom leta 2012 povečal za 9%, od tega je bil tudi uvoz svežega sadja večji za enak odstotek. Izvoz sadja v letu 2013 je obsegal 79 tisoč t in je bil 5% večji glede na leto 2012. Štiri petine izvoza sadja je predstavljalo sveže sadje.

Tako kot pri zelenjavi so tudi pri sadju opazna precejšnja medletna nihanja stopnje samooskrbe, ki so predvsem posledica obilnih oziroma skromnih letin. V letu 2013 je bila stopnja samooskrbe s sadjem (sveže in predelano) na ravni povprečja zadnjih petih let (41%), stopnja samooskrbe s svežim sadjem pa je bila s 54% za 5 odstotnih točk pod povprečjem zadnjih petih let. V letu 2013 je prebivalec Slovenije porabil 129 kg sadja v vseh oblikah oziroma je 75 kilogramov sadja pojedel svežega.

Podobno kot v Sloveniji je bila tudi drugod po Evropi letina sadja boljša kot v letu 2012, vendar so majhne zaloge ugodno vplivale na višino cen sadja. Povprečna letna odkupna cena namiznih jabolk je v letu 2013 za 21% presegla odkupno ceno v letu prej in je znašala 575,2 EUR/t. Tudi sezonska odkupna cena namiznih jabolk letine 2013 (september-november) je bila višja kot v letu prej in je znašala 497,1 EUR/t. Tudi odkupne cene drugih sadnih vrst (izjema so jabolka in breskve za predelavo ter slive) so bile na povprečni letni ravni leta 2013 višje kot v letu prej.

Slika 19: Odkupne cene namiznega sadja; 2001-2013

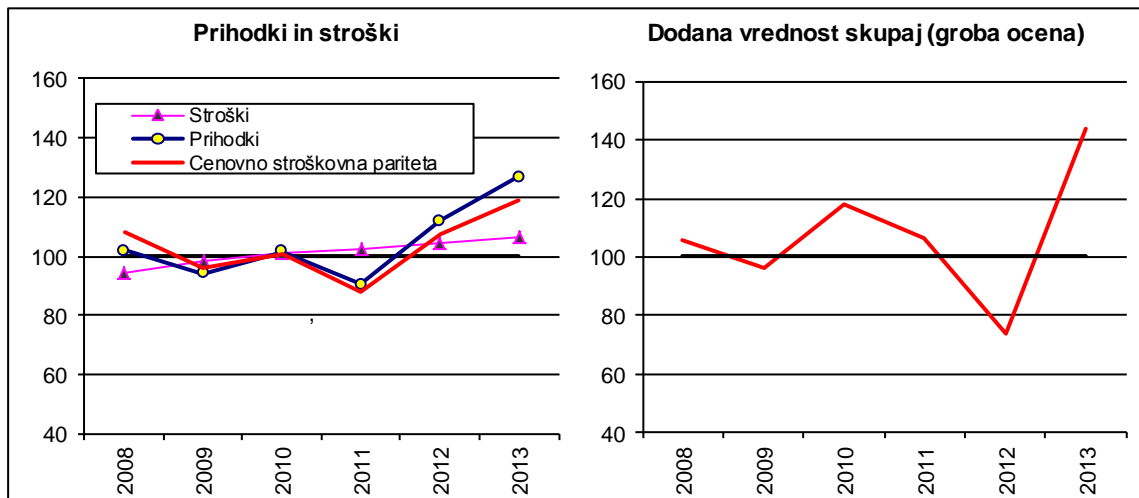
Vir: SURS, preračuni KIS

V okviru skupne tržne ureditve so lahko pridelovalci v letih od 2004 do 2011 uveljavljali pravico do neposrednih plačil na površino za lupinasto sadje. V letu 2012 je bilo to plačilo preneseno v shemo enotnih plačil kot dodatek k plačilnim pravicam. Od leta 2007 oziroma 2008 dalje (razširitev zajema površin upravičenih do enotnega regionalnega plačila na vse intenzivne sadovnjake) so na osnovi dodeljenih plačilnih pravic pridelovalci sadja upravičeni do regionalnega plačila. Prav tako kot pridelovalci zelenjadnic imajo tudi sadjarji možnost združevanja v organizacije pridelovalcev in v tem okviru pridobivanja sredstev za izvajanje njihovih operativnih programov. Podobno kot pridelovalci v ostali rastlinski pridelavi so tudi sadjarji od leta 2006 dalje upravičeni do regresiranja zavarovanja, ki znaša 50% zavarovalne premije (od 2009 dalje), uveljavljajo pa lahko tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu (od 2009 dalje 70%).

Ocene na podlagi letine ter modelnih kalkulacij kažejo, da so se ekonomske razmere za pridelavo sadja zaradi nekoliko boljše letine in pomembno višjih cen v letu 2013 izboljšale. Odkupne cene namiznega sadja (jabolk, hruški in breskev) pridelanega v letu 2013 so bile pri omenjenih sadnih vrstah v času spravila višje za 14%, 8% in 29%. Stroški pridelave omenjenih vrst sadja pa so bili po ocenah na podlagi modelnih kalkulacij v primerjavi z letino 2012 višji za dobra dva odstotka. Na gibanje stroškov pridelave so vplivali predvsem višji

stroški sredstev za varstvo rastlin, zmerna rast stroškov naprave nasadov in umirjena rast stroškov domačega dela.

Slika 20: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi jabolk (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Ob pomembno višjih odkupnih cenah namiznega sadja v primerjavi z letom 2012 in zmernem porastu stroškov pridelave se je cenovno - stroškovna pariteta izboljšala. So pa seveda ekonomski rezultati sadjarjev v veliki meri odvisni od doseženih pridelkov, ki so bili v primerjavi z zelo slabo letino 2012 sicer večji, vendar pod povprečjem ugodnih let.

2.7.1 Pridelava sadja

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POVRŠINA skupaj (ha)	12.544	12.293	11.141	11.141	10.101	10.101	9.037	9.052	8.893	9.293	9.342	9.303	9.979	107,3
PRIDELEK (t)														
Skupaj	107.015	173.912	135.734	190.584	142.166	157.861	152.423	132.342	132.822	153.666	142.355	97.587	126.455	129,6
Jabolka	78.444	135.865	101.641	139.917	106.196	119.176	114.493	102.893	95.662	117.569	105.355	74.263	90.541	121,9
Hruške	8.796	12.940	11.326	14.216	8.213	11.447	11.823	9.299	11.459	10.889	11.425	6.509	10.186	156,5
Breskve in nektarine	5.432	10.026	6.048	14.418	13.337	11.158	9.252	6.780	9.950	7.960	8.603	6.203	6.588	106,2
Marelice	288	685	262	755	373	662	483	269	616	482	687	681	359	52,7
Češnje	2.384	3.452	3.007	4.103	3.124	3.659	3.483	2.639	3.933	2.958	4.235	2.786	4.260	152,9
Višnje	569	668	799	524	423	492	504	360	470	337	387	236	372	157,6
Češplje in slive	6.005	5.419	7.695	9.976	4.331	5.393	6.261	4.174	4.101	6.878	4.921	2.190	7.134	325,8
Orehi	2.259	2.437	3.132	3.661	2.688	2.783	2.969	2.844	2.956	2.952	2.911	1.644	3.186	193,8
Drugo sadje, brez jagodičja	614	1.036	494	1.163	1.187	958	1.269	1.108	1.514	1.722	1.661	1.330	1.388	104,4
Jagode	1.862	1.252	1.221	1.701	2.175	2.048	1.762	1.872	2.054	1.790	1.993	1.505	2.144	142,5
Drugo jagodičje, brez jagod	362	132	109	150	119	84	124	104	107	129	177	240	297	123,8

Vir: SURS

2.7.2 Pridelava sadja v ekstenzivnih nasadih

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POVRŠINA (ha)	7.766	7.766	6.617	6.617	5.555	5.555	4.906	4.906	4.890	5.290	5.291	5.290	5.956	112,6
PRIDELEK (t)														
Ekstenzivni nasadi skupaj	44.609	61.461	53.904	74.230	36.979	58.869	48.678	48.176	41.449	60.817	43.067	29.389	42.981	146,2
Jabolka	27.657	41.965	31.487	46.975	21.729	39.298	27.516	31.280	23.075	40.278	24.032	18.922	20.967	110,8
Hruške	5.869	7.033	7.690	8.942	5.107	7.311	7.501	6.163	6.726	7.116	6.831	4.099	7.496	182,9
Breskve in nektarine	717	1.088	690	1.101	856	968	1.167	1.005	1.072	1.034	970	656	1.015	154,7
Marelice	138	452	218	413	190	366	262	231	336	242	317	287	214	74,6
Češnje	1.728	2.628	2.779	3.177	2.408	2.790	2.992	2.367	3.076	2.315	3.137	1.826	3.374	184,8
Višnje	217	384	327	341	240	271	365	335	345	258	309	171	325	190,1
Češplje in slive	5.714	5.128	7.521	9.401	3.640	5.019	5.864	3.960	3.873	6.559	4.559	2.005	6.791	338,7
Orehi	2.209	2.370	3.023	3.482	2.498	2.590	2.638	2.458	2.577	2.640	2.516	1.206	2.545	211,0
Drugo sadje, brez jagodičja	360	413	169	398	311	255	373	377	369	375	396	217	254	117,1

Vir: SURS

2.7.3 Pridelava sadja v intenzivnih nasadih

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POVRŠINA (ha)	4.778	4.528	4.525	4.525	4.546	4.546	4.131	4.146	4.003	4.003	4.051	4.013	4.023	100,2
Jabolka	3.081	3.099	3.099	3.099	3.099	3.099	2.874	2.874	2.722	2.765	2.734	2.702	2.643	97,8
Hruške	374	284	284	284	284	284	221	221	214	209	207	213	216	101,4
Breskve in nektarine	737	643	643	643	643	643	513	513	509	442	468	408	393	96,3
Marelice	43	31	31	31	31	31	28	28	32	34	37	39	44	112,8
Češnje	92	107	107	107	107	107	92	92	110	114	124	136	148	108,8
Višnje	72	58	58	58	58	58	36	36	16	14	14	15	8	53,3
Češplje in slive	57	41	41	41	41	41	27	27	28	29	30	31	34	109,7
Orehi	77	61	61	61	61	61	92	92	105	115	142	171	180	105,3
Drugo sadje, brez jagodičja	102	97	97	97	89	89	108	108	124	143	154	167	185	110,8
Jagode	97	78	75	75	104	104	109	124	110	102	99	80	106	132,5
Drugo jagodičje, brez jagod	46	29	29	29	29	29	31	31	33	36	42	51	66	129,4
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)	13,1	24,8	18,1	25,7	23,1	21,8	25,1	20,3	22,8	23,2	24,5	17,0	20,7	122,1
Jabolka	16,5	30,3	22,6	30,0	27,3	25,8	30,3	24,9	26,7	28,0	29,7	20,5	26,3	128,5
Hruške	7,8	20,8	12,8	18,6	10,9	14,6	19,6	14,2	22,1	18,1	22,2	11,3	12,5	110,1
Breskve in nektarine	6,4	13,9	8,3	20,7	19,4	15,8	15,8	11,3	17,4	15,7	16,3	13,6	14,2	104,3
Marelice	3,5	7,6	1,4	11,2	5,9	9,5	7,9	1,4	8,8	7,1	10,0	10,1	3,3	32,6
Češnje	7,1	7,7	2,1	8,7	6,7	8,1	5,3	3,0	7,8	5,6	8,9	7,1	6,0	84,8
Višnje	4,9	4,9	8,1	3,2	3,2	3,8	3,9	0,7	7,8	5,6	5,6	4,3	5,9	135,6
Češplje in slive	5,1	7,1	4,2	14,0	16,9	9,1	14,7	7,9	8,1	11,0	12,1	6,0	10,1	169,0
Orehi	0,6	1,1	1,8	2,9	3,1	3,2	3,6	4,2	3,6	2,7	2,8	2,6	3,6	139,0
Drugo sadje, brez jagodičja	2,5	6,4	3,3	7,9	9,8	7,9	8,3	6,8	9,2	9,4	8,2	6,7	6,1	92,0
Jagode	19,2	16,1	16,3	22,7	20,9	19,7	16,2	15,1	18,7	17,5	20,1	18,8	20,2	107,5
Drugo jagodičje, brez jagod	7,9	4,6	3,8	5,2	4,1	2,9	4,0	3,4	3,2	3,6	4,2	4,7	4,5	95,6
PRIDELEK (t)	62.406	112.451	81.830	116.354	105.187	98.992	103.745	84.166	91.373	92.849	99.288	68.198	83.474	122,4
Jabolka	50.787	93.900	70.154	92.942	84.467	79.878	86.977	71.613	72.587	77.291	81.323	55.341	69.574	125,7
Hruške	2.927	5.907	3.636	5.274	3.106	4.136	4.322	3.136	4.733	3.773	4.594	2.410	2.690	111,6
Breskve in nektarine	4.715	8.938	5.358	13.317	12.481	10.190	8.085	5.775	8.878	6.926	7.633	5.547	5.573	100,5
Marelice	150	233	44	342	183	296	221	38	280	240	370	394	145	36,8
Češnje	656	824	228	926	716	869	491	272	857	643	1.098	960	886	92,3
Višnje	352	284	472	183	183	221	139	25	125	79	78	65	47	72,3
Češplje in slive	291	291	174	575	691	374	397	214	228	319	362	185	343	185,4
Orehi	50	67	109	179	190	193	331	386	379	312	395	438	641	146,3
Drugo sadje, brez jagodičja	254	623	325	765	876	703	896	731	1.145	1.347	1.265	1.113	1.134	101,9
Jagode	1.862	1.252	1.221	1.701	2.175	2.048	1.762	1.872	2.054	1.790	1.993	1.505	2.144	142,5
Drugo jagodičje, brez jagod	362	132	109	150	119	84	124	104	107	129	177	240	297	123,8

Vir: SURS

2.7.4 Evidentirana prodaja sadja (t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
ODKUP IN TRŽNICE SKUPAJ														
Sveže sadje	43.674	50.765	46.161	47.558	49.011	40.230	42.667	35.666	32.063	33.031	40.207	26.228	24.186	92,2
Jabolka, namizna	27.339	25.841	25.482	24.885	24.419	20.190	22.041	21.164	18.946	20.664	24.475	18.936	13.834	73,1
Jabolka za predelavo	10.101	15.917	15.234	14.948	18.644	11.634	15.230	10.327	7.491	8.002	11.416	4.527	8.105	179,0
Hruške	1.472	3.552	2.063	2.505	1.575	2.308	2.193	1.735	1.903	1.715	1.203	624	1.081	173,1
Breskve in nektarine	3.484	3.678	1.981	4.284	3.636	5.362	2.532	1.831	3.061	1.930	2.485	1.662	739	44,5
Marelice	49	62	32	54	56	43	70	41	63	86	47	33	32	98,4
Češnje	172	184	96	164	28	111	118	85	106	81	80	47	42	90,1
Višnje	190	458	380	33	53	54	22	7	13	11	7	2	1	22,5
Češplje in slive, sveže	133	71	63	139	14	76	90	39	78	87	56	58	48	82,9
Orehi celi	9	13	9	9	72	14	12	14	19	18	20	21	16	75,9
Drugo sadje, brez jagodičja	572	760	643	242	405	182	75	103	106	118	151	140	132	94,7
Jagode	140	205	161	268	157	233	253	281	249	281	236	156	132	84,7
Drugo jagodičje, brez jagod	15	22	17	26	24	22	31	37	27	37	31	23	24	105,3
ODKUP														
Sveže sadje	41.870	49.264	44.864	46.273	47.794	39.022	41.179	34.180	30.797	31.766	39.271	25.394	23.357	92,0
Jabolka, namizna	26.377	25.071	24.727	24.164	23.731	19.499	21.257	20.358	18.275	20.119	24.094	18.525	13.435	72,5
Jabolka za predelavo	10.101	15.917	15.234	14.948	18.555	11.634	15.230	10.327	7.491	8.002	11.416	4.527	8.105	179,0
Hruške	1.317	3.441	1.961	2.398	1.433	2.208	2.040	1.598	1.799	1.597	1.117	560	1.000	178,5
Breskve in nektarine	3.313	3.529	1.844	4.164	3.601	5.266	2.402	1.684	2.955	1.799	2.391	1.585	659	41,6
Marelice	2	15	3	12	1	3	0	0	4	2	4	3	0	6,4
Češnje	61	48	31	78	21	44	17	4	19	8	18	13	15	115,3
Višnje	178	450	377	27	31	51	18	2	3	0	0	0	0	38,1
Češplje in slive, sveže	39	31	22	102	3	25	35	11	21	27	26	21	26	121,7
Orehi celi	:	7	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	825,0
Drugo sadje, brez jagodičja	437	663	567	195	333	112	28	23	39	33	42	61	38	62,0
Jagode	44	89	94	184	82	179	151	171	190	178	160	98	78	79,7
Drugo jagodičje, brez jagod	1	4	2	0	3	1	0	1	1	1	1	1	1	133,9
DOVOZ NA TRŽNICE														
Sveže sadje	1.804	1.501	1.297	1.285	1.217	1.208	1.488	1.486	1.265	1.265	936	834	829	99,3
Jabolka	962	771	754	721	687	692	784	805	671	545	380	411	400	97,2
Hruške	155	111	102	107	89	101	152	137	104	118	86	64	81	125,7
Breskve in nektarine	171	149	136	121	142	96	130	147	106	131	94	77	79	103,4
Marelice	47	48	29	42	35	40	70	41	59	84	43	30	32	106,4
Češnje	111	137	65	86	56	67	101	81	87	73	62	34	27	80,3
Višnje	12	8	3	6	7	2	4	5	10	11	7	2	1	22,4
Češplje in slive, sveže	94	40	41	37	22	51	55	29	57	60	30	37	22	60,3
Orehi, celi	9	6	8	8	11	14	12	14	19	18	19	21	15	74,8
Drugo sadje brez jagodičja	135	97	76	47	72	70	46	80	66	85	109	79	95	120,0
- od tega kostanj	60	49	48	25	16	25	31	26	36	33	47	25	18	72,6
Jagode	96	116	67	84	75	55	102	109	59	103	76	58	54	93,3
Drugo jagodičje, brez jagod	14	18	15	26	21	21	31	36	27	36	30	22	23	104,5
- od tega gojene borovnice	6	11	12	19	16	15	20	25	18	20	16	9	11	115,5
Orehi, luščeni	51	51	59	57	45	42	30	42	42	44	41	49	62	127,9

Vir: SURS

2.7.5 Izvoz in uvoz svežega sadja

KNCT 08**	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
IZVOZ (t)														
Užitno sadje, od tega:	21.670	14.373	27.083	19.613	52.545	44.498	72.814	87.849	89.528	87.129	96.509	60.057	64.468	107,3
<i>Pečkarji, od tega:</i>	21.082	13.907	21.575	13.956	26.414	21.683	35.949	29.766	25.912	36.269	40.985	33.433	34.721	103,9
jabolka	20.611	12.844	21.086	13.276	25.462	20.322	34.089	27.417	23.901	33.912	39.457	32.115	33.982	105,8
hruške	471	1.063	489	680	952	1.360	1.860	2.349	2.011	2.357	1.528	1.318	739	56,1
<i>Koščičarji, od tega:</i>	0	14	42	58	567	1.174	1.518	2.881	2.749	2.336	1.754	2.510	1.892	75,4
breskve	0	14	41	45	520	950	1.227	2.422	1.988	1.789	1.475	1.900	902	47,5
<i>Jagodičje, od tega:</i>	13	26	32	50	135	115	339	345	131	253	265	93	107	115,4
jagode	13	26	31	2	105	106	307	342	125	236	241	86	99	115,1
<i>Lupinasto sadje</i>	39	18	35	20	43	50	20	90	118	89	85	67	88	131,1
<i>Lubenice in melone**</i>	0	22	10	83	227	445	593	599	888	856	561	509	398	78,2
<i>Citrusi, od tega:</i>	43	77	387	1.936	8.070	8.072	12.997	15.484	11.766	13.937	10.950	7.055	5.968	84,6
pomaranče	22	19	128	586	1.312	1.476	3.248	4.825	2.091	3.865	1.988	1.857	1.567	84,4
mandarine	1	6	23	233	971	2.348	4.753	5.017	4.888	4.665	4.736	3.501	2.818	80,5
limone	21	20	216	609	4.645	3.046	3.760	4.251	1.892	1.221	821	1.434	1.269	88,4
<i>Drugo južno sadje, od tega:</i>	216	238	4.745	2.705	15.197	9.208	16.015	31.668	41.437	27.809	37.890	12.746	17.927	140,6
banane	204	232	4.707	2.564	14.935	8.812	15.524	30.978	40.715	26.871	36.894	12.172	17.336	142,4
ananas	0	1	13	95	194	302	399	566	593	790	468	428	462	108,0
UVOZ (t)														
Užitno sadje, od tega:	104.777	109.899	111.902	128.110	150.731	142.121	157.399	194.738	203.193	189.601	193.876	174.532	188.857	108,2
<i>Pečkarji, od tega:</i>	5.905	10.489	4.899	7.713	11.655	13.448	12.606	22.177	23.068	25.668	24.655	32.295	34.228	106,0
jabolka	4.333	8.678	2.738	5.551	6.813	8.829	6.951	17.158	17.953	20.129	18.862	26.906	29.655	110,2
hruške	1.572	1.811	2.162	2.162	4.842	4.619	5.654	5.019	5.116	5.539	5.793	5.389	4.573	84,9
<i>Koščičarji, od tega:</i>	8.112	8.652	7.724	11.128	14.365	13.183	12.694	15.986	16.049	14.823	13.154	15.059	15.162	100,7
breskve	6.041	6.640	5.191	8.037	11.566	9.436	10.402	12.895	12.710	11.261	10.557	11.398	10.814	94,9
<i>Jagodičje, od tega:</i>	275	283	277	1.338	1.501	1.457	1.725	1.991	1.835	1.966	2.100	2.304	2.339	101,5
jagode	273	275	249	909	1.239	1.390	1.489	1.833	1.601	1.804	1.949	2.138	2.137	100,0
<i>Lupinasto sadje</i>	1.548	1.771	1.553	1.532	1.718	1.620	1.564	1.963	2.025	1.932	1.943	1.883	2.278	121,0
<i>Lubenice in melone**</i>	10.364	11.116	11.485	9.324	10.296	10.655	11.371	13.981	12.606	13.897	12.385	14.819	14.833	100,1
<i>Citrusi, od tega:</i>	36.232	34.626	37.594	41.375	44.671	46.199	50.567	52.072	51.624	52.242	49.871	46.204	49.872	107,9
pomaranče	16.613	15.478	18.405	18.605	16.848	16.285	18.263	19.813	17.766	20.119	18.664	16.192	20.143	124,4
mandarine	12.319	11.161	10.632	12.622	13.757	17.524	19.503	18.832	20.385	19.797	17.968	18.107	16.294	90,0
limone	6.014	6.111	6.763	7.169	11.044	9.299	9.848	10.243	8.315	7.512	8.035	7.935	8.952	112,8
<i>Drugo južno sadje, od tega:</i>	27.617	29.466	35.314	42.448	49.491	38.442	46.266	63.627	73.495	58.739	72.384	45.484	53.275	117,1
banane	26.665	28.098	33.810	40.691	47.264	35.355	42.689	59.178	69.267	53.955	67.476	39.464	46.644	118,2
ananas	594	914	1.040	1.245	1.613	2.368	2.716	3.542	3.341	3.711	3.584	3.262	3.084	94,5

* začasni podatki

** zunanja trgovina skupine KNCT 08 vključuje tudi lubenice in melone

Vir: SURS, preračuni KIS

2.7.6 Bilanca proizvodnje in porabe sadja (ekvivalent svežega sadja, 000 t)

Koledarsko leto	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
SADJE SKUPAJ														
Pridelano	107,0	173,9	135,7	190,6	142,2	157,9	152,4	132,3	132,8	153,7	142,4	97,6	126,5	129,6
Uvoz	145,7	158,3	160,3	176,8	220,6	204,6	253,9	324,4	318,0	279,0	274,8	240,1	261,1	108,7
Uvoz sveže	88,6	92,8	95,3	113,8	135,9	126,7	140,7	176,0	186,2	171,3	177,4	155,1	168,8	108,9
Izvoz	56,7	39,9	51,9	39,8	71,6	61,6	95,2	105,7	105,4	103,5	110,9	75,0	79,0	105,3
Izvoz sveže	21,4	14,3	26,9	19,2	51,9	43,7	71,8	87,1	88,5	86,1	95,7	59,0	63,2	107,1
Domača poraba	196,0	292,3	244,1	327,6	291,2	300,9	311,1	351,0	345,4	329,1	306,3	262,7	308,6	117,5
- izgube	23,1	40,6	27,5	46,9	27,9	33,3	31,0	31,0	30,5	35,7	31,5	24,2	30,0	124,1
- predelava	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
- industrijski nameni	15,3	22,5	16,7	24,6	13,0	17,7	14,1	13,2	11,7	16,4	9,4	6,2	12,5	203,6
- poraba za prehrano	157,6	229,3	199,9	256,1	250,3	249,9	266,0	306,8	303,2	277,1	265,4	232,3	266,0	114,5
Poraba na prebivalca (kg)	79,1	114,9	100,1	128,2	125,1	124,4	131,7	151,7	148,5	135,2	129,3	113,0	129,2	114,3
Stopnja samooskrbe (%)	54,6	59,5	55,6	58,2	48,8	52,5	49,0	37,7	38,5	46,7	46,5	37,2	41,0	
SADJE SVEŽE														
Poraba na prebivalca (kg)	60,7	76,1	69,6	86,0	78,8	75,3	70,9	73,9	79,7	73,0	74,1	68,3	74,9	109,7
Stopnja samooskrbe (%)	61,4	68,9	66,5	66,8	62,9	65,5	68,9	59,8	57,6	64,3	63,5	50,4	54,5	

* začasni podatki

Vir: ocena KIS

2.7.7 Odkupne cene sadja

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
EUR/t														
Jabolka, namizna	322,2	323,9	375,0	303,2	308,6	316,1	418,5	592,2	434,5	410,6	452,0	473,6	575,2	121,5
Sezonska cena jabolka*	194,8	312,8	314,7	239,3	270,6	281,3	411,7	399,0	365,6	395,4	350,2	437,6	497,1	113,6
Jabolka za predelavo	73,2	67,2	73,1	51,0	85,2	89,5	176,8	91,3	57,4	112,3	118,4	147,2	120,3	81,7
Hruške, namizne	532,8	517,3	623,3	512,2	529,8	567,8	589,3	674,9	647,3	747,7	713,4	722,1	817,7	113,2
Hruške za predelavo	60,7	267,3	285,4	203,1	174,4	258,3	269,3	289,3	301,1	288,6	307,5	270,1	296,7	109,9
Breskve, namizne	664,1	567,2	824,3	509,4	490,5	556,5	596,8	747,6	696,5	709,2	658,9	834,9	1.052,5	126,1
Breskve za predelavo	272,4	283,3	321,4	235,0	184,6	266,9	280,0	325,7	296,3	281,4	272,2	239,0	153,5	64,2
Marelice	993,5	834,3	1.415,6	666,9	951,2	961,6	1.212,8	1.500,0	1.030,3	1.410,5	1.369,7	1.624,3	2.207,1	135,9
Češnje	1.470,6	1.506,1	2.047,4	1.441,3	1.715,9	1.593,7	1.969,1	3.688,1	2.812,0	3.368,7	2.663,3	3.545,1	3.836,6	108,2
Višnje	518,0	494,5	488,5	348,1	375,7	413,1	635,5	796,0	750,5	1.837,5	1.375,0	1.381,0	1.875,0	135,8
Češplje in slive, sveže	469,6	592,3	513,4	334,3	527,2	589,7	620,3	775,8	582,7	712,7	772,7	1.419,5	758,4	53,4
Jagode	2.142,4	2.250,3	2.688,6	2.156,9	2.331,3	2.189,4	1.904,4	2.143,9	1.975,4	2.396,4	1.964,9	2.684,0	2.949,9	109,9

* Tehtano povprečje odkupnih cen v septembru, oktobru in novembru.

Vir: SURS, preračuni KIS

2.7.8 Neposredne proračunske podpore pri sadju

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EUR/ha													
Podpora za pridelovanje lupinarjev	-	-	-	30,1	72,5	78,49	84,52	96,60	108,67	120,75	120,75	**	**
Regionalno enotno plačilo*	-	-	-	-	-	-	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	338,15

* v letu 2007 plačilne pravice z dovoljenjem za pridelavo jagodičja (maline, robide, kosmulje, rdeči in črni ribez, ameriške borovnice) in murv; od leta 2008 dalje plačilne pravice za pridelavo vseh vrst sadja na njivah, vrtovih in v intenzivnih sadovnjakih

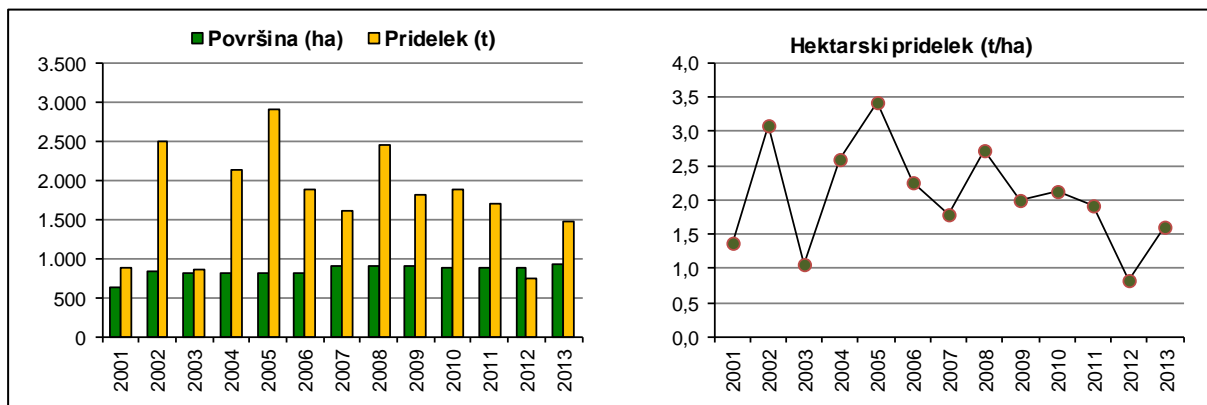
** preneseno v shemo enotnih plačil kot dodatek k plačilnim pravicam

Vir: MKO

2.8 Oljke

Oljke po letu 2001 predstavljajo med 0,1 in 0,5% v skupni vrednosti kmetijske pridelave oziroma med 0,2 in 0,9% v vrednosti rastlinske pridelave. Delež oljčnikov v kmetijski zemlji v uporabi se je po letu 2001 povečal z 0,12 na 0,19% (z 633 na 925 ha). V Sloveniji so po podatkih kmetijskega popisa v letu 2010 oljčniki prisotni na 1.707 oziroma na 2,3% vseh kmetijskih gospodarstev. Kmetijska gospodarstva z oljkami v povprečju obdelujejo 0,5 ha oljčnika.

Slika 21: Površina oljčnikov in pridelek oljk; 2001-2013

Vir: SURS

Po podatkih Registra kmetijskih gospodarstev v oljčnikih prevladuje sorta Istrska belica, sledi ji sorta Leccino, medtem ko je drugih sort oljk precej manj (Pendolino, Maurino, Črnica).

Skupni pridelki oljk zaradi spremenljivih vremenskih razmer med leti zelo nihajo. V slovenskih oljčnikih so po oceni statistike v letu 2013 na 925 ha (+4%) pridelali 1.479 ton oljk, kar je za dvakrat več kot v letu prej, ko je bila letina prizadeta zaradi pozebe in izredno sušnega in vročega poletja. Je bil pa pridelok oljk tudi v letu 2013 podpovprečen, saj je dosegel le 86% pridelka v zadnjih petih letih. Večina oljnega olja se prodaja mimo evidentiranih tržnih poti, saj odkup in prodaja na tržnicah praviloma zajameta manj kot odstotek skupnega pridelka.

Z uveljavitvijo skupne tržne ureditve za oljčno olje so pridelovalci oljnega olja preko svojih organizacij proizvajalcev lahko začeli uveljavljati tudi pravico do proizvodne pomoči. V tržnem letu 2005/06 je, v skladu z reformo skupne tržne ureditve za oljčno olje, proizvodno pomoč (793,5 EUR/t) nadomestilo neposredno plačilo na površino oljčnika, ki je za leto 2006 znašalo 567 EUR/ha upravičene površine oljčnika. Od leta 2007 dalje oljčniki sodijo med upravičene površine za dodelitev plačilnih pravic, za katere se izplačuje regionalno enotno plačilo. Tudi oljkarji so od leta 2006 dalje upravičeni do regresiranja zavarovanja, ki znaša 50% zavarovalne premije (od leta 2009 dalje), uveljavljajo pa lahko tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu (od leta 2009 70%).

2.8.1 Pridelava oljk in oljčnega olja

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
PRIDELAVA														
Površina nasadov oljk (ha)	633	828	814	814	820	820	910	910	910	892	892	892	925	103,7
Hektarski pridelek oljk (t/ha)	1,39	3,02	1,06	2,64	3,55	2,31	1,76	2,70	2,00	2,12	1,91	0,83	1,60	192,7
Pridelek oljk skupaj (t)	878	2.502	861	2.145	2.907	1.893	1.604	2.455	1.823	1.895	1.704	740	1.479	199,9
Proizvodnja oljčnega olja (t)*	158	450	155	386	523	341	289	442	328	341	307	133	266	199,9
EVIDENTIRANA PRODAJA														
Oljčno olje skupaj (l)	7.741	7.875	8.605	3.241	7.468	3.126	1.216	806	1.068	1.501	2.348	2.517	1.899	75,4
- odkup	926	825	625	241	158	216	196	106	253	661	818	747	239	32,0
- prodaja na tržnicah	6.815	7.050	7.980	3.000	7.310	2.910	1.020	700	815	840	1.530	1.770	1.660	93,8

* pri izkoristku 5,56 kg oljk za 1 kg oljčnega olja (18 kg olja iz 100 kg oljk)

Vir: SURS

2.8.2 Cene in neposredne proračunske podpore pri pridelavi oljčnega olja

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
Odkupne cene (EUR/l)	13,35	12,63	12,52	10,44	11,95	13,63	12,81	10,16	18,89	13,70	13,19	13,09	16,80	128,3
Cene na tržnicah (EUR/l)	9,18	8,86	9,27	9,71	10,24	9,28	9,62	10,17	11,17	12,00	12,39	13,36	13,28	99,5
Proizvodna pomoč (EUR/t)	-	-	-	-	793,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Neposredno plačilo na površino (EUR/ha)	-	-	-	-	-	567,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Regionalno enotno plačilo (EUR/ha)	-	-	-	-	-	-	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	332,0	338,0	101,9

Vir: SURS, MKO, preračuni KIS

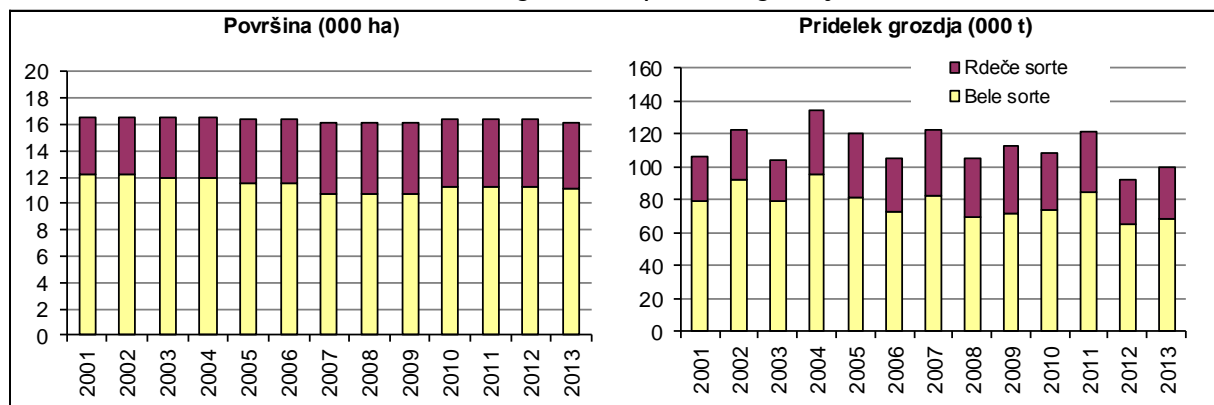
2.9 Grozdje in vino

Grozdje in vino po letu 2001 predstavljata skupaj med 8,4 in 12,8% vrednosti kmetijske proizvodnje, kar je največ med rastlinskimi pridelki, v vrednosti rastlinske pridelave pa se ta delež giblje med 19,0 in 23,3%. V letu 2013 je k skupni vrednosti kmetijske proizvodnje grozdje prispevalo 1,3%, vino pa 8,5%.

Tudi v vinogradništvu so v obdobju 2000-2010 potekale strukturne spremembe, ki so se odrazile predvsem v zmanjševanju števila gospodarstev s pridelavo grozdja in v povečevanju povprečne površine vinogradov v obdelavi kmetijskih gospodarstev. Po podatkih popisa kmetijstva se je v letu 2010 s pridelavo grozdja ukvarjalo 26 tisoč kmetijskih gospodarstev (25% manj kot v letu 2000), ki so obdelovala 16 tisoč ha vinogradov (2% manj kot v letu 2000). Povprečna površina vinogradov na gospodarstvo se je v obdobju od leta 2000 do 2010 povečala za tretjino in je obsegala 0,62 ha. V vinogradih prevladujejo bele sorte vinske trte, s katerimi je bilo po podatkih popisa zasajenih 69% površin vinogradov. V desetletnem obdobju se je delež belih sort v strukturi vinogradniške površine zmanjšal s 74% na nekaj manj kot 69%.

Gledano regionalno, se po podatkih registra pridelovalcev grozdja in vina (RPGV) pri MKO v povprečju zadnjih petih let 42,4% površin vinogradov nahaja v podravski vinorodni deželi, 17,2 % v posavski ter 40,4% v primorski vinorodni deželi.

Slika 22: Površina vinogradov in pridelek grozdja; 2001-2013

Vir: SURS

Pridelki grozdja so zaradi razmeroma majhnih sprememb v površini (-2% glede na leto 2012) odvisni predvsem od letine. Letina grozdja je bila že drugo leto zapored slaba. Letino grozdja 2013 je zaznamoval hladen in moker začetek rastne dobe, izredno vroče in sušno poletje ter toča v nekaterih vinorodnih krajih. Trgatev se je začela nekoliko kasneje kot običajno, kakovost grozdja pa je bila ob dokaj skromni količini povprečna.

Po podatkih statistike je bilo skupaj pridelano 100 tisoč ton grozdja, kar je sicer za 9% več kot leta 2012, vendar pod povprečjem zadnjih petih let (-7%).

Preglednica 16: Pridelek grozdja in vina; 2012 in 2013

	Pridelek skupaj		Indeks 2013/12	Prijavljeni pridelek		Indeks 2013/12
	2012	2013		2012	2013	
Grozdje (t)	92.323	100.177	108,5	66.250	74.033	111,7
Vino (000 l)				44.263	49.922	112,8

Vir: SURS, MKO (RPGV)

Zunanja trgovina z vinom se je v letu 2013 povečala, izvoz vina je bili večji za 68%, uvoz vina pa za 7%. Količinsko je bilanca zunanje trgovine z vinom od leta 2006 dalje ves čas negativna, vendar se je zaradi večjega izvoza vina v primerjavi z uvozom v letu 2013 zmanjšala.

Preglednica 17: Bilanca zunanje trgovine; 2009-2013

	BILANCA (000 l)				
	2009	2010	2011	2012	2013*
Vino skupaj	-217	-1.889	-4.396	-4.003	-1.409
Belo vino	116	-245	-2.863	-1.096	1.795
Rdeče vino	-333	-1.644	-1.533	-2.907	-3.204

* začasni podatki
Vir: SURS, preračuni KIS

V letu 2008 izvedena reforma trga z vinom v EU je prinesla mnoge novosti. Ena izmed sprememb, ki je bila uveljavljena v vinskem letu 2009/2010 (1.8.2009), so tudi določila glede označevanja vina, ki so vodila v spremembo zunanje trgovinske klasifikacije vin. Vina po novem niso več razvrščena med kakovostna, namizna in druga, temveč se delijo na vina z zaščiteno označbo porekla (ZOP), vina z zaščiteno geografsko označbo (ZGO), sortna vina brez ZOP/ZGO ter vina brez ZOP/ZGO.

Izvoz vina je po prvih ocenah statistike v letu 2013 obsegal 7,9 milijona litrov, v njem so prevladovala vina z zaščiteno geografsko označbo (50%) in vina z zaščiteno označbo porekla (ZOP) (35%), sortnih vin brez ZOP/ZGO in ne sortnih vin brez porekla pa je bilo 15%. V letu 2013 je bil izvoz vina največji po letu 2003 in je za skoraj polovico (47%) presegel povprečje zadnjih petih let. Uvoz vina se je v letu 2013 po zmanjšanju v letu 2012 ponovno povečal in je bil drugi največji po letu 2001. V letu 2013 se je uvozilo za skoraj petino vina več kot v povprečju zadnjih petih let. V uvozu vina, ki je v letu 2013 obsegal 9,3 milijona litrov, prevladuje uvoz vin brez označbe porekla in geografske označbe (73% v strukturi uvoza).

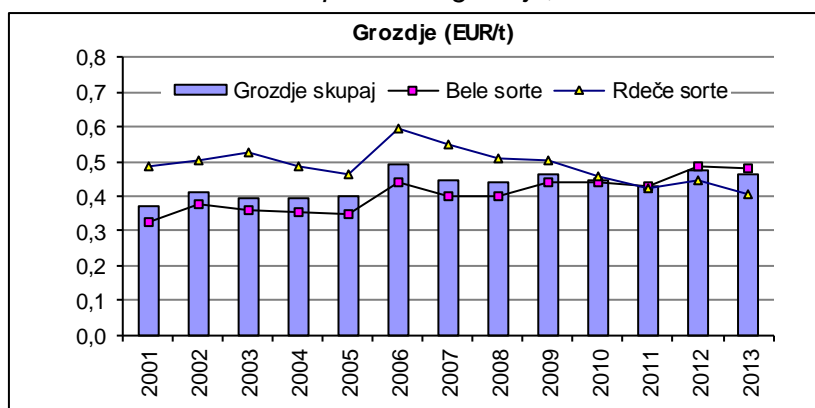
Preglednica 18: Izvoz in uvoz vina; 2012 in 2013

	IZVOZ (000 l)		Indeks 2013/12	UVOZ (000 l)		Indeks 2013/12
	2012	2013*		2012	2013*	
Vino skupaj	4.682	7.873	168,2	8.685	9.282	106,9
Vino z zaščiteno označbo porekla (ZOP)	2.793	2.767	99,0	1.088	1.154	106,1
Vino z zaščiteno geografsko označbo (ZGO)	305	3.910	1280,8	1.345	1.049	78,0
Sortno vino brez ZOP/ZGO	45	620	1374,3	106	279	262,4
Vino brez ZOP/ZGO	1.538	577	37,5	6.146	6.800	110,6

* začasni podatki
Vir: SURS, preračuni KIS

Po podatkih statistike se je povprečna odkupna cena grozdja letine 2013 znižala za 3%. Odkupna cena grozdja je bila sicer za 3% nad povprečjem zadnjega petletnega obdobja, ko so bile odkupne cene grozdja bolj ali manj nizke. Odkupne cene belih sort so bile nižje za odstotek, pri rdečih sortah pa je bila odkupna cena glede na leto prej nižja za 9%.

Slika 23: Odkupne cene grozdja; 2001-2013

Vir: SURS, preračuni KIS

Po podatkih TIS/ARSKTRP se je povprečna prodajna cena vina s slovenskim geografskim poreklom (SGP) na slovenskem trgu in trgih EU v letu 2013 zvišala za 9% prodanega pa je bilo okoli 15% vina več kot v letu 2012. Prodanega je bilo za 23% več kakovostnega in vrhunskega vina ter 9% manj namiznega in deželnega vina. V primerjavi z zadnjim petletnim obdobjem (200-2012) so bile povprečne cene vina za dobro petino višje.

Preglednica 19: Cene vina; 2009-2013

EUR/l	ARSKTRP*					Indeks 2013/12
	2009	2010	2011	2012	2013	
Vino	1,569	1,904	2,114	2,100	2,285	108,8
Namizno in deželno	0,828	0,833	1,033	1,045	1,110	106,2
Belo, namizno in deželno	0,772	0,845	1,018	0,937	1,009	107,7
Rdeče, namizno in deželno	0,981	0,817	1,059	1,223	1,366	111,7
Kakovostno in vrhunsko	1,743	2,303	2,357	2,436	2,562	105,2
Belo, kakovostno in vrhunsko	1,769	2,255	2,356	2,371	2,384	100,5
Rdeče, kakovostno in vrhunsko	1,701	2,394	2,360	2,576	3,012	116,9

* Tržne cene vina s slovenskim geografskim poreklom, ki jih ARSKTRP sporočajo pridelovalci vina, ki spadajo v reprezentativni trg (pridelajo nad 500.000 litrov letno) in prejemniki podpore iz III. poglavja in podpore iz 33. člena Uredbe o ureditvi trga z vinom.

Vir: ARSKTRP, preračuni KIS

Z vstopom v EU in prevzemom skupne tržne ureditve za vino imajo vinogradniki možnost uveljavljanja podpor za različne ukrepe kmetijske politike. V letu 2013 so se je izvajal ukrep Prestrukturiranje vinogradniških površin ter ukrepi v okviru marketinga in promocije. Sem spadata ukrepa promocija na trgih tretjih držav in tržne dejavnosti vinogradniško-vinarskega sektorja.

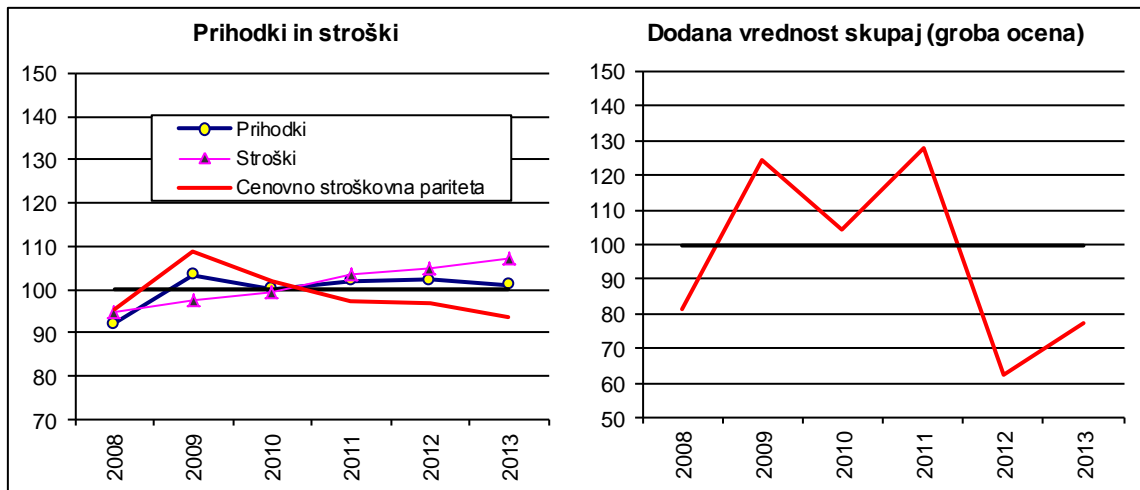
Podobno kot drugje v rastlinski pridelavi so tudi vinogradniki upravičeni do regresirane premijske stopnje za zavarovanje pridelka, ki od leta 2009 znaša 50% in vračila 70% trošarine za porabljeno gorivo v kmetijske namene.

Ekonomske razmere za pridelavo grozdja so v Sloveniji slabe. Pridelava grozdja za prodajo ostaja med najmanj ekonomsko zanimivimi panogami v kmetijstvu. Vendar je rast cen in večja prodaja vina lahko pozitiven znak v smeri ureditve razmer v panogi.

Ekonomičnost pridelave grozdja je odvisna predvsem od ravni cen, saj skupna tržna ureditev za vino za enkrat ne predvideva posebnih neposrednih podpor pridelavi grozdja. Zmerna rast cen inputov pri pridelavi grozdja je v letu 2013 vplivala na zmerno rast stroškov pridelave, medtem ko so se povprečne odkupne cene grozdja letine 2013 po navedbah SURS v povprečju znižale. Cenovno-stroškovna pariteta se je v letu 2013 poslabšala in se je spustila pod povprečje zadnjih petih let. Modelne kalkulacije kažejo, da so se stroški pridelave grozdja povečali v povprečju za okoli 2%, medtem ko so bili prihodki v povprečju nižji od 1 do 5% (odkupna cena, vračilo trošarine). Odkupne cene grozdja so se po podatkih SURS in preračunih KIS po vinorodnih deželah gibale raznosmerno. V vinorodni deželi Primorska so bile v povprečju nižje za 5%, v vinorodni deželi Podravje za 3%, medtem ko so bile v vinorodni deželi Posavje višje za 2%.

Slika 24: Osnovni ekonomski kazalci pri pridelavi grozdja (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Prihodek od letine 2013 bo, zaradi podpovprečnega pridelka in nižjih cen grozdja, majhen. Ekonomski položaj pridelovalcev grozdja za prodajo ostaja izredno slab, zato razmere v vinogradništvu tudi z letino 2013 ostajajo zaskrbljujoče.

2.9.1 Površina vinogradov ter pridelek grozdja in vina na kmetijskih gospodarstvih

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
Površina vinogradov (ha)	16.602	16.602	16.556	16.556	16.428	16.428	16.086	16.086	16.086	16.351	16.351	16.351	16.085	98,4
Bele sorte	12.280	12.280	11.957	11.957	11.512	11.512	10.715	10.715	10.715	11.246	11.246	11.246	11.086	98,6
Rdeče sorte	4.322	4.322	4.599	4.599	4.916	4.916	5.371	5.371	5.371	5.105	5.105	5.105	4.999	97,9
Hektarski pridelek grozdja (t/ha)	6,4	7,4	6,3	8,1	7,4	6,4	7,6	6,6	7,0	6,6	7,4	5,6	6,2	110,3
Belo	6,5	7,5	6,6	8,0	7,1	6,4	7,7	6,5	6,7	6,6	7,5	5,8	6,2	106,4
Rdeče	6,3	7,1	5,5	8,5	8,0	6,6	7,5	6,7	7,7	6,8	7,2	5,3	6,4	119,6
Pridelek grozdja (t)	106.633	122.985	104.394	134.792	120.868	105.486	122.543	105.719	112.855	108.541	121.397	92.323	100.177	108,5
Belo	79.422	92.375	79.209	95.484	81.590	73.245	82.354	69.823	71.273	74.062	84.851	65.182	68.378	104,9
Rdeče	27.211	30.610	25.185	39.308	39.278	32.240	40.189	35.896	41.582	34.479	36.546	27.141	31.799	117,2
Vino (000 l)*	74.643	86.090	73.076	94.354	84.607	73.840	85.780	74.003	78.999	75.979	84.978	64.626	70.124	108,5
Belo	55.595	64.663	55.446	66.839	57.113	51.272	57.648	48.876	49.891	51.843	59.396	45.627	47.865	104,9
Rdeče	19.048	21.427	17.630	27.516	27.495	22.568	28.132	25.127	29.107	24.135	25.582	18.999	22.259	117,2

* upoštevan faktor 0,7 za preračun iz grozdja v vino

Vir: SURS

2.9.2 Vinogradi po vinorodnih deželah

	2012				2013			
	Število vinogradnikov	Površina (ha)	Število trsov (000)	Število trsov na ha	Število vinogradnikov	Površina (ha)	Število trsov (000)	Število trsov na ha
Vinogradi skupaj	29.386	16.014	59.804	3.734	30.023	15.945	60.037	3.765
Podravje	13.504	6.819	26.656	3.909	13.626	6.728	26.518	3.942
Štajerska Slovenija	10.744	6.248	23.937	3.831	10.909	6.167	23.847	3.867
Prekmurje	2.760	571	2.719	4.763	2.717	561	2.671	4.760
Posavje	10.740	2.718	11.497	4.230	11.040	2.749	11.656	4.241
Bela krajina	1.545	373	1.566	4.195	1.585	375	1.571	4.190
Dolenjska	7.052	1.495	6.650	4.449	7.247	1.505	6.734	4.473
Bizeljsko Sremič	2.143	850	3.281	3.860	2.208	868	3.351	3.861
Primorska	5.142	6.477	21.651	3.343	5.357	6.469	21.863	3.380
Goriška brda	787	1.844	6.537	3.545	764	1.829	6.547	3.580
Vipavska dolina	1.909	2.249	7.475	3.324	1.957	2.243	7.573	3.376
Kras	840	607	1.908	3.141	829	600	1.903	3.172
Slovenska Istra	1.606	1.777	5.731	3.226	1.807	1.797	5.839	3.250

Vir: MKO (RPGV)

2.9.3 Prijavljen pridelek grozdja in vina po vinorodnih deželah

	Grozdje (000 kg)				Indeks 2013/12	Grozdje (kg/ha)				Indeks 2013/12	Vino (000 l)				Indeks 2013/12	Vino (l/ha)				Indeks 2013/12
	2011	2012	2013	2013/12		2011	2012	2013	2013/12		2011	2012	2013	2013/12		2011	2012	2013	2013/12	
Skupaj	83.576	66.250	74.033	111,7	5.223	4.137	4.643	112,2	57.138	44.263	49.922	112,8	3.570	2.764	3.131	113,3				
Podravje	37.014	29.919	30.531	102,0	5.423	4.388	4.538	103,4	25.646	20.116	20.644	102,6	3.758	2.950	3.068	104,0				
Štajerska Slovenija	33.631	27.477	27.741	101,0	5.374	4.398	4.499	102,3	23.350	18.480	18.740	101,4	3.731	2.958	3.039	102,7				
Prekmurje	3.383	2.442	2.790	114,3	5.972	4.277	4.972	116,2	2.296	1.636	1.903	116,3	4.054	2.866	3.392	118,4				
Posavje	12.701	11.859	13.953	117,7	4.678	4.363	5.076	116,3	9.168	8.391	9.909	118,1	3.377	3.087	3.605	116,8				
Bela krajina	1.978	1.719	1.895	110,2	5.390	4.604	5.051	109,7	1.412	1.190	1.347	113,1	3.847	3.188	3.591	112,7				
Dolenjska	8.424	7.446	8.353	112,2	5.654	4.982	5.549	111,4	6.218	5.453	6.200	113,7	4.173	3.648	4.118	112,9				
Bizeljsko Sremič	2.298	2.694	3.705	137,5	2.678	3.169	4.269	134,7	1.538	1.748	2.362	135,2	1.793	2.056	2.722	132,4				
Primorska	33.862	24.472	29.549	120,7	5.239	3.778	4.568	120,9	22.323	15.755	19.370	122,9	3.454	2.433	2.994	123,1				
Goriška brda	10.834	8.474	9.161	108,1	5.834	4.595	5.009	109,0	7.188	5.670	6.081	107,2	3.871	3.075	3.325	108,1				
Vipavska dolina	11.681	7.380	9.623	130,4	5.187	3.282	4.290	130,7	7.595	4.358	6.102	140,0	3.372	1.938	2.720	140,4				
Kras	2.534	2.237	2.099	93,8	4.182	3.683	3.499	95,0	1.808	1.585	1.508	95,1	2.983	2.610	2.513	96,3				
Slovenska Istra	8.813	6.380	8.667	135,8	5.042	3.592	4.824	134,3	5.733	4.141	5.679	137,1	3.280	2.331	3.161	135,6				

Vir: MKO (RPGV)

2.9.4 Odkup grozdja za predelavo in vina ter prodaja vina

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
Grozdje skupaj (t)	31.341	30.352	27.580	35.425	33.442	24.953	33.234	27.415	25.150	20.486	20.813	15.615	15.233	97,6
- belo	21.801	22.583	22.197	24.936	18.792	16.626	22.782	18.229	16.828	13.825	14.138	11.069	11.457	103,5
- rdeče	9.540	7.769	5.383	10.489	14.650	8.327	10.452	9.185	8.322	6.661	6.675	4.546	3.776	83,1
Vino skupaj (000 l)	13.468	16.766	16.524	15.090	14.850	14.909	12.874	12.391	13.412	13.499	10.892	10.791	15.528	143,9
- belo, namizno in deželno	802	1.160	2.524	1.035	1.396	1.272	893	579	979	679	333	1.047	885	84,5
- belo, kakovostno in vrhunsko	9.815	11.891	10.585	10.710	9.892	9.893	8.593	8.639	8.974	10.218	8.143	7.599	11.471	151,0
- rdeče, namizno in deželno	359	724	587	560	945	891	702	662	290	328	236	468	575	122,9
- rdeče, kakovostno in vrhunsko	2.493	2.991	2.828	2.786	2.617	2.854	2.687	2.511	3.169	2.274	2.180	1.678	2.597	154,8
Vino skupaj (000 l)*	:	:	:	:	:	29.457	28.648	26.167	26.352	27.242	24.350	23.511	27.102	115,3
- belo, namizno in deželno	:	:	:	:	:	5.180	4.431	4.449	3.679	4.265	2.814	3.532	3.718	105,3
- belo, kakovostno in vrhunsko	:	:	:	:	:	604	964	1.339	1.341	3.129	1.655	2.137	1.463	68,4
- rdeče, namizno in deželno	:	:	:	:	:	16.437	15.872	13.898	13.258	12.992	12.934	12.179	15.686	128,8
- rdeče, kakovostno in vrhunsko	:	:	:	:	:	7.236	7.382	6.482	8.074	6.855	6.947	5.662	6.235	110,1

* ARSKTRP (vino s SGP prodano v Sloveniji in na trgih EU)

Vir: SURS, ARSKTRP, preračuni KIS

2.9.5 Izvoz in uvoz vina glede na kakovost in barvo

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
IZVOZ (000 l)														
Vino skupaj	13.321	11.188	5.972	4.922	4.091	5.291	4.316	5.129	6.199	5.227	5.472	4.682	7.873	168,2
- belo	11.921	9.436	4.392	3.531	2.832	4.232	3.104	3.986	3.279	3.636	3.329	3.535	6.877	194,5
- rdeče	1.400	1.751	1.580	1.392	1.260	1.059	1.212	1.143	2.920	1.591	2.143	1.147	996	86,8
Kakovostno vino	12.950	11.128	5.689	4.556	3.795	4.649	3.339	3.731	3.445	:	:	:	:	
- belo	11.842	9.380	4.162	3.327	2.673	4.012	2.622	3.030	2.173	:	:	:	:	
- rdeče	1.108	1.748	1.527	1.229	1.123	637	716	702	1.273	:	:	:	:	
Namizno vino	322	8	195	285	177	508	849	1.288	2.667	:	:	:	:	
- belo	30	5	141	123	41	87	362	851	1.020	:	:	:	:	
- rdeče	292	3	53	162	136	422	487	437	1.648	:	:	:	:	
Drugo**	50	51	89	81	119	133	129	98	87	:	:	:	:	
- belo	49	51	89	80	118	133	119	98	86	:	:	:	:	
- rdeče	0	0	0	0	1	0	9	0	0	:	:	:	:	
UVOZ (000 l)														
Vino skupaj	5.598	3.430	4.805	3.891	2.803	6.498	6.624	6.757	6.415	7.116	9.868	8.685	9.282	106,9
- belo	2.142	359	1.117	334	278	2.185	2.384	2.991	3.163	3.881	6.192	4.631	5.082	109,7
- rdeče	3.456	3.071	3.689	3.558	2.525	4.313	4.239	3.766	3.253	3.234	3.676	4.054	4.200	103,6
Kakovostno vino	674	822	641	1.302	103	581	1.108	813	621	:	:	:	:	
- belo	93	78	74	78	30	256	265	222	141	:	:	:	:	
- rdeče	581	744	567	1.224	73	326	843	591	480	:	:	:	:	
Namizno vino	4.678	2.403	3.937	2.412	2.581	5.631	5.070	5.349	4.986	:	:	:	:	
- belo	1.807	79	817	90	132	1.697	1.758	2.213	2.309	:	:	:	:	
- rdeče	2.871	2.324	3.121	2.322	2.448	3.933	3.312	3.136	2.676	:	:	:	:	
Drugo**	246	206	227	177	119	286	446	595	808	:	:	:	:	
- belo	242	203	226	166	115	232	362	556	712	:	:	:	:	
- rdeče	4	3	1	11	4	54	84	39	96	:	:	:	:	

* začasni podatki

** peneča vina (razen kakovostnih), biser in gazirana vina

Vir: SURS, preračuni KIS

2.9.6 Odkupne cene grozdja za predelavo in vina

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
EUR/ kg, l														
Grozdje (kg)	0,374	0,411	0,392	0,395	0,400	0,491	0,446	0,439	0,461	0,445	0,426	0,475	0,461	97,2
- belo	0,326	0,379	0,360	0,356	0,348	0,439	0,399	0,402	0,440	0,440	0,428	0,487	0,480	98,5
- rdeče	0,485	0,504	0,524	0,486	0,466	0,596	0,550	0,512	0,502	0,456	0,422	0,445	0,406	91,2
Vino (l)	1,725	1,657	1,539	1,611	1,616	1,749	2,030	2,161	1,986	2,161	2,374	2,244	1,912	85,2
- belo, namizno in deželno	1,049	0,806	0,724	0,674	0,752	0,774	0,803	0,766	0,761	0,721	1,003	0,957	1,132	118,2
- belo, kakovostno in vrhunsko	1,651	1,654	1,598	1,560	1,593	1,788	2,089	2,205	2,078	2,198	2,417	2,396	1,867	77,9
- rdeče, namizno in deželno	0,896	0,739	0,718	0,728	1,038	0,969	0,966	0,701	0,900	0,568	0,629	1,236	1,291	104,4
- rdeče, kakovostno in vrhunsko	2,352	2,222	2,215	2,332	2,373	2,294	2,527	2,715	2,203	2,654	2,610	2,639	2,512	95,2
Vino (l)*	:	:	:	:	:	:	1,604	1,688	1,569	1,904	2,114	2,100	2,285	108,8
- belo, namizno in deželno	:	:	:	:	:	:	0,756	0,787	0,772	0,845	1,018	0,937	1,009	107,7
- belo, kakovostno in vrhunsko	:	:	:	:	:	:	1,127	1,098	0,981	0,817	1,059	1,223	1,366	111,7
- rdeče, namizno in deželno	:	:	:	:	:	:	1,641	1,853	1,769	2,255	2,356	2,371	2,384	100,5
- rdeče, kakovostno in vrhunsko	:	:	:	:	:	:	2,097	2,073	1,701	2,394	2,360	2,576	3,012	116,9

* ARSKTRP

Vir: SURS, ARSKTRP, preračuni KIS

2.10 Suhe stročnice

2.10.1 Kmetijska gospodarstva s pridelavo suhih stročnic; 2000-2010

	Stročnice skupaj					Fižol za zrnje					Krmni grah				
	2000	2003	2005	2007	2010	2000	2003	2005	2007	2010	2000	2003	2005	2007	2010
Število kmetijskih gospodarstev	:	9.937	12.968	12.310	9.727	:	9.564	12.122	10.904	9.250	:	413	971	1.531	486
- delež v vseh KMG (%)	:	12,9	16,8	16,3	13,0	:	12,4	15,7	14,5	12,4	:	0,5	1,3	2,0	0,7
Osnovna površina (ha)	:	723	2.009	2.343	886	:	351	451	356	289	:	364	1.513	1.970	513
- delež na njivah in vrtovih (%)	:	0,4	1,1	1,3	0,5	:	0,2	0,3	0,2	0,2	:	0,2	0,9	1,1	0,3
Osnovna površina/KMG (ha)	:	0,07	0,15	0,19	0,09	:	0,04	0,04	0,03	0,03	:	0,88	1,56	1,29	1,06
Osnovna površina/KMG (ha) – EU 27			2,82	2,98	4,71										
Osnovna površina/KMG (ha) – EU 15			6,57	5,44	7,19										

Vir: SURS (Rezultati raziskovanj o strukturi kmetijskih gospodarstev), Eurostat

2.10.2 Pridelava suhih stročnic

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POVRŠINA (ha)														
Suhe stročnice skupaj	362	512	723	770	2.009	3.905	2.337	1.578	1.030	886	1.134	748	706	94,4
Od tega: krmni grah	39	204	364	418	1.513	3.342	1.970	1.211	648	513	621	370	224	60,5
fižol za zrnje	323	308	351	351	451	448	355	355	355	289	289	289	416	143,9
HEKTARSKI PRIDELEK (t/ha)														
Suhe stročnice skupaj	1,83	2,48	1,15	2,58	2,81	2,68	2,57	2,69	2,03	2,17	2,89	2,04	1,33	65,2
Od tega: krmni grah	2,92	3,41	1,67	2,89	3,03	2,98	2,74	3,14	2,19	2,28	2,64	2,19	1,86	84,6
fižol za zrnje	1,70	1,87	0,63	2,21	2,13	0,94	1,61	1,17	1,77	1,81	1,93	1,31	0,90	68,2
PRIDELEK (t)														
Suhe stročnice skupaj	663	1.271	833	1.986	5.640	10.475	6.005	4.248	2.089	1.921	3.281	1.527	939	61,5
Od tega: krmni grah	114	695	609	1.208	4.581	9.944	5.393	3.800	1.420	1.171	1.639	812	416	51,2
fižol za zrnje	549	576	222	776	959	422	570	414	627	522	558	380	373	98,2

Vir: SURS

2.10.3 Prodaja suhih stročnic

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
ODKUP IN PRODAJA NA TRŽNICAH (t)														
Fižol skupaj	157,9	123,7	84,0	75,1	77,1	88,9	92,5	78,5	138,1	90,1	65,8	71,4	46,7	65,4
- odkup	3,1	11,4	8,9	0,0	0,9	2,3	0,8	2,1	1,7	5,3	1,4	1,4	0,5	37,4
- prodaja na tržnicah	154,7	112,3	75,1	75,1	76,2	86,6	91,7	76,4	136,5	84,8	64,4	70,0	46,2	66,0

Vir: SURS

2.11 Seme

2.11.1 Pridelava semena krmnih rastlin ter vrtnin

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
POTRJENA POVRŠINA (ha)														
Detelje in lucerna	26	18	11	39	30	84	90	70	73	39	24	13	14	103,3
Trave	195	231	145	103	70	69	76	61	87	74	86	82	44	53,2
Druge krmne rastline	86	36	330	163	96	86	89	46	41	53	60	60	29	48,0
Vrtnine*	3,81	3,76	2,91	12,35	3,01	1,65	0,66	0,70	0,72	1,02	0,27	0,75	0,81	108,0
POTRJENI PRIDELEK (t)														
Detelje in lucerna	11,4	6,8	4,9	22,9	16,5	35,7	25,3	36,9	40,1	28,0	19,4	7,8	4,1	53,0
Trave	165,4	167,9	112,2	101,9	53,5	82,3	72,5	58,1	83,8	77,4	94,7	94,5	46,2	48,9
Druge krmne rastline	69,2	28,9	245,7	251,7	179,2	162,0	198,2	62,5	75,4	125,7	123,9	117,5	52,9	45,1
Vrtnine**	1,32	1,24	0,70	0,65	0,48	0,46	0,08	0,09	0,14	0,21	0,12	0,35	0,27	77,2

** brez fižola, graha, čebulčka, česna

Vir: KIS (Služba za uradno potrjevanje semenskega in sadilnega materiala kmetijskih rastlin)

3 ŽIVALSKI PROIZVODI

3.1 Meso govedi

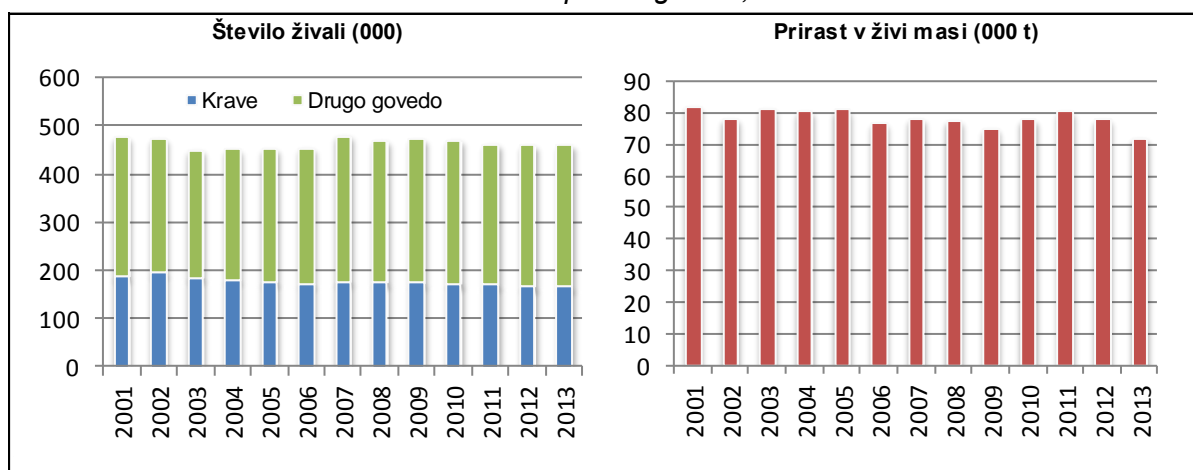
Prireja mesa govedi je poleg prireje mleka najpomembnejša proizvodna usmeritev slovenskega kmetijstva. K bruto vrednosti proizvodnje prirast govedi v zadnjih letih prispeva okoli 13%, k vrednosti živinoreje pa okoli 28% (v letu 2013 27%).

V govedoreji v zadnjem desetletju potekajo dokaj intenzivne strukturne spremembe, ki so se izrazile predvsem v zmanjševanju števila gospodarstev, ki redijo govedo in povečevanju povprečnega staleža živali na gospodarstvo. Po podatkih popisa kmetijstva se je v Sloveniji v letu 2010 z govedorejo ukvarjalo nekaj več kot 36 tisoč gospodarstev. Njihovo število se je v primerjavi z letom 2007 zmanjšalo za 12%, v primerjavi z letom 2000 pa za več kot tretjino. V letu 2010 se je z govedorejo ukvarjala le še slaba polovica vseh kmetijskih gospodarstev. Povprečna velikost črede je v letu 2010 znašala 13,1 glave na gospodarstvo, kar je 13% več kot v letu 2007 in skoraj polovico več kot v letu 2000.

Skupno število govedi v Sloveniji je od leta 2001 razmeroma stabilno. Po podatkih statistike so kmetijska gospodarstva konec leta 2013 redila 461 tisoč glav govedi, kar je podobno kot leta 2012. Od tega je nekaj manj kot 166 tisoč krav, kar je za odstotek manj kot v letu prej. Razlog zmanjšanja skupnega števila krav je po podatkih statistike predvsem v zmanjšanju števila krav molznic (-1%), za pol odstotka pa se je zmanjšalo tudi število drugih krav. Nasprotno od krav je bilo v letu 2013 po podatkih statistike več plemenskih telic (+10%). Od goveda, starejšega od dveh let, je poleg plemenskih telic v letu 2013 opazno precejšnje povečanje bikov in volov za pitanje, pri čemer je število poraslo nazaj na raven povprečja petletnega obdobja 2008-2012. Pri ostalih kategorijah goveda, starejšega od dveh let, pa je bilo v letu 2013 manj živali kot v letu prej.

Ob podobnem številu živali kot v letu 2012 se je po trenutno začasnih podatkih statistike prirast govedi v letu 2013 zmanjšal na slabih 72 tisoč ton (-8%).

Slika 25: Število in prirast govedi; 2001-2013

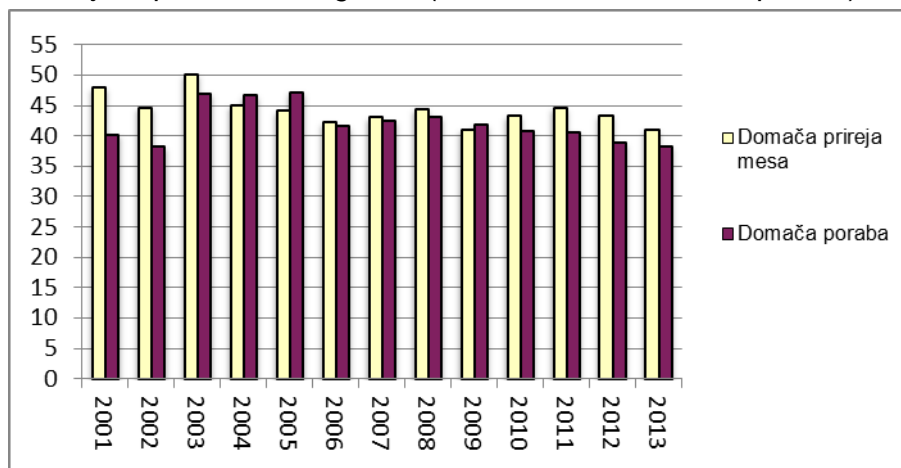

Vir: SURS

Podobno kot prirast sta se v primerjavi z letom 2012 zmanjšali tudi domača prireja ter domača poraba govejega mesa. V letu 2013 je bila poraba mesa govedi na prebivalca z 18,6 kg nekoliko manjša od porabe v letu 2012 (18,9 kg) in za kilogram in pol manjša od povprečja obdobja 2008-2012 (20,1 kg).

Slika 26: Prireja in poraba mesa govedu (000 t; ekvivalent klavnih polovic); 2001-2013

Vir: SURS/KIS

Kljub manjši prireji Slovenija ostaja neto izvoznica mesa govedu s presežkom v zunanji trgovini v višini 2,8 tisoč ton (leta 2012 4,2 tisoč ton). Stopnja samooskrbe je v letu 2013 padla za dobre 4 odstotne točke, a z 107% še vedno ostaja nad povprečjem zadnjih petih let (106%).

Obseg zunanje trgovine z govedom se je v letu 2013 že drugo leto zapored zmanjšal, v primerjavi z letom 2012 za 2% in je v ekvivalentu klavnih polovic obsegal 25,7 tisoč ton (leta 2012 26,3 tisoč ton). Ob tem se je izvoz zmanjšal za 6%, medtem ko se je uvoz povečal za skoraj 4%. Manjši izvoz je predvsem posledica manjšega izvoza živih živali (-7%), ki v strukturi celotnega izvoza predstavlja najpomembnejšo kategorijo (82% v letu 2013). Ob tem se je v primerjavi z letom 2012 zmanjšal tudi izvoz mesa (-6%), medtem ko je bil izvoz izdelkov, ki v strukturi izvoza zavzemajo 3%, večji za 12%.

Tudi uvoz živih živali v letu 2013 se je v primerjavi z letom prej zmanjšal (-6%), sta se pa povečala uvoz mesa in izdelkov (+7% oziroma +6%). Uvoz mesa in izdelkov v povprečju zajema približno 75% celotnega uvoza, zaradi česar je kljub manjšemu uvozu živih živali skupni uvoz v letu 2013 večji kot v letu prej.

Priglednica 20: Uvoz in izvoz govedu (t; ekvivalent klavnih polovic); 2009-2013

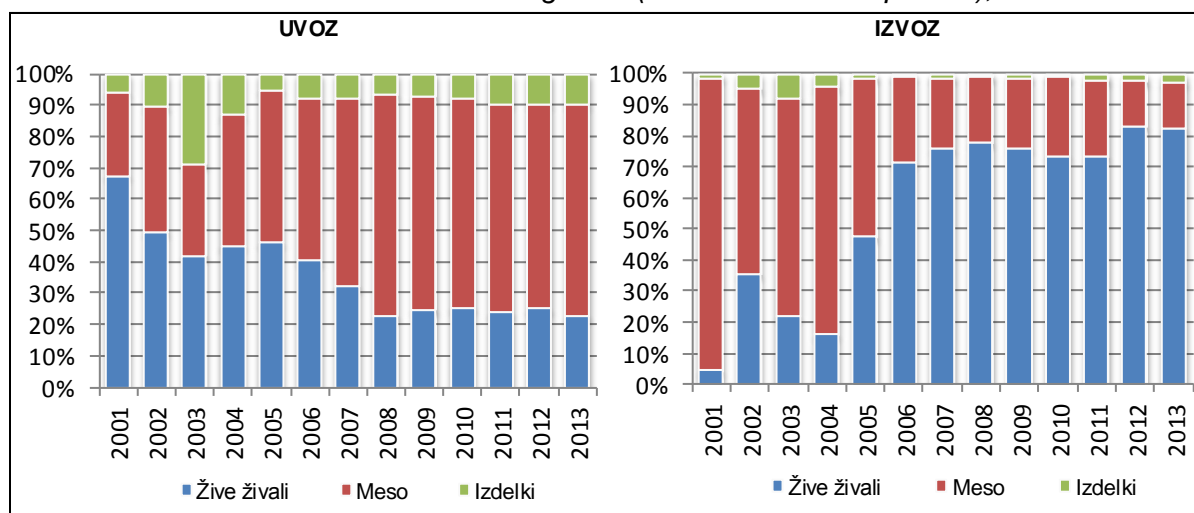
	Uvoz					Izvoz				
	2009	2010	2011	2012	2013*	2009	2010	2011	2012	2013*
Žive živali	2.979	2.988	2.829	2.746	2.589	8.406	10.607	11.646	12.644	11.747
Meso	8.175	7.840	7.980	7.207	7.723	2.510	3.642	3.916	2.212	2.081
Izdelki	868	925	1.149	1.079	1.140	148	181	349	388	435
Govedo skupaj	12.022	11.753	11.958	11.032	11.453	11.064	14.431	15.911	15.243	14.262

* začasni podatki

Vir: SURS, preračuni KIS

Po vstopu v EU je obseg zunanje trgovine z govedom močno porasel, ob tem pa so opazne tudi precejšnje spremembe v strukturi, zlasti pri izvozu. Izvoz se je preusmeril od izvoza mesa k neposrednemu izvozu živih živali, torej od izvoza proizvodov z višjo dodano vrednostjo k izvozu osnovnih proizvodov oziroma surovin. Ravno nasprotno so bile smeri sprememb pri uvozu, ki se je preusmeril od živih živali k mesu in izdelkom. V letu 2013 v strukturi izvoza v primerjavi z letom 2012 ni prišlo do večjih sprememb, medtem ko se je v strukturi uvoza delež živih živali nekoliko zmanjšal, delež mesa pa povečal.

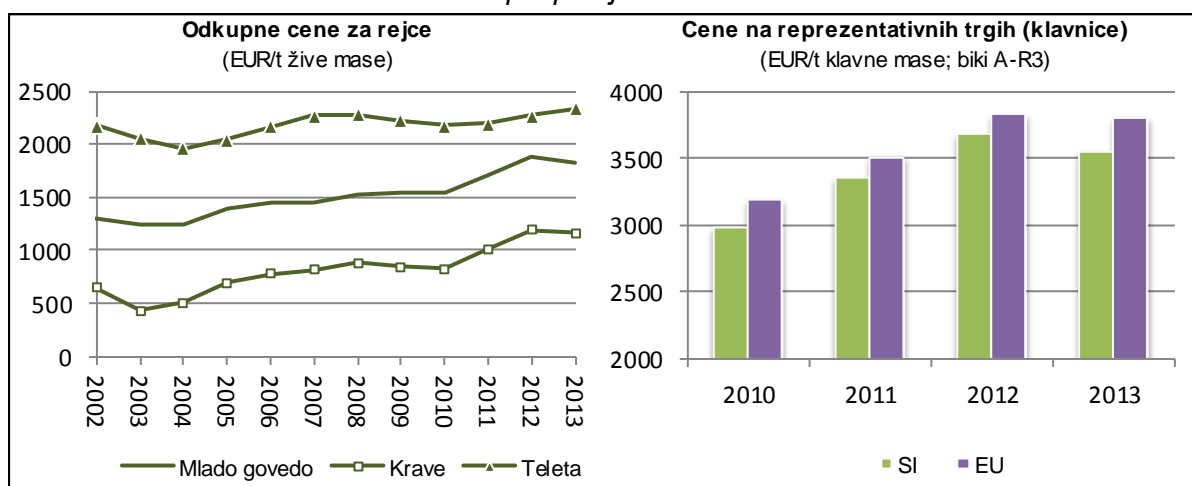
Slika 27: Struktura uvoza in izvoza govedi (ekvivalent klavnih polovic); 2001-2013

Vir: SURS, preračuni KIS

Odkupne cene govedi za zakol pri nas v splošnem sledijo gibanju cen na evropskem trgu. Cene goveda za zakol so bile na agregatni ravni po podatkih statistike v letu 2013 za 3% nižje kot v letu 2012. Padec odkupnih cen glede na cene v letu 2013 je zabeležen pri večini kategorij goveda za zakol, za 3% višji odkupni ceni kot v letu 2012 sta bili le pri kategoriji klavnih telet in telic za zakol starosti do 30 mesecev, skoraj nespremenjena pa je ostala cena pri volih starih do 30 mesecev. Cene v kategoriji mlade pitane govede (v živi masi) so se glede na leto prej v povprečju znižale za slabe 3%, so pa kljub zmanjšanju še vedno za več kot 10% višje od povprečnih cen petletnega obdobja 2008-2012 (biki do 24 mesecev +11%, telice do 30 mesecev +17% in voli do 30 mesecev +16%).

Slika 28: Odkupne cene klavne govede v Sloveniji in primerjava tržnih cen bikov (A-R3) s povprečjem EU

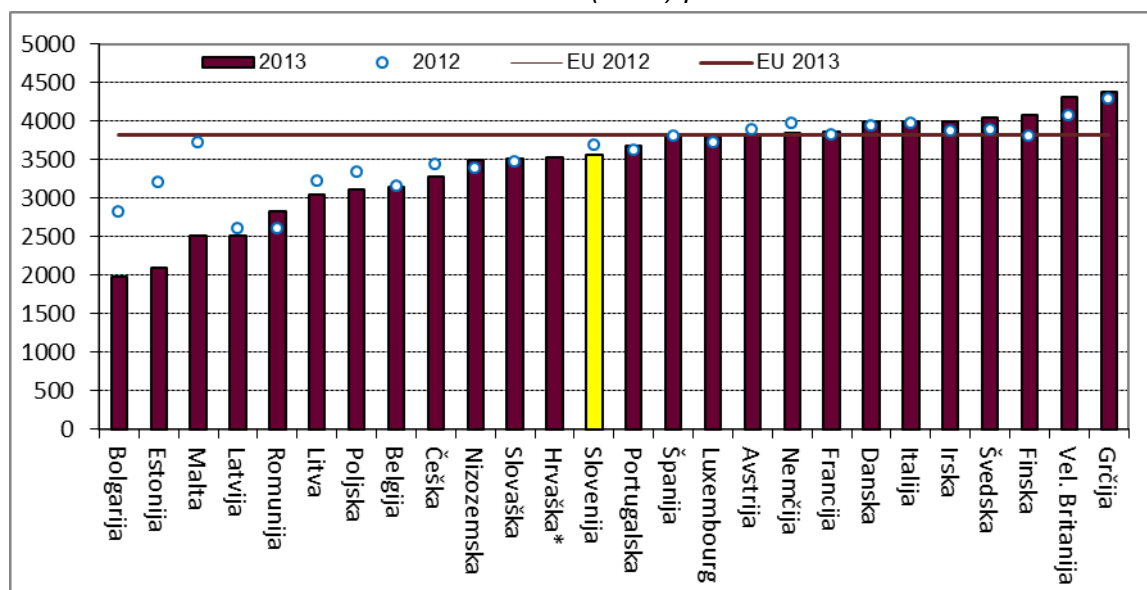

Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

Zaradi podobnega gibanja cen govede kot v EU, je v zadnjih letih tudi razmerje do povprečnih cen v EU razmeroma stabilno. Pri bikih do 24 mesecev, ki so najpomembnejša kategorija klavne govede pri nas, tržne cene za standardno kakovost (R3) v zadnjih letih dosegajo okoli 95% povprečja EU (v letu 2013 93%), pri telicah pa okoli 85% (v letu 2013 80%). Največje odstopanje cen navzdol je še vedno pri kravah za zakol, čeprav so pri nas cene te kategorije od leta 2010 dalje rasle hitreje kot v EU. Cene krav za zakol so v letu 2013 v Sloveniji dosegle slabih 79% povprečne cene EU (v letu 2012 81%, v letu 2011 78%).

Po tržni ceni bikov, telic in krav se Slovenija znotraj EU že nekaj let uvršča nekje na sredino. Višjo ceno ima večina starih članic, precej nižjo pa druge nove članice EU.

Slika 29: Tržne cene bikov do 24 mesecev (A-R3) po državah EU v letih 2012 in 2013

* povprečje od vstopa
Vir: Evropska komisija

Pomemben ukrep za dopolnjevanje dohodkov rejcev so bila tudi v letu 2013 neposredna plačila, čeprav se je z uveljavitvijo reforme skupne kmetijske politike v letu 2007 obseg proizvodno vezanih plačil v govedoreji močno zmanjšal, tako po številu, kot po vrednosti. V obdobju 2007-2011 je proizvodno vezano ostalo le 65% posebne premije za bike in vole ter plačilo za ekstenzivno rejo ženskih goved. Del plačil v sektorju govedoreje se je preoblikoval v individualni (zgodovinski) dodatek, preostala plačila pa so bila vključena v regionalno enotno plačilo na površino.

Preglednica 21: Neposredna plačila za govedo; 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Plačila na glavo (EUR/žival)							
Premija za bike	136,5	136,5	136,5	136,5	136,5	-	-
Premija za vole	97,5	97,5	97,5	97,5	97,5	-	-
Klavna premija za odraslo govedo	-	-	-	-	-	-	-
Klavna premija za teleta	-	-	-	-	-	-	-
Dodatno plačilo (odraslo govedo)	-	-	-	-	-	-	-
Premija za krave dojlje	-	-	-	-	-	-	-
Dodatna premija za krave dojlje	-	-	-	-	-	-	-
Premija za ekstenzivno rejo	-	-	-	-	-	-	-
Dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih goved*	161,0	193,2	182,3	133,4	133,5	151,8	126,1
Regionalno enotno plačilo (EUR/ha)							
- njive	332,00	332,00	332,00	332,00	332,00	332,00	338,15
- trajno travinje	108,700	108,70	108,70	108,70	108,70	108,70	114,85
Individualni zgodovinski dodatek (EUR/ha)							
- za govedorejo	**	**	**	**	**	**	**
- za živinorejo na travinju	-	-	-	***	***	***	***
- za bike in vole	-	-	-	-	-	****	****

* višina odvisna od števila zahtevkov

** 30% polne višine vseh premij za govedo glede na uveljavljene pravice v letu 2006, preračunano na plačilne pravice

*** izračunano iz nacionalne ovojnice (5,8 milijona EUR) in števila upravičenih hektarov travinja glede na stanje v letu 2009 ter preračunano na plačilne pravice

**** vrednost premij za bike in vole glede na odobrena plačila v referenčnem obdobju 2007-2008

Vir: MKO, ARSKTRP

Z letom 2010 se je nato z uveljavitvijo sprememb v okviru vmesnega pregleda skupne kmetijske politike nekoliko zmanjšala ovojnica za proizvodno vezano plačilo za ekstenzivno

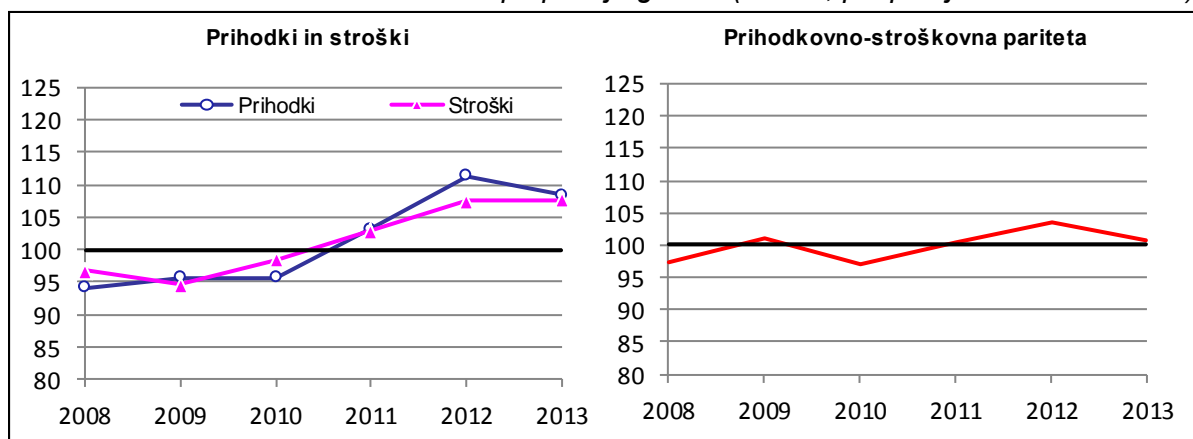
rejo ženskih govedi, na novo pa je bila uvedena podpora za ohranitev živinoreje na kmetijskih gospodarstvih s travinjem, ki so jo lahko uveljavljala kmetijska gospodarstva, ki imajo travinje in redijo govedo, konje ali drobnico, izplačuje pa se kot dodatek k plačilnim pravicam posameznega kmetijskega gospodarstva.

Z letom 2012 so bile tudi premije za biko in vole vključene v enotno plačilo v obliki zgodovinskega dodatka, tako da je ostalo proizvodno vezano le še plačilo za ekstenzivno rejo ženskih govedi.

Rejci so od leta 2007 dalje upravičeni tudi do regresa za zavarovanje živali za primer bolezni, ki od leta 2010 znaša 30% zavarovalne premije, uveljavljajo pa lahko tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu. Z letom 2009 je bil odstotek vračila trošarine povišan s 50% na 70%.

V letu 2013 so bile ekonomske razmere za pitanje govedi manj ugodne kot leto prej. Modelne ocene kažejo, da je kljub večji vrednosti subvencij zaradi višje vrednosti vračila trošarine za pogonska goriva (+3%) in višji vrednosti stranskega proizvoda-gnoja (+2%), vrednost proizvodnje nižja za slaba 2 odstotka, saj so se odkupne cene znižale za 3%.

Slika 30: Osnovni ekonomski kazalci pri pitanju govedi (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Stroški pitanja govedi so v letu 2013 porasli za pol odstotka v primerjavi z letom 2012, rasli pa so predvsem pod vplivom rasti stroškov krme, stroškov najetih storitev ter rasti stroškov dela in kapitala (+3%). Ob tem so, kot kažejo modelne kalkulacije, stroški materiala in storitev (brez amortizacije in stroškov dela) ostali na ravni iz leta 2012. K temu je predvsem prispevalo zmanjšanje stroška telet za pitanje (-5%), ki je nevtraliziral rast stroškov krme in najetih storitev (+2%).

Kljub majhnemu porastu skupnih stroškov prireje je zaradi padca vrednosti proizvodnje v letu 2013 prihodkovno-stroškovno razmerje manj ugodno kot leto prej, posledično pa so se poslabšali tudi ekonomski rezultati. V letu 2013 doseženi ekonomski rezultati so kljub poslabšanju še vedno malenkost nad povprečjem zadnjega petletnega obdobja (2008-2012).

3.1.1 Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila govedi

	Število gospodarstev					Indeks 2010/2000	Struktura (%)		Število govedi					Indeks 2010/2000	Struktura (%)	
	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2010	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2010
1 - 2	13.699	10.138	8.813	7.610	6.132	44,8	24,4	17,0	21.817	16.143	14.007	12.394	9.942	45,6	4,4	2,1
3 - 4	11.622	8.913	8.569	7.470	6.266	53,9	20,7	17,3	40.170	30.776	29.665	26.062	21.756	54,2	8,0	4,6
5 - 9	14.791	12.418	11.468	10.787	9.343	63,2	26,4	25,9	97.899	83.698	76.179	71.935	62.705	64,1	19,6	13,3
10 - 14	6.644	5.742	5.810	5.795	4.848	73,0	11,8	13,4	77.668	67.399	68.009	67.577	57.101	73,5	15,5	12,1
15 - 19	3.581	3.410	3.220	2.899	2.901	81,0	6,4	8,0	59.840	56.882	53.631	48.901	48.781	81,5	12,0	10,3
20 - 29	3.334	3.171	2.920	3.032	3.030	90,9	5,9	8,4	78.523	74.891	69.488	72.408	72.004	91,7	15,7	15,2
30 - 49	1.846	2.115	1.968	2.205	2.240	121,3	3,3	6,2	67.170	77.694	72.923	82.548	83.724	124,6	13,4	17,7
50 - 99	502	705	754	861	1.104	219,9	0,9	3,1	32.688	45.501	48.823	56.481	73.267	224,1	6,5	15,5
>= 100	78	124	153	182	255	326,9	0,1	0,7	23.771	25.347	28.499	34.056	43.053	181,1	4,8	9,1
Skupaj	56.097	46.736	43.675	40.842	36.119	64,4	100,0	100,0	499.546	478.331	461.224	472.363	472.333	94,6	100,0	100,0

Vir: SURS (Rezultati raziskovanj o strukturi kmetijskih gospodarstev)

3.1.2 Število govedi konec leta

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
GOVEDO skupaj	477.075	473.242	450.226	451.136	452.517	454.033	479.581	469.983	472.878	470.151	462.300	460.063	460.576	100,1
Mlado govedo do 1 leta	136.992	138.783	131.143	136.689	135.505	136.617	149.750	145.375	147.338	146.770	146.203	146.560	143.848	98,1
Teleta za zakol, skupaj	14.137	9.571	10.044	10.392	8.878	10.762	14.643	15.423	21.961	24.760	13.285	12.823	14.154	110,4
- Bikci	8.775	5.968	6.526	7.055	5.024	6.626	8.771	9.561	14.129	16.446	8.530	7.887	7.816	99,1
- Teličke	5.362	3.603	3.518	3.337	3.854	4.136	5.872	5.862	7.832	8.314	4.755	4.936	6.338	128,4
Teleta za nadaljnjo rejo, skupaj	122.855	129.212	121.099	126.298	126.628	125.855	135.107	129.952	125.377	122.010	132.918	133.737	129.694	97,0
- Bikci	65.078	65.429	62.924	66.032	67.933	67.036	74.024	69.169	65.978	63.583	70.569	70.462	67.728	96,1
- Teličke	57.777	63.783	58.175	60.266	58.695	58.819	61.083	60.783	59.399	58.427	62.349	63.275	61.966	97,9
Mlado govedo 1 do 2 leti	127.410	118.068	112.444	111.907	118.980	120.813	124.780	121.925	122.996	122.428	119.055	120.016	122.966	102,5
Plemenske telice, skupaj	54.192	52.791	52.189	49.030	48.946	50.006	48.719	48.551	50.319	48.778	48.202	46.364	47.144	101,7
- Breje plemenske telice	24.401	22.092	22.111	21.000	18.925	20.794	20.199	20.930	21.787	21.005	20.899	20.372	18.885	92,7
- Nebreje plemenske telice	29.791	30.699	30.078	28.030	30.021	29.212	28.520	27.621	28.532	27.773	27.303	25.992	28.259	108,7
Telice za pitanje	10.470	7.686	6.574	6.936	7.422	7.263	7.364	8.234	7.454	9.154	8.886	11.346	12.765	112,5
Biki, voli	62.749	57.591	53.681	55.941	62.612	63.544	68.697	65.140	65.223	64.496	61.967	62.306	63.057	101,2
Govedo nad 2 leti	212.673	216.391	206.639	202.540	198.032	196.603	205.051	202.683	202.544	200.953	197.042	193.487	193.762	100,1
Plemenske telice, skupaj	15.001	15.124	15.526	15.057	14.208	16.777	19.977	18.965	19.915	20.231	20.147	17.020	18.717	110,0
- Breje plemenske telice	11.448	11.867	12.036	11.791	11.228	12.822	15.025	15.565	14.950	15.662	15.090	13.155	14.281	108,6
- Nebreje plemenske telice	3.553	3.257	3.490	3.266	2.980	3.955	4.952	3.400	4.965	4.569	5.057	3.865	4.436	114,8
Krave, skupaj	188.582	194.991	185.876	182.074	177.228	173.021	177.636	175.962	174.076	173.354	170.739	167.525	165.785	99,0
- Krave molznice	135.805	139.980	130.711	134.009	120.273	112.510	116.391	113.400	113.103	109.467	109.068	111.022	109.571	98,7
- Druge krave	52.777	55.011	55.165	48.065	56.955	60.511	61.245	62.562	60.973	63.887	61.671	56.503	56.214	99,5
Telice za pitanje	1.395	1.054	1.076	798	1.493	973	1.106	1.677	2.237	1.501	1.050	3.730	2.135	57,2
Biki in voli za pitanje	6.575	4.338	3.251	3.862	4.050	4.860	5.270	4.676	4.441	3.967	2.770	2.269	4.690	206,7
Plemenski biki	1.120	884	910	749	1.053	972	1.062	1.403	1.875	1.900	2.336	2.943	2.435	82,7

Vir: SURS

3.1.3 Bilanca števila govedi

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Število na začetku leta	493.670	477.075	473.242	450.226	451.136	452.517	476.492	479.581	469.983	472.878	470.151	462.300	460.063	99,5
Skoteno	185.133	188.726	182.196	176.646	171.857	165.711	168.696	167.637	165.523	165.885	165.092	163.924	159.349	97,2
Uvoz	14.210	10.167	10.860	19.345	25.633	27.075	24.973	19.347	24.561	23.187	22.976	23.033	18.699	81,2
Izvoz	1.183	8.605	3.649	2.198	7.784	30.509	27.559	32.780	29.978	34.970	38.065	40.823	38.136	93,4
Skupno število zaklane govede	196.989	176.013	194.937	175.932	171.833	144.859	135.065	131.867	126.401	124.441	125.448	117.455	109.683	93,4
Pogin	17.766	18.110	17.484	16.951	16.492	15.902	27.956	31.935	30.810	32.388	32.406	30.916	29.716	96,1
Število na koncu leta	477.075	473.242	450.226	451.136	452.517	454.033	479.581	469.983	472.878	470.151	462.300	460.063	460.576	100,1

* začasni podatki

Vir: SURS

3.1.4 Prirast govede in prireja mesa (000 t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12	
DOMAČA PRIREJA															
Prirast govede (živa masa)		81,7	77,8	81,0	80,2	80,6	76,5	77,8	77,2	74,7	77,6	80,2	77,7	71,7	92,3
Domača prireja mesa (klavna masa)		48,0	44,6	50,1	45,0	44,1	42,2	43,0	44,5	41,0	43,2	44,7	43,4	41,2	94,9
SKUPNA PRIREJA															
Število zaklane govede (000)		197,0	176,0	194,9	175,9	171,8	144,9	135,1	131,9	126,4	124,4	125,4	117,5	109,7	93,4
Povprečna klavna masa (kg/glavo)		249,3	242,6	256,0	267,7	264,2	272,0	284,3	282,1	281,6	286,9	285,4	285,2	290,8	102,0
Vse pridobljeno meso (klavna masa)		49,1	42,7	49,9	47,1	45,4	39,4	38,4	37,2	35,6	35,7	35,8	33,5	31,9	95,2
Zakol v klavnicah (klavna masa)		39,2	40,5	43,1	40,1	37,4	37,9	38,1	37,2	35,6	35,7	35,8	33,5	31,9	95,2
- delež od vsega pridobljenega mesa (%)		79,8	94,8	86,4	85,1	82,4	96,2	99,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

* začasni podatki

Vir: SURS

3.1.5 Bilanca proizvodnje in porabe mesa govedi (t, ekvivalent klavne mase)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Domača prireja mesa	47.969	44.722	50.172	45.026	44.102	42.211	43.105	44.451	41.028	43.320	44.617	43.398	41.057	94,6
Uvoz živih živali (v klavni masi)	1.566	987	955	2.768	3.672	3.282	3.289	2.487	2.979	2.988	2.829	2.746	2.589	94,3
Izvoz živih živali (v klavni masi)	435	3.009	1.226	694	2.374	6.093	7.993	9.738	8.406	10.607	11.646	12.644	11.747	92,9
Vse pridobljeno meso	49.100	42.700	49.900	47.100	45.400	39.400	38.400	37.200	35.600	35.700	35.800	33.500	31.900	95,2
Začetne zaloge mesa in izdelkov	365	393	425	302	460	309	552	775	487	632	408	396	661	167,0
Uvoz mesa in izdelkov	756	1.009	1.317	3.377	4.305	4.890	6.930	8.437	9.043	8.765	9.129	8.286	8.864	107,0
- I stopnja predelave (meso)	614	796	665	2.555	3.889	4.232	6.143	7.697	8.175	7.840	7.980	7.207	7.723	107,2
- II stopnja predelave (izdelki)	142	213	652	822	416	659	787	740	868	925	1.149	1.079	1.140	105,7
Izvoz mesa in izdelkov	9.540	5.435	4.305	3.643	2.630	2.438	2.549	2.793	2.657	3.823	4.265	2.599	2.516	96,8
- I stopnja predelave (meso)	9.406	5.027	3.876	3.453	2.563	2.358	2.399	2.657	2.510	3.642	3.916	2.212	2.081	94,1
- II stopnja predelave (izdelki)	134	407	429	190	67	81	150	136	148	181	349	388	435	112,2
Končne zaloge mesa in izdelkov	393	425	302	460	309	552	775	487	632	408	396	661	575	87,0
Domača poraba	40.289	38.242	47.035	46.676	47.226	41.609	42.558	43.131	41.840	40.866	40.676	38.921	38.334	98,5
Poraba na prebivalca (kg)	20,2	19,2	23,6	23,4	23,6	20,7	21,1	21,3	20,5	19,9	19,8	18,9	18,6	98,4
Stopnja samooskrbe (%)	119,1	116,9	106,7	96,5	93,4	101,4	101,3	103,1	98,1	106,0	109,7	111,5	107,1	
Povprečje EU														
Poraba na prebivalca (kg)	18,3	19,9	20,2	18,0	17,7	16,2	16,4	16,1	15,3	15,6	15,3	:	:	
Stopnja samooskrbe (%)	:	:	:	97,5	96,3	96,3	95,1	97,3	96,2	98,8	102,6	:	:	

* začasni podatki

Vir: SURS, KIS, Evropska komisija

3.1.6 Zakol govedi v klavnicah po kategorijah

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
ŠTEVILO														
Govedo skupaj	140.393	150.749	162.320	151.029	137.618	136.785	128.087	131.533	125.264	124.858	124.447	115.711	110.326	95,3
Teleta (vsa)	25.498	28.578	30.571	31.261	26.967	24.939	23.480	25.489	24.799	24.186	23.103	20.406	17.622	86,4
Telice	15.449	17.181	19.990	17.734	15.574	14.839	14.605	13.177	12.774	12.782	13.756	13.475	12.050	89,4
Biki do 24 mesecev			60.886	59.866	50.113	54.865	53.146	52.695	47.105	45.208	47.860	43.521	39.571	90,9
Biki nad 24 mesecev	3.187	13.546	12.061	11.349	19.073	19.871	16.621	20.076	20.020	21.881	17.749	16.280	20.233	124,3
Voli	284	678	712	559	522	667	398	649	546	673	774	615	535	87,0
Krave	26.394	33.767	38.100	30.260	25.369	21.604	19.837	19.447	20.020	20.128	21.205	21.414	20.315	94,9
MASA TRUPOV (t)														
Govedo skupaj	39.159	40.472	43.136	40.079	37.382	37.908	36.203	36.943	35.260	35.772	35.571	33.089	32.104	97,0
Teleta (vsa)	2.008	2.290	2.454	2.529	2.229	2.173	2.089	2.276	2.339	2.388	2.310	2.084	1.827	87,6
Telice	4.165	4.448	4.980	4.403	3.966	3.762	3.796	3.379	3.379	3.377	3.649	3.543	3.046	86,0
Biki do 24 mesecev	24.206	19.117	20.424	20.279	17.001	18.549	18.565	18.340	16.549	16.033	16.873	15.372	13.914	90,5
Biki nad 24 mesecev	1.274	4.854	4.272	4.045	6.922	7.225	6.112	7.347	7.217	8.060	6.482	5.919	7.523	127,1
Voli	86	203	214	169	162	210	125	204	167	214	251	193	169	87,6
Krave	7.420	9.560	10.792	8.655	7.101	5.989	5.517	5.398	5.610	5.700	6.005	5.979	5.626	94,1
POVPREČNA MASA (kg)														
Govedo skupaj	278,9	268,5	265,8	265,4	271,6	277,1	282,6	280,9	281,5	286,5	285,8	286,0	291,0	101,8
Teleta (vsa)	78,7	80,1	80,3	80,9	82,7	87,1	88,9	89,3	94,3	98,7	100,0	102,1	103,7	101,5
Telice	269,6	258,9	249,1	248,3	254,6	253,5	259,9	256,5	264,5	264,2	265,3	262,9	252,7	96,1
Biki do 24 mesecev	347,9	335,4	335,5	338,7	339,3	338,1	349,3	348,0	351,3	354,7	352,6	353,2	351,6	99,6
Biki nad 24 mesecev	399,8	358,3	354,2	356,4	362,9	363,6	367,7	365,9	360,5	368,3	365,2	363,6	371,8	102,3
Voli	302,6	299,2	301,0	302,2	310,9	314,4	314,4	313,8	305,8	317,9	324,5	313,0	315,1	100,7
Krave	281,1	283,1	283,3	286,0	279,9	277,2	278,1	277,6	280,2	283,2	283,2	279,2	276,9	99,2

Vir: SURS

3.1.7 Cene govedi (EUR/t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
GOVEDO ZA ZAKOL (žive živali)														
Teleta	2.233,6	2.180,4	2.052,0	1.966,6	2.044,7	2.167,3	2.270,5	2.282,3	2.229,3	2.182,3	2.193,6	2.268,5	2.334,7	102,9
Mlado pitano govedo (vse kategorije)	1.316,7	1.298,1	1.251,1	1.243,8	1.385,7	1.441,3	1.444,5	1.523,8	1.549,1	1.549,0	1.712,7	1.878,9	1.826,2	97,2
Biki do 24 mesecev	1.327,5	1.312,4	1.268,3	1.260,3	1.403,6	1.455,5	1.459,4	1.537,7	1.572,2	1.572,1	1.740,6	1.915,1	1.849,9	96,6
Biki nad 24 mesecev	1.301,0	1.234,2	1.194,8	1.210,3	1.374,4	1.424,4	1.422,0	1.489,9	1.502,0	1.469,2	1.654,2	1.851,2	1.767,0	95,4
Telice do 30 mesecev	1.201,3	1.159,6	1.098,2	1.096,4	1.217,2	1.291,2	1.290,6	1.360,3	1.352,4	1.362,3	1.491,9	1.648,4	1.698,9	103,1
Telice nad 30 mesecev	1.115,9	1.081,1	1.034,1	1.032,3	1.106,3	1.194,5	1.260,2	1.272,1	1.266,1	1.259,9	1.347,0	1.470,5	1.426,2	97,0
Kastrati (voli) do 30 mesecev	1.250,7	1.246,0	1.158,2	1.132,6	1.296,2	1.366,4	1.445,7	1.452,6	1.458,0	1.431,7	1.657,9	1.796,7	1.809,7	100,7
Kastrati (voli) nad 30 mesecev	1.228,7	1.174,2	1.182,4	1.141,8	1.275,5	1.071,6	1.394,6	1.100,5	1.394,3	1.437,0	1.537,8	1.494,5	1.365,5	91,4
Krave	728,7	651,9	434,4	510,8	698,9	780,7	816,8	886,1	844,4	830,2	1.010,0	1.189,7	1.165,2	97,9
GOVEDO ZA NADALJNJO REJO														
Teleta za pitanje (vse kategorije)	2.379,4	2.295,5	2.245,2	2.086,9	2.154,2	2.446,7	2.693,2	2.718,9	2.645,1	2.806,9	2.751,9	2.977,5	2.822,4	94,8
Teleta do 1 meseca	2.717,9	2.261,5	2.209,7	2.183,7	2.236,0	2.520,3	2.817,3	2.728,1	2.645,0	3.021,0	3.221,7	3.313,3	3.129,2	94,4
Teličke do 1 leta	2.206,8	2.151,3	2.050,8	1.925,6	2.052,9	2.209,3	2.384,3	2.660,8	2.418,8	2.501,0	2.457,1	2.737,4	2.392,6	87,4
Bikci, voliči do 1 leta	2.448,3	2.380,9	2.398,0	2.232,9	2.229,6	2.608,9	2.784,4	2.737,8	2.721,0	2.801,8	2.710,3	2.980,9	2.853,3	95,7
GOVEDO ZA PLEME														
Breje plemenske telice, nad 2 leti	1.955,7	2.050,3	1.944,6	1.808,4	1.740,0	1.817,7	2.098,7	2.045,9	1.968,9	1.885,0	2.032,9	2.072,7	2.106,1	101,6
CENE GOVEDI NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (klavna masa) - Slovenija														
Biki do 24 mesecev (A-R3)		2.443,2	2.438,2	2.403,9	2.732,5	2.895,9	2.903,4	3.032,6	3.007,0	2.987,8	3.360,7	3.689,7	3.557,8	96,4
Telice (E-R3)		2.163,8	2.146,5	2.209,2	2.469,2	2.670,5	2.676,5	2.705,5	2.661,8	2.722,2	3.058,5	3.277,2	2.220,5	67,8
Krave (D-O3)		1.295,0	895,3	978,5	1.341,1	1.557,3	1.564,2	1.843,7	1.696,6	1.660,3	2.091,9	2.505,5	1.683,7	67,2
CENE GOVEDI NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (klavna masa) - EU														
Biki do 24 mesecev (A-R3)	2.316,7	2.675,1	2.701,8	2.688,5	2.918,8	3.158,2	3.014,7	3.195,8	3.193,8	3.195,7	3.520,9	3.837,3	3.815,9	99,4
Telice (E-R3)	2.565,1	2.637,9	2.746,4	2.780,6	2.935,8	3.141,8	3.144,0	3.267,0	3.124,8	3.162,1	3.506,5	3.894,4	2.766,6	71,0
Krave (D-O3)	1.670,0	1.779,5	1.840,9	2.006,8	2.281,8	2.378,0	2.298,0	2.470,6	2.269,6	2.311,3	2.681,4	3.097,7	2.144,6	69,2

Vir: SURS, ARSKTRP, Evropska komisija, preračuni KIS

3.1.8 Institucionalne cene in neposredne proračunske podpore za govedo

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
BAZNA CENA (EUR/t klavne mase)	3.163,2	2.113,7	2.188,7	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0	2.224,0
NEPOSREDNA PLAČILA (EUR/na glavo)													
Klavne prvesnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pitana teleta na višjo težo	92,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Program Pohorje-beef	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Telice za zakol	115,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klavna premija za odraslo govedo	-	59,7	59,0	67,9	72,0	76,0	-	-	-	-	-	-	-
Klavna premija za teleta	-	-	36,8	42,3	44,9	47,4	-	-	-	-	-	-	-
Dodatno plačilo (za odraslo govedo)	-	-	21,8	22,2	22,2	23,3	-	-	-	-	-	-	-
Krave dojilje – osnovna premija	115,1	148,1	147,6	169,7	180,0	190,0	-	-	-	-	-	-	-
Krave dojilje – dodatna premija za gorska in kraška območja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krave dojilje – dodatna premija za druga OMD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krave dojilje – dodatna premija	-	-	-	20,5	21,7	22,9	-	-	-	-	-	-	-
Biki – posebna premija	115,1	154,7	154,0	177,2	188,0	198,5	136,5	136,5	136,5	136,5	136,5	-	-
Voli – posebna premija	115,1	110,5	111,3	127,3	135,0	142,5	97,5	97,5	97,5	97,5	97,5	-	-
Premija za ekstenzivno rejo	-	-	74,0	84,8	90,0	95,0	-	-	-	-	-	-	-
Dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih govedi*	-	-	-	-	-	-	161,0	193,2	182,3	133,4	133,5	151,8	126,1
REGIONALNO ENOTNO PLAČILO (EUR/ha)													
- njive	-	-	-	-	-	-	332,00	332,00	332,00	332,00	332,00	332,00	338,15
- trajno travinje	-	-	-	-	-	-	108,70	108,70	108,70	108,70	108,70	108,70	114,85
INDIVIDUALNI ZGODOVINSKI DODATEK (EUR/ha)													
- za govedorejo	-	-	-	-	-	-	**	**	**	**	**	**	**
- za živinorejo na travinju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	***	***	***	***
- za bike in vole	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	****	****

* višina odvisna od števila zahtevkov

** 30% polne višine vseh premij za govedo glede na uveljavljene pravice v letu 2006, preračunano na plačilne pravice

*** izračunano iz nacionalne ovojnice (5,8 milijona EUR) in števila upravičenih hektarov travinja glede na stanje v letu 2009 ter preračunano na plačilne pravice

**** vrednost premij za bike in vole glede na odobrena plačila v referenčnem obdobju 2007-2008

Vir: MKO, preračuni KIS

3.2 Meso prašičev

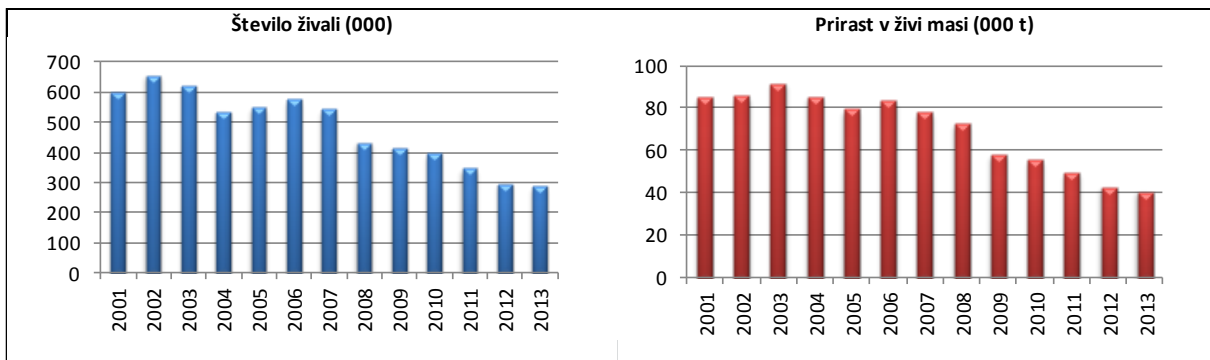
Prireja mesa prašičev je v letu 2013 k bruto vrednosti kmetijstva prispevala slabih 5%, k vrednosti živinoreje pa 10%. Oba deleža sta se od leta 2000 več kot razpolovila, kar kaže na nazadovanje panoge v primerjavi z drugimi sektorji kmetijstva. Po letu 2006 je prašičereja izgubila drugo mesto med dejavnostmi priraje mesa (za govedom) in ga prepustila priraji perutninskega mesa.

Podobno kot v sektorju govedoreje tudi v prašičereji potekajo stalne strukturne spremembe. Po podatkih popisa kmetijstva se je v letu 2010 s prašičerejo ukvarjalo 35% kmetijskih gospodarstev, medtem ko je bil ta delež v letu 2000 še preko 50%. V zadnjem medpopisnem obdobju (2007-2010) se je skupno število prašičev zmanjšalo za 30% in število gospodarstev s prašiči za 17%, s tem pa se je zmanjšalo tudi povprečno število živali na gospodarstvo.

V letu 2013 je bil ponovno zabeležen trend zmanjševanja staleža prašičev, ki traja že od leta 2006. Po začasni podatkih statistike je bilo konec leta 2013 v hlevih okoli 288 tisoč prašičev oziroma 3% manj kot v enakem obdobju leta prej oziroma le polovico števila prašičev v letu 2006.

Po začasni podatkih je prirast prašičev znašal 36,3 tisoč ton, kar je za okoli 14% manj kot v letu 2012 in kar 56% manj kot v letu 2006.

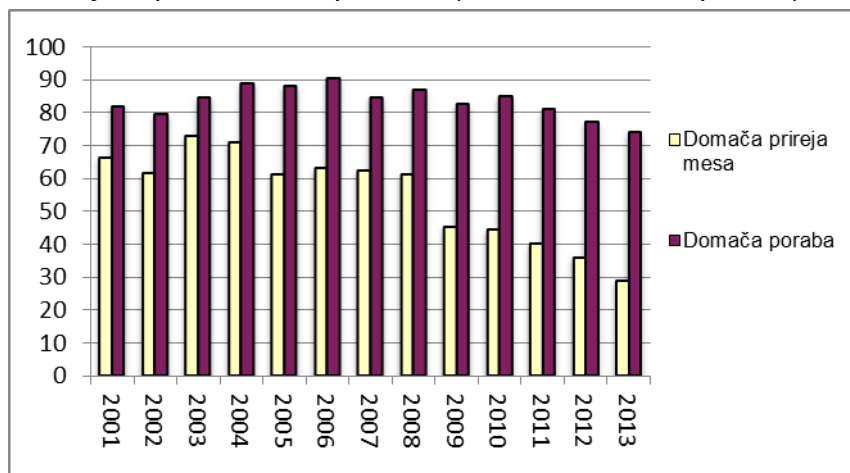
Slika 31: Število in prirast prašičev; 2001-2013

Vir: SURS

Pričakovano z zmanjšanjem staleža prašičev ter zakola (število zaklanih živali in skupna masa trupov sta v primerjavi z letom 2012 manjša za okoli 10%), se je domača priraja prašičjega mesa zmanjšala na 29 tisoč ton (v letu 2012 znašala 36 tisoč ton). Ponovno se je zmanjšala tudi domača poraba, ki je v primerjavi z letom poprej manjša za nekaj več kot 4% in je znašala dobrih 74 tisoč ton oziroma 36 kg na prebivalca (v letu 2012 37,7 kg).

Slika 32: Priraja in poraba mesa prašičev (ekvivalent klavnih polovic); 2001-2013

Vir: SURS/KIS

Slovenija je tradicionalni neto uvoznik prašičjega mesa, saj je domača poraba vseskozi večja od domače prireje. Neto uvoz se je po vstopu v EU ob vse manjši domači prireji precej povečal, s tem pa se je zmanjšala stopnja samooskrbe s prašičjim mesom. Zaradi ponovno večjega padca domače prireje od porabe se je stopnja samooskrbe v letu 2013 znižala in prvič padla pod 40%, kar je približno 7 odstotnih točk manj kot v predhodnem letu.

Skupni obseg zunanje trgovine s prašiči (v ekvivalentu klavnih polovic) se je po dveletni zaporedni rasti v letu 2013 zmanjšal na dobrih 69 tisoč ton in je v primerjavi z letom 2012 manjši za dva odstotka. Pri tem se je uvoz povečal za dober odstotek, izvoz pa je bil v primerjavi z letom 2012 manjši za dobrih 15%.

V strukturi uvoza meso prašičev še naprej predstavlja največji delež skupnega uvoza (slabih 90%) in je v letu 2013 ostalo na podobni ravni kot leto prej. Na ravni iz leta poprej je ostal tudi uvoz izdelkov, medtem ko se je uvoz živih živali v primerjavi z letom 2012 rahlo zmanjšal.

Preglednica 22: Uvoz in izvoz prašičev (t; ekvivalent klavnih polovic); 2009-2013

	Uvoz					Izvoz				
	2009	2010	2011	2012	2013*	2009	2010	2011	2012	2013*
Žive živali	2.116	1.742	1.766	1.674	1.566	3.365	2.041	2.954	2.086	1.141
Meso	46.406	48.563	48.408	49.570	50.381	2.387	2.622	2.539	2.470	2.164
Izdelki	4.998	5.087	5.204	5.165	5.263	10.753	9.874	9.151	9.675	8.736
Skupaj (t)	53.520	55.392	55.377	56.409	57.210	16.505	14.537	14.644	14.231	12.041

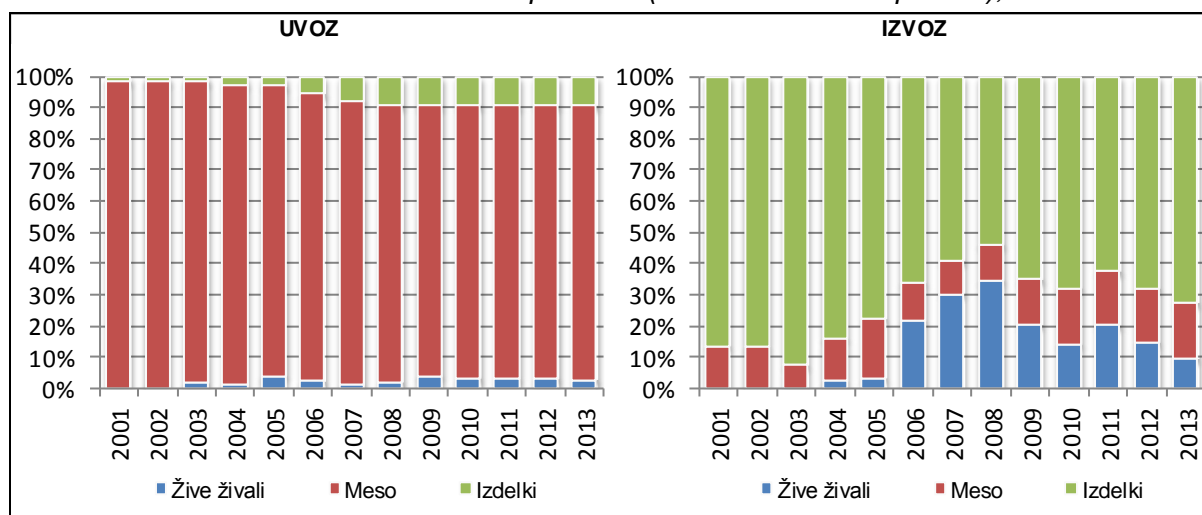
* začasni podatki

Vir: SURS, preračuni KIS

V strukturi izvoza predstavlja izvoz izdelkov iz prašičjega mesa največji delež in se po letu 2008 giblje med 60 in 70%, v letu 2013 pa je zgornjo mejo celo presegel in znašal 73%.

Delež mesa in živih živali v izvozu sta si bila v zadnjih letih medsebojno podobna, v letu 2013 pa je prišlo do precejšnjega upada izvoza živih živali v primerjavi z letom poprej (-45%). Tako se je izvoz živih živali zmanjšal na 9% celotnega izvoza (15% v letu 2012), medtem ko je izvoz mesa nekoliko porastel in v letu 2013 v strukturi izvoza znašal 18% (17% v letu 2012).

Slika 33: Struktura uvoza in izvoza prašičev (ekvivalent klavnih polovic); 2001-2013

Vir: SURS, preračuni KIS

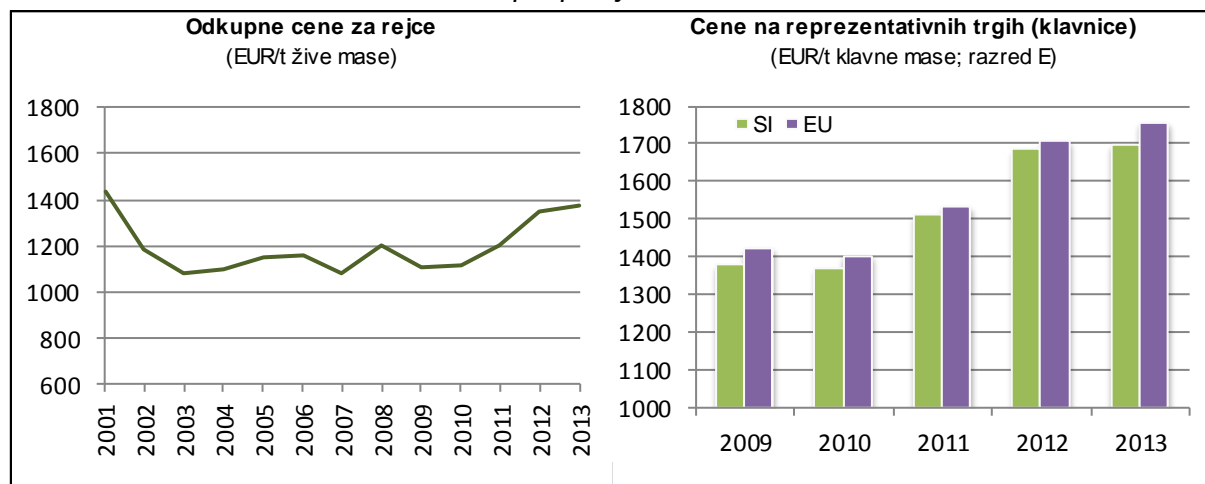
Cene prašičev se v Sloveniji oblikujejo pod močnim vplivom cen na evropskem trgu, ki med leti ciklično nihajo.

V letu 2013 so se po podatkih Statističnega urada cene posameznih kategorij prašičev (v živi masi) povišale, izjema je le cena prašičkov do 25 kg za zakol, ki se je znižala za slaba 2 odstotka. Najbolj so se povišale cene težkih prašičev (+15%) in pa cene pujskov za pitanje

(+7%). Cene pitanih prašičev (od 25 do 150 kg) so porasle za slaba 2%, med tem ko je cena prašičev kategorije 25-50 kg ostala na podobni ravni kot leto prej.

Nekoliko manjše povišanje odkupnih cen pitanih prašičev prikazujejo tudi podatki o povprečni ceni v reprezentativnih klavninah za kakovostni razred E (v klavni masi) in sicer za slab odstotek, kar pa je manj od porasta cen prašičev (razred E) na ravni EU kot celote (+3%).

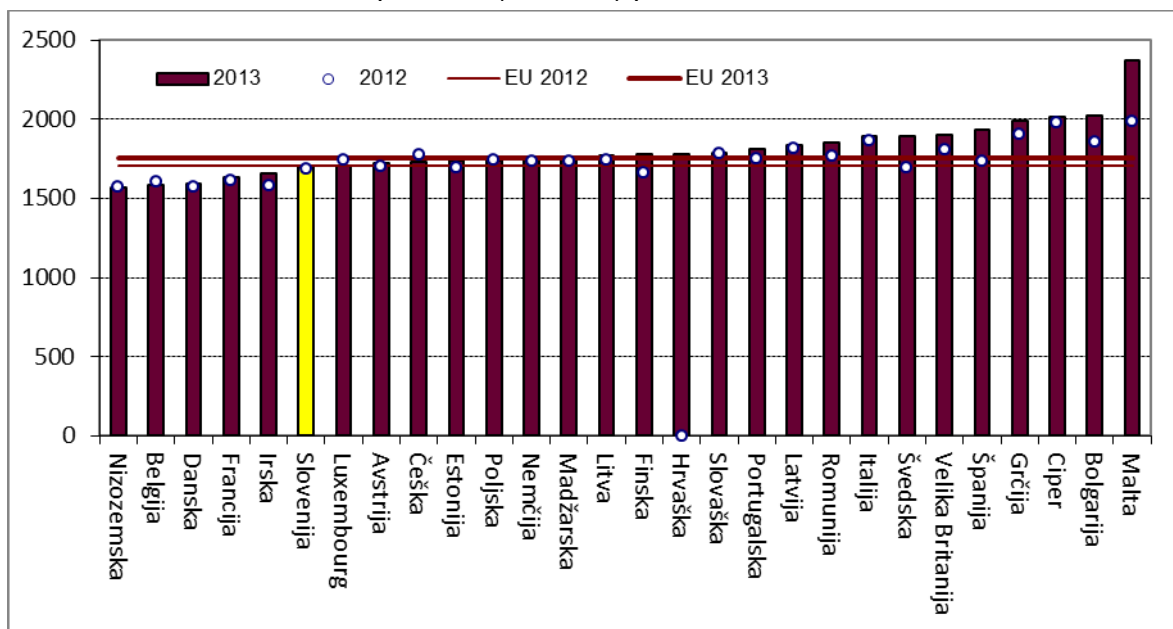
Slika 34: Odkupne cene pitanih prašičev za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen s povprečjem EU

Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

Slovenija se je po vstopu v EU postopoma premaknila iz skupine držav z visokimi cenami prašičev v skupino držav z najnižjimi cenami. V letu 2013 je nižjo ceno kot Slovenija imelo 5 članic EU, cena pri nas pa je bila za dobre 3% pod povprečjem EU 28.

Slika 35: Tržne cene prašičev (razred E) po državah EU v letih 2012 in 2013

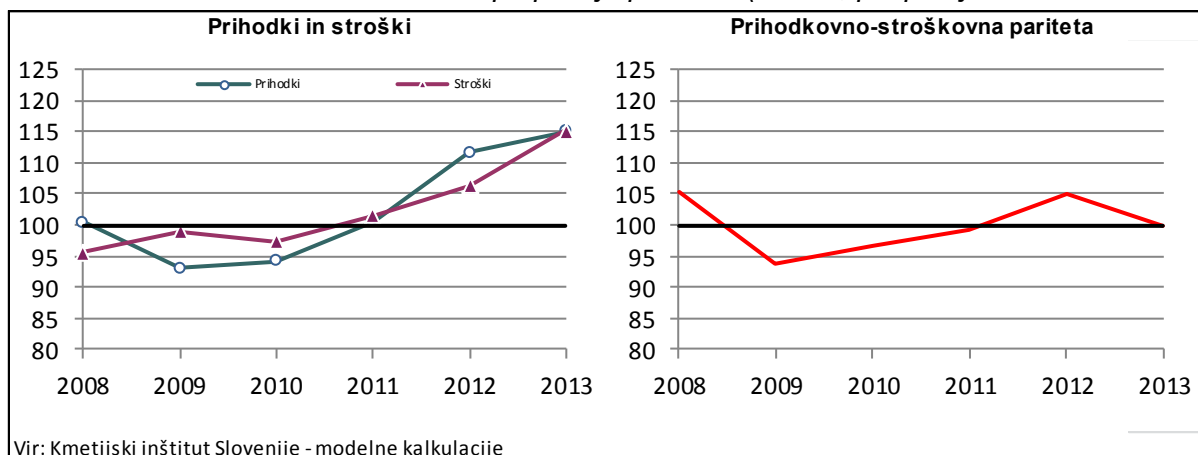
Vir: Evropska komisija

Kmetijska politika za trg prašičjega mesa ne predvideva proizvodno vezanih neposrednih plačil. Ukrep neposrednih podpor rejcem se uporablja le izjemoma. V letu 2008 so zaradi kritičnih razmer, ki jih je povzročil izjemen porast cen žita (in krme) na svetovnem trgu, rejci lahko zaprosili za državno pomoč v obliki plačila na plemensko žival, v letu 2010 pa so bili upravičeni do podpore v obliki plačila na žival (preračunano v glave velike živine) za blažitev poslabšanja ekonomskega položaja. Poleg tega so od leta 2007 dalje rejci upravičeni tudi do

sofinanciranja zavarovanja živali za primer bolezni (30% premije), uveljavljajo pa lahko tudi vračilo dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu (70%).

Ekonomski položaj prašičerejcev je v zadnjih letih izrazito slab, saj so se dohodki po letu 2006 močno znižali in so med najnižjimi znotraj kmetijskih proizvodnih usmeritev. Modelne ocene za leto 2013 kažejo, da so bile ekonomske razmere za prašičerejo, v primerjavi z nekaj predhodnimi leti, ponovno neugodne (manj neugodne so bile le v letu 2012).

Slika 36: Osnovni ekonomski kazalci pri pitanju prašičev (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Kmetijski inštitut Slovenije - modelne kalkulacije

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Odkupne cene so v letu 2013 naraščale počasneje od skupnih stroškov prireje, ki so pri kombiniranem tipu reje (rejci pretežni del krme pridelajo sami) v povprečju porasli za slabih 11%. Pri tem so se stroški blaga in storitev povečali za 13%, od tega najbolj strošek pujskov (+24%) in strošek krme pa za 7% (od tega doma pridelana krma za 6%). Podobno kot pri kombiniranem tipu reje so se gibali tudi stroški pri tipu reje, ki temelji pretežno na kupljeni krmi. Pri obeh tipih reje sta se stroškovno-prihodkovni razmerji v primerjavi z letom 2012 poslabšali, dohodkovni položaj teh rej je po modelnih ocenah še vedno izrazito neugoden.

3.2.1 Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila prašičev

	Število gospodarstev					Indeks 2010/2000	Struktura (%)		Število prašičev					Indeks 2010/2000	Struktura (%)	
	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2010	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2010
1 - 2	16.361	12.894	13.506	12.538	10.630	65,0	36,7	40,2	28.580	22.846	23.308	22.029	18.348	64,2	4,7	4,8
3 - 4	12.992	11.918	9.856	8.851	7.342	56,5	29,1	27,8	44.950	41.517	33.910	30.579	25.173	56,0	7,5	6,6
5 - 9	8.293	7.837	5.779	5.169	4.446	53,6	18,6	16,8	51.694	48.795	35.900	32.519	27.955	54,1	8,6	7,3
10 - 19	3.654	3.510	2.363	2.572	1.949	53,3	8,2	7,4	49.499	47.702	31.425	34.330	25.867	52,3	8,2	6,8
20 - 49	2.081	1.891	1.391	1.342	1.143	54,9	4,7	4,3	61.434	56.788	41.701	39.327	34.403	56,0	10,2	9,0
50 - 99	692	768	484	508	401	57,9	1,6	1,5	47.429	53.463	33.853	34.860	27.942	58,9	7,9	7,3
100 - 199	356	430	371	431	302	84,8	0,8	1,1	48.779	58.128	50.244	61.971	42.671	87,5	8,1	11,2
200 - 399	148	172	131	197	151	102,0	0,3	0,6	38.733	47.727	34.536	52.666	41.428	107,0	6,4	10,8
>=400	46	64	65	81	77	167,4	0,1	0,3	230.855	230.915	220.285	236.126	138.244	59,9	38,4	36,2
Skupaj	44.623	39.484	33.945	31.690	26.441	59,3	100,0	100,0	601.953	607.881	505.161	544.405	382.031	63,5	100,0	100,0

Vir: SURS (Rezultati raziskovanj o strukturi kmetijskih gospodarstev)

3.2.2 Število prašičev

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
PRAŠIČI skupaj	599.895	655.665	620.506	533.998	547.432	575.116	542.590	432.011	415.230	395.593	347.310	296.097	288.350	97,4
Pujski do 20 kg	181.197	179.046	182.151	158.023	159.377	161.598	153.985	121.686	108.620	99.043	81.593	65.975	67.488	102,3
Mladi prašiči 20 do 50 kg	122.953	143.132	124.069	106.897	114.694	118.546	107.376	81.322	81.377	82.250	69.713	58.927	63.254	107,3
Prašiči v pitanju nad 50 kg	229.577	267.759	249.972	214.846	218.880	241.327	232.753	185.879	185.823	179.305	166.160	146.806	133.828	91,2
- 50 do 80 kg	102.217	90.939	86.528	74.328	74.855	86.435	81.892	61.497	57.234	58.818	47.350	50.326	41.221	81,9
- 80 do 110 kg	72.396	83.516	75.330	67.322	73.786	76.541	76.462	56.998	54.174	52.080	48.624	36.732	35.682	97,1
- 110 in več kg	54.964	93.304	88.114	73.196	70.239	78.351	74.399	67.384	74.415	68.407	70.186	59.748	56.925	95,3
Plemenski prašiči nad 50 kg	66.167	65.726	64.314	54.232	54.481	53.645	48.476	43.124	39.410	34.995	29.844	24.389	23.780	97,5
Merjasci	1.813	1.560	2.220	1.769	1.585	1.404	1.476	1.261	1.373	1.385	1.131	954	863	90,5
Nebreje mladice	8.709	6.599	6.295	5.131	5.623	4.265	4.930	5.537	4.436	3.982	3.204	3.175	2.769	87,2
Breje mladice	8.759	7.586	6.428	6.191	6.097	5.475	5.016	4.826	4.460	3.576	3.206	2.694	2.808	104,2
Plemenske svinje; skupaj	46.887	49.981	49.371	41.141	41.176	42.501	37.054	31.500	29.141	26.052	22.303	17.566	17.340	98,7
- Nebreje plemenske svinje	15.037	16.960	17.876	14.106	14.673	15.356	14.067	12.160	11.787	10.223	8.739	7.278	7.084	97,3
- Breje plemenske svinje	31.850	33.021	31.495	27.035	26.503	27.145	22.987	19.340	17.354	15.829	13.564	10.288	10.256	99,7

Vir: SURS

3.2.3 Bilanca števila prašičev

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Število na začetku leta	603.594	599.895	655.665	620.506	533.998	547.432	575.116	542.591	432.011	415.230	395.593	347.310	296.097	85,3
Skoteno	1.024.281	1.010.432	1.048.632	981.973	934.383	950.331	795.538	670.285	528.766	494.588	415.457	336.465	312.796	93,0
Uvoz	0	2.080	4.817	4.572	23.550	20.381	19.009	28.885	66.620	63.038	63.636	71.012	71.764	101,1
Izvoz	0	1.833	0	2.621	7.231	42.989	67.672	91.363	45.461	26.693	36.692	22.886	20.009	87,4
Skupno število zaklanih prašičev	801.009	731.007	856.242	852.837	730.217	689.456	639.713	599.231	475.478	469.941	420.074	382.876	324.731	84,8
Pogin	226.971	223.902	232.366	217.595	207.051	210.584	139.687	119.156	91.228	80.629	70.610	52.928	47.567	89,9
Število na koncu leta	599.895	655.665	620.506	533.998	547.432	575.116	542.591	432.011	415.230	395.593	347.310	296.097	288.350	97,4

* začasni podatki

Vir: SURS

3.2.4 Prirast prašičev in prireja mesa (000 t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
DOMAČA PRIREJA														
Prirast prašičev (živa masa)	84,6	85,7	91,3	85,0	79,2	83,1	77,7	72,2	57,8	55,3	49,2	42,3	36,3	85,8
Domača prireja mesa (klavna masa)	66,4	61,8	73,3	71,2	61,4	63,1	62,4	61,3	45,3	44,5	40,2	36,0	29,1	80,8
SKUPNA PRIREJA														
Število zaklanih prašičev (000)	801,0	731,0	856,2	852,8	730,2	689,5	639,7	599,2	475,5	469,9	420,1	382,9	324,7	84,8
Povprečna klavna masa (kg/glavo)	82,9	84,8	86,1	83,6	85,7	88,8	89,6	91,1	92,7	94,1	92,8	93,0	91,2	98,0
Vse pridobljeno meso (klavna masa)	66,4	62,0	73,7	71,3	62,6	61,2	57,3	54,6	44,1	44,2	39,0	35,6	29,6	83,1
Zakol v klavnicah (klavna masa)	35,8	37,1	37,3	34,6	31,7	33,6	33,2	31,4	24,1	24,9	23,0	21,0	19,0	90,1
- delež od vsega pridobljenega mesa (%)	53,9	59,8	50,6	48,6	50,6	54,9	57,9	57,5	54,7	56,3	58,9	59,1	64,0	108,4
Zakol izven klavnic (klavna masa)	30,6	24,9	36,4	36,7	30,9	27,6	24,1	23,2	20,0	19,3	16,0	14,6	10,6	73,1

* začasni podatki
Vir: SURS

3.2.5 Bilanca proizvodnje in porabe mesa prašičev (t, ekvivalent klavne mase)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Domača prireja mesa	66.400	61.865	73.283	71.180	61.428	63.203	62.524	61.299	45.349	44.499	40.188	36.012	29.176	81,0
Uvoz živih živali (v klavni masi)	0	172	417	301	1.498	889	376	918	2.116	1.742	1.766	1.674	1.566	93,5
Izvoz živih živali (v klavni masi)	0	37	0	182	326	2.893	5.600	7.617	3.365	2.041	2.954	2.086	1.141	54,7
Vse pridobljeno meso	66.400	62.000	73.700	71.300	62.600	61.200	57.300	54.600	44.100	44.200	39.000	35.600	29.600	83,1
Začetne zaloge mesa in izdelkov	453	621	522	574	411	572	1.034	1.297	1.050	671	875	611	1.325	217,0
Uvoz mesa in izdelkov	24.856	25.832	25.501	25.672	35.609	40.503	40.777	46.956	51.404	53.650	53.612	54.735	55.644	101,7
- I stopnja predelave (meso)	24.494	25.412	25.056	24.997	34.442	38.251	37.463	42.554	46.406	48.563	48.408	49.570	50.381	101,6
- II stopnja predelave (izdelki)	362	420	445	675	1.167	2.252	3.313	4.401	4.998	5.087	5.204	5.165	5.263	101,9
Izvoz mesa in izdelkov	8.831	8.383	14.430	8.077	9.694	10.523	12.902	14.518	13.140	12.496	11.690	12.144	10.900	89,8
- I stopnja predelave (meso)	1.199	1.087	1.060	1.156	1.906	1.641	1.969	2.569	2.387	2.622	2.539	2.470	2.164	87,6
- II stopnja predelave (izdelki)	7.632	7.296	13.370	6.922	7.788	8.882	10.933	11.949	10.753	9.874	9.151	9.675	8.736	90,3
Končne zaloge mesa in izdelkov	621	522	574	411	572	1.034	1.297	1.050	671	875	611	1.325	1.500	113,2
Domača poraba	82.257	79.548	84.719	89.057	88.355	90.719	84.912	87.284	82.743	85.150	81.186	77.477	74.169	95,7
Poraba na prebivalca (kg)	41,3	39,9	42,4	44,6	44,2	45,2	42,0	43,2	40,5	41,6	39,6	37,7	36,0	95,6
Stopnja samooskrbe (%)	80,7	77,8	86,5	79,9	69,5	69,7	73,6	70,2	54,8	52,3	49,5	46,5	39,3	
Povprečje EU														
Poraba na prebivalca (kg)				43,2	42,7	43,0	43,2	42,3	40,1	40,8	40,7	39,7	39,3	98,8
Stopnja samooskrbe (%)				107,0	107,6	108,2	107,1	108,2	108,1	109,3	110,9	111,0	110,6	

* začasni podatki
Vir: SURS, KIS, Evropska komisija

3.2.6 Zakol prašičev v klavnica v kategorijah

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
ŠTEVILO														
Prašiči, skupaj	467.383	482.807	476.973	442.870	391.788	409.590	405.311	380.703	291.588	289.303	273.904	252.512	227.856	90,2
Prašički	17.430	16.736	15.649	18.147	19.483	18.892	22.148	22.024	21.023	21.224	20.876	21.248	19.332	91,0
Pitani prašiči	443.570	460.668	453.095	418.195	364.380	386.248	379.190	356.154	267.981	265.038	251.101	229.457	207.003	90,2
Plemenski prašiči	5.006	3.978	6.929	5.516	6.750	3.595	3.131	2.027	2.230	2.798	1.613	1.513	1.115	73,7
Mladi pitani merjasci	1.377	1.425	1.300	1.012	1.175	855	842	498	354	243	314	294	406	138,1
MASA TRUPOV (t)														
Prašiči, skupaj	35.787	37.083	37.256	34.621	31.675	33.626	33.187	31.406	24.113	24.903	22.954	21.033	18.953	90,1
Prašički	272	267	245	280	316	316	378	366	359	363	363	386	356	92,2
Pitani prašiči	34.792	36.247	36.208	33.532	30.552	32.828	32.399	30.773	23.433	24.129	22.361	20.446	18.433	90,2
Plemenski prašiči	622	466	706	736	722	421	349	230	297	393	208	180	135	74,9
Mladi pitani merjasci	101	103	96	73	86	62	61	36	25	17	22	21	29	139,4
POVPREČNA MASA (kg)														
Prašiči, skupaj	76,6	76,8	78,1	78,2	80,9	82,1	81,9	82,5	82,7	86,1	83,8	83,3	83,2	99,9
Prašički	15,6	16,0	15,7	15,4	16,2	16,7	17,1	16,6	17,1	17,1	17,4	18,2	18,4	101,4
Pitani prašiči	78,4	78,7	79,9	80,2	83,9	85,0	85,4	86,4	87,4	91,0	89,1	89,1	89,0	99,9
Plemenski prašiči	124,3	117,1	101,9	133,5	106,9	117,0	111,4	113,4	133,1	140,6	129,0	119,1	121,1	101,7
Mladi pitani merjasci	73,1	72,1	74,1	72,0	72,9	72,1	72,3	72,5	71,5	71,6	71,6	71,1	71,8	101,0

Vir: SURS

3.2.7 Cene prašičev (EUR/t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
PRAŠIČI ZA ZAKOL (živa masa)														
Prašički do 25 kg	1.823,9	1.730,8	1.657,3	1.397,7	1.721,5	1.852,2	1.759,2	1.680,5	1.685,4	1.518,2	1.670,9	1.996,2	1.965,4	98,5
Pitani prašiči 25-150 kg	1.432,8	1.185,2	1.083,0	1.098,3	1.152,8	1.162,4	1.080,0	1.204,6	1.102,8	1.117,3	1.204,2	1.348,4	1.372,2	101,8
Lahki pitani prašiči 25-50 kg	1.733,2	1.445,0	1.360,6	1.523,5	1.594,2	1.644,9	1.823,3	1.820,5	1.778,5	1.654,2	1.782,5	2.067,4	2.060,1	99,6
Pitani prašiči 50-150 kg	1.432,0	1.184,6	1.082,5	1.097,1	1.151,6	1.160,7	1.077,4	1.201,8	1.100,0	1.115,0	1.199,5	1.337,5	1.365,2	102,1
Težki prašiči nad 150 kg	940,6	799,5	673,5	653,6	758,6	778,9	675,8	699,1	817,5	713,6	772,2	804,6	923,2	114,7
PRAŠIČI ZA NADALJNJO REJO														
Prašički in pujski za pitanje	1.820,2	1.676,4	1.569,2	1.491,0	1.847,6	1.939,9	1.730,7	1.779,8	1.846,1	1.889,9	1.949,2	2.301,6	2.472,2	107,4
CENE KLAVNIH PRAŠIČEV NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (klavna masa; razred E)														
Slovenija	1.791,0	1.481,5	1.371,4	1.370,9	1.486,7	1.478,6	1.365,5	1.501,6	1.377,8	1.368,5	1.510,3	1.683,8	1.696,2	100,7
EU	1.665,1	1.355,1	1.272,6	1.383,6	1.390,4	1.452,3	1.351,7	1.532,4	1.422,2	1.402,4	1.531,9	1.705,2	1.754,8	102,9

Vir: SURS, ARSKTRP, Evropska komisija, preračuni KIS

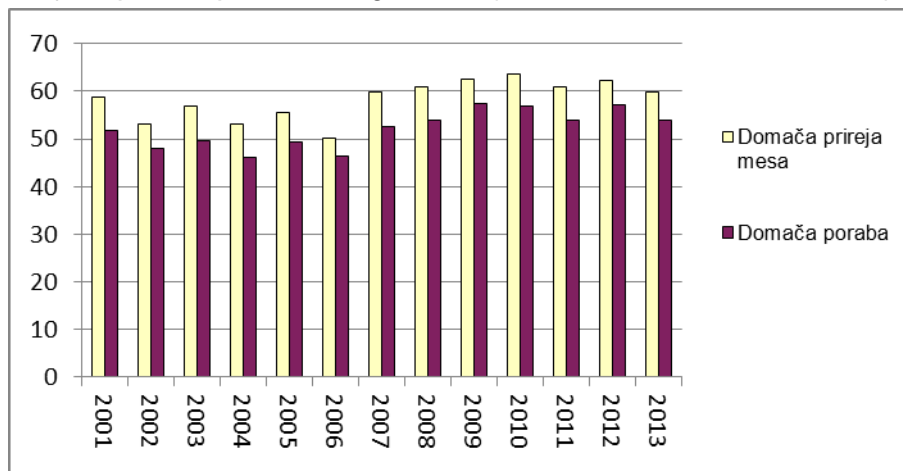
3.3 Perutninsko meso

Prireja perutninskega mesa pri nas predstavlja okoli 8% skupne vrednosti kmetijske oziroma v zadnjem letu preko 18% vrednosti živinorejske proizvodnje.

V zadnjem desetletju se število gospodarstev, ki redijo pitovne piščance, vztrajno zmanjšuje. Po podatkih popisov kmetijstva se je od leta 2000 do leta 2010 njihovo število več kot prepolovilo. V letu 2010 je piščance redilo 2.911 ali manj kot 4% vseh gospodarstev (leta 2000 7,4%).

Prirast se je v letu 2013 iz 83,7 tisoč ton, kolikor je znašal v letu 2012, zmanjšal na 80,8 tisoč ton, kar je 4% manj od povprečja obdobja 2008-2012. Vzporedno se je v letu 2013 zmanjšala tudi domača prireja perutninskega mesa, ki je v klavni masi znašala 59,8 tisoč ton. V strukturi zakola v klavnicah so tako kot v letu 2012 tudi v letu 2013 pitani piščanci k skupni masi prispevali 91%, med tem ko se je delež puranov iz 8% znižal za pol odstotne točke, delež druge perutnine (predvsem kokoši) pa je porasel za pol odstotne točke na slaba 2%.

Slika 37: Prireja in poraba perutninskega mesa (000 t; ekvivalent klavne mase); 2001-2013

Vir: SURS/KIS

Tudi domača poraba mesa se je v letu 2013 glede na leto prej zmanjšala in sicer za slabih 6% in je znašala 53,8 tisoč ton oziroma 26 kg na prebivalca (v letu 2012 malo manj kot 28 kg), kar je za 4% manj od ravni povprečne porabe v zadnjem petletnem obdobju. Stopnja samooskrbe s perutninskim mesom se je v letu 2013 povečala glede na leto 2012 in znaša dobrih 111% (leto prej 109%) in je enaka ravni povprečja petletnega obdobja 2008-2012.

Preglednica 23: Uvoz in izvoz perutnine (t; ekvivalent mesa); 2009-2013

	Uvoz					Izvoz				
	2009	2010	2011	2012	2013*	2009	2010	2011	2012	2013*
Žive živali	179	613	194	189	454	1.325	2.135	1.970	2.227	2.166
Meso	11.572	14.014	15.234	17.212	17.203	13.824	18.100	18.484	19.043	19.347
Izdelki	1.336	1.432	1.624	1.708	1.859	2.813	3.402	3.658	3.499	3.791
Skupaj	13.086	16.059	17.052	19.109	19.517	17.961	23.637	24.112	24.769	25.304

* začasni podatki

Vir: SURS, preračuni KIS

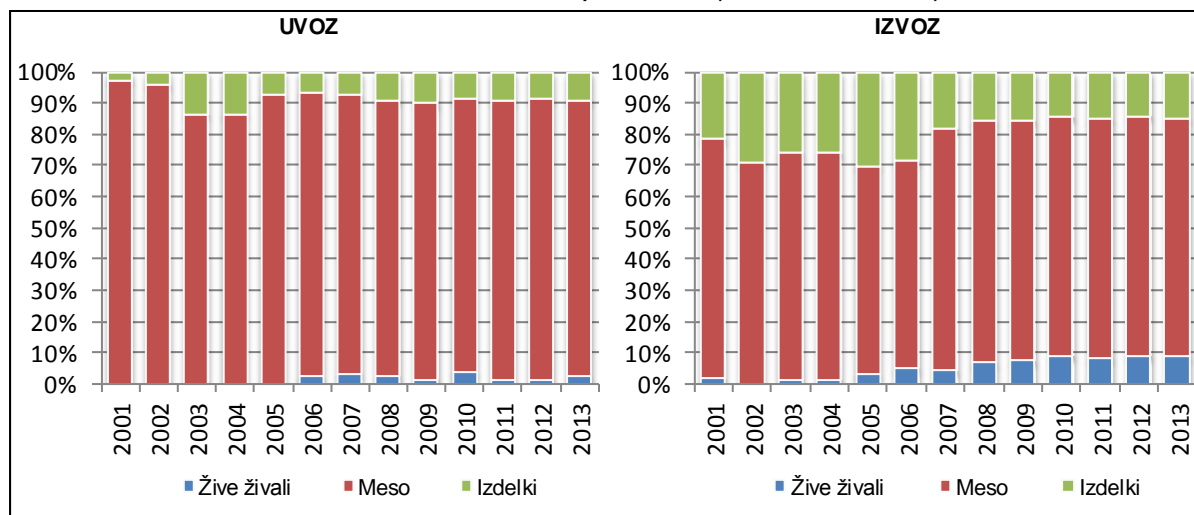
Slovenija še naprej ostaja neto izvoznica mesa perutnine. Rast uvoza je bila v letu 2013 praktično enaka rasti izvoza, oba sta se namreč povečala za dobra 2 odstotka. Slovenija tako še vedno beleži 30% presežek izvoza (25,3 tisoč ton) v ekvivalentu perutninskega mesa nad uvozom (19,5 tisoč ton), skupni obseg zunanje trgovine pa nadaljuje trend rasti (za 2% večji kot v letu 2012).

K večjemu izvozu sta prispevala povečan izvoz izdelkov (+8%) in mesa (+2%), medtem ko se je izvoz živih živali zmanjšal (-3%). Na drugi strani sta k večjemu uvozu prispevala večji

uvoz živih živali (+141%) ter izdelkov (+9%), medtem ko je uvoz perutninskega mesa ostal na ravni iz leta 2012.

Daleč najpomembnejša uvozna kategorija ostaja meso, ki v zadnjih letih v strukturi celotnega uvoza zavzema delež blizu 90%. Meso tudi pri izvozu zavzema največji delež (okoli 77%).

Slika 38: Struktura uvoza in izvoza perutnine (ekvivalent mesa); 2001-2013

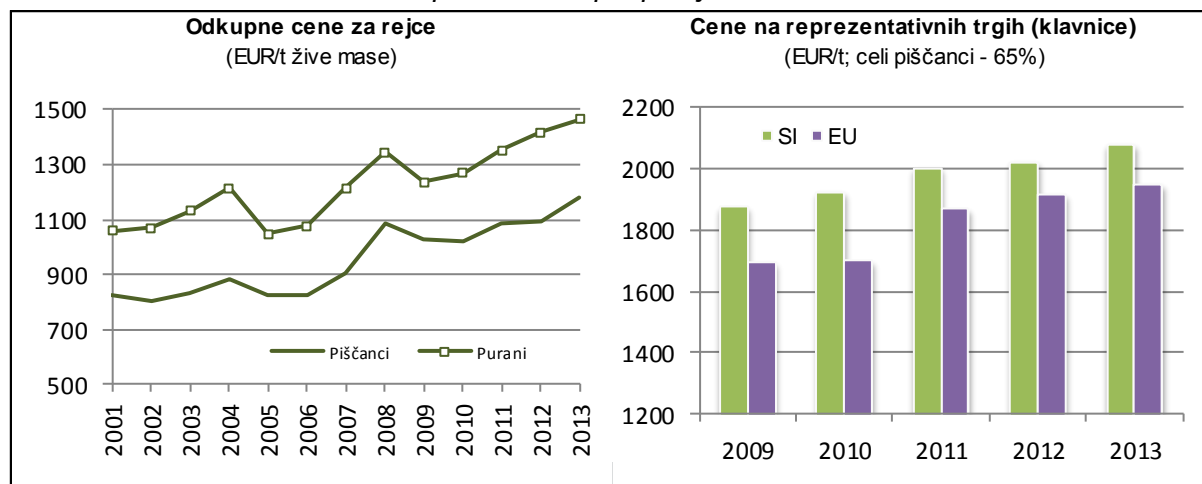

Vir: SURS, preračuni KIS

Zaradi vpetosti v mednarodni trg, velikega obsega zunanje trgovine ter odvisnosti od nabave večine surovin na tujih trgih se odkupne cene perutnine pri nas gibljejo podobno kot v EU.

V letu 2013 so po statističnih podatkih odkupne cene perutnine za rejce agregatno porasle za slabih 5%. Za v povprečju 3% so glede na leto prej porasle tudi tržne cene zaklanih piščancev (t.i. 65% piščanci) po podatkih reprezentativnih klavnic, porast cen pa je večji od povprečja rasti cen na ravni EU (2%).

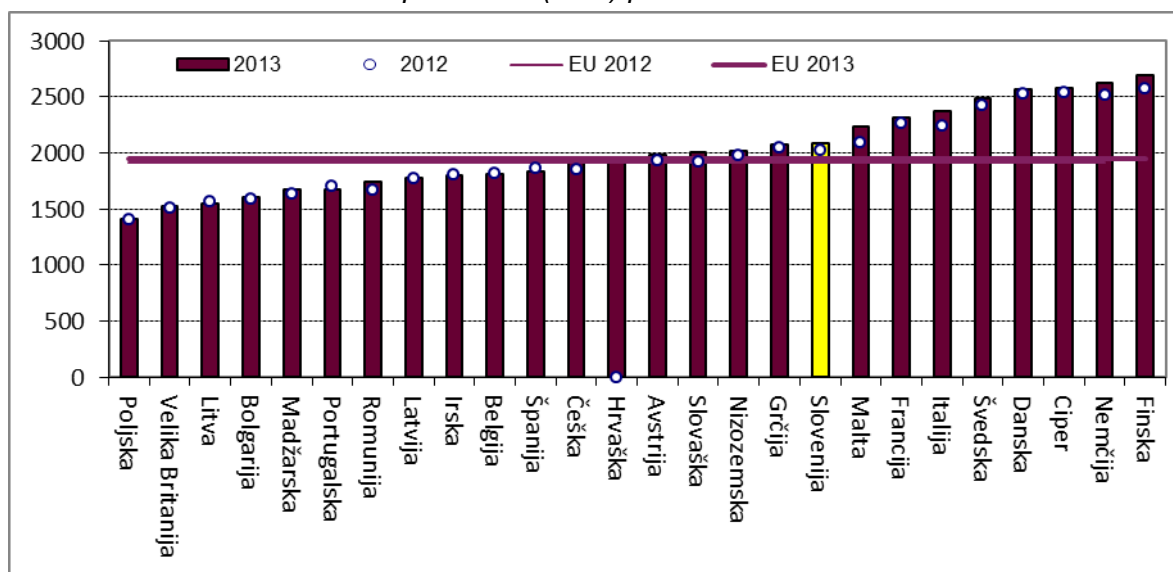
Slika 39: Odkupne cene pitane perutnine za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen piščancev s povprečjem EU

Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

Slovenija se je že v letu 2009 po ravni cen piščancev premaknila iz sredine nazaj v zgornjo tretjino držav EU, podobno mesto pa ohranja tudi v letu 2013. V letu 2013 je imelo višjo tržno ceno celih piščancev 8 članic EU.

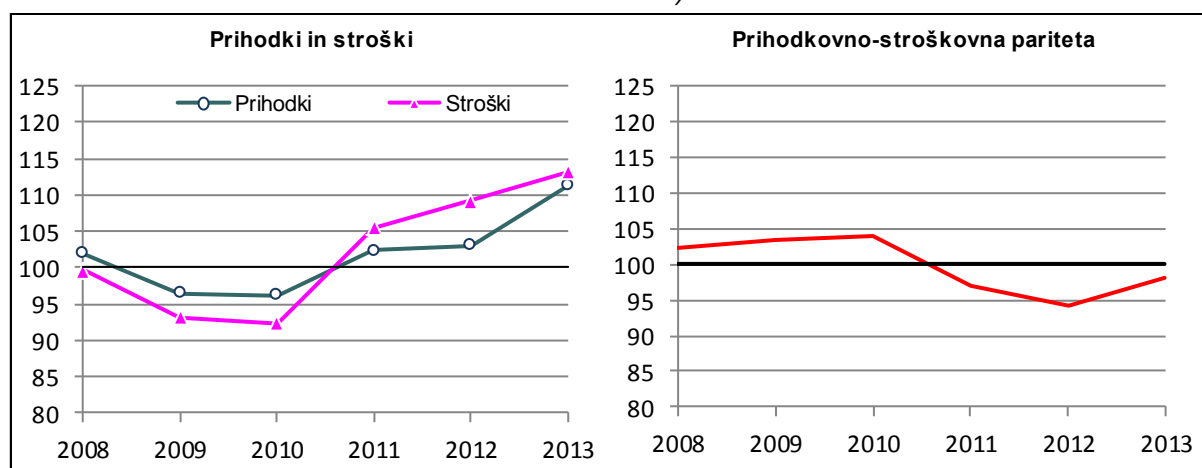
Slika 40: Tržne cene piščancev (65%) po državah EU v letih 2012 in 2013

Vir: Evropska komisija

Zaradi industrijskega tipa proizvodnje in velikega deleža, ki ga v strukturi stroškov predstavlja krma, spremembe odkupnih cen perutnine praviloma sledijo spremembam cen krme. V povprečju leta 2013 so bili stroški krme za piščance po ocenah na podlagi modelnih kalkulacij za pitane piščance okoli 5% višji kot v letu 2012, za enak odstotek pa so bili višji tudi skupni stroški pitanja. Nadpovprečno in sicer za slabih 7% je bil višji tudi strošek enodnevnih piščancev za pitanje.

Slika 41: Osnovni ekonomski kazalci pri pitanju piščancev (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Kljub porastu stroškov (+7%) je zaradi večje rasti vrednosti proizvodnje (za slabih 8%) v letu 2013 prihodkovno-stroškovno razmerje ugodnejše kot v letu prej, a kljub temu ostaja pod ravnijo povprečja obdobja 2008-2012.

3.3.1 Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila pitovnih piščancev

	Število gospodarstev					Indeks 2010/2000	Struktura (%)		Število pitovnih piščancev					Indeks 2010/2000	Struktura (%)	
	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2010	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2010
1-49	5.622	4.324	3.949	2.621	2.459	43,7	88,4	84,5	87.727	70.312	59.388	40.025	37.733	43,0	2,1	1,3
50-99	303	242	172	102	156	51,5	4,8	5,4	17.420	13.992	9.715	5.499	9.033	51,9	0,4	0,3
100-499	133	100	82	71	91	68,4	2,1	3,1	22.573	18.474	13.158	12.133	15.882	70,4	0,5	0,6
500-999	10	18	12	8	13	130,0	0,2	0,4	6.020	12.712	9.557	5.314	8.150	135,4	0,1	0,3
1000-2999	14	8	10	12	13	92,9	0,2	0,4	20.840	15.242	18.715	20.551	17.950	86,1	0,5	0,6
3000-4999	25	15	7	8	9	36,0	0,4	0,3	96.700	58.900	26.924	28.595	34.500	35,7	2,3	1,2
5000-9999	79	49	33	45	35	44,3	1,2	1,2	556.600	349.830	248.178	301.956	246.800	44,3	13,1	8,8
>=10000	177	138	91	137	135	76,3	2,8	4,6	3.445.931	2.064.842	1.329.144	3.016.615	2.427.159	70,4	81,0	86,8
Skupaj	6.363	4.894	4.355	3.003	2.911	45,7	100,0	100,0	4.253.811	2.604.304	1.714.779	3.430.688	2.797.207	65,8	100,0	100,0

Vir: SURS (Rezultati raziskovanj o strukturi kmetijskih gospodarstev)

3.3.2 Prirast perutnine in prireja mesa (000 t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Prirast perutnine (živa masa)	81,4	73,7	78,8	73,4	76,4	68,8	82,6	83,2	85,3	86,4	82,2	83,7	80,8	96,5
Domača prireja mesa (klavna masa)	58,6	53,1	56,8	52,9	55,0	50,1	59,8	60,9	62,5	63,6	60,9	62,2	59,8	96,1
Vse pridobljeno meso (klavna masa)	58,6	53,1	56,8	52,9	55,0	49,6	59,5	59,9	61,4	62,2	59,2	60,3	58,2	96,5
Zakol v klavnicah (klavna masa)	56,6	51,4	56,0	52,0	53,4	48,1	58,9	58,7	59,5	61,4	58,3	58,7	57,1	97,3
- delež od vsega pridobljenega mesa (%)	96,7	96,8	98,7	98,3	97,1	97,1	99,0	98,0	97,0	98,8	98,5	97,3	98,1	100,8
Zakol izven klavnic	2,0	1,7	0,8	0,9	1,6	1,5	0,6	1,2	1,9	0,8	0,9	1,6	1,1	67,8

* začasni podatki

Vir: SURS

3.3.3 Bilanca proizvodnje in porabe mesa perutnine (t, klavna masa)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Domača prireja mesa	58.777	53.097	56.891	53.048	55.440	50.087	59.845	60.872	62.546	63.721	60.977	62.338	59.912	96,1
Uvoz živih živali (v klavni masi)	19	19	22	24	11	258	350	307	179	613	194	189	454	240,9
Izvoz živih živali (v klavni masi)	196	16	113	172	451	745	694	1.279	1.325	2.135	1.970	2.227	2.166	97,3
Vse pridobljeno meso	58.600	53.100	56.800	52.900	55.000	49.600	59.500	59.900	61.400	62.200	59.200	60.300	58.200	96,5
Začetne zaloge mesa in izdelkov	545	1.714	1.956	1.516	1.046	1.673	589	1.703	1.586	1.948	1.291	1.401	1.034	73,8
Uvoz mesa in izdelkov	5.515	5.038	4.213	5.633	8.312	9.716	10.328	11.795	12.908	15.446	16.858	18.920	19.062	100,7
I stopnja predelave (meso)	5.364	4.825	3.636	4.868	7.716	9.055	9.534	10.693	11.572	14.014	15.234	17.212	17.203	99,9
II stopnja predelave (izdelki)	151	213	576	765	596	662	794	1.102	1.336	1.432	1.624	1.708	1.859	108,8
Izvoz mesa in izdelkov	11.048	9.786	11.747	12.922	13.341	14.116	16.100	17.903	16.636	21.503	22.142	22.542	23.138	102,6
I stopnja predelave (meso)	8.613	6.936	8.662	9.496	9.194	9.891	13.056	14.851	13.824	18.100	18.484	19.043	19.347	101,6
II stopnja predelave (izdelki)	2.435	2.851	3.085	3.426	4.147	4.226	3.045	3.052	2.813	3.402	3.658	3.499	3.791	108,3
Končne zaloge mesa in izdelkov	1.714	1.956	1.516	1.046	1.673	589	1.703	1.586	1.948	1.291	1.401	1.034	1.369	132,4
Domača poraba	51.897	48.110	49.706	46.081	49.344	46.284	52.613	53.908	57.309	56.800	53.806	57.045	53.790	94,3
Poraba na prebivalca (kg)	26,1	24,1	24,9	23,1	24,7	23,0	26,1	26,7	28,1	27,7	26,2	27,7	26,1	94,2
Stopnja samooskrbe (%)	113,3	110,4	114,5	115,1	112,4	108,2	113,7	112,9	109,1	112,2	113,3	109,3	111,4	
Povprečje EU														
Poraba na prebivalca (kg)				21,7	22,3	21,6	22,4	23,3	23,8	23,8	23,9	24,0	24,2	100,8
Stopnja samooskrbe (%)				105,0	103,1	103,3	99,9	100,4	100,8	103,2	104,0	104,1	104,4	

* začasni podatki

Vir: SURS, KIS, Evropska komisija

3.3.4 Zakol perutnine v klavnicah

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
ŠTEVILO (tisoč)														
PERUTNINA, skupaj	28.077	26.283	29.616	27.492	27.777	26.626	33.356	33.893	33.188	32.678	31.843	32.041	32.316	100,9
Pitani piščanci	26.909	25.207	28.367	26.247	26.645	25.683	32.492	33.086	32.400	31.887	31.016	31.377	31.579	100,6
Odrasle kokoši	437	280	368	486	366	397	298	290	327	320	333	260	348	133,8
Purani	730	794	876	751	745	546	567	516	460	472	495	404	388	96,1
Druga perutnina	0,8	1,5	5,3	7,8	20,7	0,0	0,0	0,0						
MASA TRUPOV (t)														
PERUTNINA, skupaj	56.646	51.401	56.046	51.999	53.417	48.137	58.910	58.692	59.543	61.431	58.284	58.661	57.088	97,3
Pitani piščanci	46.606	41.197	44.213	41.398	42.978	41.396	51.185	51.073	52.183	53.478	51.816	53.224	51.794	97,3
Odrasle kokoši	998	649	890	1.007	1.133	1.259	1.060	970	1.130	1.147	1.087	731	985	134,6
Purani	9.041	9.551	10.922	9.557	9.215	5.482	6.664	6.648	6.231	6.806	5.382	4.706	4.310	91,6
Druga perutnina	1,3	4,3	21,6	37,1	90,9	0,6	1,2	0,2						
POVPREČNA MASA (kg)														
PERUTNINA, skupaj	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,7	1,8	1,9	1,8	1,8	1,8	96,5
Pitani piščanci	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6	96,7
Odrasle kokoši	2,3	2,3	2,4	2,1	3,1	3,2	3,6	3,3	3,5	3,6	3,3	2,8	2,8	100,6
Purani	12,4	12,0	12,5	12,7	12,4	10,1	11,8	12,9	13,5	14,4	10,9	11,7	11,1	95,3
Druga perutnina	1,6	2,9	4,1	4,7	4,4	42,9	37,8	35,0						

Vir: SURS

3.3.5 Cene perutnine

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12		
PERUTNINA ZA ZAKOL (EUR/t žive mase)																
Pitani piščanci			825,3	801,5	829,6	880,6	821,3	824,3	905,1	1.083,0	1.025,9	1.024,0	1.089,2	1.096,5	1.180,9	107,7
Pitani purani			1.060,1	1.071,2	1.131,6	1.215,3	1.046,0	1.076,3	1.214,5	1.346,2	1.236,1	1.268,0	1.350,6	1.418,0	1.466,4	103,4
PERUTNINA ZA NADALJNJO REJO (EUR/000)																
Enodnevni piščanci (vsi)			444,3	403,7	450,9	443,9	432,9	424,7	477,6	539,1	527,4	494,1	500,7	512,3	504,0	98,4
Enodnevni piščanci za pitanje			439,2	395,7	445,5	438,9	429,0	421,5	475,1	537,9	525,9	492,3	499,0	511,0	501,3	98,1
Enodnevni piščanci za nesnice			580,5	626,9	623,8	613,3	571,2	576,3	582,9	595,8	614,4	609,3	599,2	597,4	683,6	114,4
Jarčke (EUR/kg)			2.208,3	2.552,6	2.845,4	2.499,0	2.109,9	2.462,4	2.397,9	2.746,0	2.649,6	2.607,5	3.053,4	3.111,8	3.292,3	105,8
CENE PIŠČANCEV NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (EUR/t klavne mase; 65% piščanci)																
Slovenija				1.929,9	1.898,1	1.787,0	1.715,8	1.837,9	1.961,4	1.877,3	1.925,6	2.003,2	2.023,4	2.080,1	102,8	
EU			1.518,2	1.381,1	1.444,1	1.478,3	1.492,5	1.513,0	1.757,9	1.803,0	1.696,7	1.701,0	1.870,4	1.917,9	1.950,3	101,7

Vir: SURS, ARSKTRP, Evropska komisija, preračuni KIS

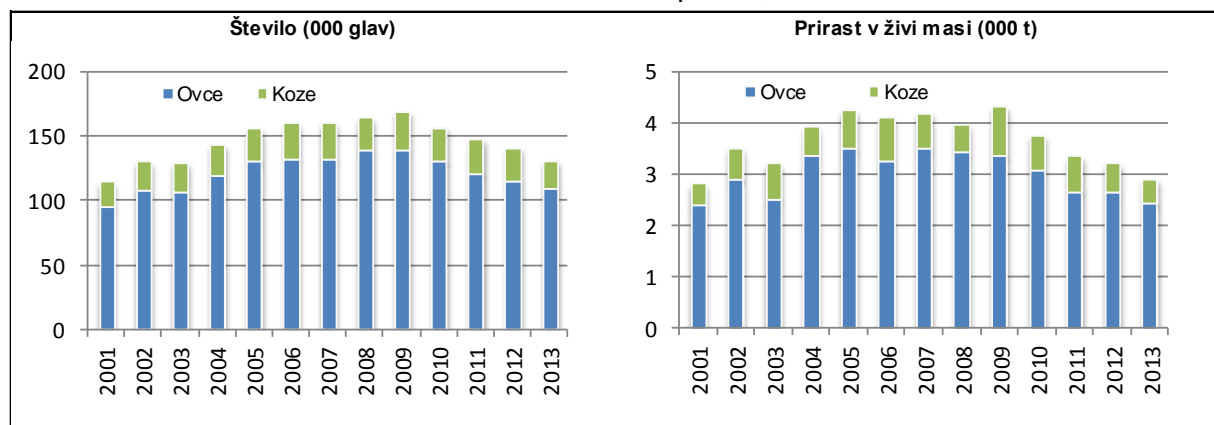
3.4 Ovčje in kozje meso

Prireja mesa drobnice k bruto kmetijski proizvodnji prispeva približno pol odstotka vrednosti, k vrednosti živilnorske proizvodnje pa okoli odstotek.

Po podatkih zadnjega popisa kmetijstva se je v letu 2010 z rejo drobnice ukvarjalo 12,6% vseh kmetijskih gospodarstev. Število gospodarstev z drobnico se je v primerjavi s podatki popisa iz leta 2000 povečalo za 14%, pri čemer je bilo število gospodarstev z ovcami večje za 43%, število gospodarstev s kozami pa se je zmanjšalo za 12%. Število gospodarstev z ovcami je po podatkih popisov hitro raslo do leta 2005, kasneje pa se je rast upočasnila. Pri gospodarstvih s kozami je po letu 2000 opaziti hiter padec števila gospodarstev v popisnem letu 2003 (-17%), kasneje pa zmerna rast. V letu 2010 je gospodarstvo z ovcami redilo v povprečju nekaj nad 22 živali. Povprečno število ovc na gospodarstvo se med letoma 2000 in 2010 praktično ni spremenilo, pri kozah pa je opaziti povečanje sicer zelo majhne povprečne črede (od povprečno nekaj nad 6 v letu 2000 na nekaj nad 8 živali v letu 2010).

Statistični podatki kažejo, da se je po hitri rasti obsega reje do leta 2009 trend obrnil navzdol. Trend zmanjševanja obsega reje se je tudi četrto leto zaporedoma nadaljeval, saj se je število drobnice tudi v letu 2013 glede na predhodno leto zmanjšalo. Ob koncu leta je bilo skupno število drobnice (130 tisoč) dobrih 7% manjše od leta prej in je padlo na raven let 2002 in 2003. Od tega je bilo v letu 2013 108,8 tisoč ovc, kar je slabih 5% manj kot leta 2012, koz pa je bilo ob koncu leta manj za skoraj petino (21,2 tisoč).

Slika 42: Število drobnice in prirast; 2001-2013

Vir: SURS

Prirast drobnice v živi masi se je v primerjavi z letom 2012 zmanjšal za skoraj desetino (na 2,9 tisoč ton), v primerjavi s povprečjem zadnjih petih let (2008-2012) pa je bil manjši za 22%.

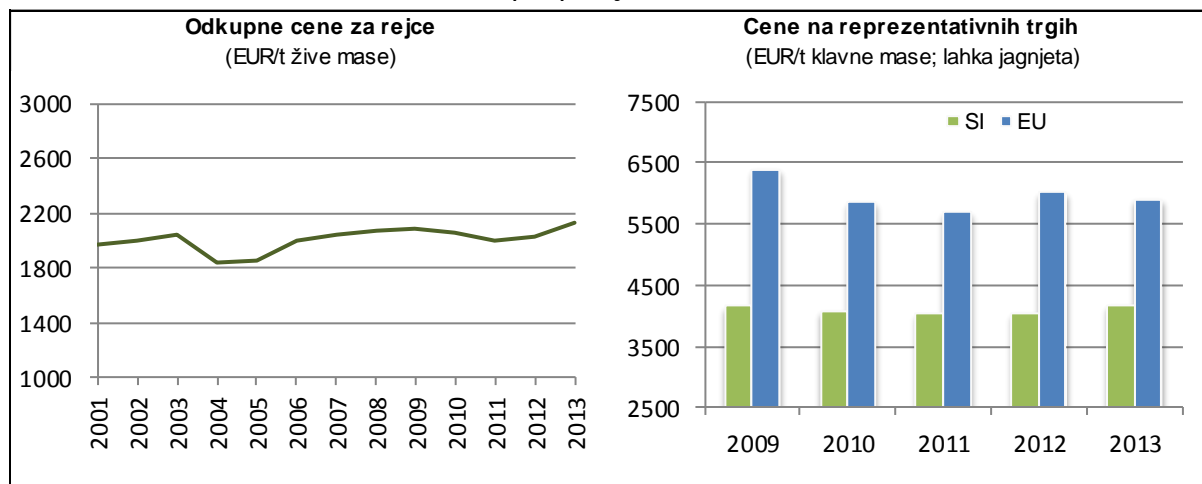
Domača prireja mesa drobnice (1,61 tisoč ton) se je v letu 2013 že tretje leto zapored zmanjšala, v zadnjem letu za okoli 9%, pri čemer se je zmanjšal tudi zakol drobnice v klavnica in sicer za okoli 15%. Največ mesa drobnice je pridobljenega izven zakola v klavnica, kar preko 90% (povprečje obdobja 2008-2012 znaša okoli 93%).

Vzporedno z domačo prirejo mesa se je za dobrih 7% zmanjšala tudi domača poraba, ki z 0,8 kg na prebivalca ne dosega niti 40% povprečja EU.

Obseg zunanje trgovine z mesom drobnice je v primerjavi z drugimi živalskimi proizvodi skromen. Po padcu zunanjetrgovinskega obsega v letu 2011 (na 42 ton v ekvivalentu klavnih polovic), povečanju v letu 2012 na 62 ton, se je v letu 2013 obseg še nekoliko povečal in tako znašal preko 63 ton, kar pa je še vedno 5% manj od petletnega povprečja let 2008-2012. V obsegu zunanje trgovine z mesom drobnice še vedno prevladujeta uvoz mesa in izdelkov. V letu 2013 je tako uvoz skupaj znašal dobrih 51 ton, kar je za skoraj tretjino več kot v letu 2012. Stopnja samooskrbe z mesom drobnice je v primerjavi z letoma prej nižja za dobro odstotno točko in znaša 98%.

V letu 2013 so se po podatkih statistike odkupne cene jagnjet (žive živali) v povprečju povišale za slabih 5%. Na 3% povišanje cen kažejo tudi podatki o tržnih cenah lahkih jagnjet na reprezentativnem trgu (v klavni masi), ki so neposredno primerljive s cenami lahkih jagnjet v drugih članicah EU.

Slika 43: Odkupne cene jagnjet za zakol v Sloveniji in primerjava tržnih cen lahkih jagnjet s povprečjem EU

Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

Cene drobnice se v Sloveniji oblikujejo precej lokalno in na njihovo gibanje razmere na evropskem trgu nimajo bistvenega vpliva. Tako se cene v primerjavi z evropskimi gibajo različno intenzivno in tudi v različnih smereh. Povprečne cene lahkih jagnjet v EU, za katere so reprezentativni predvsem trgi sredozemskih držav, držav vzhodne Evrope ter Balkana, so se v letu 2013 v povprečju znižale za slaba 2%, a so bile od slovenskih še vedno za približno 41% višje (v letu 2012 za 48%). Kot nekaj let zapored je bila tudi v letu 2013 cena lahkih jagnjet v Sloveniji najnižja med članicami EU, kjer se tržijo lahka jagnjeta, gledano v celotnem območju EU pa sta nižjo ceno jagnjet od Slovenije imeli le Poljska in Romunija (težka jagnjeta).

Neposredna plačila rejcem so se v letu 2013 izvajala po enaki shemi kot v letu 2012. V skladu z vmesnim pregledom skupne kmetijske politike (*health-check*) je bila z letom 2010 v plačila na hektar (plačilne pravice) kot individualni (zgodovinski) dodatek prenesena še preostala polovica polne višine osnovne in dodatne premije za drobnico, ki je z reformo iz leta 2007 še ohranila obliko proizvodno vezanih plačil.

Preglednica 24: Neposredna plačila za drobnico; 2007-2013

	2007-09	2010-12	2013
Plačila na glavo (EUR/samico)			
Premija za mesne ovce	10,50	-	-
Premija za mlečne ovce in koze	8,40	-	-
Dodatna premija (OMD)	3,50	-	-
Regionalno enotno plačilo (EUR/ha)			
- njive	332,00	332,00	338,15
- trajno travinje	108,70	108,70	114,85
Individualni zgodovinski dodatek (EUR/ha)			
- za rejo drobnice	-	*	*
- za živinorejo na travinju	-	**	**

* vrednost osnovne in dodatne premije glede na uveljavljene pravice v letih 2007-2008, preračunano na plačilne pravice posameznega gospodarstva

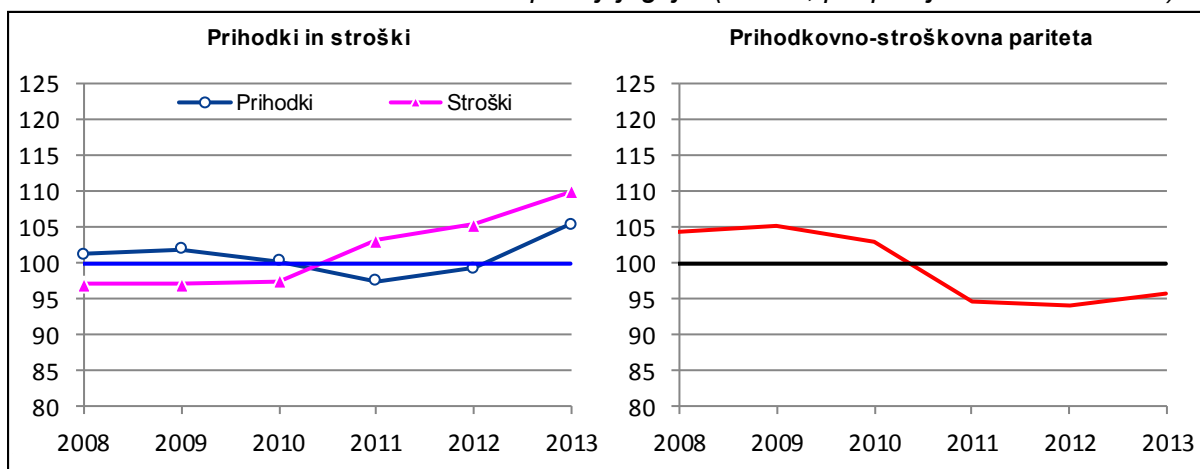
** izračunano iz nacionalne ovojnice (5,8 milijona EUR) in števila upravičenih hektarov travinja glede na stanje v letu 2009 ter preračunano na plačilne pravice posameznega gospodarstva

Vir: MKO, preračuni KIS

Poleg prenosa še preostalega dela proizvodno vezanih plačil je bila z letom 2010 uvedena tudi podpora za ohranitev živinoreje na kmetijskih gospodarstvih s travinjem, ki so jo lahko uveljavljala tudi kmetijska gospodarstva, ki redijo drobnico. Izplačana je v obliki dodatka k plačilnim pravicam posameznega kmetijskega gospodarstva. Rejci so od leta 2007 dalje upravičeni tudi do regresa za zavarovanje živali za primer bolezni v višini 30% zavarovalne premije, uveljavljajo pa lahko tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu, ki od sredine leta 2009 znaša 70%.

Tako kot leto 2012 je bilo tudi leto 2013 za rejce drobnice med manj ugodnimi v zadnjih nekaj letih. Povprečna letna odkupna cena jagnjet je bila za slabih 5% višja kot v letu 2012, kar pa je le malo več od rasti skupnih stroškov reje. Ti so se po modelnih ocenah v primerjavi z letom prej povečali za 4%, zaradi česar je bilo prihodkovno-stroškovno razmerje le nekoliko boljše od lanskega, a še naprej izrazito neugodno.

Slika 44: Osnovni ekonomski kazalci pri reji jagnjet (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

3.4.1 Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila drobnice

	Drobnica skupaj					Ovce					Koze					
	2000	2010	Indeks 2010/00	Struktura	Struktura	2000	2010	Indeks 2010/00	Struktura	Struktura	2000	2010	Indeks 2010/00	Struktura	Struktura	
				(%) 2000	(%) 2000				(%) 2000	(%) 2000						
Število gospodarstev																
1 do 2	2.013	1.152	57,2	23,8	12,3	414	391	94,4	9,6	6,3	1.854	1.130	60,9	38,8	26,8	
3 do 4	1.400	1.201	85,8	16,6	12,8	453	626	138,2	10,5	10,1	1.148	883	76,9	24,0	21,0	
5 do 9	1.760	2.206	125,3	20,8	23,5	890	1.342	150,8	20,6	21,7	1.017	1.133	111,4	21,3	26,9	
10 do 19	1.603	2.380	148,5	19,0	25,3	1.179	1.784	151,3	27,2	28,9	511	700	137,0	10,7	16,6	
20 do 49	1.192	1.807	151,6	14,1	19,2	981	1.469	149,7	22,7	23,8	218	309	141,7	4,6	7,3	
50 do 99	334	447	133,8	4,0	4,8	288	400	138,9	6,7	6,5	98	49	50,0	2,1	1,2	
100 do 199	111	147	132,4	1,3	1,6	93	120	129,0	2,1	1,9	14	z				
200 ali več	36	55	152,8	0,4	0,6	32	49	153,1	0,7	0,8	z	z				
Skupaj	8.449	9.395	111,2	100,0	100,0	4.330	6.181	142,7	100,0	100,0	4.775	4.214	88,3	100,0	100,0	
Število živali																
1 do 2	3.018	1.819	60,3	2,4	1,1	660	637	96,5	0,7	0,5	2.725	1.731	63,5	9,3	5,0	
3 do 4	4.797	4.164	86,8	3,8	2,4	1.582	2.205	139,4	1,6	1,6	3.904	3.031	77,6	13,3	8,7	
5 do 9	11.529	14.849	128,8	9,2	8,6	5.891	9.092	154,3	6,1	6,6	6.586	7.496	113,8	22,4	21,5	
10 do 19	21.262	32.602	153,3	17,0	18,9	15.741	24.518	155,8	16,4	17,8	6.540	9.245	141,4	22,3	26,5	
20 do 49	35.669	54.065	151,6	28,4	31,3	29.653	44.098	148,7	30,9	32,0	6.957	8.668	124,6	23,7	24,9	
50 do 99	22.273	29.487	132,4	17,8	17,1	19.150	26.527	138,5	19,9	19,3	2.801	3.167	113,1	9,5	9,1	
100 do 199	14.389	18.953	131,7	11,5	11,0	12.116	15.635	129,0	12,6	11,4	850	z				
200 ali več	12.475	16.662	133,6	9,9	9,7	11.234	15.025	133,7	11,7	10,9	z	z				
Skupaj	125.412	172.601	137,6	100,0	100,0	96.027	137.737	143,4	100,0	100,0	29.385	34.864	118,6	100,0	100,0	

Vir: SURS (Rezultati raziskovanj o strukturi kmetijskih gospodarstev)

3.4.2 Število drobnice

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
DROBNICA skupaj	113.968	129.377	128.952	142.296	154.832	159.326	159.408	163.186	168.004	155.985	146.621	140.503	130.019	92,5
Plemenske ovce in koze	80.832	92.640	89.107	100.439	107.488	109.335	109.803	111.825	117.127	110.287	100.610	94.099	88.093	93,6
- Mlečna plemenska drobnica	10.352	9.831	9.141	9.260	8.154	8.259	8.950	9.934	12.015	9.636	9.599	9.119	8.212	90,1
- Druga plemenska drobnica	70.479	82.809	79.967	91.178	99.335	101.076	100.853	101.891	105.112	100.651	91.011	84.980	79.881	94,0
Jagnjeta, kozlički, mlade ovce in koze	25.651	29.359	32.828	34.452	39.428	41.122	40.826	42.245	40.765	36.944	37.303	37.659	34.305	91,1
Jalove ovce in koze	2.080	2.305	1.000	1.021	989	1.316	1.115	2.330	2.378	2.078	1.825	2.296	2.070	90,2
Ovni in kozli	5.407	5.074	6.017	6.384	6.926	7.553	7.664	6.786	7.734	6.676	6.883	6.452	5.551	86,0
OVCE skupaj	94.068	107.400	105.660	119.264	129.352	131.528	131.180	138.958	138.108	129.788	119.976	114.152	108.779	95,3
Plemenske ovce	66.033	75.896	72.118	84.357	89.667	89.120	90.800	94.988	95.245	90.851	81.525	77.288	73.424	95,0
- Mlečne ovce	4.222	4.284	4.096	4.522	3.466	4.066	3.989	4.930	5.283	4.378	5.021	4.763	4.035	84,7
- Druge ovce	61.811	71.612	68.022	79.835	86.201	85.054	86.811	90.058	89.962	86.473	76.504	72.525	69.389	95,7
Jagnjeta in mlade ovce	22.887	26.224	28.670	29.592	34.138	36.220	34.185	37.264	35.514	32.535	32.380	30.901	29.806	96,5
Jalove ovce	1.312	1.859	669	664	648	698	718	1.722	1.734	1.482	1.233	1.495	1.536	102,7
Ovni	3.836	3.422	4.203	4.651	4.898	5.490	5.477	4.984	5.615	4.920	4.838	4.470	4.013	89,8
KOZE skupaj	19.900	21.977	23.292	23.032	25.480	27.798	28.228	24.228	29.896	26.197	26.645	26.351	21.240	80,6
Plemenske koze	14.799	16.744	16.989	16.082	17.821	20.215	19.003	16.837	21.882	19.436	19.085	16.811	14.669	87,3
- Mlečne koze	6.130	5.547	5.045	4.738	4.688	4.193	4.961	5.004	6.732	5.258	4.578	4.356	4.177	95,9
- Druge koze	8.668	11.197	11.945	11.343	13.134	16.022	14.042	11.833	15.150	14.178	14.507	12.455	10.492	84,2
Kozlički in mlade koze	2.764	3.135	4.158	4.860	5.290	4.902	6.641	4.981	5.251	4.409	4.923	6.758	4.499	66,6
Jalove koze	768	446	331	357	341	618	397	608	644	596	592	801	534	66,7
Kozli	1.571	1.652	1.814	1.733	2.028	2.063	2.187	1.802	2.119	1.756	2.045	1.982	1.538	77,6

Vir: SURS

3.4.3 Prirast drobnice in prireja mesa (000 t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
DROBNICA skupaj														
Prirast drobnice (živa masa)	2,80	3,50	3,20	3,92	4,24	4,10	4,18	3,96	4,31	3,74	3,33	3,21	2,90	90,4
Domača prireja mesa (klavna masa)	1,41	1,50	1,80	1,69	1,95	2,02	2,09	1,94	1,99	2,03	1,89	1,76	1,61	91,3
Vse pridobljeno meso (klavna masa)	1,41	1,50	1,80	1,69	1,95	2,00	2,08	1,93	1,98	2,03	1,89	1,75	1,60	91,6
Zakol v klavnicah (klavna masa)	0,11	0,11	0,12	0,12	0,11	0,12	0,13	0,13	0,12	0,12	0,12	0,12	0,09	80,1
- delež od vsega pridobljenega mesa (%)	7,8	7,6	6,9	7,2	5,6	5,9	6,5	6,5	6,0	5,7	6,3	6,6	5,8	87,5
OVCE														
Prirast ovc (živa masa)	2,40	2,90	2,50	3,34	3,50	3,24	3,47	3,41	3,35	3,06	2,65	2,62	2,42	92,5
Domača prireja mesa (klavna masa)	1,18	1,20	1,40	1,38	1,62	1,65	1,71	1,61	1,67	1,64	1,54	1,41	1,31	93,0
Vse pridobljeno meso (klavna masa)	1,18	1,20	1,40	1,38	1,62	1,63	1,69	1,60	1,66	1,63	1,54	1,41	1,31	93,2
KOZE														
Prirast koz (živa masa)	0,40	0,60	0,70	0,58	0,74	0,86	0,71	0,55	0,96	0,68	0,68	0,59	0,48	80,9
Domača prireja mesa (klavna masa)	0,23	0,30	0,40	0,31	0,33	0,37	0,39	0,33	0,32	0,40	0,35	0,35	0,30	84,3
Vse pridobljeno meso (klavna masa)	0,23	0,30	0,40	0,31	0,33	0,37	0,39	0,33	0,32	0,40	0,35	0,35	0,29	84,7

* začasni podatki

Vir: SURS

3.4.4 Bilanca proizvodnje in porabe mesa drobnice (t, klavna masa)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Domača prireja mesa	1.410	1.503	1.801	1.689	1.950	2.016	2.098	1.939	1.981	2.053	1.890	1.762	1.608	91,3
Uvoz živih živali (v klavni masi)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	
Izvoz živih živali (v klavni masi)	0	3	1	0	0	12	20	11	3	29	2	10	4	45,2
Vse pridobljeno meso	1.410	1.500	1.800	1.689	1.950	2.004	2.078	1.928	1.978	2.027	1.888	1.752	1.604	91,6
Začetne zaloge mesa in izdelkov	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	129,9
Uvoz mesa in izdelkov	0	0	0	2	8	28	57	53	61	49	31	40	51	129,6
Izvoz mesa in izdelkov	0	0	0	1	4	8	18	13	6	3	8	13	8	58,5
Končne zaloge mesa in izdelkov	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	8,4
Domača poraba	1.410	1.500	1.800	1.690	1.955	2.024	2.117	1.968	2.034	2.073	1.911	1.778	1.649	92,7
Poraba na prebivalca (kg)	0,7	0,8	0,9	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8	92,6
Stopnja samooskrbe (%)	100,0	100,2	100,1	99,9	99,7	99,6	99,1	98,6	97,4	99,0	98,9	99,0	97,5	
Povprečje EU														
Poraba na prebivalca (kg)				2,9	2,9	2,8	2,8	2,6	2,5	2,3	2,3	2,1	2,1	99,5
Stopnja samooskrbe (%)				79,3	79,1	78,3	80,8	79,8	78,9	81,1	83,8	86,8	87,7	

* začasni podatki

Vir: SURS, KIS, Evropska komisija

3.4.5 Cene drobnice za zakol

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
EUR/t žive mase														
Jagnjeta (vsa)	1.972,0	2.002,3	2.040,4	1.833,7	1.853,4	1.998,2	2.050,1	2.069,4	2.088,1	2.063,3	1.997,7	2.033,7	2.127,4	104,6
Sesna jagnjeta	2.043,3	2.081,5	2.048,5	1.822,9	1.858,3	2.046,3	2.085,8	1.982,2	1.988,8	2.043,2	1.983,0	2.142,9	2.209,2	103,1
Pitana jagnjeta	1.963,3	1.983,9	2.037,8	1.836,1	1.852,1	1.973,7	2.027,9	2.098,4	2.122,9	2.071,3	2.005,0	1.994,4	2.085,8	104,6
Ovce	1.367,6	1.309,6	1.072,8	1.084,0	1.207,3	1.514,1	938,9	866,2	877,9	779,7	753,4	792,0	720,5	91,0
Koze	2.083,6	2.058,2	2.218,3	2.273,7	2.151,9	2.104,7	2.138,5	2.081,3	2.257,6	2.902,7	3.591,5	2.668,6	1.980,1	74,2
CENE LAHKIH JAGNJET NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (EUR/t klavne mase)														
Slovenija		4.349,5	3.920,6	3.431,8	3.840,5	3.954,3	4.137,0	4.216,5	4.146,5	4.073,7	4.034,3	4.041,8	4.173,2	103,3
EU	6139,5	5.737,5	5.894,5	5.643,6	6.187,3	5.946,2	5.863,1	6.073,3	6.376,9	5.843,0	5.684,7	6.000,7	5.892,8	98,2

Vir: SURS, ARSKTRP, Evropska komisija, preračuni KIS

3.4.6 Institucionalne cene in neposredne proračunske podpore za drobnico

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007-09	2010-12	2013
BAZNA CENA – klavni trupi jagnjet (EUR/ t)	4.493,9	4.314,3	4.176,2	5.040,7	5.040,7	5.040,7	5.040,7	5.040,7	5.040,7
NEPOSREDNA PLAČILA (EUR/glavo)									
Ovce mesnih pasem	15,65	15,47	15,40	17,72	18,80	19,85	10,50	-	-
Koze in ovce mlečnih pasem	12,52	12,38	12,41	14,26	15,13	15,97	8,40	-	-
Ovce in koze dojilje – dodatna premija*	-	-	5,13	5,91	6,27	6,62	3,50	-	-
Ovce in koze dojilje – dodatna premija**	-	-	5,13	5,91	6,27	6,62	3,50	-	-
Dodatno plačilo***	-	-	0,73	0,86	0,91	0,96	-	-	-
REGIONALNO ENOTNO PLAČILO (EUR/ha)									
- njive	-	-	-	-	-	-	332,00	332,00	338,15
- trajno travinje	-	-	-	-	-	-	108,70	108,70	114,85
INDIVIDUALNI (ZGODOVINSKI) DODATKI (EUR/ha)									
- za rejo drobnice	-	-	-	-	-	-	-	****	****
- za živinorejo na travinju	-	-	-	-	-	-	-	*****	*****

* za hribovska in druga območja s težjimi pridelovalnimi razmerami za kmetijstvo

** za gorsko-višinska in kraška območja ter strme kmetije

*** za območja s težjimi pridelovalnimi razmerami; izračunano iz skupne vrednosti in števila izplačanih premij

**** preostalih 50% polne višine osnovne in dodatne premije glede na uveljavljene pravice v letih 2007-2008 preračunano na plačilne pravice posameznega gospodarstva

*****izračunano iz nacionalne ovojnice (5,8 milijona EUR) in števila upravičenih hektarov travinja glede na stanje v letu 2009 ter preračunano na plačilne pravice posameznega gospodarstva

Vir: MKO, preračuni KIS

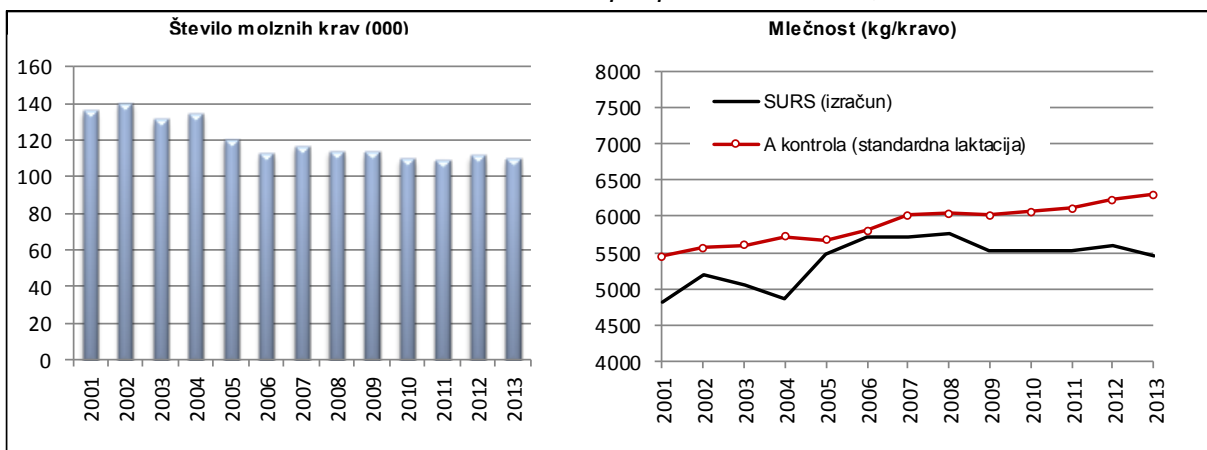
3.5 Mleko

Proizvodnja kravjega mleka še naprej ostaja najpomembnejša usmeritev slovenskega kmetijstva. K skupni vrednosti kmetijske proizvodnje v zadnjih letih prispeva okoli 15%, k vrednosti živinoreje pa 32%.

Kot kažejo podatki popisov, so bile pri mlečni proizvodnji strukturne spremembe v zadnjem desetletju, še zlasti pa po letu 2007, najintenzivnejše med vsemi živinorejskimi usmeritvami. Od leta 2007 se je tako število kmetijskih gospodarstev, ki redijo molzne krave, zmanjšalo za več kot 40%, v primerjavi z letom 2000 pa skoraj za dve tretjini. Ob tem je število molznih krav od leta 2007 padlo za 13%, glede na leto 2000 pa za slabo četrtnino. Povprečno število molznic na gospodarstvo se je v zadnjem desetletju podvojilo in v letu 2010 znašalo 9,9 glave. V letu 2010 se je s proizvodnjo kravjega mleka ukvarjalo le še 15% vseh kmetijskih gospodarstev, medtem ko je leta 2000 ta delež znašal 33%.

Podatki rednih letnih statističnih raziskav o številu živali kažejo, da se je število molznih krav v letu 2013 zmanjšalo v primerjavi z letom prej, saj je bilo ob koncu leta zabeleženo za dober odstotek manj krav molznic (110 tisoč glav) kot ob koncu leta 2012. Prav tako manjša kot leto prej je po podatkih statistike tudi povprečna mlečnost (-2%). Nasprotno od podatka statistike je po podatkih Govedorejske službe Slovenije povprečna mlečnost (krav v A kontroli) v letu 2013 porasla za dober odstotek in že vrsto let spremlja proces koncentracije in specializacije proizvodnje mleka.

Slika 45: Število molznih krav in povprečna mlečnost; 2001-2013

Vir: SURS, KIS (CPZ govedo)

Skupna količina namolzenega mleka se je po nekajletnem zmanjševanju, ki ga vsaj deloma lahko pripišemo tudi procesu specializacije oziroma preusmeritve v rejo krav dojilj, v letu 2012 povečala, v letu 2013 pa ponovno zmanjšala približno na raven iz leta 2011.

Po začasnih podatkih statistike je bilo namolzeno 598,6 tisoč ton mleka, kar je dobre 3% manj kot leta 2012 (620,9 tisoč ton). Ob tem je za podoben odstotek upadla prodaja mleka mlekarnam (517,0 tisoč ton), ki predstavlja okoli 86% celotne količine namolzenega mleka. Povprečna kakovost odkupljenega mleka, z vidika vsebnosti maščob in beljakovin, se je v letu 2013 ponovno nekoliko izboljšala.

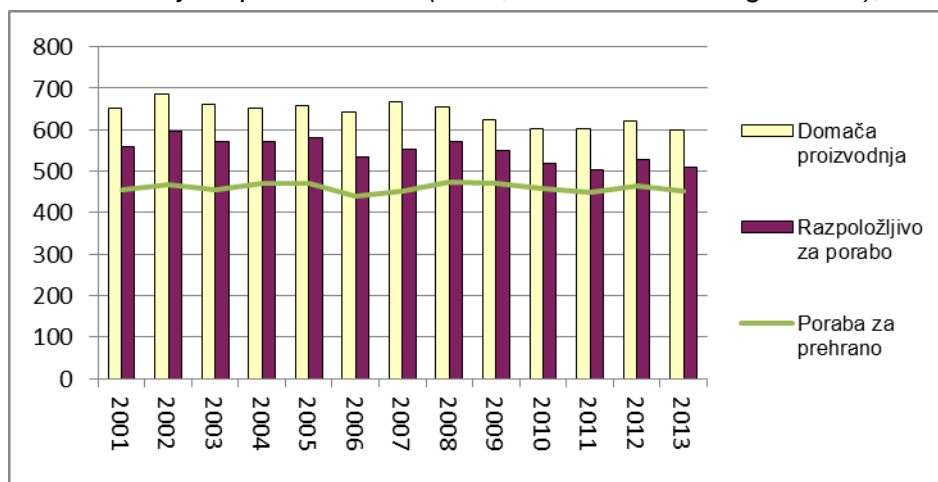
Že slabo desetletje del mleka odkupijo neposredno tuje mlekarnice (pretežno italijanske, v zadnjem letu pa manjšo količino tudi hrvaške). Tovrstna prodaja je od začetka leta 2005 do sredine leta 2007 hitro naraščala, se nato ustalila na ravni blizu 160 tisoč ton odkupljenega mleka, v letih 2012 in 2013 pa se je ponovno povečala in v letu 2013 znašala preko 188 tisoč ton. Delež odkupljenega mleka za tuje mlekarnice je v letu 2012 zajemal dobrih 33% celotnega odkupa, v letu 2013 pa je porasel in znašal že dobrih 36%.

Proizvodnja mleka v Sloveniji vseskozi presega domačo porabo. Po začasnih statističnih podatkih se je poraba mleka v letu 2013 v primerjavi z letom prej zmanjšala za 4% in v

ekvivalentu surovega mleka znašala 508 tisoč ton (leta 2012 529 tisoč ton). V letu 2013 se je tako poraba mleka na prebivalca zmanjšala in je z 220 kg za slabe 3 odstotke manjša kot leta 2012 (226 kg), kar je tudi pod ravni povprečne porabe v obdobju 2008-2012 (227 kg).

Ob podobnem padcu tako prireje mleka kot tudi domače porabe je stopnja samooskrbe v primerjavi z letom 2012 ostala na podobni ravni (117%), kar pa je za odstotno točko več od zadnjega petletnega povprečja (116%).

Slika 46: Proizvodnja in poraba mleka (000 t; ekvivalent surovega mleka); 2001-2013

Vir: SURS/KIS

V zadnjih nekaj letih obseg zunanje trgovine z mleko nekoliko niha. Po zmanjšanju v letu 2011 in povečanju v letu 2012 se je obseg zunanje trgovine z mlekom v letu 2013 ponovno zmanjšal in je znašal 543 tisoč ton (v ekvivalentu surovega mleka), kar je odstotek manj kot leto poprej. Izvoz se je zmanjšal za okoli 3%, uvoz pa je bil večji za odstotek. Presežek izvoza nad uvozom je padel pod 100 tisoč ton (natančneje 91,6 tisoč ton) in je v primerjavi z letom 2012 manjši za 11%. V strukturi skupnega izvoza že vrsto let prevladuje izvoz surovega mleka (v letu 2013 59%), medtem ko na strani skupnega uvoza prevladuje uvoz mlečnih izdelkov (leta 2013 že preko 88%).

Preglednica 25: Uvoz in izvoz mleka in mlečnih izdelkov (000 t); 2009-2013

	Uvoz					Izvoz				
	2009	2010	2011	2012	2013*	2009	2010	2011	2012	2013*
Mleko skupaj (ekvivalent surovega mleka)	188,5	231,9	217,9	223,0	225,8	267,0	311,9	313,3	326,4	317,4
- od tega surovo mleko	21,9	41,9	37,5	34,7	26,7	161,0	155,6	161,0	179,2	188,1
Mlečni izdelki										
Sveže in trajno mleko**	54,9	84,2	82,4	85,6	74,8	61,5	95,7	90,7	95,0	88,4
Fermentirani izdelki	16,3	17,0	15,5	16,1	15,3	9,6	8,8	9,9	10,7	12,1
Smetana	2,8	1,2	1,8	1,2	1,8	2,1	3,0	2,3	1,9	1,3
Sir in skuta	14,9	15,0	14,8	15,1	17,1	3,9	4,3	4,0	3,0	3,5
Maslo	1,1	1,2	0,9	1,2	1,4	0,7	0,9	0,6	0,4	0,1

* začasni podatki

** skupaj z uvozom mleka za predelavo

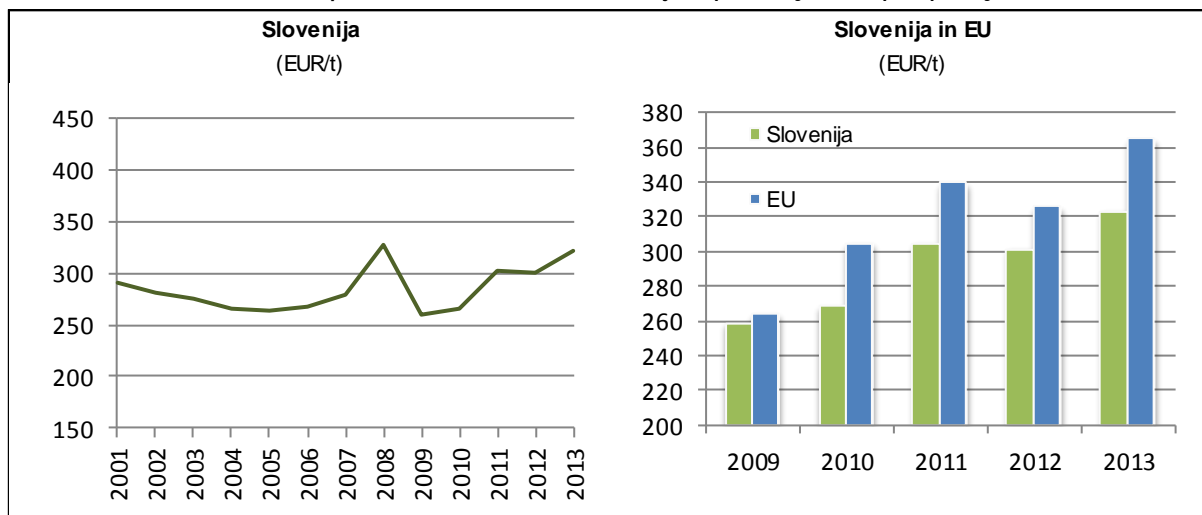
Vir: SURS, preračuni KIS

Med mlečnimi izdelki se je v letu 2013 glede na leto poprej ponovno povečal izvoz fermentiranih izdelkov (+13%), povečal pa se je tudi izvoz sirov in skute (+15%). Izvoz svežega in trajnega mleka ter izvoz drugih izdelkov pa je bil opazno manjši (sveže in trajno mleko -7%, smetana -33%, maslo -79%). Največje povečanje pri uvozu so bile glede na leto 2012 pri smetani (+49%), maslu (+18%) ter pri sirih in skuti (+13%), medtem ko je bil uvoz svežega in trajnega mleka ter fermentiranih izdelkov manjši (-13% oziroma -5%).

Spremembe odkupnih cen mleka za rejce pretežno sledijo spremembam na evropskem trgu. Po močnih nihanjih odkupnih cen mleka med leti 2007 in 2011 je tudi v letu 2013 glede na

leto prej prišlo do precejšnjih sprememb, predvsem na evropski ravni. Povprečna odkupna cena v EU se je glede na leto prej v povprečju povišala za 12%. Po podatkih statistike so se za 7% odkupne cene povišale tudi slovenskim proizvajalcem mleka. Na nam najbolj zanimivem italijanskem trgu se je cena mleka v povprečju zvišala za 5%, a je bila še vedno v povprečju za 20% višja kot v Sloveniji. Za podoben odstotek je cena na italijanskem trgu višja tudi v petletnem obdobju 2008-2012.

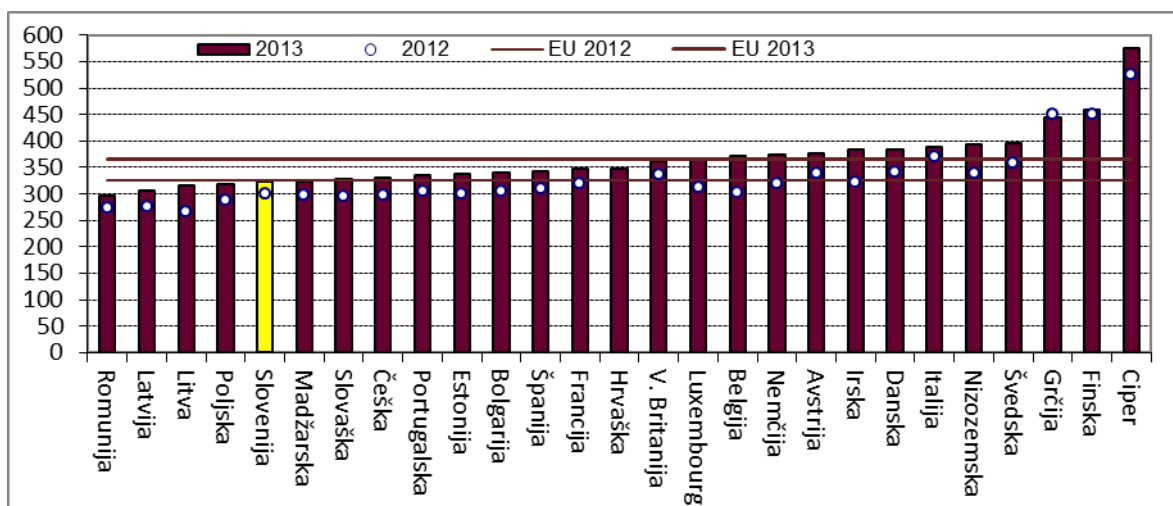
Slika 47: Odkupne cene mleka v Sloveniji in primerjava s povprečjem EU

Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

Odkupne cene mleka so se v letu 2013 povečale praktično v vseh državah članicah EU, izjema je le Grčija, ki pa ne sodi med pomembnejše proizvajalke mleka. Po ceni mleka sodi Slovenija med države EU z nizko ceno. Tako so imele v letu 2013 nižjo ceno le 4 države, vse t.i. nove članice.

Slika 48: Odkupne cene mleka za rejce (dejanska kakovost) po državah EU v letih 2012 in 2013

Vir: Evropska komisija, <http://www.tisup.mps.hr/>

Čeprav so bila z uveljavitvijo reforme skupne kmetijske politike v letu 2007 proizvodna vezana plačila v sektorju mleka preoblikovana v plačilne pravice, so neposredna plačila tudi v letu 2013 predstavljala pomemben ukrep za dopolnjevanje dohodkov rejcev. Z letom 2007 se je večji del (80%) obeh premij za mleko, ki so jih rejci uveljavljali pred reformo, preoblikoval v individualni (zgodovinski) dodatek k plačilnim pravicam, preostanek pa je bil vključen v regionalno enotno plačilo na ha, ki je različno za njive in trajno travinje.

V letu 2010 sta bila v okviru vmesnega pregleda skupne kmetijske politike uvedena še dva nova ukrepa. Prvi je namenjen gorsko višinskim in strmim kmetijam s proizvodnjo mleka, podpora pa se veže na vsakoletne individualne referenčne količine mleka pri posameznem rejcu. Višina plačila na enoto je odvisna od vsote vseh količin pri rejcih, ki uveljavljajo ta plačila. Poleg tega so kmetijska gospodarstva, ki redijo molzne krave, podobno kot rejci druge govedi, drobnice in konj, lahko uveljavila tudi podporo za ohranitev živinoreje na travinju, ki ima obliko dodatka k plačilnim pravicam posameznega kmetijskega gospodarstva.

Preglednica 26: Neposredna plačila in intervencijske cene na trgu mleka; 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Neposredna plačila							
Premije (EUR/t)							
- premija in dodatno plačilo	-	-	-	-	-	-	-
- plačilo za mleko na gorsko-višinskih in strmih kmetijah*	-	-	-	17,06	17,50	16,57	16,67
Regionalno enotno plačilo (EUR/ha)							
- njive	332,00	332,00	332,00	332,00	332,00	332,00	338,15
- trajno travinje	108,70	108,70	108,70	108,70	108,70	108,70	114,85
Individualni zgodovinski dodatek (EUR/ha)							
- za mleko	*	*	*	*	*	*	*
- za živinorejo na travinju	-	-	-	**	**	**	**
Intervencijske cene (EUR/t)							
- maslo	2.595,2	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9
- posneto mleko v prahu	1.746,9	1.746,9	1.746,9	1.746,9	1.698,0	1.698,0	1.698,0

* 80% polne višine obeh premij za mleko glede na individualne kvote na dan 31.3.2007, preračunano na plačilne pravice

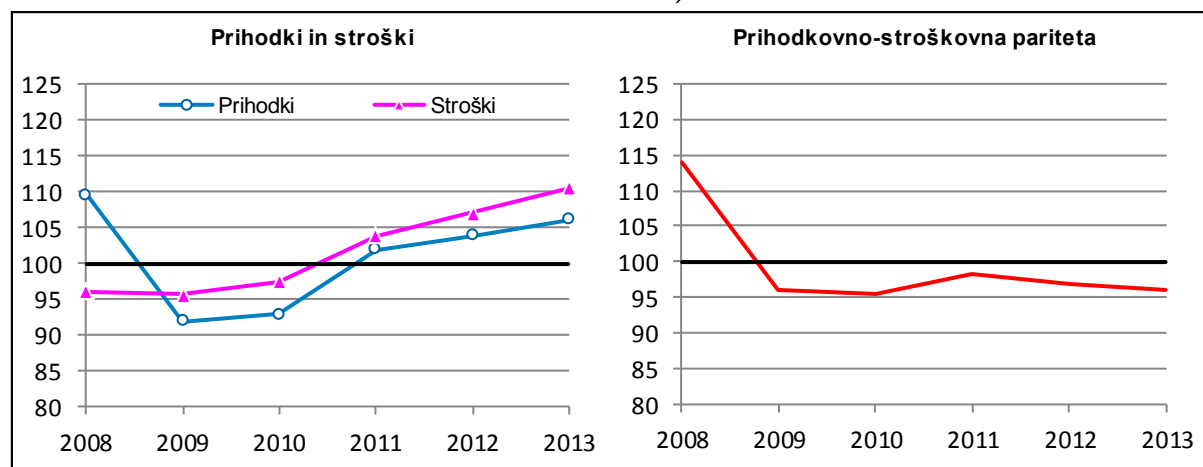
** izračunano iz nacionalne ovojnice (5,8 milijona EUR) in števila upravičenih hektarov travinja glede na stanje v letu 2009 ter preračunano na plačilne pravice posameznega gospodarstva

Vir: MKO, ARSKTRP, preračuni KIS

Podobno kot v drugih živinorejskih dejavnostih so rejci od leta 2007 dalje upravičeni tudi do regresa za zavarovanje živali za primer bolezni v višini 30% zavarovalne premije, uveljavljajo pa lahko tudi pravico do vračila dela trošarine za gorivo, porabljeno v kmetijstvu, ki od sredine leta 2009 znaša 70%.

Z ekonomskega vidika so bile razmere za proizvodnjo mleka tudi v letu 2013 manj ugodne.

Slika 49: Osnovni ekonomski kazalci pri proizvodnji mleka (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

Na podlagi modelnih ocen so se stroški prireje mleka v letu 2013 v povprečju povečali za slabe 3%. Za podoben odstotek so se povečali stroški materiala in storitev, od tega najbolj strošek krme. K porastu stroška krme je največ pripomogel dvig cen kupljene krme (+9%), medtem ko je bila doma pridelana krma dražja za približno odstotek. Nasprotno od stroška

krme, se je drugi pomembnejši materialni strošek, t.j. strošek živine, v primerjavi z letom 2012 zmanjšal za slabe 3%.

Prihodki pri priraji mleka so po modelnih ocenah porasli v primerjavi s preteklim letom za okoli 2% (ob višji ceni mleka nižja vrednost stranskih proizvodov), kar je nekaj manj od porasta stroškov. Prihodkovno stroškovna pariteta se je tako nekoliko poslabšala in je bila v letu 2013 podobna kot v letih 2009 in 2010.

3.5.1 Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila krav molznic

	Število gospodarstev					Indeks 2010/2000	Struktura (%)		Število krav molznic					Indeks 2010/2000	Struktura (%)	
	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2010	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2010
1 - 2	12.970	4.759	7.927	8.044	3.454	26,6	45,4	31,5	18.436	6.973	11.377	11.193	4.668	25,3	13,0	4,3
3 - 4	5.906	3.361	3.457	3.535	1.298	22,0	20,7	11,9	20.188	11.688	11.874	11.882	4.489	22,2	14,3	4,2
5 - 9	5.973	4.709	4.256	3.702	2.412	40,4	20,9	22,0	39.293	31.479	27.708	24.387	16.469	41,9	27,8	15,3
10 - 14	2.187	2.170	1.803	1.772	1.454	66,5	7,7	13,3	25.338	25.607	21.111	20.623	17.137	67,6	17,9	15,9
15 - 19	822	1.015	926	908	891	108,4	2,9	8,1	13.624	17.101	15.465	15.083	14.934	109,6	9,6	13,8
20 - 29	520	789	867	759	822	158,1	1,8	7,5	11.986	18.371	20.030	17.832	19.446	162,2	8,5	18,0
30 - 49	161	293	354	365	450	279,5	0,6	4,1	5.843	10.589	12.797	13.291	16.679	285,5	4,1	15,4
50 - 99	37	83	108	104	159	429,7	0,1	1,5	2.165	4.969	6.507	6.474	10.176	470,0	1,5	9,4
>= 100	12	11	13	8	13	108,3	0,0	0,1	4.701	4.323	3.814	3.425	3.959	84,2	3,3	3,7
Skupaj	28.588	17.189	19.711	19.196	10.953	38,3	100,0	100,0	141.574	131.101	130.683	124.190	107.957	76,3	100,0	100,0

Vir: SURS (Rezultati raziskovanj o strukturi kmetijskih gospodarstev)

3.5.2 Proizvodnja kravjega mleka

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Proizvodnja mleka														
Število molznic konec leta	135.805	139.980	130.711	134.009	120.273	112.510	116.391	113.400	113.103	109.467	109.068	111.022	109.571	98,7
Povprečna mlečnost (kg/kravo)**	4.807	5.198	5.062	4.853	5.479	5.708	5.726	5.764	5.531	5.517	5.516	5.593	5.463	97,7
Namolzeno mleko (t)	652.835	727.639	661.651	650.400	659.031	642.262	666.472	653.682	625.521	603.930	601.591	620.943	598.582	96,4
Odkupljeno mleko (t)	472.765	487.683	498.705	503.348	508.341	511.017	530.374	524.311	516.792	519.499	525.592	535.057	517.001	96,6
- domače mlekarne (t)	472.765	487.683	498.705	503.348	462.521	389.399	383.162	361.120	355.789	363.863	364.606	355.824	328.886	92,4
- tuje mlekarne (t)					45.820	121.618	147.212	163.191	161.004	155.636	160.986	179.233	188.115	105,0
Delež tujih mlekar v odkupu (%)							27,8	31,1	31,2	30,0	30,6	33,5	36,4	108,6
Delež mleka v odkupu (%)	72,4	67,0	75,4	77,4	77,1	79,6	79,6	80,2	82,6	86,0	87,4	86,2	86,4	100,2
Kakovost mleka														
Vsebnost mlečne masti (%)	4,12	4,13	4,14	4,16	4,15	4,08	4,11	4,13	4,12	4,14	4,15	4,17	4,20	100,6
Vsebnost beljakovin (%)	3,34	3,33	3,34	3,36	3,36	3,31	3,34	3,35	3,35	3,37	3,36	3,37	3,37	99,9
Bakteriološki razred extra (%)	90,46	90,78	91,75	92,96	93,72	90,15	85,92	79,65	73,89	75,44	80,78	78,42	:	
Bakteriološki razred 1 (%)	6,24	6,38	6,35	5,62	4,79	7,63	11,16	16,58	16,60	18,52	14,89	16,66	:	
Rezultati A-kontrole														
Število krav v kontroli mlečnosti	74.000	76.552	75.817	82.520	82.597	81.513	82.344	82.875	83.019	83.172	82.856	82.132	79.329	96,6
- delež od vseh krav molznic (%)	54,5	54,7	58,0	61,6	68,7	72,4	70,7	73,1	73,4	76,0	76,0	74,0	72,4	97,9
Mlečnost v standardni laktaciji (kg/kravo)	5.452	5.561	5.601	5.725	5.670	5.803	6.016	6.043	6.012	6.062	6.110	6.224	6.303	101,3
Mlečnost v celi laktaciji (kg/kravo)	6.054	6.138	6.232	6.367	6.321	6.505	6.778	6.826	6.789	6.877	6.942	7.086	7.210	101,7
Vsebnost mlečne masti - cela laktacija (%)	4,18	4,22	4,19	4,22	4,18	4,14	4,10	4,10	4,06	4,03	4,05	4,06	4,07	100,2
Vsebnost beljakovin - cela laktacija (%)	3,38	3,38	3,37	3,38	3,34	3,31	3,31	3,33	3,37	3,37	3,39	3,39	3,39	100,0

* začasni podatki

** namolzeno mleko deljeno s številom krav

Vir: SURS, KIS (CPZ govedo)

3.5.3 Proizvodnja ovčjega in kozjega mleka

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
OVCE														
Število mlečnih ovc** (konec leta)	2.584	2.857	2.449	3.111	2.136	2.876	2.767	2.904	3.139	3.511	3.753	3.035	2.648	87,2
Povprečna mlečnost (kg/ovco)	141	151	135	191	105	186	145	170	184	172	174	126	131	103,9
Namolzeno mleko (t)	383	391	387	467	327	397	418	470	534	541	612	473	398	84,1
KOZE														
Število mlečnih koz** (konec leta)	4.542	4.287	4.069	3.742	3.407	3.222	3.817	3.947	4.958	4.333	3.180	3.192	3.188	99,9
Povprečna mlečnost (kg/kozo)	339	376	389	349	379	395	438	403	446	267	259	374	318	85,3
Namolzeno mleko (t)	1.825	1.709	1.668	1.422	1.417	1.347	1.412	1.539	1.760	1.326	1.123	1.188	1.017	85,6
MLEČNA DROBNICA skupaj														
Število mlečne drobnice** (konec leta)	7.126	7.144	6.518	6.853	5.543	6.098	6.584	6.851	8.097	7.844	6.933	6.227	5.836	93,7
Namolzeno mleko (t)	2.208	2.100	2.055	1.889	1.744	1.744	1.830	2.009	2.294	1.867	1.735	1.661	1.414	85,1

* začasni podatki

** samo živali, ki so že kotile

Vir: SURS

3.5.4 Skupna bilanca proizvodnje in porabe kravjega mleka (ekvivalent surovega mleka; 000 t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Namolzeno mleko	652,8	686,0	661,7	650,4	659,0	642,3	666,5	653,7	625,5	603,9	601,6	620,9	598,6	96,4
Začetne zaloge	10,9	11,7	22,1	14,6	16,8	12,9	13,1	12,4	19,0	16,5	21,4	25,3	14,1	55,8
Uvoz	28,3	36,5	44,9	50,0	83,9	139,9	155,0	198,9	188,5	231,9	217,9	223,0	225,8	101,2
- uvoz za predelavo	0,0	0,0	0,0	0,0	6,9	36,1	25,5	39,9	21,9	41,9	37,5	34,7	26,7	77,0
- uvoz izdelkov	28,3	36,5	44,9	50,0	77,1	103,7	129,5	159,0	166,6	190,0	180,4	188,3	199,0	105,7
Izvoz	120,0	116,6	141,6	126,8	165,7	247,5	268,1	275,3	267,0	311,9	313,3	326,4	317,4	97,2
- izvoz surovega mleka	0,0	0,0	0,0	0,0	45,8	121,6	147,2	163,2	161,0	155,6	161,0	179,2	188,1	105,0
- izvoz mleka za predelavo	23,0	18,2	17,8	37,0	28,5	34,1	23,4	15,1	18,7	22,6	21,5	26,9	17,2	64,0
- izvoz izdelkov	97,0	98,4	123,7	89,8	91,3	91,8	97,5	97,0	87,3	133,6	130,8	120,2	112,0	93,2
Končne zaloge	11,7	22,1	14,6	16,8	12,9	13,1	12,4	19,0	16,5	21,4	25,3	14,1	13,0	92,2
Razpoložljivo za porabo	560,3	595,4	572,5	571,4	581,2	534,4	554,0	570,7	549,5	519,1	502,4	528,8	508,1	96,1
- izgube	17,8	20,6	18,2	18,0	17,9	17,1	17,4	17,1	16,3	16,1	16,1	21,7	15,5	71,5
- poraba za krmo	88,6	106,7	97,6	82,6	92,4	77,6	85,0	80,1	63,7	44,4	37,0	42,6	39,4	92,4
- poraba za prehrano	454,0	468,2	456,6	470,8	470,9	439,7	451,6	473,4	469,6	458,5	449,3	464,5	453,2	97,6
Poraba na prebivalca (kg)	227,9	234,6	228,7	235,7	235,3	218,9	223,6	234,1	229,9	223,7	218,9	225,9	220,1	97,4
Stopnja samooskrbe (%)	116,5	115,2	115,6	113,8	113,4	120,2	120,3	114,5	113,8	116,4	119,7	117,4	117,8	

* začasni podatki

Vir: SURS, KIS

3.5.5 Tržna bilanca proizvodnje in porabe mlečnih izdelkov - sveže in trajno mleko, fermentirani izdelki (000 t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
SVEŽE IN TRAJNO MLEKO**														
Proizvodnja iz domačega mleka	179,7	172,1	159,0	178,8	171,9	120,1	139,0	115,7	120,7	121,5	118,2	116,9	126,3	108,0
Uvoz mleka za predelavo	0,0	0,0	0,0	0,0	6,9	36,1	25,5	39,9	21,9	41,9	37,5	34,7	26,7	77,0
Proizvodnja skupaj	179,7	172,1	159,0	178,8	178,8	156,2	164,5	155,6	142,6	163,4	155,7	151,6	153,0	100,9
Začetne zaloge	2,2	2,4	3,3	3,6	3,6	5,1	4,3	3,3	5,2	4,9	5,3	5,6	5,8	103,3
Uvoz	0,6	0,3	0,1	1,2	7,3	16,5	14,0	24,0	33,0	42,2	44,9	50,8	48,1	94,5
Izvoz	58,3	48,0	35,5	57,7	57,6	70,3	69,9	60,3	61,5	95,7	90,7	95,0	88,4	93,0
Končne zaloge	2,4	3,3	3,6	3,6	5,1	4,3	3,3	5,2	4,9	5,3	5,6	5,8	5,7	98,0
Domača poraba	121,7	123,6	123,3	122,2	127,1	103,1	109,7	117,4	114,4	109,6	109,5	107,2	112,8	105,2
Poraba na prebivalca (kg)	61,1	61,9	61,7	61,2	63,5	51,3	54,3	58,0	56,0	53,5	53,4	52,2	54,8	105,0
Stopnja samooskrbe (%)	147,6	139,3	129,0	146,4	135,2	116,4	126,7	98,6	105,5	110,8	107,9	109,0	112,0	
FERMENTIRANI IZDELKI**														
Proizvodnja	40,6	38,9	37,2	35,3	33,5	34,5	33,3	33,2	32,1	31,6	33,7	33,9	34,9	103,0
Začetne zaloge	0,3	0,5	0,6	0,6	0,8	0,9	1,0	1,0	1,4	1,4	1,5	0,6	0,5	87,4
Uvoz	1,1	1,4	2,4	4,8	8,2	9,9	12,2	13,8	16,3	17,0	15,5	16,1	15,3	95,3
Izvoz	15,8	15,2	12,0	10,3	8,4	8,8	9,4	10,7	9,6	8,8	9,9	10,7	12,1	112,9
Končne zaloge	0,5	0,6	0,6	0,8	0,9	1,0	1,0	1,4	1,4	1,5	0,6	0,5	0,6	103,2
Domača poraba	25,7	25,0	27,6	29,6	33,2	35,4	36,1	36,0	38,8	39,8	40,1	39,3	38,1	96,9
Poraba na prebivalca (kg)	12,9	12,5	13,8	14,8	16,6	17,6	17,9	17,8	19,0	19,4	19,5	19,1	18,5	96,8
Stopnja samooskrbe (%)	158,0	155,5	134,9	119,2	101,1	97,3	92,3	92,1	82,8	79,5	83,9	86,3	91,7	

* začasni podatki

** brez predelave in prodaje na gospodarstvih

Vir: SURS, KIS

3.5.6 Tržna bilanca proizvodnje in porabe mlečnih izdelkov - smetana, sir in skuta, maslo (000 t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
SMETANA**														
Proizvodnja	13,2	14,7	15,6	18,3	15,5	13,8	15,2	15,9	14,9	14,7	14,2	13,3	12,8	95,9
Začetne zaloge	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,2	0,2	100,3
Uvoz	0,0	0,1	0,2	0,3	0,2	0,3	2,3	3,7	2,8	1,2	1,8	1,2	1,8	149,2
Izvoz	0,5	0,3	0,2	1,7	1,1	0,2	1,7	2,4	2,1	3,0	2,3	1,9	1,3	67,2
Končne zaloge	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,2	0,2	0,2	100,5
Domača poraba	12,6	14,4	15,5	16,8	14,7	13,9	15,7	17,2	15,5	12,8	13,9	12,6	13,2	105,4
Poraba na prebivalca (kg)	6,3	7,2	7,7	8,4	7,3	6,9	7,8	8,5	7,6	6,2	6,8	6,1	6,4	105,2
Stopnja samooskrbe (%)	104,4	101,7	100,6	108,8	105,8	99,4	96,8	92,6	95,9	114,5	101,9	106,1	96,6	
SIR IN SKUTA**														
Proizvodnja	21,7	22,6	24,2	23,8	22,0	20,4	18,7	19,5	18,5	18,7	18,7	18,0	16,3	90,7
Začetne zaloge	1,6	1,6	2,3	1,8	2,1	1,5	1,5	1,0	1,6	1,1	1,2	1,4	1,3	95,2
Uvoz	2,0	2,5	3,0	4,4	6,5	9,3	11,9	14,4	14,9	15,0	14,8	15,1	17,1	113,1
Izvoz	4,0	3,9	6,2	5,1	4,7	3,4	2,9	3,1	3,9	4,3	4,0	3,0	3,5	114,6
Končne zaloge	1,6	2,3	1,8	2,1	1,5	1,5	1,0	1,6	1,1	1,2	1,4	1,3	1,1	81,7
Domača poraba	19,8	20,5	21,5	22,8	24,5	26,2	28,2	30,3	30,0	29,3	29,3	30,1	30,1	100,1
Poraba na prebivalca (kg)	9,9	10,3	10,8	11,4	12,2	13,0	14,0	15,0	14,7	14,3	14,3	14,6	14,6	100,0
Stopnja samooskrbe (%)	109,6	110,3	112,4	104,6	89,9	77,8	66,5	64,5	61,5	63,7	63,6	59,8	54,2	
MASLO**														
Proizvodnja	3,6	4,0	5,0	4,1	3,9	2,9	2,6	2,3	2,3	2,7	2,7	2,6	2,3	88,1
Začetne zaloge	0,1	0,2	0,5	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	86,7
Uvoz	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,5	0,6	0,7	1,1	1,2	0,9	1,2	1,4	117,9
Izvoz	1,6	1,8	3,5	2,1	1,9	0,9	0,7	0,6	0,7	0,9	0,6	0,4	0,1	21,0
Končne zaloge	0,2	0,5	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	72,4
Domača poraba	2,0	2,1	2,0	2,1	2,5	2,4	2,5	2,5	2,6	3,0	3,0	3,4	3,6	107,7
Poraba na prebivalca (kg)	1,0	1,1	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,8	107,6
Stopnja samooskrbe (%)	175,1	191,0	245,0	192,9	156,5	119,5	102,2	93,0	86,7	89,8	89,1	76,8	62,8	

* začasni podatki

** brez predelave in prodaje na gospodarstvih

Vir: SURS, KIS

3.5.7 Cene kravjega mleka in mlečnih izdelkov ter neposredna plačila

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Povprečna odkupna cena za rejce	289,9	281,6	274,7	266,1	263,3	266,6	278,3	327,9	259,9	265,5	302,2	300,3	321,5	107,1
Cena surovega mleka na vratih mlekarne	319,7	310,5	309,9	298,3	285,4	282,0	295,7	347,7	285,0	287,2	323,0	322,7	341,1	105,7
Neposredna plačila														
Premije (EUR/t)														
- premija za mleko	-	-	-	6,94	14,67	23,27	-	-	-	-	-	-	-	-
- dodatno plačilo za mleko*	-	-	-	3,74	7,03	10,93	-	-	-	-	-	-	-	-
- plačilo za mleko na gorsko-višinskih in strmih kmetijah*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,06	17,50	16,57	16,67	-
Regionalno enotno plačilo (EUR/ha)														
- njive	-	-	-	-	-	-	332,00	332,00	332,00	332,00	332,00	332,00	338,15	-
- trajno travinje	-	-	-	-	-	-	108,70	108,70	108,70	108,70	108,70	108,70	114,85	-
Individualni zgodovinski dodatek za mleko (EUR/ha)														
- za mleko	-	-	-	-	-	-	**	**	**	**	**	**	**	**
- za živinorejo na travinju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	***	***	***	***	***
Intervencijska cena (EUR/t)														
- maslo	3.584,5	3.441,3	3.331,1	3.052,3	2.824,4	2.595,2	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9	2.463,9
- posneto mleko v prahu	2.271,6	2.180,8	2.111,0	1.952,4	1.849,7	1.746,9	1.746,9	1.746,9	1.746,9	1.746,9	1.698,0	1.698,0	1.698,0	1.698,0
Cene izdelkov na vratih mlekarne (EUR/t)														
- maslo ('maslo I. vrste', >82% M in <16% V, 25 kg)		3.451,0	3.215,2	3.131,6	3.125,1	3.032,2	3.163,7	3.587,3	3.429,4	3.619,7	3.476,5	3.553,9	3.597,6	101,2
- posneto mleko v prahu (>31,4% B v SS, <1% M, <3,5% V, 25 kg)		3.301,4	3.293,2	3.185,9	3.237,6	3.044,0	3.224,2	3.463,5	3.460,0	3.460,0	3.460,0	3.460,0	3.090,7	89,3

* izračunano iz skupne vrednosti izplačil in skupne kvote na katero so se izplačila nanašala

** 80% polne višine obeh premij za mleko in individualne kvote na dan 31.3.2007, preračunano na plačilne pravice

*** izračunano iz nacionalne ovojnice (5,8 milijona EUR) in števila upravičenih hektarov travinja glede na stanje v letu 2009 ter preračunano na plačilne pravice posameznega gospodarstva

Vir: SURS, ARSKTRP, MKO, preračuni KIS

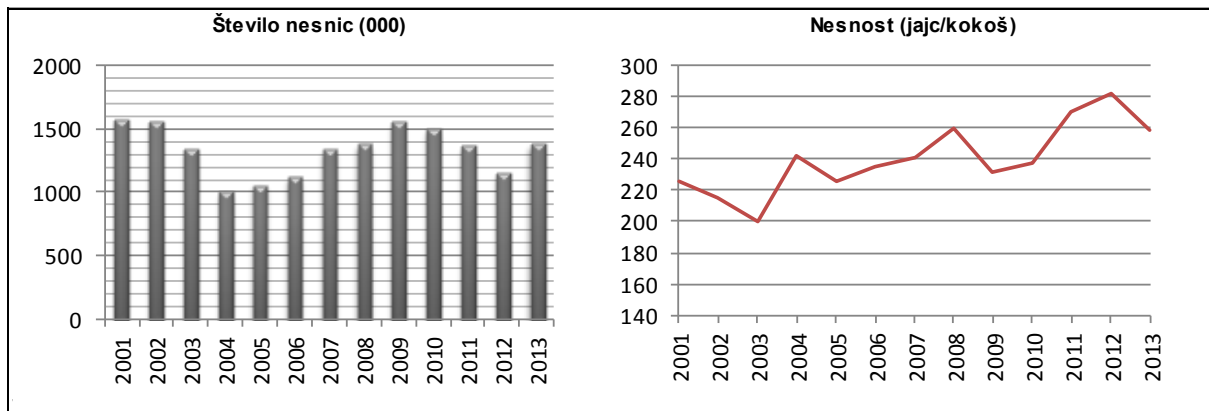
3.6 Jajca

Obseg reje kokoši nesnic se med leti precej spreminja. Prireja jajc k skupni kmetijski proizvodnji v zadnjih letih prispeva nekaj manj kot 3%, k vrednosti živinoreje pa slabih 6%.

Po podatkih popisa kmetijstva je v letu 2010 kokoši nesnice redilo okoli 35 tisoč gospodarstev (47% vseh), kar je skoraj 40% manj kot ob popisu leta 2000 (56 tisoč gospodarstev oziroma 65% vseh).

V letu 2013 se je po trenutno dostopnih statističnih podatkih število nesnic (stanje ob koncu leta) v primerjavi z enakim obdobjem leta 2012 povečalo za 21% in je na ravni povprečja obdobja 2008-2012. Po začasnih podatkih statistike se je v letu 2013 povečalo tudi število znesenih jajc (+11%) in sicer na 358 milijonov kosov. Ob upoštevanju povprečne mase 0,06 kg na jajce je domača prireja znašala 21,5 tisoč ton (leta 2012 19,4 tisoč ton).

Slika 50: Število kokoši in povprečna nesnost; 2001-2013

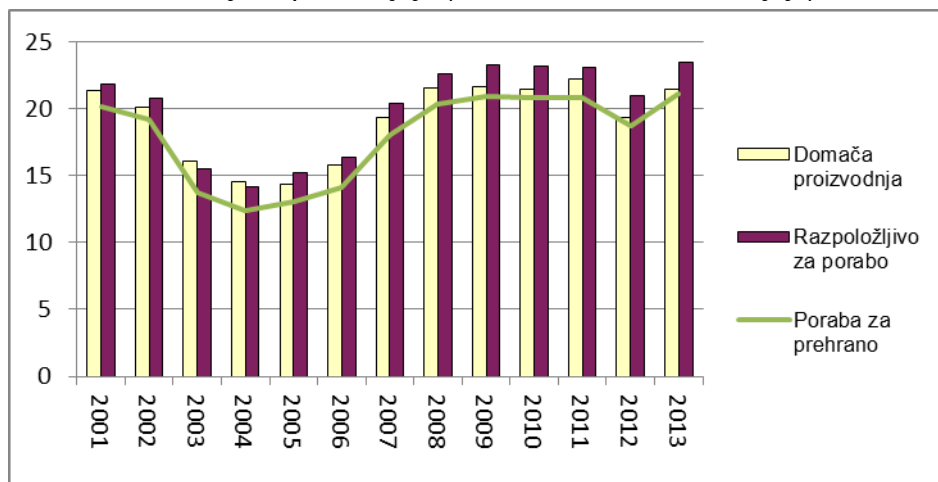

Vir: SURS

Po letu 2010 se obseg zunanje trgovine z jajci (v ekvivalentu svežih jajc) zmanjšuje. V letu 2013 se je glede na leto 2012 zmanjšal za 3%, pri tem pa se je ponovno poslabšala zunanjetrgovinska bilanca. Vzrok poslabšanja zunanjetrgovinske bilance je v zmanjšanju izvoza za 16% in povečanju uvoza za 3%. Zunanjetrgovinski primanjkljaj se je od 870 ton v letu 2011 in 1.600 ton v letu 2012 še dodatno povečal in v letu 2013 znaša dobrih 2.000 ton. Tako je Slovenija v zadnjem desetletju (z izjemo let 2003 in 2004) neto uvoznica jajc.

Po manjši domači proizvodnji in upadu domače porabe jajc v letu 2012 se je v letu 2013 domača poraba jajc ponovno povečala (+12%) in znaša 23,5 tisoč ton, kar je tudi največ v zadnjem desetletju. Slednje velja tudi za porabo jajc za prehrano, saj se je le-ta v letu 2013 povečala za 13% in znaša nekaj več kot 21 tisoč ton, kar pa je 5% nad povprečjem obdobja 2008-2012.

Slika 51: Proizvodnja in poraba jajc (000 t; ekvivalent svežih jajc); 2001-2013

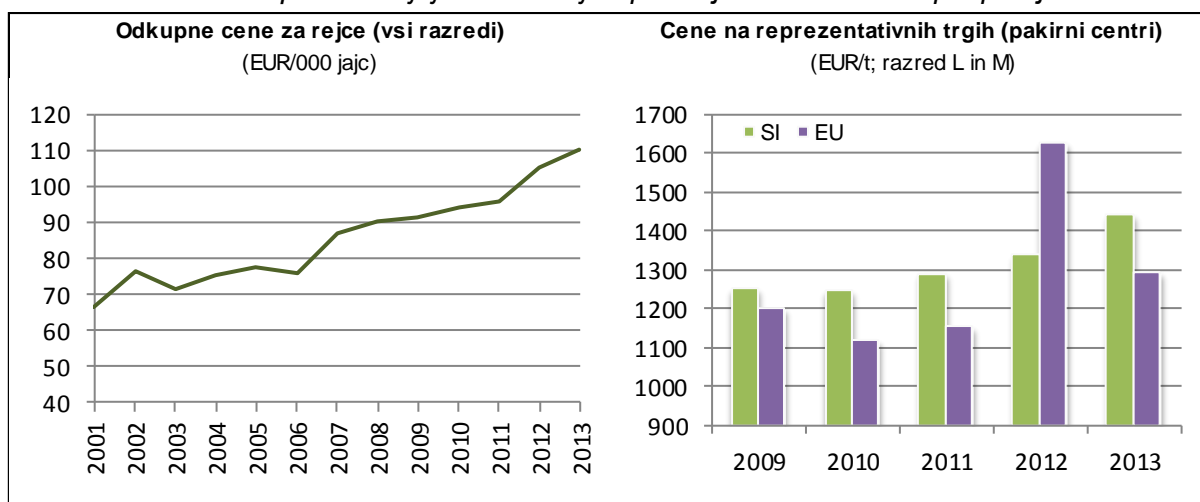

Vir: SURS/KIS

Poraba jajc za prehrano se je iz 9 kg na prebivalca, kolikor je približno znašala v letu 2012, povečala za dober kilogram nazaj na raven dobrih 10 kg, kjer je bila vse od leta 2008. Zaradi počasnejše rasti prireje jajc od porabe se je stopnja samooskrbe v primerjavi z letom 2012 zmanjšala za odstotno točko in v letu 2013 znašala 91%, kar je najmanj v zadnjih 13 letih.

Po podatkih pakirnih centrov se je v letu 2013 odkupna cena konzumnih jajc drugo leto zapored povečala za vse kakovostne razrede, kar je v povprečju pomenilo dvig cen za dobrih 7%. Odkupna cena jajc razreda L, ki v zadnjih letih predstavlja okoli 43% tržnega odkupa konzumnih jajc, se je v primerjavi z letom 2012 povečala za dobrih 7%, cena jajc kakovostnega razreda M (45% tržnega odkupa konzumnih jajc) pa za slabih 9%.

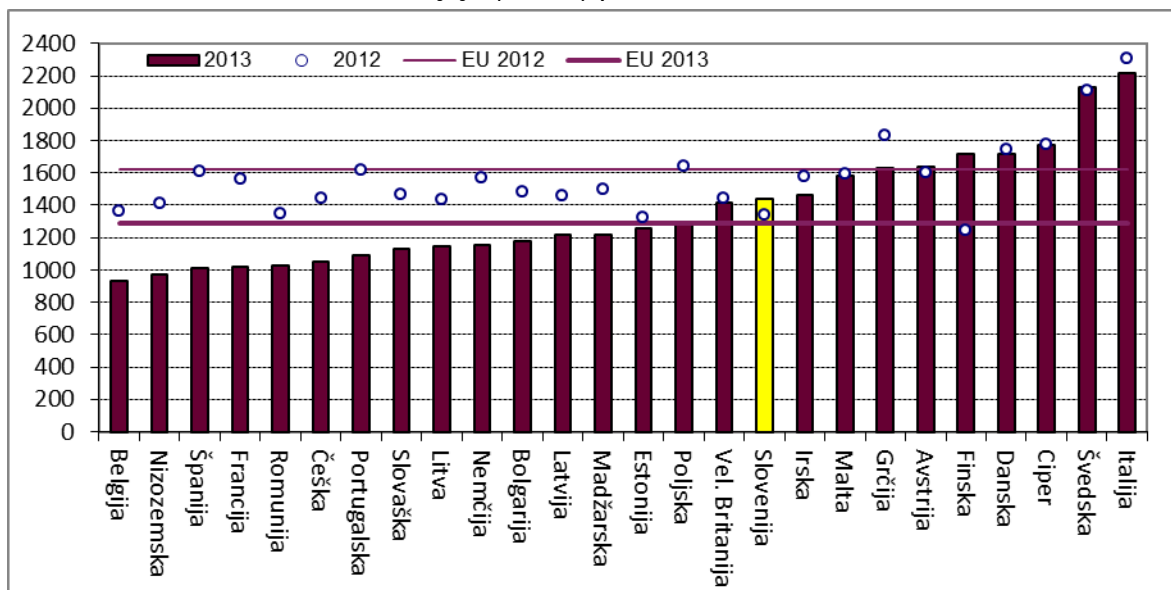
Slika 52: Odkupne cene jajc v Sloveniji in primerjava tržnih cen s povprečjem EU

Vir: SURS, Evropska komisija, preračuni KIS

V Sloveniji so cene jajc v zadnjih letih (z izjemo leta 2012) praviloma višje od povprečnih cen v EU. Po močnem porastu povprečnih cen jajc v EU v letu 2012, ko je bila v primerjavi z letom 2011 cena višja za 41%, se je cena v letu 2013 znižala za 20% in bila za 10% nižja kot v Sloveniji. V letu 2013 je imelo višje cene kot Slovenija 9 držav članic EU.

Slika 53: Tržne cene jajc (L in M) po državah EU v letih 2012 in 2013

Vir: Evropska komisija

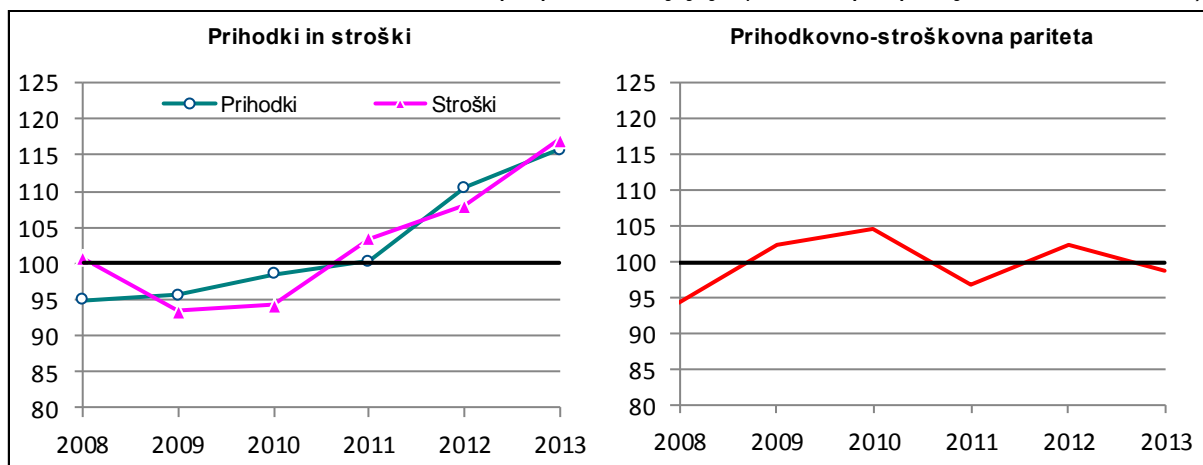
V splošnem so razlike v cenah konzumnih jajc med članicami EU zelo velike, kar kaže na razmeroma zaprt trg s svežimi jajci. Zunanja trgovina je omejena pretežno na predelane proizvode (in valilna jajca). Razširitev notranjega trga po vstopu v EU zato ni pomembneje vplivala na domačo prirejo jajc in se bolj ali manj prilagaja domači porabi.

Ekonomske razmere za proizvodnjo jajc so se v letu 2013, po izboljšanju v letu prej, ponovno poslabšale, kar je predvsem posledica hitrejši rasti stroškov prireje od rasti odkupnih cen.

Medtem ko se je vrednost proizvodnje povečala za 5%, so se skupni stroški prireje jajc glede na leto 2012 povečali za dobrih 8%. Od vseh stroškov so se najbolj povečali stroški materiala in storitev (+11%), znotraj teh najbolj strošek energije za ogrevanje (+20%), za dobrih 7%, se je povečal strošek krme, malo manj, za 6%, pa so se podražile jarkice.

Prihodkovno-stroškovna razmerja pri proizvodnji jajc v zadnjih letih precej nihajo. V primerjavi s povprečjem zadnjega petletnega obdobja so bili ekonomski rezultati pri proizvodnji jajc v letu 2013 nekoliko podpovprečni.

Slika 54: Osnovni ekonomski kazalci pri proizvodnji jajc (indeks; povprečje 2008-2012=100)

Vir: Modelne kalkulacije KIS

3.6.1 Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila kokoši nesnic

	Število gospodarstev					Indeks 2010/2000	Struktura (%)		Število kokoši nesnic					Indeks 2010/2000	Struktura (%)	
	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2010	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2010
1 - 9	22.976	18.793	18.904	18.047	16.378	71,3	41,2	47,0	130.531	107.338	108.492	99.554	92.152	70,6	8,3	6,1
10 - 29	30.308	26.606	23.038	18.660	17.054	56,3	54,3	49,0	410.399	360.523	305.610	247.298	225.893	55,0	26,0	15,1
30 - 49	1.765	1.834	1.344	888	954	54,1	3,2	2,7	57.316	61.378	44.408	28.957	31.534	55,0	3,6	2,1
50 - 99	400	386	335	184	260	65,0	0,7	0,7	23.183	22.399	19.080	11.666	15.039	64,9	1,5	1,0
100 - 499	180	165	129	114	125	69,4	0,3	0,4	34.600	28.360	26.821	19.534	21.851	63,2	2,2	1,5
500 - 999	33	23	28	17	9	27,3	0,1	0,0	20.520	18.901	21.673	11.255	5.930	28,9	1,3	0,4
1000 - 2999	42	39	19	26	21	50,0	0,1	0,1	67.128	59.262	30.369	43.235	40.900	60,9	4,2	2,7
3000 - 4999	17	12	9	15	14	82,4	0,0	0,0	62.104	45.704	36.845	58.749	53.121	85,5	3,9	3,5
5000 - 9999	33	20	3	16	13	39,4	0,1	0,0	208.260	135.289	16.547	107.805	82.060	39,4	13,2	5,5
>=10000	19	10	10	9	9	47,4	0,0	0,0	567.347	548.254	462.313	644.536	931.712	164,2	35,9	62,1
Skupaj	55.773	47.888	43.818	37.978	34.837	62,5	100,0	100,0	1.581.388	1.387.408	1.072.156	1.272.588	1.500.192	94,9	100,0	100,0

Vir: SURS (Rezultati raziskovanj o strukturi kmetijskih gospodarstev)

3.6.2 Proizvodnja in prodaja jajc (000)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Število nesnic	1.573	1.560	1.341	1.001	1.056	1.120	1.338	1.378	1.553	1.504	1.365	1.145	1.380	120,5
Povprečna proizvodnja (jajc/nesnico)	226	215	199	242	226	235	241	260	232	237	270	282	259	91,9
Znesena jajca	355.729	335.051	267.469	241.964	238.839	263.353	322.411	358.822	360.300	357.086	369.204	322.704	357.589	110,8
Evidentirana prodaja jajc	188.735	157.180	154.327	159.659	153.131	161.441	148.090	149.630	141.713	150.562	161.224	154.891	156.553	101,1
- valilna jajca (odkup)	13.844	14.593	16.702	17.619	22.045	23.920	17.528	18.609	19.887	28.611	27.908	18.410	15.541	84,4
- konzumna jajca (odkup)	170.307	138.489	134.558	138.955	128.135	134.263	127.123	127.378	119.797	120.082	131.739	134.062	139.049	103,7
- konzumna jajca (tržnice)	4.584	4.098	3.067	3.085	2.950	3.257	3.440	3.642	2.028	1.868	1.576	2.418	1.963	81,2
Delež prodaje od vseh znesenih jajc (%)	53,1	46,9	57,7	66,0	64,1	61,3	45,9	41,7	39,3	42,2	43,7	48,0	43,8	91,2

* začasni podatki

Vir: SURS

3.6.3 Bilanca proizvodnje in porabe jajc (t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Proizvodnja**	21.344	20.103	16.048	14.518	14.330	15.801	19.345	21.529	21.618	21.425	22.152	19.362	21.455	110,8
Uvoz	1.290	1.635	1.058	1.245	2.284	2.250	2.699	3.034	3.500	3.705	3.149	3.391	3.506	103,4
Izvoz	787	959	1.662	1.657	1.440	1.730	1.703	1.988	1.890	2.008	2.278	1.767	1.491	84,4
Razpoložljivo za porabo	21.847	20.780	15.443	14.105	15.174	16.321	20.340	22.576	23.228	23.122	23.022	20.986	23.471	111,8
- poraba za nasad (valilna jajca)	1.721	1.604	1.767	1.651	2.147	2.199	2.348	2.298	2.329	2.324	2.253	2.304	2.334	101,3
- poraba za prehrano	20.126	19.176	13.675	12.369	13.028	14.122	17.992	20.278	20.899	20.798	20.770	18.681	21.136	113,1
- industrijska raba	0	0	0	86	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Poraba na prebivalca (kg)	10,1	9,6	6,8	6,2	6,5	7,0	8,9	10,0	10,2	10,1	10,1	9,1	10,3	113,0
Stopnja samooskrbe (%)	97,7	96,7	103,9	102,9	94,4	96,8	95,1	95,4	93,1	92,7	96,2	92,3	91,4	
Povprečje EU														
Poraba na prebivalca (kg)				13,5	12,8	12,4	12,3	12,3	12,0	12,6	12,4	12,3	12,3	99,9
Stopnja samooskrbe (%)				102,6	102,5	102,6	101,8	102,4	101,7	102,1	102,8	102,1	102,8	

* začasni podatki

** 1 jajce = 0,06 kg

Vir: SURS, KIS, Evropska komisija

3.6.4 Cene jajc (EUR/000 kosov)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Odkup in prodaja na tržnicah														
Jedilna jajca	66,3	76,3	71,6	75,5	77,3	76,1	86,8	90,2	91,1	93,9	95,5	105,4	110,4	104,8
Jedilna jajca na tržnicah	109,5	106,9	106,3	105,6	108,9	115,2	133,1	148,1	166,7	140,8	159,6	130,1	128,0	98,4
Valilna jajca	158,2	159,7	156,7	149,8	170,4	144,0	174,7	211,8	198,4	190,0	172,7	191,3	214,8	112,3
Pakirni centri (ponderirana cena)														
Razred XL		86,8	84,7	87,4	88,4	83,4	92,5	97,6	94,9	100,3	106,5	112,5	122,0	108,4
Razred L		83,8	81,2	81,4	77,9	77,3	78,1	85,6	81,3	80,4	83,2	87,0	93,4	107,4
Razred M		73,0	74,9	69,5	67,4	70,6	72,7	79,0	76,2	75,9	78,1	80,5	87,4	108,6
Razred S		70,8	69,3	53,5	47,7	57,5	64,4	73,4	58,5	54,0	51,8	53,7	67,8	126,2
CENE NA REPREZENTATIVNIH TRGIH (pakirni centri, povprečje jajc L in M)														
Slovenija (EUR/t)			1.238,6	1.198,1	1.153,3	1.173,6	1.192,0	1.309,1	1.249,6	1.244,4	1.288,4	1.336,3	1.439,1	107,7
EU (EUR/t)	937,4	951,3	1.105,7	863,3	860,8	957,3	1.104,1	1.132,1	1.198,9	1.116,8	1.150,6	1.623,5	1.290,5	79,5

Vir: SURS, ARSKTRP, Evropska komisija, preračuni KIS

3.7 Konji

3.7.1 Število gospodarstev in število konj; 2000-2010

	Število gospodarstev					Indeks 2010/00	Število konj					Indeks 2010/00
	2000	2003	2005	2007	2010		2000	2003	2005	2007	2010	
Konji skupaj	4.634	4.728	5.128	5.081	5.948	128,4	14.407	16.879	19.249	19.623	22.673	157,4
Žrebeta do enega leta	2.003	2.460	2.306	2.297	2.067	103,2	3.186	4.146	3.990	4.128	3.778	118,6
Mladi konji (1–3 leta)	1.290	1.255	1.755	1.490	1.653	128,1	2.154	2.087	3.157	2.777	3.245	150,6
Plemenske kobile in breje žrebice	3.412	3.919	3.907	3.807	3.948	115,7	6.521	8.382	8.139	8.791	9.432	144,6
Žrebci za delo in pleme	505	667	904	781	947	187,5	788	1.009	1.402	1.286	1.367	173,5
Poniji	-	-	326	306	616		-	-	563	511	1.164	
Drugi konji	1.000	629	709	865	1.466	146,6	1.758	1.254	1.998	2.129	3.687	209,7

Vir: SURS (Rezultati raziskovanj o strukturi kmetijskih gospodarstev)

3.7.2 Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih števila konj; 2000-2010

	2000	2003	2005	2007	2010	Indeks 2010/00	Struktura (%)	
							2000	2010
Število kmetijskih gospodarstev								
1 - 2	2.935	2.506	2.792	2.653	3.145	107,2	63,3	52,9
3 - 4	937	1.170	1.206	1.327	1.521	162,3	20,2	25,6
5 - 9	569	794	764	785	885	155,5	12,3	14,9
10 - 19	149	200	320	233	308	206,7	3,2	5,2
>= 20	44	57	45	83	89	202,3	0,9	1,5
Skupaj	4.634	4.728	5.128	5.081	5.948	128,4	100,0	100,0
- delež v vseh KMG (%)	5,4	6,1	6,6	6,7	8,0			
Delež KMG z >=10 konj (%)	4,2	5,4	7,1	6,2	6,7			
Število konj								
1 - 2	4.156	3.627	4.135	3.899	4.717	113,5	28,8	20,8
3 - 4	3.197	3.924	4.106	4.549	5.167	161,6	22,2	22,8
5 - 9	3.612	4.923	4.772	5.246	5.606	155,2	25,1	24,7
10 - 19	1.930	2.420	3.908	2.984	3.882	201,1	13,4	17,1
>= 20	1.512	1.986	2.328	2.945	3.301	218,3	10,5	14,6
Skupaj	14.407	16.879	19.249	19.623	22.673	157,4	100,0	100,0
Povprečno št. živali na KMG	3,1	3,6	3,8	3,9	3,8	122,6		
Delež živali na KMG z >=10 konj (%)	23,9	26,1	32,4	30,2	31,7			

Vir: SURS (Rezultati raziskovanj o strukturi kmetijskih gospodarstev)

3.7.3 Zakol konj v klavnicah (000 t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
Konji - skupaj														
Število	1.685	1.301	1.411	1.467	1.029	1.096	1.379	1.315	1.493	1.632	1.689	1.721	1.393	80,9
Klavna masa (t)	367,0	296,5	328,3	329,9	238,7	253,4	324,4	305,3	351,8	382,2	381,2	381,4	306,8	80,4
Povprečna masa (kg/glavo)	217,8	227,9	232,7	224,9	231,9	231,3	235,3	232,2	235,6	234,2	225,7	221,6	220,2	99,4

Vir: SURS

3.7.4 Bilanca proizvodnje in porabe konjskega mesa (t, klavna masa)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Domača prireja mesa	501	353	339	420	390	467	553	481	539	574	665	668	704	105,3
Uvoz živih živali (v klavni masi)	49	68	49	18	7	3	2	6	2	1	3	1	0	24,8
Izvoz živih živali (v klavni masi)	183	124	60	108	159	216	231	181	189	192	286	288	397	138,0
Vse pridobljeno meso	367	296	328	330	239	253	324	305	352	382	381	381	307	80,4
Začetne zaloge mesa in izdelkov	0	0	0	0	1	10	10	1	3	4	2	3	5	131,6
Uvoz mesa in izdelkov	320	280	161	44	12	42	21	32	15	20	17	12	12	96,0
Izvoz mesa in izdelkov	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	4	7	5	74,0
Končne zaloge mesa in izdelkov	0	0	0	1	10	10	1	3	4	2	3	5	0	2,5
Domača poraba	687	577	490	373	243	295	353	333	366	404	394	386	318	82,4
Poraba na prebivalca (kg)	0,35	0,29	0,25	0,19	0,12	0,15	0,17	0,16	0,18	0,20	0,19	0,19	0,15	82,3
Stopnja samooskrbe (%)	72,9	61,2	69,2	112,8	160,9	158,4	156,6	144,3	147,3	142,1	168,9	173,4	221,5	

* začasni podatki

Vir: SURS, KIS

3.7.5 Odkupne cene konj za zakol

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
EUR/t žive mase														
Konji za zakol	1.968,4	2.064,3	1.678,6	1.587,3	1.470,5	1.584,2	1.764,7	1.574,0	1.832,5	1.729,2	1.664,0	1.824,2	1.815,8	99,5

Vir: SURS

3.8 Med

3.8.1 Proizvodnja in prodaja medu (t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Natočen med	2.550	2.450	1.850	2.350	1.650	2.250	1.480	1.580	1.910	1.673	2.472	1.031	2.400	232,8
Evidentirana prodaja medu	540	692	742	644	295	576	364	319	450	340	395	198	192	97,1
- odkup	498	653	696	586	253	525	318	249	366	203	264	111	132	118,1
- prodaja na tržnicah	42	40	46	58	42	51	47	70	84	137	131	87	61	70,2
Delež evidentirane prodaje v skupni proizvodnji (%)	21,2	28,3	40,1	27,4	17,9	25,6	24,6	20,2	23,6	20,3	16,0	19,2	8,0	41,7

* začasni podatki

Vir: SURS

3.8.2 Bilanca proizvodnje in porabe medu (t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Indeks 2013/12
Proizvodnja	2.550	2.450	1.850	2.350	1.650	2.250	1.480	1.580	1.910	1.673	2.472	1.031	2.400	232,8
Začetne zaloge	506	603	527	332	512	406	502	335	378	438	400	623	250	40,1
Uvoz	229	30	73	294	549	717	349	495	445	585	685	678	1.012	149,2
Izvoz	242	230	220	161	108	92	98	96	51	40	32	67	52	77,0
Končne zaloge	603	527	332	512	406	502	335	378	438	400	623	250	662	265,0
Domača poraba	2.440	2.326	1.898	2.304	2.196	2.779	1.899	1.936	2.245	2.256	2.901	2.015	2.947	146,3
Poraba na prebivalca (kg)	1,2	1,2	1,0	1,2	1,1	1,4	0,9	1,0	1,1	1,1	1,4	1,0	1,4	146,1
Stopnja samooskrbe (%)	104,5	105,3	97,5	102,0	75,2	81,0	77,9	81,6	85,1	74,2	85,2	51,2	81,4	

* začasni podatki

Vir: SURS, KIS

3.8.3 Odkupne cene medu in drugih čebeljih pridelkov (EUR/t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Indeks 2013/12
Odkup														
Med (vseh vrst)	1.852,8	2.035,3	2.242,5	2.363,2	2.196,0	2.209,9	1.780,5	1.979,3	2.407,0	3.184,4	3.675,7	3.388,3	4.035,4	119,1
Cvetlični med	1.788,4	1.910,0	2.192,6	2.346,2	2.144,6	2.129,7	1.629,6	1.905,3	2.282,6	2.999,6	3.460,1	3.145,9	3.748,6	119,2
Gozdni med	1.910,9	2.169,2	2.332,2	2.404,1	2.357,4	2.349,2	2.228,7	2.381,8	3.230,8	4.133,4	4.399,8	4.093,2	4.587,8	112,1
Cvetni prah	4.511,1	3.595,6	3.523,8	4.631,4	4.829,2	5.401,7	6.244,5	6.766,0	6.954,3	9.818,0	12.618,6	11.830,6	10.000,0	84,5
Matični mleček (kg)	207.843	215.953	247.294	263.596	345.228	385.641	396.609	443.483	462.267	415.200	455.769	617.471	451.500	73,1
Vosek	3.630,7	3.558,0	3.504,7	3.436,1	5.876,7	3.579,2	3.954,7	6.000,0	4.372,5	4.278,0	5.044,4	4.364,0	5.072,6	116,2
Prodaja na tržnicah														
Med (vseh vrst)	4.565,5	4.406,8	4.820,6	4.781,2	4.821,7	4.701,0	4.908,6	5.255,2	5.469,3	5.671,4	6.236,9	7.048,4	7.828,9	111,1

Vir: SURS, preračuni KIS